

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024 (ochtendzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 19

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 10.57 uur tot 11.02 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren

Tegenwoordig zijn 42 leden, namelijk de heer T.S.J. Coşkun, de heer A.R. Oostdijk, mevrouw P.J.H.D. Verkoelen, de heer M. Crielaard, de heer M. Verhoef, de heer J.M.D. de Waard, mevrouw V.A. Bruin, de heer T. Roskam, de heer S. Soytekin, mevrouw M.S. Abrahamse, mevrouw C. Aafjes-van Aalst, de heer T.J. Vonk, mevrouw A. Kockelkoren, de heer M.R. van Campenhout, de heer G.F.E. Koster, de heer S.M. Bonte, de heer N. Akhatab, mevrouw E. Rehim Zadeh, mevrouw D.A. van Groningen, de heer R.N. Dahoe, de heer S. Ceulemans, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer D.J. van Dommelen, mevrouw S. van de Peppel, de heer T. de Haan, mevrouw J. Bokhove, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw I. van Wifferen, de heer R.T.J. van der Velden, mevrouw A.J.A. Maassen, mevrouw S. Reitema, de heer G.J. Engberts, de heer T. Kind, de heer D.P.A. Tak, de heer M.H. Biljoen, mevrouw M.E. Vogelaar, de heer J. Vicario, mevrouw L.S. Vlieger, de heer S.J.C. Becker, mevrouw M.Y. Morkoç, de heer B. van Schaik en mevrouw M.S.S. de Jong

Afwezig zijn: de heer F. Elbay, mevrouw I. Elfilali en de heer E.P.J. Verweij

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer R. Buijt en de heer R.A.C.J. Simons

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders, met dien verstande dat zij van 12.09 uur tot 12.12 uur is waargenomen door de heer W. de Bel

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER. Nogmaals goedemorgen. Ik open deze raadsvergadering en ik heet u allen hartelijk welkom, ook degenen die op afstand deze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en ook onze medewerkers. Ik kan u medelen dat ik mevrouw Yildirim op haar verzoek opnieuw zestien weken verlof wegens ziekte heb verleend en ik zal mevrouw Vogelaar opnieuw tijdelijk benoemen in deze vacature. Dat zal op 9 januari in het nieuwe jaar worden geformaliseerd, dus dan weet u dat. Er zijn berichten van verhindering van mevrouw Elfilali en de heer Elbay. En ik wil ook nog even speciale aandacht hebben voor de heer Elbay en de heer Verweij, want deze zijn allebei vader geworden van twee zoons. (*Applaus.*) Ja, allebei één zoon, het is niet zo dat ze allebei twee zoons hebben, maar beiden hebben een zoon gekregen. Ik heb nog één mededeling. Wethouder Zeegers is afwezig tot 13.00 uur. Dat is ook in verband met een afspraak met een bewindspersoon, en we proberen daar in de agenda ook rekening mee te houden. Ik zag dat mevrouw Van Groningen al een mededeling had.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, dan worden het twee mededelingen, want de heer Verweij is ook inderdaad afwezig. Die is net zoals de heer Elbay met vaderschapsverlof, dus ik hoop dat ze lekker genieten met hun nieuwste wondertjes. En de heer Becker is tot 12.00 uur afwezig en volgens mij gepaard met de PvdA, dus dat is goed om te weten. Voorzitter, de reden dat ik hier ook sta is het volgende en ik denk dat het goed is om even aan het begin van de vergadering te doen, want er moet me namelijk iets van het hart. Dat is het volgende, dat ik merk dat de laatste tijd in debatten, maar ook in kranten, ambtenaren of politiek assistenten genoemd worden. Dat zijn mensen die heel hard voor ons werken, zich dag en nacht met ziel en zaligheid inzetten voor ons allemaal, die zich niet kunnen verdedigen in deze raadzaal of in een krant. En ik zou toch vanaf deze plek graag willen oproepen en overigens ook als wij ons er zelf schuldig aan maken, dan mijn excuses daarvoor, maar echt een oproep om dat niet te doen, om met elkaar het fatsoen en het respect te betrachten elkaar op

een nette manier te bejegenen en met name ambtenaren en politiek assistenten niet te noemen. Ik ga niemand aanwijzen, ik wil gewoon heel graag dit gezegd hebben en vanuit deze plek ook mijn waardering uitspreken voor al deze mensen die knetterhard voor ons werken. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden wil daarop reageren?

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Dan zou ik graag een toelichting willen hebben, want ik heb echt geen idee waar dit over gaat. Ik weet echt niet waar dit over gaat, dus dan moet mevrouw Van Groningen maar een toelichting geven, want ik begrijp het niet zo goed.

De VOORZITTER. Eerst mevrouw Verkoelen nog eventjes.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Idem dito. Ik snap echt bij god niet waar het over gaat, en ik wil elk boetekleed aantrekken als er iets is, maar ik vind het een beetje raar om het zo ins Blaue hinein de raadzaal in te gooien zonder dat we weten waar het over gaat.

De VOORZITTER. Met het risico dat we nu een debat krijgen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, maar dat lokt mevrouw Van Groningen zelf uit hierdoor. Ze roept ons op tot iets waar wij geen van allen van weten waartoe we opgeroepen worden.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen wil hier nog op reageren.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Nou ja, kort voorzitter. Want het ging mij er meer om dat ik dit statement graag wil maken dat we dit gewoon met zijn allen moeten betrachten. Ik heb ook gezegd dat ik niemand wil aanwijzen. Ik heb gewoon gezien in debatten dat er dan soms werd gezegd: ja, maar die ambtenaar. Ja, die ambtenaar kan zich niet verdedigen en een raadslid of een wethouder zou daarvoor moeten waken. Dat geldt ook voor onze griffie. Dat geldt ook voor onze politiek assistenten die hard werken, of onze medewerkers. Onlangs verscheen er een artikel in het AD waar inderdaad een politiek assistent van een wethouder werd genoemd. Ik vind dat gewoon vervelend en daarom zeg ik dat hier, omdat ik gewoon graag hoop, gewoon meer als oproep, dat we dat met elkaar niet doen. En als u het al niet doet is dat fantastisch. En doet u dat wel, dan hoop ik dat we dat vanaf nu niet meer doen.

De VOORZITTER. De heer Tak tot slot, want we gaan hier geen debat over voeren. Ik ga er zo ook nog even wat over zeggen.

De heer TAK (pvda). Ja goed, er wordt verwezen naar een artikel waarin volgens mij gewoon een feitenrelaas werd genoemd. Een wethouder die het onderscheid niet kon maken tussen juridisch advies en advies dat hij van iemand anders heeft gekregen. Dat is geen oordeel over de persoon die dat advies geeft. Dat is meer een oordeel over de wethouder. Ik denk dat we dat erover moeten zeggen, maar goed, daar kunnen we zo in het debat verder op ingaan.

De VOORZITTER. Het lijkt mij, en volgens mij is het in het algemeen, los van dat er nu wel of niet een directe aanleiding zou zijn, is het gewoon altijd wenselijk dat onze medewerkers, ambtenaren, griffie, wie dan ook, niet in debatten betrokken worden. Ik probeer daar ook altijd op te sturen als dat hier gebeurt, maar ik denk dat het ook gewoon een goede aanmoediging voor onszelf is om, mochten we die verleiding hebben, daar niet aan toe te geven en anders moeten we daar als voorzitters ook gewoon alert op zijn. Dus in die zin denk ik dat we die mededeling ter harte kunnen nemen.

2. Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 19 december 2024

De VOORZITTER. Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van deze dag. Ik ga die agenda met u doornemen en ik zal ook goed opletten of er nog aanvullende opmerkingen zijn. Bij agendapunt 6 is er één verzoek ontvangen voor een regulier debat, 'Behoud buitenschoolse muzieklessen'. Ik kijk even of er ook draagvlak is om dat ook als een debat te behandelen. Dat is het geval. Dan stel ik voor dit te behandelen als agendapunt 6.3. Ik heb ook begrepen dat de heer Tak een verzoek wil doen inzake de bespreking van agendapunt 7.3 over de aanbesteding van doelgroepenvervoer.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. Door de recente ontwikkelingen zou ik dit graag tot een regulier debat willen maken.

De VOORZITTER. Ik kijk even of daar draagvlak voor is. Mevrouw Van Aalst wil daar wat over opmerken?

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Ir). Ja voorzitter, dat lijkt mij op dit moment gewoon overbodig, in afwachting tot de rechtszaak geweest is. We kunnen hier weinig op dit moment verder over vertellen, en zeker het college niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, ik deel deze mening. Het lijkt mij ook zinvol om eerst de juridische gang af te wachten en wellicht kan anders het college een korte reflectie geven.

De VOORZITTER. Ik stel voor dat we erover gaan stemmen. Nou, de heer Tak nog.

De heer TAK (pvda). Ja sorry, ik wil hier wel één opmerking over maken. Ik heb namelijk getracht om hier een commissiebehandeling over te hebben. Die commissiebehandeling is mij eerst ontzegd, op een juridisch advies, het kan niet. Later bleek dat toch te zijn, toen bleek het niet meer te passen in de agenda. Ik wil hier vandaag gewoon fatsoenlijk bij stilstaan. De enige manier om hier nog uitgebreid bij stil te kunnen staan is dit debat en dat is de reden dat ik dit verzoek doe. Ik reken op coulance omdat de wethouder helaas zelf het verkeerde advies heeft gegeven.

De VOORZITTER. We gaan nu nog niet het debat openen. Dit is een aanvraag voor een debat. Ik merk dat er verdeeldheid is, dus ik stel voor dat we gaan stemmen of we dit debat een regulier debat laten zijn. U kunt nu stemmen. Ik constateer dat er 20 stemmen voor zijn en 18 stemmen tegen. Dat betekent dat dit verzoek voor een regulier debat zal worden toegevoegd aan de agenda. Dan wil ik dat ook bespreken na 6.3, dus we gaan even goed kijken wanneer we het inplannen, maar dat zal na 6.3 zijn. Dan zijn er ten aanzien van agendapunt 7, de tweeminutendebatten, twee verzoeken ontvangen voor een tweeminutendebat. 'De invoering van de zero-emissiezone per 1 januari 2025' van de PvdA en 'Evenementenkalender' van Volt. Ik stel voor deze te behandelen als agendapunten 7.6 en 7.7. Akkoord? Dan is dat hierbij besloten. O excuus, mevrouw Bruin.

Mevrouw BRUIN (Ir). Dank u wel voorzitter. Ten aanzien van agendapunt 7.5, de Grondbank, hebben wij gisteravond stukken in onze kluis ontvangen. Die hebben wij gelezen en wij vinden het nodig om daar een besloten deel aan te wijden vandaag. Dus het verzoek aan u om daarmee akkoord te gaan.

De VOORZITTER. Ik kijk even rond om agendapunt 7.5 deels besloten plaats te laten vinden. Als daar begrip en instemming voor is, dan zullen wij organiseren dat een deel van agendapunt 7.5 besloten zal zijn. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, ik snap hem, ik heb er alleen moeite mee dat dat nu gebeurt in de raadsvergadering. Dus mijn vraag is eerder: is het nodig dat wij daar vandaag nog over praten of kunnen we het ook op een later moment in een commissievergadering doen? Want ik vind het een beetje vervelend om dat nu in een raadsvergadering te doen, want daarmee wordt het wel echt een heel ander agendapunt dan een tweeminutendebat en ik had zelf geen neiging voor een tweeminutendebat. Als het naar de commissie gaat kan ik misschien bedenken wat ik er dan mee wil in het besloten gedeelte. Mijn verzoek, althans mijn vraag is: moet het per se vandaag of kan het een vergadering later en dan terug naar de commissie waar we het dan in een besloten gedeelte kunnen behandelen?

De VOORZITTER. De heer Verhoef.

De heer VERHOEF (Ir). Ja, dat kan ik wel vertellen, want gisteravond hebben we pas die stukken gehad in de kluis. Dus dit is de eerste mogelijkheid dat we het erover kunnen hebben.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Dat is ook de reden.

De heer VERHOEF (lr). Het agendapunt kunnen we nu volgens mij niet van de agenda af halen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Omdat dit stuk erbij gekomen is, onverwachts, een avond van tevoren, vind ik dat alle reden om te zeggen: als het niet behandeld hoeft te worden, waarom het dan niet terugverwijzen naar de commissie en het nu van de agenda afvoeren? Ik weet niet of het kan, maar het is gewoon heel duidelijk dat we dus veel te laat een stuk krijgen. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) Maar het is wel een moeilijk verhaal om er nu een geheim gedeelte aan te gaan hangen.

De VOORZITTER. Mevrouw Bruin en de heer Van Dommelen en dan gaan we even proberen een voorstel te doen.

Mevrouw BRUIN (lr). Nou, ik vind dat dit niet onverwachts is. Dat zijn de woorden die mevrouw Verkoelen gebruikt. Dit is gewoon conform afspraak om dit voor de raadsvergadering te krijgen. Dat is gisteren gebeurd. We hebben het tot ons kunnen nemen en daar willen wij gewoon een kort besloten deel over hebben. Het hoeft niet lang te duren, maar wij vinden het wel nodig om dat bericht, die tekst even met elkaar te kunnen wisselen en met de wethouder. Dus wat ons betreft gewoon vandaag.

De VOORZITTER. Ik stel voor om het conform het voorstel van mevrouw Bruin te behandelen en het moet ook vandaag, heb ik begrepen. En dan gaan we bekijken hoe we dat goed kunnen organiseren op zo'n manier dat iedereen daar goed aan kan deelnemen. Ja? Aldus besloten. Indien we voor de lunchpauze al toekomen aan de tweeminutendebatten, dan stel ik ook voor dat we de agendapunten van wethouder Zeegers na de lunchpauze behandelen als zij weer aanwezig is. Maar ik denk dat het best ambitieus gaat worden voor de lunchpauze, maar ik wilde het toch maar even gemeld hebben. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Ik heb een verzoek. Bij de hamerstukken staat agendapunt 5.8. Dat gaat over de eindejaarsbrief. Ik zou daar een kort bespreekpunt van willen maken, omdat ik daar eigenlijk alleen een motie bij wil indienen. Dus mijn verzoek is om 5.8 een bespreekpunt te maken.

De VOORZITTER. Dan stel ik voor, en ik kijk of daar geen bezwaar tegen is, dat we dit agendapunt dan na de tweeminutendebatten aan het eind van de lijst zetten. Dat wordt dan na 7.7. Oké, aldus besloten. Dan zijn er nog twee verzoeken ontvangen bij agendapunt 8 voor een motie vreemd aan de orde van de dag. Dat is 'Ja voor de 'European Capital of Democracy', van D66 en SP, en 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers' van GroenLinks. Beide onderwerpen hebben een negatief behandeladvies gekregen. Dat was bij de aanvraag van 'Ja voor de 'European Capital of Democracy' omdat deze te laat is ingediend. En bij de aanvraag van 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers' omdat de motie niet beleidsarm is en dit onderwerp vraagt om politiek debat, wat zoals u weet niet gebruikelijk is bij de motie vreemd aan de orde van de dag. Ik zie dat er al een aantal leden staan, dus ik had al zo'n vermoeden dat zij er wat van zouden vinden. De heer De Haan, wat wilt u daarover opmerken?

De heer DE HAAN (d66). Ja dank u wel voorzitter, ik sta hier deemoedig met de pet in de hand, want in overleg met de nestor dachten wij op tijd te zijn met deze motie vreemd, maar helaas, anderhalf uur te laat. Op 30 januari komt de jury van de European Capital of Democracy langs om dat in Rotterdam te toetsen en te bevragen, en dat is de reden voor mij en de heer Coşkun om de raad hier tijdig een uitspraak over te laten doen.

De VOORZITTER. Wil mevrouw Verkoelen hierop ingaan?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, ik strijk over mijn hart naar D66. Ik ken geen rancune, dus ik zou dit aan de raad willen voorleggen. Ondersteunt u dit, want laten we er geen Kafka van maken, het is nodig en tijd mag daar gewoon ook geen belemmering in zijn.

De VOORZITTER. Ik zal erover gaan stemmen, maar even, anderhalf uur te laat is niet één minuut te laat. En jullie weten allemaal, nee, maar ik ga ook eventjes de griffie hierin beschermen. Zij hebben gewoon procedures en zij willen iedereen gelijk behandelen. Op het moment dat één iemand een minuut te laat is dan gaan we daar ook netjes over doen. Ik ga hier gewoon over stemmen of we dit

behandelen, maar u bent er echt zelf bij. U weet hoe laat de indieningstermijn is. Wij doen niet aan aanzien des persoons, dus wij gaan iedereen gelijk behandelen en daarom ga ik nu even stemmen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Maar even een puntje van orde voorzitter. U zegt iets fout in mijn beleving. Ik doe de oproep niet richting de griffie, maar richting onszelf, van: jongens, laten wij zelf dit niet doen. Dat is het punt.

De VOORZITTER. Dat begrijp ik en dat is waar, alleen merk ik tegelijkertijd ook dat soms dan de druk op de griffie wordt opgevoerd om iets wel op de agenda te zetten, maar oké, dat is bij de heer De Haan niet. We gaan stemmen.

De heer CEULEMANS (lr). Voorzitter, één punt van orde. U kunt wel weer geïrriteerd kijken, maar ik heb een suggestie.

De VOORZITTER. Nou, mijnheer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). De suggestie is, ik begrijp het punt, het is vervelend dat je soms iets te laat indient. Die afspraak hebben we ook niet voor niets. Kan deze motie niet bijvoorbeeld gewoon bij de jaarstukken worden ingediend? Er is vast wel een haakje te zoeken, dan kunnen we ons gewoon aan de afspraken houden. Dan hebben we dit circus niet nodig en dan kan de motie ingediend worden.

De VOORZITTER. De heer Coşkun, misschien kunt u ook gelijk ingaan op de suggestie van de heer Ceulemans.

De heer COŞKUN (sp). Ja, dat kan altijd. Maar wij maken zelf ons Reglement van Orde. Daar waar wij dachten, de heer De Haan en ik, dat we 24 uur van tevoren een motie vreemd moesten doen, bleek het 48 uur te zijn en we waren dus met 46,5 uur van tevoren te laat. Wij maken zelf die regels. Wij kunnen die regels ook elk moment veranderen. Daar kunnen we een heel debat over voeren in het presidium. De heer De Haan heeft het boetekleed al aangetrokken, inclusief ikzelf. Een mea culpa, mea culpa. Maar het is wel belangrijk, zeker als het om de democratie gaat, dat de raad daar unaniem achter gaat staan. Anders wapperen we met een vlag, Europese Hoofdstad van de Democratie, terwijl we dat niet hebben uitgesproken. Dus wij vinden dat nodig om dat uit te spreken voordat het volgend jaar ingaat. Het kan bij elk agendapunt worden ingediend.

De VOORZITTER. We gaan stemmen. Het zou echt mijn suggestie nu zijn om te gaan stemmen. Er hoeft niet gestemd te worden. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Volgens mij zijn we nu al langer bezig dan we de motie vreemd zelf hadden besproken, dus ik maak graag gebruik van de suggestie van de heer Ceulemans. Volgens mij is dat een prima suggestie en dan maak ik er een motie van bij de jaarstukken.

De VOORZITTER. Ik ga hem toch even procedureel strak trekken, want anders snappen wij er ook helemaal niets meer van. We gaan erover stemmen dat de motie nu bij motie vreemd aan de orde van de dag ingediend kan gaan worden. Graag stemmen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Voorzitter, het verzoek is ingetrokken.

De VOORZITTER. Nee, de heer De Haan zei: ik wil hem bij een ander punt best wel gaan onderbrengen. Alleen het is niet duidelijk bij welk punt. Hij is nu ingediend als vreemd aan de orde van de dag en ik wil nu even helder hebben of we hem daar kunnen gaan behandelen ja of nee. Nee, we gaan echt stemmen, het is klaar. We gaan stemmen en als u daar geen problemen tegen heeft, dan kunt u daar gewoon voor stemmen. Er zijn nog een aantal mensen die nog niet gestemd hebben. Ik zie dat de meerderheid tegen de behandeling van de motie vreemd aan de orde van de dag is. We gaan hem dus hier niet behandelen. Dan de volgende motie. Mevrouw Vlieger heeft daar een opmerking over, over de tweede motie vreemd aan de orde van de dag.

Mevrouw VLIÉGER (gl). Ja voorzitter, hij was als concept ingediend en daarmee trekken we hem nu ook in.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan zijn er geen punten meer bij de motie vreemd aan de orde van de dag. Aldus besloten. Dan is de vraag of er nog andere leden zijn die nog wat op willen merken over de agenda? Niet? Dan is de agenda hierbij vastgesteld. Dan kom ik bij de spreektijd voor vandaag. Het voorstel is om 2,5 uur spreektijd aan te houden en mevrouw Verkoelen heeft daar een opmerking over.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Uiteraard, dat snapt u. We hadden het er al in het presidium over dat het zou gaan komen, want ik vond het daar al krap aan. Toen stelden we al voor: zullen we er drie uur van maken? We hebben volgens mij nu vier reguliere, vijf reguliere debatten gekregen. Mijn voorstel is om nu het toch gewoon een beetje op te plussen en niet van 2,5, laten we het naar drie zetten. Dat er in ieder geval iets meer lucht is. En ik wil ook graag de wat grotere partijen meegeven: als u echt een beetje een leuk debat wilt hebben, dat scheelt voor kleinere partijen in die korte periode wel heel veel. Voor grotere partijen maakt het weinig uit in spreektijd, maar voor een kleinere partij heeft het echt wel effect, een minuut meer of minder. Dus vandaar is mijn voorstel of we naar drie uur kunnen.

De VOORZITTER. Het voorstel is om de spreektijd te verhogen naar drie uur. Ik kijk even rond. Volgens mij is daar overeenstemming over. Dan zullen wij de spreektijd oprekken naar drie uur. Aldus besloten. Mevrouw Van Groningen heeft nog een ander punt.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, excuus voor deze verwarring, maar op de agenda staat een hamerstuk, 5.7. Daar gaat u zo naartoe. Ik wilde daar even een opmerking bij plaatsen, want daar staat bij dat wij een vacature hebben in de commissie BOOR. Maar goed nieuws is: die hebben wij inmiddels ingevuld, de heer Engberts gaat namelijk mevrouw Van de Peppel vervangen, dus we zijn hartstikke blij dat hij aan de commissie wordt toegevoegd. En ik dacht: dat vind ik dan toch goed om dit alvast even te noemen. Dan klopt dat ook voor de stukken.

De VOORZITTER. Fantastisch. En heel veel dank aan de heer Engberts dat hij dat ook op zich wil nemen. En mevrouw Van de Peppel dank voor al dat werk dat zij heeft verricht. Ja sorry.

3. *Vaststelling van de notulen van:*
a. de openbare raadsvergaderingen van 7 en 12 november
b. de openbare raadsvergadering van 28 november

De VOORZITTER. Dan komen we bij agendapunt 3, de vaststelling van de notulen van de openbare raadsvergadering van 7 en 12 november en de openbare raadsvergadering van 28 november. Wenst iemand nog het woord naar aanleiding van deze notulen? Dat is niet het geval. Dan stel ik deze voor vast te stellen.

4. *Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2024 week 48 tot en met 50*

De VOORZITTER. Agendapunt 4, mededeling van de ingekomen stukken aan de raad. Ik stel u voor om de behandelwijze zoals vermeld bij het desbetreffende stuk vast te stellen. Als u een opmerking heeft met betrekking tot een bepaald stuk, dan verzoek ik u ook het bijbehorende bb-nummer te noemen dat bij het stuk staat. Wenst hierover iemand het woord? Dat is niet het geval. O, excuus, ja.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, bij de ingekomen stukken heb ik vier stukken die ik graag zou willen benoemen. Dat is 24bb008299, beantwoording vragen verbod op fossiele reclames, die graag naar de procedurevergadering van MHEK. 24bb008416, wethoudersbrief over nieuwe EU-richtlijn luchtkwaliteit, ook graag naar de procedurevergadering van de commissie MHEK. 24bb008302, over dieren mishandeling, graag naar de procedurevergadering van de commissie BOFV. En dan heb ik er nog een, ik heb daar alleen geen bb-nummer van. Dat is de vragen over de noodtoestand in de haven, dat zijn mijn schriftelijke vragen, ook graag naar de commissie MHEK.

De VOORZITTER. Bij die laatste zullen wij zelf even het bb-nummer opzoeken. Geen andere toevoegingen? Dan constateer ik dat met deze toevoeging de lijst van ingekomen stukken is vastgesteld.

5. **HAMERSTUKKEN**

De VOORZITTER. Dan komen we bij de hamerstukken.

5.1 *Het herziene voorstel tot wijziging van de 'Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021'*

De VOORZITTER. Hamerstuk 5.1, het herziene voorstel tot wijziging van de 'Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021'. Ja, dan stel ik deze hierbij vast.

5.2 *Het voorstel tot vaststelling van de BBV-aspecten met betrekking tot de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024*

De VOORZITTER. 5.2, het voorstel tot vaststelling van de BBV-aspecten met betrekking tot de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024. Mevrouw Verkoelen tegen, in de hamer, excuus, ik had beter op moeten letten. Met die aantekening is hij vastgesteld.

5.3 *Het voorstel om kennis te nemen van de Najaarsrapportage 2024 en de Eerste Begrotingswijziging van het Recreatieschap Rottemeren en hierop geen zienswijze in te dienen*

De VOORZITTER. Agendapunt 5.3, het voorstel om kennis te nemen van de Najaarsrapportage 2024 en de Eerste Begrotingswijziging van het Recreatieschap Rottemeren en hierop geen zienswijze in te dienen. Ja? Dan is die hierbij vastgesteld.

5.4 *Het voorstel tot vaststelling van de lijst met relevante wet- en regelgeving 2024 ten behoeve van de accountantscontrole en rechtmatigheidsverantwoording*

De VOORZITTER. 5.4, het voorstel tot vaststelling van de lijst met relevante wet- en regelgeving 2024 ten behoeve van de accountantscontrole en rechtmatigheidsverantwoording. Geen opmerkingen? Dan is het hierbij vastgesteld.

5.5 *Het voorstel tot vaststelling van:*
a. de verordening parkeerregulering en parkeerbelasting 2025
b. de wijziging in de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2024
c. de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2025

De VOORZITTER. 5.5, het voorstel tot vaststelling van de verordening parkeerregulering en parkeerbelasting 2025, de wijziging in de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2024 en de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2025. De heer Van der Velden stond net wat eerder.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, wij stemmen tegen 5.5a.

De VOORZITTER. Helder. De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, wij stemmen tegen het ontwerpbesluit verordening parkeerregulering en parkeerbelasting 2025.

De VOORZITTER. Helder. Mevrouw Verkoelen stond nog.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, idem dito. Maar ook met betrekking tot b en c.

De VOORZITTER. Oké, met deze aantekeningen worden de genoemde stukken vastgesteld.

5.6 *Het voorstel tot vaststelling van de 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2025'*

De VOORZITTER. 5.6, het voorstel tot vaststelling van de 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2025'. Niemand? Dan is dit onderdeel vastgesteld.

5.7 Het voorstel met betrekking tot het jaarplan 2025, de begroting 2025-2029 en de tweede voortgangsrapportage 2024 van Stichting BOOR

De VOORZITTER. 5.7, het voorstel met betrekking tot het jaarplan 2025, de begroting 2025-2029 en de tweede voortgangsrapportage 2024 van Stichting BOOR. Geen opmerkingen, dan is het hierbij vastgesteld.

5.8 Het voorstel tot vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024

De VOORZITTER. 5.8 wordt een tweeminutendebat, dus die hameren we nu niet af.

5.9 Het voorstel tot verlenen van ontslag aan de directeur van de Rekenkamer Rotterdam

De VOORZITTER. Dan komen we bij 5.9, het voorstel tot verlenen van ontslag aan de directeur van de Rekenkamer Rotterdam. Geen opmerkingen. Dan is dat hierbij vastgesteld.

6. REGULIERE DEBATTEN

De VOORZITTER. Dan komen wij bij onderdeel 6, de reguliere debatten.

6.1 Definitieve jaarstukken 2023

- a. Het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2023, inclusief de baten en lasten per programma en de baten en lasten per taakveld.*
- b. Het voorstel tot vaststelling van de aanbevelingen van de commissie tot Onderzoek van de Rekening naar aanleiding van de jaarrekening 2023, alsmede het verlenen van decharge aan het college voor het in 2023 gevoerde financieel beheer.*

De VOORZITTER. Dan starten we met het debat over de definitieve jaarstukken. Eén moment, ik moet even... Excuus, 6.1, de definitieve jaarstukken 2023. Voordat we beginnen met het debat wil ik de voorzitter van de Commissie tot Onderzoek van de Rekening gelegenheid geven een toelichting te geven. Ik vraag de heer Biljoen of hij dat wil doen.

De heer BILJOEN (voorzitter COR). Dank voorzitter. Voorzitter, leden van de raad, aanwezigen online en in de zaal. Vandaag sta ik hier weer namens de Commissie tot Onderzoek van de Rekening om de raadsbehandeling van de jaarstukken 2023 af te trappen. Ik zeg weer, omdat ik hier in juni ook stond. Toen met de nogal vervelende mededeling dat wij nog geen goedkeurende verklaring van de accountant hadden vanwege het lopende onderzoek naar de mogelijke fraudecasus bij De Doelen en Museum Boijmans Van Beuningen. Inmiddels hebben we een goedkeurende verklaring, maar wel met een aantal kanttekeningen. De goedkeurende verklaring bevat daarom twee zogeheten benadrukkingsparagrafen. Dit zijn zaken waar de accountant specifiek aandacht voor vraagt. De eerste benadrukkingsparagraaf betreft het externe fraudeonderzoek binnen het cluster Stadsontwikkeling. Begin 2025 zal de gemeenteraad hier verder inhoudelijk over gaan praten. En de tweede benadrukkingsparagraaf gaat over de financiën en administratie van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Deze korten we af als de GRJR. Uit de stukken en gesprekken blijkt namelijk dat de administratie van de GRJR niet op orde was. En in alle eerlijkheid, ik zit hiermee in mijn maag. Kun je op het gevoerde financieel beleid decharge verlenen als deze tijdelijk is losgelaten? Ook als aan de andere kant de jeugdzorg voor onze jongeren is gecontinueerd. Maar ook vragen als: had de raad over het loslaten van de financiële sturing in de jeugdzorg vooraf geïnformeerd moeten worden? En wat zijn de consequenties als de door de raad vastgestelde rechtmatigheidsnorm wordt overschreden? De COR geeft u dit graag mee in het debat. Want hoe je het ook wendt of keert, alle plannen of ideeën die wij hier bespreken, vallen of staan met controle en duidelijkheid over de financiële situatie. We moeten samen deze verantwoordelijkheid dragen, ongeacht politieke kleur. Dit moeten wij doen als raadsleden, als wethouders, als burgemeester en als gemeente. Het financieel beheer is van cruciaal belang en laten wij hier dan ook samen aan werken. Zoals al eerder gezegd is, moeten wij aankomend jaar laten zien dat het beter kan. Het voorspellend vermogen moet omhoog, het aantal fouten en onzekerheden moet omlaag en de informatiewaarde van de stukken in de P&C-documenten moet beter. Er wacht ons komend jaar dus een uitdaging met een grotere verantwoordelijkheid. Maar ik geloof dat wij dit kunnen dragen en ik wil ook niet alleen maar de nadruk leggen op wat er fout is gegaan dit jaar. Want er is door veel mensen hard gewerkt aan de

totstandkoming van de definitieve jaarstukken 2023 en de controle daarvan. Heel veel werk dat niet voor iedereen zichtbaar is door bijvoorbeeld het concern, financial audit, en de accountant. Vanaf deze plek wil ik dan ook iedereen bedanken die hieraan heeft meegewerkt. Tot slot wil ik ook mijn mede-COR-leden bedanken voor al hun harde werk en inzet, want voor je het weet zit je aan de andere kant van de zaal. En last but not least, onze fantastische griffie, voor al hun ondersteuning. Ik wens u allen veel wijsheid toe bij het debat over de definitieve jaarstukken van 2023. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank mijnheer Biljoen, als voorzitter ook van de COR. Ik kijk even rond of er mensen zijn die het woord willen voeren. Ja, de heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter. En ook vanuit mijn fractie inderdaad dank aan de COR en inderdaad ook alle ambtenaren die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van deze jaarstukken. Mijn fractie vindt het wel goed, ondanks dat we natuurlijk vandaag de jaarstukken wel gewoon gaan vaststellen, toch nog heel even stil te staan bij afgelopen jaar. De onrechtmatigheidsfout of de rechtmatigheidsfouten en met name inderdaad de administratieve problemen ten aanzien van de GRJR en wat net niet genoemd is, maar die zijn wel heel specifiek aan de gemeente Rotterdam, Rotterdam heeft het minder goed op orde dan andere gemeenten, moeten koste wat het kost worden voorkomen, een herhaling daarvan. En ik weet dat de wethouder dat ook in de commissie heeft gezegd, en dat hij ook heeft gegarandeerd dat een herhaling moet worden voorkomen. Maar goed, we gaan het straks hebben over het doelgroepenvervoer, en ook daar stevenen we, nota bene voor het jaar 2025, af op een rechtmatigheidsfout. En mijn fractie maakt zich zorgen, met name zorgen over de portefeuille van onze wethouder Zorg, of we daar wel goed genoeg grip hebben om te voorkomen dat er nog een keer een herhaling komt zoals we ook in 2023 hebben gezien. De accountant geeft niet voor niets dit college een tik op de vingers, en ik zie het ook echt als een tik op de vingers, en ik verwacht ook echt van dit college dat het zich daar rekenschap van geeft. Ik zal straks bij het andere debat een motie indienen over het voorkomen van rechtmatigheidsfouten. Dat zal ik doen bij het doelgroepenvervoer. Maar ik kijk de wethouder daar wel echt op aan, en ik reken er echt op dat we koste wat het kost een herhaling van dit jaar 2023 gaan voorkomen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik heb begrepen dat de heer Roskam ook wil reageren.

De heer ROSKAM (lr). Nou, niet echt, we hebben het verantwoordingsdebat al met de wethouder gevoerd. Daarom werden bepaalde zaken duidelijk. Het woonplaatsbeginsel, dat per 01-01-2022 inging en onvoldoende voorbereid was, waardoor we echt geconfronteerd werden met een administratieve achterstand en dus inderdaad een onrechtmatigheid. En ja, ik heb er eigenlijk wel het vertrouwen in, ook mede naar aanleiding van de commissievergadering met ZWCS, die toch zeer druk bezocht was met mevrouw Kockelkoren, mevrouw Vogelaar en ikzelf. Nee, dus, de wethouder heeft inderdaad de toezegging gedaan. En weet je, een man, een man, een woord, een woord, dus we zien elkaar sowieso het komende jaar. Dus ik heb er eigenlijk wel het vertrouwen in dat het allemaal goed gaat lopen. Dat was het.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Maassen is er niet. Zij stond op mijn lijstje. O, de heer De Haan. (Er wordt buiten de microfoon gesproken.) O, mevrouw Maassen stond op mijn lijstje. U bent een waardig vervanger.

De heer DE HAAN (d66). Dat hoop ik. Veel dank aan de COR en veel dank aan iedereen die zo hard aan deze stukken heeft gewerkt. De jaarstukken gaan over alles, dus ook over hoe we ons democratisch hebben georganiseerd in de stad. En ik heb daar lang met de nestor over na moeten denken, maar nu hebben we recent een nominatie ontvangen, met dank ook aan wethouder Simons voor die brief, voor de European Capital of Democracy. Die jury komt op 30 januari a.s. langs om ons te beoordelen. Goed dat we ons als raad ook over die nominatie uitspreken met groot enthousiasme en daar heb ik dan ook een motie voor.

De VOORZITTER. De heer De Haan heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Ja voor de European Capital of Democracy

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 6.1: definitieve jaarstukken 2023;

constaterende dat:

- met brief 24bb007787 de wethouder en het college de raad heeft geïnformeerd dat is besloten om Rotterdam aan te melden voor 'European Capital of Democracy 2026';
- bij deze aanvraag in de brief is uitgegaan van een positieve grondhouding van de raad om daarin samen als college en raad op te willen trekken bij het verder vormgeven van de activiteiten in het kader van 'European Capital of Democracy';

overwegende dat:

- als Rotterdam gekozen wordt, we als gemeenteraad ook graag de handschoen oppakken om samen met het college een mooi Rotterdams programma vorm te geven;
- een programma gerust ook onze worstelingen mag laten zien zoals bijvoorbeeld het historisch lage opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022;
- zo'n programma ook evengoed de Rotterdamse dadendrang weergeeft, waarbij we al decennialang op unieke wijze vorm en invulling geven aan de lokale democratie;
- deze dadendrang misschien soms met horten en stoten gaat, maar deze ook de nodige experimenten en vernieuwing in zich herbergt;

spreekt uit:

- om als Rotterdamse gemeenteraad dit initiatief te steunen, met de 'European Capital of Democracy', met de Raad van Europa te werken aan een netwerk van steden dat burgerlijke participatie stimuleert, zodat we samen de democratie kunnen versterken. En waarbij wij van mening zijn dat het geweldig is als Rotterdam in de aanloop naar de gemeente-, wijk- en dorpsraadverkiezingen in 2026, wordt verkozen als hoofdstad van de Europese democratie!;

verzoekt het college:

- samen met de raad het eelt op de duimen te duimen zodat we deze nominatie binnenhalen om daarna gezamenlijk de schouders eronder te zetten;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. de Haan en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan kijk ik naar de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Voorzitter, het is heel lang geleden dat de jaarstukken pas na de zomer werden vastgesteld. Dat was echt iets van de monistische tijd. Maar het is wel goed dat we er toch vlak voor Kerstmis nog een punt achter kunnen zetten en dat de jaarstukken alsnog kunnen worden goedgekeurd, met dank ook aan de COR, met dank ook aan alle ambtenaren die hier heel hard aan hebben gewerkt. En ook goed dat de accountant alsnog een goedkeurende verklaring heeft kunnen geven voor de jaarstukken van 2023. Ik hoop dat we dat kunnen herhalen, maar dan liefst voor de zomer van 2025, als we het over de jaarstukken van 2024 gaan hebben. Maar zoals de heer De Haan zei, de jaarstukken gaan over alles. Dus voorzitter, vanochtend heb ik namens de raad samen met mevrouw Verkoelen en mevrouw Vogelaar dit in ontvangst genomen als lid van de gemeenteraad van Rotterdam bij de actie op het Stationsplein, tegen dakloosheid in de stad. Een bericht aan u allen.

De VOORZITTER. De heer Coşkun, ik ga u nu onderbreken. We hebben het hier er net even over gehad. Als er een petitie wordt aangeboden neem ik die altijd in ontvangst namens de raad. Dat gaat gewoon via de formele weg, via de griffie en volgens mij heeft u de laatste weken kunnen zien dat ik er dan gewoon sta. Deze is niet via de reguliere weg binnengekomen. U bent daarnaartoe geweest. Dat mag. Maar dit is dus niet formeel als een petitie aangeboden aan de raad. U heeft uw eigen manier om kenbaar te maken aan de raad dat u dit bericht heeft gekregen, maar dat gaan we niet in de raadzaal doen. Ik zie ook dat het gefilmd wordt. Ja weet je, het kan allemaal, maar we hebben dit overlegd. Ik vind dit gewoon niet zo netjes mijnheer Coşkun. Dus ik wil u toch verzoeken om gewoon met uw betoog door te gaan.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, dan verschillen wij van mening over wat netjes is en wat niet netjes is. Ik weet niet om welke straat de formele weg naar de griffie genoemd wordt. We kunnen het formeel aanbieden, vandaag. We kunnen het op alle mogelijke manieren aanbieden.

De VOORZITTER. Nee mijnheer Coşkun. Een petitie wordt aangeboden door mensen uit de stad. Een gemeenteraadslid gaat niet een petitie aan een gemeenteraad aanbieden. Dat weet u zelf ook. U loopt hier lang genoeg rond. Ik wil hier nu niet nog een hele discussie over gaan voeren. U heeft uw punt gemaakt. Maar ik vind het wel een beetje flauw omdat we dit echt van tevoren even besproken hebben, dat u het toch op deze manier probeert. Maak op uw eigen manier duidelijk aan uw collega-raadsleden wat u daar gehoord heeft, maar niet hier via deze raadsvergadering. En nu graag door op het onderwerp waar we het over hebben.

De heer COŞKUN (sp). Nou ja, ik denk dat ik mijn punt voldoende heb duidelijk gemaakt, dus ik zal het hierbij laten. Maar ik denk dat we daar dan wel op terug moeten komen in het presidium, hoe dat dan gaat, want er worden veel petities aangeboden, ook tijdens commissievergaderingen, die ik dan als voorzitter voor de commissie in ontvangst neem, op alle mogelijke manieren. De weg die mij vanochtend werd geschetst was mij niet duidelijk, was mevrouw Verkoelen niet duidelijk, was mevrouw Vogelaar niet duidelijk, was mevrouw Kockelkoren niet duidelijk, dus laten we er dan in het presidium nog eens over verder praten wat dan de formele weg is voor petities.

De VOORZITTER. Dat kan altijd. Hartelijk dank mijnheer Coşkun. Mevrouw Van Groningen wil hier nog op reageren.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, toch kort, want eigenlijk had u het al mooi verwoord en ik wilde niet gaan staan, maar ik vind het gewoon een beetje jammer dat zeker de nestor van de raad dit zo doet. Hij weet prima hoe het werkt, maar dan mij wel de maat nemen in de presidium-app over iets wat ik eerder gezegd heb, wat gewoon opkomen is voor mensen hier in dit huis. Ik vind dat echt heel triest.

De VOORZITTER. Oké, we gaan deze discussie niet verder voeren. Ik begrijp dat dit een onderwerp is dat we in het presidium een keer aan de orde moeten stellen. Dat gaan we doen, maar we gaan nu verder met het debat over de definitieve jaarstukken 2023. Zijn er nog anderen? De heer Vonk wil daar ook nog wat over zeggen.

De heer VONK (cu). Ja, dank u wel voorzitter. Inderdaad terug naar de jaarstukken. We gaan hier volgens mij geen debat over voeren met elkaar. We hebben het er ook in de commissie over gehad, en toch wil ik wel markeren, het is wel een vrij uniek moment volgens mij. Ik kan mij tenminste niet heugen dat wij in december van 2024 de jaarstukken van 2023 nog moeten vaststellen. Dat is een uniek moment en het is eigenlijk ook wel een treurig feit. En ook het feit dat er zo verschrikkelijk veel fouten en onduidelijkheden in deze jaarstukken hebben gestaan, wel drie keer onze eigen norm overschreden, dat is ook wel iets om bij stil te staan. En we stellen het vast in afwezigheid van de wethouder van Financiën, wat op zich natuurlijk verdrietig is. Hij is ziek, ik wens hem ook vanaf deze plek ook nog beterschap. Maar ook dat maakt dit moment wel bijzonder. Over dat laatste had ik trouwens wel een beetje een technische vraag. Als wij nu bijvoorbeeld nog een motie van treurnis willen indienen, of een motie van afkeuring of wat dan ook, over deze gang van zaken, is die dan gericht aan de heer Simons of is die dan gericht aan de heer Struijvenberg die zich hier niet kan verdedigen? Dat is even een technische vraag en ik hoop daar even wat duidelijkheid over te krijgen. Ja voorzitter, en dan over dat punt van zoveel fouten en onduidelijkheden. Ik heb in de commissie gezegd: we halen hakkend en struikelend de eindstreep. Ik wil dat punt toch nog even gemarkeerd hebben, want wij hebben in de commissie ook meerdere keren gesproken over de manier waarop wij organisaties in de stad vragen om zich te verantwoorden over subsidies van soms € 60.000,00, € 70.000,00. En de manier waarop dat dan gaat, zij moeten dan op eigen kosten daar een accountantsstatement bij aanleveren. Dat is toch in schril contrast met hetgeen we hier doen. Het gebeurt hier allemaal zonder consequenties. We hopen allemaal, en dat spreken we ook uit, dat beterschap komt en dat het volgend jaar niet zo gaat gebeuren en dan gaan we weer over tot de orde van de dag. Ik wil dat toch even gemarkeerd hebben. Misschien helpt het ons om voor een volgend jaar ook met meer coulantie te kijken naar hoe wij verantwoording vragen van de mensen in de stad over die heel kleine subsidies, als wij zo omgaan met deze grote bedragen. Dat punt wilde ik nog gemarkeerd hebben, en dan denk ik dat wij straks die jaarstukken gaan vaststellen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? De heer Roskam wil nog reageren.

De heer ROSKAM (lr). Ja, een kleine tip alvast voor de heer Vonk. De Subsidieverordening 2014, daarin hebben we de regels vastgelegd over verantwoording van subsidie door derden, maar ik zie dat hij druk in gesprek is met de heer Tak, dus zo interessant was het schijnbaar niet. Dank u.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. We hebben een goede bespreking gehad van de jaarstukken in de commissie met wethouder Simons, die het overnam van wethouder Struijvenberg en dat deed hij erg goed, complimenten. Over één ding waren we het in ieder geval eens. Wethouder Simons vindt de jaarrekening net zo moeilijk leesbaar als ik hem vind. Ik ben ook blij dat de wethouder heeft toegezegd dat het komend jaar de stukken voorzien worden van een begrippenlijst. Maar dat is wat mij betreft pas stap één. Ik blijf van mening dat de jaarrekening van de gemeente Rotterdam ook voor een leek leesbaar moet zijn. Wij zijn een lekenbestuur en de meeste Rotterdammers zijn ook geen expert op het gebied van jaarrekeningen. Ik daag de wethouder dan ook uit om komend jaar op de stoel van de leek te gaan zitten bij het beoordelen en lezen van de jaarrekening en pas akkoord te gaan als de stukken ook voor niet-experts te begrijpen zijn. Dan nog even inhoudelijk. Net zoals de ChristenUnie vindt ook de Rotterdamse VVD het totaal aan getrouwheidsfouten, rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden van € 128,7 miljoen veel te hoog. Zeker in relatie tot de afgesproken norm met de raad. We verwachten van de wethouder dan ook beterschap komend jaar. En voor de Rotterdammer die dit debat volgt, bij getrouwheid gaat het om de vraag of de opgenomen bedragen juist en volledig zijn, en bij rechtmatigheid gaat het om de vraag of de opgenomen bedragen volgens de juiste regelgeving tot stand zijn gekomen. Het goede nieuws is dat de accountant van PwC de jaarrekening goedkeurt, en het goede nieuws is ook dat het college alle aanbevelingen van de COR om de jaarrekening te verbeteren overneemt, heel goed en ook heel verstandig. Daarmee heeft de VVD vertrouwen in het college en in de wethouder van Financiën specifiek, dat zij aan de slag gaan met de aanbevelingen van de COR, en wij zullen dan ook voor het raadsbesluit ter vaststelling van de jaarrekening 2023 stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? De heer Biljoen.

De heer BILJOEN (gl). Ja voorzitter, dank. Nog een heel korte bijdrage, want je zou het bijna vergeten, we kijken een heel jaar terug. 2023. De nestor refereerde er net al naar. Het is uniek dat we pas aan het eind van 2024 gaan praten over de jaarrekening 2023. Maar voorzitter, daarmee is het dus ook lastig om nog consequenties te gaan hangen aan de keuzes die al gemaakt zijn. We hebben een heel goede hoorzitting gehad vanuit de COR. Dat moet ik dan even met mijn COR-pet op zeggen. Er is een goede hoorzitting geweest, ook met de wethouders, waarin ook beterschap wordt beloofd. Er is beterschap beloofd door het college, maar het valt of staat natuurlijk wel met de naleving hiervan. En om de naleving te garanderen dienen wij een motie in. Deze gaan wij zo meteen indienen. En dan heb ik toch nog wel een aantal vragen voorzitter. Hoe zorgt de wethouder ervoor dat hij financiële onzekerheden eerder opmerkt en deze op tijd deelt met de raad? Dat zeg ik omdat we vorige week ook hebben gesproken over de eindejaarsbrief. In de eindejaarsbrief bleek dat binnen twee weken € 12 miljoen aan bezuinigingsverlies gevonden is. Waarom was dat in eerste instantie niet ontdekt? Ik heb begrepen dat er diep in de administratie is gekeken, maar het geeft ons niet heel veel vertrouwen dat het op deze manier goed gaat, dus hoe zorgt de wethouder ervoor dat hij deze onzekerheden eerder opmerkt en ook deelt met de raad? En daarmee dus ook dat hij de raad tijdig informeert bij financiële tegenslagen. En we hebben het ook al gehad over de rechtmatigheidsnormen. We gaan daar nog een keertje over praten in de COR, want ik vraag me wel af: hoe vaak gaan we accepteren dat de rechtvaardigheidsnormen worden overschreden zonder dat daar consequenties aan hangen? Ja voorzitter, en dan heb ik hier eigenlijk ook een motie 'Maak het Simons-proof'. Dat is eigenlijk in lijn met wat de heer Van Dommelen net ook heeft aangegeven, dat wij eigenlijk willen dat de P&C-documenten liever ook door wethouder Simons worden nagekeken om te kijken of hij het snapt. Als de wethouder het snapt, dan snapt iedereen het. We zullen de motie niet indienen vandaag, maar ik denk dat de boodschap wel overgekomen is. We zouden graag willen dat de wethouder eventueel ook meekijkt naar de documenten, zodat het ook voor iedereen begrijpelijk is.

De VOORZITTER. De heer Biljoen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Verscherpt toezicht op zorg

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december ter bespreking van agendapunt 6.1
Definitieve jaarstukken 2023;

constaterende dat:

- op het programma WMO/Jeugd in de periode tussen 1 november 2023 en 1 mei 2024 de financiële sturing losgelaten is;
- hierdoor in 2023 voor € 6,7 miljoen getrouwheidsfouten, € 2,0 miljoen rechtmatigheidsfouten en € 21,4 miljoen aan onduidelijkheden in de rechtmatigheid geconstateerd zijn;

overwegende dat:

- het programma Zorg, Welzijn en Wijkteams bijna een kwart van de totale gemeentelijke begroting behelst en daarmee de grootst mogelijke financiële controle verdient;
- de forse bezuinigingen op de zorg extra druk leggen op het financiële beleid;
- de raad in de jaarrekening van 2023 geconfronteerd werd met grote tekorten van miljoenen aan fouten en onduidelijkheden en daarbij onvoldoende in positie was om bij te sturen;
- ook in de eerste voortgangscontrole voor boekjaar 2024 het programma WMO/Jeugd er met code oranje nog niet goed voor staat en verhoogde aandacht vereist;

verzoekt het college:

- de raad in staat te stellen verscherpt toezicht te houden op de financiële stand van zaken in het programma WMO/Jeugdzorg door hierover elk kwartaal te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.H. Biljoen en A. Kockelkoren

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik kijk nog even rond voor andere sprekers. Dat is niet het geval. Dan zou ik heel even, er zijn hier jongeren van de Horeca Vakschool die ons iets willen aanbieden als wat lekkers. En dat zou ik heel even in ontvangst willen nemen. En zou ik daarom mevrouw Kockelkoren mogen vragen of zij het debat even wil overnemen? Ik ben zo snel mogelijk terug, maar het is bedoeld voor u allen, dus namens u geef ik alvast de dank over.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, we zijn bij de beantwoording in de eerste termijn door de wethouder, maar die wacht nog eventjes op twee moties en dan kan hij beantwoorden. Dus een momentje. We gaan nu naar de beantwoording door de heer Simons in de eerste termijn. Ja, excuus mijnheer Van Dommelen, ik had net aangegeven dat hij even moest wachten op een motie.

De heer SIMONS (Ir) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. We hebben vorige week in de raad natuurlijk uitgebreid stilgestaan bij de fouten die er gewoon zijn. U heeft toen ook aan mij gevraagd welke maatregelen we nu het afgelopen jaar hebben genomen. Nou, die had ik niet na twee dagen vervanging van de heer Struijvenberg paraat, maar die heb ik in de veegbrief gezet, en net werd door de voorzitter van de COR er natuurlijk ook aan gerefereerd dat alle aanbevelingen van de COR worden overgenomen. Het is natuurlijk gewoon een proces van verbetering. Ik heb ook in de commissie gezegd dat we moeten oppassen dat we niet alleen een stapeling van nieuwe richtlijnen en procedures gaan invoeren, maar dat je een organisatie ook beter krijgt door een lerende organisatie ervan te maken, een just culture, net zoals in de luchtvaart gebruikelijk is, waarbij gewoon op teamniveau in elke afdeling elke week het gesprek wordt gevoerd van wat er fout is gegaan. Want de neiging is soms dat als je iets fout doet, je daar liever niet over praat. Dat is een beetje de cultuur. En die cultuur kan natuurlijk versterkt worden als wij alleen maar de fouten benadrukken. Ik zeg niet dat dat niet moet gebeuren, maar de oplossing ligt dus niet alleen maar aan steeds striktere regels. Het is en/en. Dus dat is ook een stukje cultuurverandering in de organisatie, maar daar kunnen we volgens mij heel veel mee bereiken en daar zijn we ook mee bezig. En u heeft ook zelf gezien hoeveel aanbevelingen ook van

rapporten in het recente verleden, dat daar aan wordt gewerkt, dat die worden uitgevoerd en dat die worden geïmplementeerd. Dan ga ik weer even terug naar something completely different. Dat is de European Capital of Democracy. Nou ja, dat is natuurlijk gewoon mooi. Die kunnen we allemaal omarmen en ik zie het als een steuntje in de rug. De heer Vonk, veel fouten. We hebben daar ook gewoon normen voor. Ja, de fouten zijn de fouten. We hebben daar uitgebreid over gesproken. U heeft ook in de veegbrief gezien welke aanbevelingen er worden uitgevoerd om het beter te maken. En met mijn opmerking net ook dat er ook in de organisatie een stukje cultuurverandering komt, dat fouten op een laag niveau gewoon sneller naar boven komen. Want dat zou denk ik ook een belangrijke verandering kunnen zijn die ertoe leidt dat we ook eerder worden geïnformeerd. En wat gaan we dan doen om er nog meer bovenop te zitten? Het is al gebruikelijk, dat heb ik ook in de commissie gezegd, dat in de staven van de wethouders natuurlijk financiële tegenvallers, fouten ook worden besproken, maar dat gaan we structureren door dat gewoon elke maand vast op de agenda te zetten, zodat ook vanuit die kant iedereen daar alert op is. Dus dat is ook echt de vraag van de heer Biljoen. Eens even kijken, zoveel vragen zijn er volgens mij verder niet gesteld. De motie Simons-proof is niet ingediend, maar ik heb er natuurlijk wel iets over gezegd. Als je na twee dagen even de jaarstukken moet doorlezen, dan merkte ik natuurlijk ook op dat al het jargon best wel moeilijk was om daar doorheen te worstelen. Er staat natuurlijk ook nog een motie van u open waarvan we nog met de afdoening bezig zijn. Maar het is een continu proces en het blijft natuurlijk een dilemma, want er moet ook gewoon jargon gebruikt worden, want we moeten zoals u weet ons ook natuurlijk verantwoorden naar onze toezichthouders, zoals de provincie. En daar wordt ook van ons verwacht dat we ook het juiste jargon gebruiken, dat weer bij hun toezichtrol past. Dus we kunnen het niet helemaal vermijden, maar we hebben natuurlijk ook toegezegd dat er een begrippenlijst komt. Nou, de heer Van Dommelen zei terecht: dat zie ik ook als weer een stap erbij in de goede richting. Dus wat ons betreft is het alle hens aan dek en zullen wij, de wethouder van Financiën, maar ook het hele college, aankomend jaar extra ons best doen om te voorkomen dat we over niet al te lange tijd hetzelfde debat moeten voeren. Volgens mij heb ik daarmee alle vragen wel beantwoord en anders hoor ik het wel van u. Dan is er nog een motie die bij mijn collega Buijt op zijn terrein valt, dus daar gaat hij ongetwijfeld iets over zeggen. Maar dat is natuurlijk aan de voorzitter.

De VOORZITTER. Wethouder Buijt heeft het woord.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Dank u wel voorzitter. Er zijn geen concrete vragen gesteld, wel heeft de heer Tak nogmaals opgeroepen dat het wat hem betreft ontzettend belangrijk is dat er bij de komende jaarrekening verbetering komt. Dat is uiteraard iets waar ik het niet mee oneens kan zijn. Misschien heeft u het gesprek met de COR teruggekeken, het was anderhalf uur. Misschien heeft u de commissie teruggekeken, waarin ik een aantal duidelijke statements heb gemaakt. Ik heb min of meer ook de garantie gegeven dat het niet meer gaat gebeuren, omdat ik ook werkelijk alle denkbare maatregelen heb genomen die denkbaar waren. Dus voor de rest is er een motie ingediend door de heer Biljoen, die vraagt om meer rapportages en de financiële stand van zaken. Die wil ik echt ontraden. Er zijn echt alle geijkte momenten dat u die informatie krijgt. We hebben een raadsmonitor waar u drie keer per jaar helemaal wordt bijgepraat. Er zijn commissievergaderingen waar regelmatig de GRJR, er zijn nu al maandrapportages van de GRJR waarop we al een aantal weken in de volgende maand de stand van zaken kunnen zien. Dus ik zou echt niet nog meer momenten gaan inbouwen. Ik snap dat er natuurlijk zorgen zijn op basis van wat er in 2023 gebeurd is, maar ik kan u zeggen dat de situatie op dit moment echt anders is en ik zou deze dan ook echt willen ontraden. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog vragen naar aanleiding van de beantwoording? Ja, de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Nou, ik had de technische vraag gesteld aan wie wij een eventuele motie van treurnis moeten adresseren.

De VOORZITTER. Daar komen we heel even op terug.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Het is natuurlijk treurig dat we hierover moeten praten, maar ik ben nu de waarnemend wethouder van Financiën, dus als de raad een motie van treurnis voor het gevoerde beleid wil indienen, dan moet u die aan mij richten, want ik ben nu de waarnemend wethouder. Dus so

be it. Dat ik dat wel een beetje treurig vind, daar kunt u zich iets bij voorstellen, maar het is aan de raad om moties in te dienen die u wenst.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Nou, dank voor deze opheldering. Ik denk niet dat wij die motie gaan indienen, hoewel er natuurlijk veel is waar we ons echt wel zorgen over maken en waarvan we ook denken dat het beter had gemoeten. Maar we vinden zo'n motie in dit geval niet gepast, maar dan weten we in ieder geval hoe dat voortaan werkt als een wethouder niet aanwezig is en iemand hem vervangt. Dank u wel.

De VOORZITTER. We kunnen hem nog even formeel checken, maar ik denk dat het klopt, want formeel is wethouder Simons nu natuurlijk ook de vervanger van wethouder Struijvenberg, dus dan is dat ook degene aan wie u het moet adresseren. Anderen nog? Niet? Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Dat blijkt niet het geval. Dan zijn er een aantal moties ingediend en daar gaan we vanavond tijdens het stemvenster over stemmen. Dan sluit ik onderwerp 6.1.

6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders

De VOORZITTER. Dan gaan we over naar onderwerp 6.2, Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders. We piepen de wethouder even op.

De wethouder is aanwezig, van harte welkom. Dan stel ik voor dat we ook meteen beginnen met het debat. De heer Ceulemans heeft het debat aangevraagd, dus hij krijgt het woord.

De heer CEULEMANS (lr). Ik had het niet aangevraagd, maar ik sta kennelijk wel als eerste op de lijst. Nee, maar ik kan het meteen kort houden, want wat mij betreft had dit geen regulier debat hoeven zijn. We hebben een heel uitgebreid debat in de commissie gevoerd. Ik ga dat niet helemaal overdoen. En het mag ook heel duidelijk zijn hoe wij in het asiëldossier staan. Wij vinden het dan ook goed dat Rotterdam een streng asielbeleid voert en het debat focust zich wat dat betreft vooral op de Spreidingswet. Daarvan ben ik al duidelijk geweest dat wij het heel goed vinden dat ondanks de Spreidingswet het aantal asiëlopvangplekken in Rotterdam 500 blijft. Dat we dat gewoon in stand kunnen houden, een goede zaak. En voor de rest hopen wij enorm op een heel snel landelijk wetgevingsproces met betrekking tot de instroombeperking die landelijk is aangekondigd. En voor wat betreft Rotterdam zijn wij dan extra positief over niet alleen het voornemen om gemeenten te verbieden om statushouders voorrang te geven, maar ook sinds kort daar het voornemen bij om de wettelijk verplichte taakstellingen voor statushouders te schrappen. Wat ons betreft wordt dat liever gisteren dan morgen ingevoerd, zodat wij niet meer de gevolgen van het landelijke falende asielbeleid over de schutting krijgen en dat het falende asielbeleid ook niet meer op onze woningmarkt gaat drukken.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIÉGER (gl). Voorzitter, in deze gure tijden is het belangrijk om elkaar op te zoeken, lief te hebben en er voor elkaar te zijn. Dat is toch waar ieder mens behoefte aan heeft. Gezelligheid, genegenheid, gelijkheid. Ieder mens heeft recht op menswaardige, veilige opvang. Mede door de in het westen veroorzaakte klimaatcrisis, oorlogen, machtsmisbruik en modern kolonialisme zullen veel mensen nog steeds naar ons land en naar onze stad blijven komen. Als stad hebben wij een verantwoordelijkheid om deze mensen op te vangen. Zoals vaak gesteld is GroenLinks geen voorstander van opvang op boten en maken wij ons nog steeds ernstige zorgen om de kwaliteit van leven op deze locaties. Ook over de nieuwe regels en afbouw van mensen uit Oekraïne maken we ons zorgen. En bovenal maakt GroenLinks zich zorgen over de opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen. Deze amv'ers zijn jonge mensen, kinderen die hier zonder familie komen. Als er één groep is die onze steun en genegenheid keihard nodig heeft is het deze. Kinderen zijn de toekomst, altijd. En dat betekent dat we in hen moeten investeren en dat begint met opvang. Zelfs onder de Spreidingswet kiest Rotterdam ervoor om niet meer mensen op te vangen, ook geen alleenstaande minderjarige vluchtelingen. We missen nog 191 plekken. Daarom dienen wij een motie in die vraagt om dat gewoon te gaan regelen en daarmee aan de taakstelling te voldoen. Naar aanleiding van onderzoek van het NRC over een stichting waar wij subsidiegeld aan hebben gegeven, hebben wij met diverse andere partijen onze zorgen daarover geuit. Zorgen over de wijze van handelen en de moreel-

ethische kwesties hierbij. Deze zorgen heeft de wethouder niet serieus genomen en weggewuifd met de woorden: bij ons zijn geen signalen bekend. Alsof het onderzoek van het NRC geen aanleiding zou zijn om zelf wat te onderzoeken. Dit heeft ons aan het denken gezet over ethiek en moraliteit. GroenLinks vindt het belangrijk dat de keuzes die wij maken, vooral met ons gemeenschapsgeld, ethisch verantwoord zijn. Daarom hebben wij nog een motie die oproept tot het opstellen van een kader, in samenspraak met de raad. Dan is het de afgelopen tijd in de samenleving breed gegaan over een motie die is aangenomen in de Tweede Kamer. Deze motie heeft tot veel onrust en angst geleid. Ik persoonlijk maar ook anderen met mij, om mij heen, zijn benaderd hierover en een petitie hiertegen is breed gedeeld en ondertekend. In deze tijden waar mensen met een andere huidskleur of nationaliteit veelal worden weggezet als boosdoener is het tijd om hen een handreiking te doen, naast hen te staan en hen te steunen. Zoals ik zei, in deze gure tijden hebben we allemaal behoefte aan gezelligheid, genegenheid en gelijkheid. Rotterdammers met een migratieachtergrond maken zich er zorgen over of zij wel als gelijk worden gezien in deze stad. En dat mag niet zo zijn. Daarom heb ik deze motie, die de raad vraagt zich uit te spreken naast alle Rotterdammers met een migratieachtergrond te gaan staan en hun rechten te waarborgen, en dat deze motie van de Tweede Kamer oproept tot een schending van de Grondwet. Daarnaast verzoeken wij het college om geen medewerking te verlenen aan uitvoering hiervan, zoals ook andere steden hebben gedaan, Amsterdam, Gouda en Wageningen bijvoorbeeld.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans heeft hier een vraag over.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, ik heb een vraag aan mevrouw Vlieger. Los van dat ik het inhoudelijk allemaal onzin vind en eigenlijk niet waard om erop in te gaan, heb ik wel een procedurele vraag aan haar. Zegt zij nu eigenlijk dat de gemeente dus selectief kan zijn in welk landelijk beleid de gemeente wel en niet uitvoert, al naargelang je het ermee eens bent of niet?

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Dat is best grappig, want dat doen we eigenlijk met de Spreidingswet ook al.

De heer CEULEMANS (Ir). Nee, dat is niet waar. Dan begrijpt u de Spreidingswet niet. De Spreidingswet vraagt gemeenten om voor 1 november via de provincie een aanbod te doen. Dat hebben we gewoon gedaan. Vervolgens wordt op 31 december dat verdelbesluit getekend, dus de gemeente handelt volledig in lijn met de Spreidingswet, dus dat heb ik even van tafel getikt. En nogmaals de vraag aan u: vindt u dat de gemeente selectief mag omgaan met landelijk beleid wel of niet uitvoeren al naargelang je het met het beleid eens bent of niet?

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Voorzitter, allereerst, de Spreidingswet gaat over asielzoekers. Die plekken vullen wij niet. Ten tweede, dit is een motie, geen landelijk beleid dan wel wetsvoorstel. Dus deze vraag gaat helemaal niet op.

De VOORZITTER. Tot slot de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Nou, tot slot, ik ben nog wel eventjes bezig denk ik. Uw motie roept het college op om geen medewerking eraan te verlenen. Dus als het landelijk beleid wordt om naar aanleiding van die landelijke motie een onderzoek te gaan verrichten of wat dan ook, dan roept u het college op: doe daar niet aan mee. Dat heb ik toch goed begrepen?

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Zoals ik al zei, het is een motie die hier voorligt. Van die motie zeggen wij: voer dat niet uit. Het is geen wetgeving, er is geen beleid over, dus deze vraag is totaal irrelevant.

De VOORZITTER. Ik geloof niet dat jullie veel meer bij elkaar komen. Ik geef nog ruimte voor een vraag.

De heer CEULEMANS (Ir). Nou, dan een tweeledige opmerking. Eén, wat u over de Spreidingswet zegt klopt van geen kant. De Spreidingswet heeft op dit moment nog helemaal geen wettelijk aantal aan de

gemeente opgelegd. Het is een indicatief aantal op basis waarvan de gemeente aan tafels tot een aanbod via de provincie richting het rijk komt. Dus de gemeente handelt conform, in lijn met die wet, dus dat argument slaat nergens op. En twee, u zegt dat de gemeente geen medewerking moet verlenen als er vanuit het rijk verzoeken komen om hieraan mee te werken. Ergo, als die landelijke motie beleid wordt, zegt u en zeggen de andere partijen die die motie meetekenen, dan moet de gemeente daar geen medewerking aan verlenen. Ik wil dus bij dezen aangetekend hebben dat al de partijen die onder deze motie staan bij mij nooit meer moeten aankomen met het argument: 'het moet van het rijk', ook niet als het over asielopvang gaat, ook niet als het over de huisvesting van statushouders gaat. Vanaf dat moment is ons argument dan ook: als we het er niet mee eens zijn dan voeren we het gewoon lekker niet uit.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, zoals gewoonlijk is de heer Ceulemans heel goed om appels met peren te vergelijken, want die motie is onuitvoerbaar. Het is een belachelijke motie, is onuitvoerbaar, het zal nooit landen in landelijk beleid, het zal ook nooit door het Sociaal en Cultureel Planbureau worden uitgevoerd. Dat weet de heer Ceulemans ook. Dus het zal nooit landen als landelijk beleid, dus die motie is onuitvoerbaar en wij moeten ook niet meewerken als dit soort verzoeken tot onderzoek komt.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen heeft nog een opmerking. Oké, ik dacht dat mevrouw Van Groningen hier ook nog op wilde reageren, maar de heer Ceulemans, prima.

De heer CEULEMANS (lr). Ja dank, het was een interruptie op mij. Dit is een interruptie van de heer Coşkun van redelijk laag niveau. Hij zegt: het is een belachelijke motie. Dat is geen argument. Er wordt landelijk een motie aangenomen. Vervolgens is het dan aan het kabinet om daar wel of niet een bepaalde uitvoering aan te geven. En deze motie zegt: als het kabinet besluit om die motie te gaan uitvoeren en aan gemeenten te vragen om daar medewerking aan te verlenen, zegt deze motie die nu voorligt: daar moet de gemeente geen medewerking aan verlenen. Ik constateer dus dat we vanaf dit moment in de raad besluiten dat we dus als gemeente niet aan landelijk beleid gaan meewerken als we het daar niet mee eens zijn. Ik ben het niet eens met heel veel landelijk beleid op het gebied van klimaat, op het gebied van asiel, op het gebied van statushouders. Dus alle partijen die onder deze motie staan, kunnen bij mij nooit meer aankomen met het argument: dat moet van het rijk. Dat wil ik ook heel duidelijk hier neergelegd hebben. En ten tweede, u vindt het inhoudelijk een onzinnige motie. Ik vind het een uitstekende motie. We hebben te maken met een gigantisch integratieprobleem in dit land, zeker ook in deze stad. Dat uit zich in achterlijke opvattingen, onder andere over Joden, vrouwen, homo's en om dat in kaart te brengen lijkt mij een heel goed idee.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, ik als Rotterdamse VVD vindt het natuurlijk nogal wat dat er iets wordt gezegd over een van mijn collega's in het land. Er wordt gesproken over schending van grondrechten. Ik vraag me oprecht af of ze zich hebben verdiept in de motie en in wat die motie vraagt die landelijk is ingediend. Overigens vind ik het ook vrij lastig dat we hier nu met elkaar een heel debat gaan voeren over iets wat ze landelijk aan het doen zijn en dan vervolgens ook nog de vraag om ons niet aan de wet te houden, terwijl hier een college zit met wethouders. Dat zijn mensen die zich aan de wet horen te houden. Dus dan kun je niet hier opeens zeggen: we gaan ons niet meer aan de wet houden omdat ons iets niet zint. Maar ik zou allereerst graag willen horen hoe u überhaupt kijkt naar het feit dat u het schending van de Grondwet noemt, terwijl ik dat echt heel anders zie. Dus heeft u zich verdiept in de motie?

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl). Voorzitter, zoals gesteld ook in de motie, zien wij dit als schending van het gelijkheidsbeginsel. Daar gaat het over en dan gaat het in tegen de Grondwet. Als dat zo is, is het vrij logisch dat dit ook niet uitvoerbaar is, zoals ook de heer Coşkun net aangaf. Daarnaast wordt door mevrouw Van Groningen nu benoemd dat het over een wet gaat. Het gaat natuurlijk niet over een wet. Er is helemaal geen wet. Dus dan gaan we het hebben over een toekomstscenario dat er niet is, dus ik begrijp echt deze relevantie niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, ik heb het niet over een wet gehad. Ik heb het wel over de Grondwet waar mevrouw Vlieger het over heeft gehad. Waar het mij om gaat, is dat deze motie niets anders vraagt dan gewoon inzichtelijk te maken, dus niet langer op het onderbuikgevoel te varen, maar juist op basis van feiten te weten hoe het gaat met onze integratie. Dat is in het verleden gedaan. Vijf jaar geleden. Het lijkt ons belangrijk om dat te doen, want wij hebben normen en waarden. Iedereen hoort erbij in Nederland, ook in Rotterdam. Juist daarom is het zo van belang dat we dit inzichtelijk maken. Er wordt niets gevraagd aan de gemeente. Er worden ook geen lijstjes bijgehouden, wat u insinueert. Ik vind het heel erg dat dit gebeurt en dat we dit debat voeren en dat hiermee ook een partij beschadigd wordt.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VliegEER (gl). Nou, die partij heeft zichzelf duidelijk beschadigd door deze motie in te dienen, door dit nu te zeggen, goed. In ieder geval, het is pas onderbuikgevoel om op basis van een gevoel en een vermoeden mensen te willen gaan onderzoeken. Als we het zo graag willen hebben over normen en waarden dan moeten we dat doen over de hele samenleving en niet over een specifieke groep mensen.

De VOORZITTER. Afrondend mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, wij gaan elkaar niet vinden. Nogmaals, ik vind het vreselijk dat u dit zo doet. Laat ik ook even in herinnering roepen dat dit soort dingen over mensen roepen, over partijen roepen, alleen maar polarisatie en ook bedreiging in de hand werkt. Gisteren is weer de monitor uitgekomen. Wij zien ook dat bedreigingen richting raadsleden, richting bestuurders alleen maar toenemen. Ik vind het echt vreselijk dat dit gebeurt en ik werp het verre van me.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik hoor de VVD zeggen: we hadden het niet zo bedoeld, maar zo is het wel door heel veel mensen in Nederland ervaren. Het is niet voor niets dat het CDA, de SP, de ChristenUnie allemaal excusesberichten hebben gepubliceerd omdat ze voor deze motie hebben gestemd. Omdat er heel veel emoties zijn ontstaan, omdat we verwerpelijke gedachten binnen Nederland in kaart moeten krijgen, zeker mensen die intolerant zijn. Maar ja, dat wil je breed uitvragen en het gevoel dat bij heel veel mensen opgeroepen werd, is dat we mensen gaan bijhouden en dat we gaan registreren wat mensen vinden. Dat is misschien niet wat de motie heeft gevraagd, want mevrouw Becker heeft op de socials uitgelegd wat ze nu precies wil, maar dat is wel het gevoel dat bij heel veel mensen is opgeroepen, en wordt er ook vandaag in dit debat een motie ingediend en wordt gezegd: we gaan niet mensen hun gedachten registreren of bijhouden, want dat is namelijk wel de angst die bij heel veel mensen heeft geleefd naar aanleiding van deze motie.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja maar voorzitter, daar zit ook precies het probleem. Al deze partijen die u net noemt hebben netjes voor die motie gestemd, juist omdat iedereen graag de feiten wil begrijpen. Dat is wat wij als VVD gevraagd hebben en alleen maar omdat er nu gevoelens oppoppen op basis van onjuiste informatie, hebben we deze discussie. Nogmaals, ik werp het verre van me. Ik vind het heel verschrikkelijk dat hier mensen door gestigmatiseerd worden. Het is ook nooit de bedoeling geweest, ze heeft ook altijd aangegeven dat iedereen er bij hoort in Nederland, alleen dat we dit willen doen op basis van feiten. En daarom is er gevraagd: willen jullie gewoon netjes weer dat onderzoek uitvoeren dat vijf jaar geleden ook is uitgevoerd? Het werd dus al gedaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, ik vind het heel vervelend dat het gevoel werd ervaren dat men werd gestigmatiseerd, maar dat is dus ook precies wat deze motie heeft veroorzaakt bij een andere groep Nederlanders, namelijk dat ze het gevoel hadden dat ze werden gestigmatiseerd. Dus de ene groep

voelt dat ze worden gestigmatiseerd en dan zegt een andere groep: wij voelen ons ook gestigmatiseerd door deze reactie. Ja, de conclusie is dus heel nauwkeurig formuleren op het moment dat we het over dit soort onderwerpen hebben en dat is duidelijk niet gebeurd.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, het gaat niet om feiten. Het gaat erom dat er een motie is ingediend waarvan mijn partij gelukkig bijtijds heeft ingezien dat het een miskleun was om daar aan mee te werken, dat ook erkend heeft. Sowieso, als er ergens iets gevraagd wordt over mensen met een migratieachtergrond, dan komt dat meestal uit de rechtse of extreemrechtse hoek. Mensen met een migratieachtergrond is typisch een statistisch begrip waar we nooit aan zouden moeten meewerken, dus dat moet je niet willen. Dat kun je ook niet onderzoeken op deze manier en dat moet je ook niet willen onderzoeken. En ik denk ook niet dat het vijf jaar geleden zo is onderzocht, heb ik van mensen van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Dus u moet die foute motie niet hier gaan verdedigen in deze raadzaal mevrouw Van Groningen, het was een foute motie die vroeg om fout onderzoek.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, wij staan 100% achter deze motie en precies om wat ik net gezegd heb. U wilt toch ook, mijnheer Coşkun, dat mensen hier in Nederland kunnen meedoen, niet aan de zijlijn staan, dat we respect hebben voor vrouwen, voor homo's, voor de lhbt-gemeenschap, dat we met elkaar besluiten dat iedereen erbij hoort. Dan is het dus belangrijk om inzichtelijk te maken hoe het gaat met die integratie. Maar ik ben hier geen Tweede Kamer aan het spelen, dat wil ik ook helemaal niet. Er ligt hier alleen die motie die dat wel van mij vraagt, en nogmaals, dat werp ik verre van mij.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja volgens mij gaat het ontzettend goed in Rotterdam met de integratie, en hebben we daar ook geen onderzoek voor nodig. Er zijn natuurlijk mensen die een beetje achterlopen, die komen uit allerlei kringen. En op sommige terreinen lopen ze weer voor, op andere lopen ze achter. Dat heeft met voetbal te maken, dat heeft met religie te maken, het heeft met cultuur te maken, het heeft met van alles en nog wat te maken. Het zijn allemaal individuele casusgevallen. We hebben een uitgebreide, goede technische sessie gehad over femicide en daar hebben we ook gehoord dat je van elke casus ook specifiek de context moet onderzoeken. Dat kun je niet op een cultuur of wat voor achtergrond schuiven. Daar zitten allerlei zaken achter. En nogmaals, deze motie roept op tot fout onderzoek, met een verkeerde insteek, en daar moet je niet aan mee willen werken. Never nooit niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, dank. Ik weet niet door welke roze bril de heer Coşkun kijkt, maar zo goed vind ik het niet gaan met de integratie. Gewoon het feit dat vrouwen hier niet over straat kunnen lopen omdat ze last hebben van seksuele straatintimidatie, het feit dat homo's hier niet hand in hand kunnen lopen, ik denk dat dat wel degelijk belangrijk is dat mensen die hier komen wonen, andere normen en waarden hebben, dat we met elkaar in ieder geval zorgen dat dat één geheel is en dat we dus ook zorgen dat iedereen kan meedoen. Dat als je hier komt wonen dat je een huis hebt, dat je kunt werken. Dat is overigens ook waar we graag naartoe willen in dit debat, en niet naar dit.

De VOORZITTER. De heer Coşkun ook afrondend.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik weet dat er mensen zijn in uw kringen die niet zo goed geïntegreerd zijn. Ik weet dat er mensen zijn die niet door mijn wijk durven te lopen omdat ze niet van mensen met hoofddoekjes houden, omdat ze niet van mensen met een kleur houden, omdat ze zich ongezellig voelen in een beetje gekleurde, diverse wijken. Dus er valt nog veel te doen aan de integratie van mensen uit Kralingen en Schiebroek of hoe het ook allemaal mag heten rondom de Molenlaan. Dat geldt dus voor alle groepen in onze samenleving, dat er strubbelingen zijn. Daar moeten we permanent aan werken. Dat doen we in het onderwijs, dat doen we op alle mogelijke manieren. We hebben zelfs een wethouder die erover gaat. Een letter over samenleven. Dus daar doen we van alles en nog wat aan. Maar over het algemeen is internationaal en nationaal de conclusie dat het redelijk goed gaat met

die integratie van de Rotterdammers. Dus wat de migratieachtergrond ermee te maken heeft, overal misschien, maar niet in Rotterdam.

De VOORZITTER. Ik geef het woord aan de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Dank voorzitter. Allereerst heeft mevrouw Van Groningen gelijk, sinds de toestroom van grote groepen migranten in de jaren zestig, zeventig is de integratie compleet mislukt, en dat uit zich in gigantische bakken problemen die we iedere dag op straat zien. Dat mag natuurlijk duidelijk zijn. Ik neem aan dat iedereen die niet uit een ei komt dat ook gewoon inziet. En twee, ook even een vraag aan mevrouw Maassen. Want zij springt in de bres voor mevrouw Vlieger. Steunt u die motie die nu is ingediend?

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja.

De heer CEULEMANS (Ir). Oké, dan constateer ik dus dat D66 een motie steunt waarin een coalitiepartner wordt beticht van het schenden van mensenrechten en het schenden van de Grondwet. Ik sta hetzelfde in die motie als mevrouw Van Groningen, dus u vindt dat twee coalitiepartners dat doen. Dus u bent er ook dubbelhartig in. U steunt een stoere motie, maar ondertussen werkt u wel braaf met die partijen samen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik kijk altijd in de samenwerking met mijn coalitiepartners naar wat ze hier lokaal doen. Want er zijn wel meerdere dingen die gebeuren op landelijk niveau door landelijke partijen waar ik niet altijd achter sta. Maar ik kijk altijd naar hoe de samenwerking hier lokaal is. Ik beticht mevrouw Van Groningen niet van het zich niet houden aan de wetgeving. Ik beticht u daar niet van. Ik zie alleen dat de motie Becker niet is waar ik voor sta en ik steun de oproep van mevrouw Vlieger om ons daarover uit te spreken.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Oké, helder. Dan weet u vanaf nu ook van mijn fractie dat argumenten als 'het moet van het rijk' voor ons niet meer gelden, ook als het gaat om asiel, ook als het gaat om statushouders. Dus daar moet u bij mij niet meer mee aankomen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, nogmaals, er zit echt een wezenlijk verschil tussen het uitvoeren van de wet, of een willekeurige motie die in de Tweede Kamer wordt aangenomen, die vraagt om een bepaald onderzoek. Dat is echt een heel groot verschil. Ik kijk graag naar de wet, en de wetgeving moeten we uitvoeren, ook als het rijk dat van ons vraagt. Daarom hebben we wethouders, maar we hebben geen motiehouders. We hebben geen motiehouders hier in Rotterdam. Op het moment dat we het wet- en motiehouders noemen, dan kunnen we een nieuw gesprek voeren, en dan moeten we die moties van de Tweede Kamer ook allemaal uitvoeren. Dat is op dit moment niet het geval. Er wordt van ons wel gevraagd om wetten uit te voeren en daar wil ik me ook toe beperken.

De VOORZITTER. Afrondend de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, afrondend inderdaad, er zijn hier geen motiehouders, er zijn wethouders. Maar deze motie van mevrouw Vlieger roept op dat als deze motie die landelijk is ingediend tot beleid komt, en de gemeente wordt gevraagd om daaraan uitvoering te geven, dat we daar dan niet uitvoering aan moeten geven. Nogmaals, ik vind dat een trendbreuk en het is heel duidelijk gemarkeerd hier.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Stad met een hart voor minderjarige vreemdeling

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de indicatieve taakstelling vanuit de Spreidingswet voor het opvangen van minderjarige alleenstaande vreemdelingen (amv) 226 plekken is;
- Rotterdam in het regioplan heeft aangegeven slechts 35 plekken ter beschikking te stellen voor amv;

overwegende dat:

- op basis van indicatieve verdeling Rotterdam 191 plekken te weinig aanbiedt voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen;
- deze groep vreemdelingen extra kwetsbaar zijn en daarom extra bescherming nodig hebben;
- Rotterdam, door geen uitvoering te geven aan de afspraken binnen de Spreidingswet, niet alleen haar verantwoordelijkheid niet neemt maar ook een extra kwetsbare groep vreemdelingen in de kou laat staan;

verzoekt het college:

- alleenstaande minderjarige vreemdelingen niet aan hun lot over te laten door te voldoen aan de taakstelling door het gevraagde aantal opvangplekken voor amv te bieden;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, S. van de Peppel, T.S.J. Coşkun, M.R. van Campenhout, P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Vonk en M.E. Vogelaar

Motie 2. Moraliteit leidt

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam in 2023 en 2024 bijna €140.000 subsidie heeft uitgekeerd aan Stichting GoedWerk;
- uit publicatie in het NRC blijkt dat de stichting op onethische wijze te werk gaat in het 'begeleiden naar terugkeer' van personen zonder geldige verblijfsstatus, waarbij het belang van de persoon in kwestie niet voldoende wordt meegewogen en door middel van een financiële prikkel een bepaalde dwang wordt uitgevoerd die mensen beweegt richting 'vrijwillige' terugkeer;

overwegende dat:

- deze werkwijze, gericht op het verwijderen van personen uit de stad zonder het persoonlijk belang en perspectief mee te wegen, moreel verwerpelijk is;
- deze werkwijze niet strookt met waarden van de gemeente Rotterdam rondom een betrouwbare overheid en het bieden van de menselijke maat;
- de gemeente Rotterdam geen directe of indirecte steun zou moeten verlenen aan moreel verwerpelijke handelingen van organisaties in de stad;

verzoekt het college:

- te waarborgen dat de gemeente alleen relaties aangaat met moreel handelende partijen door een ethisch toetsingskader, in samenspraak met de raad, op te stellen wat gebruikt wordt bij het aangaan van subsidierelaties;
- derhalve binnen het beleidsveld inburgering en samenleving uitsluitend subsidierelaties of partnerschappen aan te gaan die moreel aanvaardbaar werken met oog voor de persoonlijke situatie, belangen en perspectief van mensen zonder een huidige geldige verblijfsstatus;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie 3. Geen onderscheid tussen Rotterdammers

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- Rotterdam als doelstelling heeft statushouders zo snel mogelijk te laten integreren in Rotterdam;
- de Tweede Kamer de motie van lid Becker (VVD) heeft aangenomen, waarin wordt opgeroepen tot het monitoren van culturele en religieuze normen en waarden bij Nederlanders met een migratieachtergrond;
- artikel 1 van de Grondwet bepaalt dat iedereen die zich in Nederland bevindt, gelijk wordt behandeld en dat discriminatie op welke grond dan ook niet is toegestaan;
- Rotterdam met meer dan 170 nationaliteiten een diverse stad is met veel inwoners met een migratieachtergrond;

overwegende dat:

- integreren alléén verwacht kan worden van statushouders wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid in behandeling en bejegening;
- ditzelfde geldt voor volwaardig meedraaien in de samenleving voor alle Rotterdammers met een migratieachtergrond;
- het bijhouden van dergelijke gegevens risico's met zich meebrengt op het gebied van privacy, stigmatisering en mogelijke schending van de Grondwet;
- het verzamelen en delen van informatie over culturele en religieuze normen en waarden specifiek gericht op inwoners met een migratieachtergrond in strijd is met de inclusieve waarden en de non-discriminatiebeginselen die Rotterdam nastreeft;
- Rotterdam veel inwoners heeft die direct geraakt worden door dit voorstel en zich begrijpelijk zorgen maken over hun rechten en positie in de samenleving;

spreekt uit:

- dat de motie Becker oproept tot een schending van het gelijkheidsbeginsel en artikel 1 van de Grondwet;
- naast alle Rotterdammers met een migratieachtergrond te staan door hun rechten te beschermen;

verzoekt het college:

- geen medewerking te verlenen aan eventuele verzoeken van het rijk naar aanleiding van de motie Becker om informatie te verzamelen of te delen over culturele en religieuze normen en waarden van Rotterdammers met een migratieachtergrond;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, A.J.A. Maassen, S. Soytekin, T. Kind, T.S.J. Coşkun en M.R. van Campenhout

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Ik geef de heer Soytekin het woord.

De heer SOYTEKIN (denk). Ja, met het gevaar toch weer een stap terug te gaan in deze discussie, wat ik eigenlijk zelf niet eens wilde, want de motie en de woorden die hier vallen over integratie en de massale problemen waarvoor die mensen hebben gezorgd die in de jaren zestig hiernaartoe zijn gekomen, wat zojuist gezegd werd door de heer Ceulemans, werp ik verre van mij. Het was gisteren nog de dag van de gastarbeider (Internationale Dag van de Migrant). Dat hebben we mogen vieren. Dat hebben we mogen herdenken. En om dan vandaag met zo'n opmerking te komen. Die motie, zeg ik tegen de heer Ceulemans, gaat over mij. Die motie gaat over mij, over mijn waarden, mijn normen. En die motie zegt: uw ouders zijn ergens anders geboren, dus ik ga u onderzoeken. Ik ga kijken wat u in uw dagelijks leven doet, of dat goed of fout is. Die motie zegt niet: houdt mijnheer Soytekin zich aan de wet? Want dat zou prima kunnen zijn. Ik houd me aan de wet, aan de regels die hier in Nederland zijn. En dan ben ik gewoon een Rotterdammer, net zoals u. En deze motie zegt: nou, omdat de heer Soytekin

misschien meedoet aan de ramadan, of dat hij zorgt voor zijn ouders, of dat hij zijn ouders in huis neemt in plaats van in een bejaardentehuis, want dat zijn ook bepaalde culturele waarden, hoort hij hier niet thuis of is hij verdacht. Dat zegt die motie en daarom is die fout.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Voorzitter, de heer Soytekin kan deze motie persoonlijk maken, de problemen die decennialang van massale immigratie in deze stad veroorzaakt hebben, is voor heel veel Rotterdammers persoonlijk. Dat zijn mensen wiens familie hier al generaties lang woont, en die zien dat hun waarden en hun veiligheid en hun identiteit door het afvoerputje gaan door massale immigratie. Als u het persoonlijk wilt maken, moet u ook naar die mensen kijken.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). En ik kijk ook naar die mensen en die mensen die hier generaties wonen zijn ook mijn ouders. En die wonen samen met de kiezers van Leefbaar Rotterdam naast elkaar, en die vormen de stad. Die vormen de stad op een goede manier. Het is niet dat er oorlog is hier in Rotterdam. Het is niet dat er elke dag vrouwen verkracht worden door heel Rotterdam, zoals u mensen wilt doen laten geloven. Dat is niet het geval. Wat deze motie zegt, is dat puur op basis van gedachten mensen gecontroleerd en verdacht worden gemaakt. En daarom is deze motie, nogmaals, ontzettend fout.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl). Ja voorzitter, ook ik wilde liever niet die stap terugdoen, maar ik moet het toch doen. De woorden van mevrouw Van Groningen werp ik verre van mij en hetzelfde geldt voor die van de heer Ceulemans. Maar ik wil toch echt reageren op de woorden van mevrouw Van Groningen. Want dat is politiek van verdachtmaking, van mensen in een hoekje zetten en zondebokpolitiek, van polarisatie en het wantrouwen voeden. Ik wil u vragen om dit niet te doen. Het gaat juist om het vertrouwen terugwinnen. Als we dat daadwerkelijk belangrijk vinden, en als de VVD daadwerkelijk cijfers zo belangrijk vindt, dan doe je zo'n onderzoek onder iedereen. En dan ga je niet daarna 'ja maar' zeggen en dan allerlei redenen opnoemen die een bepaalde groep mensen verdacht maken. Dat is polariserend en dat is niet de manier waarop wij hier met onze Rotterdammers om moeten gaan.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, mevrouw Vlieger spreekt mij aan, dus het lijkt me goed als ik daar nog even op reageer. Ik vind het gewoon feitelijk onjuist wat u zegt. Uiteindelijk bent u degene hier die oproept tot polarisatie, die iets neerlegt, een frame neerlegt op een partij. Hoe u percipieert dat het is gegaan. Het enige wat zij vragen is: wij willen de feiten hebben. Zo'n onderzoek kun je niet doen onder iedereen, hoe graag we het misschien zouden willen. De simpele reden is omdat je daar niet kunt toetsen hoe de integratie loopt. Dat moet je doen bij de mensen die hier zijn komen wonen. Vragen hoe het gaat: heb je een baan, spreek je de taal, kun je meedoen? Dat is precies de essentie van deze motie geweest.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl). Volgens mij snapt mevrouw Van Groningen de motie niet. Als je wilt weten hoe lang mensen al taal volgen, daar hebben we gewoon trajecten voor. Daar hebben we monitoren voor in de stad. Daar gaat het niet om. Het gaat om de normen en waarden van mensen. Dat is iets heel anders. Dan heb jij al werk en dan begrijp jij de Nederlandse taal. Waar het hier om gaat, is de verdachtmaking. Er worden ook mij constant allerlei woorden in de mond gelegd. Dat ik aan het polariseren ben. Nee, ik probeer hier te zeggen: wij staan naast alle Rotterdammers en dus ook die zovele mensen, die honderden verschillende nationaliteiten die wij hier hebben. En op de een of andere manier kan de VVD het niet over haar hart verkrijgen om ook naast die Rotterdammers te staan.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja voorzitter, door te claimen dat de integratie totaal mislukt is, schrijf je een hele groep Rotterdammers af als mislukt die een migratieachtergrond hebben. Er zijn veel

mensen die succesvol bijdragen aan de Rotterdamse samenleving. Die groep is vele malen groter. En ik vind het ook niet passend dat juist een bepaalde groep onderzocht wordt, puur omdat ze een andere afkomst hebben dan het Nederlanderschap, of dat ze ouders hebben die een andere afkomst hebben. Ik heb met verschillende mensen nu gesproken, bestuurders, mensen met een migratieafkomst die zich succesvol hebben ingezet voor onze samenleving en die voelen zich ook echt benadeeld door deze motie en de gang van zaken en hoe we daarmee omgaan. Dus ik sluit me echt hartstikke aan bij deze motie die straks wordt ingediend, want ik vind het niet passend dat we straks tweederangsburgers krijgen in deze stad.

De VOORZITTER. Ik ga even kijken wie de volgende is op de lijst. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja voorzitter, terug naar het onderwerp zou ik willen zeggen, want we hebben dit debat in de commissie gevoerd en het gaat onder andere over de Spreidingswet. Dat is natuurlijk een heel controversiële wet geweest, al een paar jaar lang. Ik ben blij dat ondanks dat het kabinet van plan is om deze in te trekken, die nog wel van toepassing is. Wat mij eigenlijk zorgen baart, is dat wij vervolgens als Rotterdam zijnde er van alles aan doen om daar onderuit te komen. De Spreidingswet is juist bedoeld voor gemeenten om hun verantwoordelijkheid te nemen in het opvangen van asielzoekers, zodat we in Nederland kunnen zorgen dat asielzoekers een plek krijgen en dat bijvoorbeeld Ter Apel niet volloopt. We hebben het al gehad over die asielketen die helemaal verstopt zit. Hoe kan het dan, vraag ik me af, en dat is ook mijn vraag aan de wethouder, dat wij maar 500 asielzoekers gaan opvangen? Want de wethouder geeft aan in zijn brief dat er 2500 plekken worden ingediend, maar daar zijn 2000 plekken van voor statushouders, terwijl de Spreidingswet echt is bedoeld voor de opvang van asielzoekers. Mijn vraag is dan eigenlijk: is dat omdat in het coalitieakkoord is afgesproken dat Rotterdam slechts 500 asielzoekers opvangt? En ik ben ook heel erg benieuwd, en misschien dat de andere partijen daar op kunnen reageren, waarom ook de fracties van VVD en D66 dit laten gebeuren, terwijl zij in Den Haag zich juist altijd met bloed, zweet en tranen hebben ingezet voor de Spreidingswet?

De VOORZITTER. Dit lokt een reactie bij de heer Becker uit.

De heer BECKER (vvd). Ja, dank u wel. Nou, wij zijn heel blij met deze afspraak die we in het coalitieakkoord hebben gemaakt en ook op de manier waarop deze wethouder er uitvoering aan geeft. Rotterdam doet heel veel in de opvang van niet alleen asielzoekers, maar ook statushouders en doet dat op een manier, we hebben een stad die gewoon druk is. Er is gebruik aan ruimte, mensen zoeken een woning. Deze wethouder geeft zo'n invulling aan de opvangopgave die we hebben dat de stad ook ontlast wordt door middel van schepen. En wij zien dit als een heel goede afspraak die op een heel goede manier wordt uitgevoerd.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, dank u wel de heer Becker voor uw toelichting. Ik vind dat toch interessant, omdat de hele gedachte van de Spreidingswet is juist om te zorgen dat gemeenten hun aandeel nemen in asielopvang. Dat daar een indicatief getal voor is genomen waarin ook gewogen wordt wat de draagkracht is van een gemeente, dus er wordt ook gekeken naar de sociaaleconomische status bijvoorbeeld en op basis daarvan wordt een richtgetal afgegeven. En daar zitten wij als Rotterdam gewoon zwaar onder. Dus ik ben daar toch heel verbaasd over, maar ik denk dat ik gewoon maar verderga met mijn betoog, want het wordt nog erger. Begin december is bekend geworden dat de opgave van de Spreidingswet op nationaal niveau wordt verhoogd van 96.000 plekken naar 115.000 plekken. Dat is een stijging van zo'n 20% en de kans is dus groot dat Rotterdam meer asielzoekers moet gaan opvangen. De wethouder heeft in de commissievergadering aangegeven dat hij zeker uitvoering zal geven aan het verdeelbesluit van de minister, dus daar ben ik heel blij om en ook blij als de wethouder dit zo in zijn termijn nogmaals kan bevestigen. Maar de wethouder heeft ook aangegeven dat hij nog geen enkel idee heeft hoe hij een eventuele hogere opgave gaat uitvoeren en ook hoe die opvang dan geregeld wordt. Want in Rotterdam hebben we tot en met 31 januari 2025 opvanglocaties geregeld voor asielzoekers en de doorstroomlocatie Silja. Maar per 1 februari 2026 zijn daarvan nog, zoals het er nu naar uitziet, 35 plekken voor amv'ers over en is er voor de rest nog niets geregeld. Voorzitter, zoals de wethouder in dat commissiedebat zelf aangaf: regeren is vooruitzien, en om de wethouder daar een handje bij te helpen, dient de PvdA samen met veel andere partijen een motie in die het college verzoekt om duurzame opvang voor asielzoekers te regelen. En voor de

duidelijkheid: duurzame opvang gaat om kleinschalige meerjarige opvang verdeeld over de stad en niet op boten. Ik ben benieuwd of de wethouder inmiddels wel een idee heeft hoe hij dit gaat realiseren. En voorzitter, tot slot dien ik nog een motie in die met een vergelijkbare strekking in meerdere steden is ingediend, met het verzoek om geen kind meer in noodopvang of doorstroomlocaties op te vangen, omdat alle kinderen recht hebben op een veilige, stabiele omgeving waar ze gewoon kind kunnen zijn. En in het kader van de kerstgedachte hoop ik dat ik hiervoor een meerderheid in deze raad kan vinden.

De VOORZITTER. De heer Becker wil daar nog wat over zeggen.

De heer BECKER (vvd). Ja, toch een vraag over die laatste motie. Zijn er dan volgens mevrouw Vogelaar gevallen in Rotterdam dat dat het geval is, dat kinderen in noodopvanglocaties worden opgevangen? Want het is mooi om dat uit te spreken, maar als het niet nodig is... Volgens mij is dat namelijk niet het geval.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Wat ik heb begrepen is dat er op dit moment in de asielnoodopvang inderdaad geen kinderen zitten, dus dat is op de rivierschepen. Maar op de Silja, dus de doorstroomlocatie, bevinden zich wel kinderen en ook dat vinden wij onwenselijk.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. Voldoe aan verdeelbesluit Spreidingswet

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- de Spreidingswet in het leven is geroepen omdat het gemeenten tot nu toe niet lukte om voldoende opvangplaatsen te realiseren voor asielzoekers¹;
- gemeenten vanuit de Spreidingswet een indicatieve opgave toegewezen hebben gekregen voor het opvangen van asielzoekers;
- Rotterdam een indicatieve opgave heeft van 2667 of meer plekken;
- het college per brief van 1 oktober jl. heeft aangegeven dat Rotterdam 2500 plekken realiseert t/m 31 januari 2026 en daarmee niet voldoet aan de indicatieve opgave;
- er van de 2500 beschikbare plekken slechts 500 plekken zijn voor asielzoekers, waaronder 35 plekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's);

overwegende dat:

- de indicatieve opgave van 2667 onder andere is bepaald aan de hand van de sociaaleconomische status van de gemeente en dit aantal daarmee zeer redelijk is;
- het bieden van 500 plekken voor asielzoekers zwaar ondermaats is gelet op de gestelde opgave;
- de overige 2000 plekken die Rotterdam aanbiedt voor statushouders en niet voor asielzoekers zijn, en deze plekken gedeeltelijk ook nog eens een regionale functie hebben;
- de kosten voor de opvang worden bekostigd vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA);
- de verwachting is dat de huidige indicatieve opgave bij het verdeelbesluit wordt opgehoogd vanwege een grotere opvangbehoefte²;

verzoekt het college:

- alsnog aan de indicatieve opgave van 2667 plekken te voldoen voor de opvang van asielzoekers gekoppeld aan Rotterdam;
- onverkort uitvoering te geven aan het definitieve verdeelbesluit van de minister van Asiel en Migratie, ook wanneer de opvangopgave wordt verhoogd;

en gaat over tot de orde van de dag."

¹ [Veelgestelde vragen Spreidingswet | Asielbeleid | Rijksoverheid.nl](#)

² [Kamerbrief over actuele situatie asielketen en Oekraïense ontheemden december 2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

w.g. M.E. Vogelaar, L.S. Vlieger, S. van de Peppel, T. Kind, M.R. van Campenhout, T.S.J. Coşkun, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en T.J. Vonk

Motie 5. Duurzame opvang van asielzoekers is beter voor iedereen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- een doel van de Spreidingswet is om duurzame opvang van asielzoekers te realiseren;
- vrijwel alle plekken die Rotterdam in het kader van de Spreidingswet heeft georganiseerd een tijdelijk karakter hebben op tijdelijke locaties, namelijk cruise- en rivierschepen;
- de plekken op de rivierschepen beschikbaar zullen zijn tot 1 februari 2026;
- er volgens de huidige plannen van het college per 1 februari 2026 slechts 35 duurzame opvangplekken voor asielzoekers in Rotterdam over- en openblijven;

overwegende dat:

- betrokken maatschappelijke organisaties aandringen op duurzame opvang omdat het bijdraagt aan maatschappelijk draagvlak. Het is prettiger wonen voor mensen in de opvang en voor de wijkbewoners daaromheen;
- asielzoekers in een duurzame opvang betere toegang hebben tot voorzieningen en activiteiten in de buurt, wat bijvoorbeeld participatie en uiteindelijk inburgering versnelt;
- een duurzame opvang bijdraagt aan welzijn van asielzoekers en dit uiteindelijk een positief effect heeft op de zorgkosten;
- de maatschappelijke kosten van tijdelijke opvangplekken hoger zijn dan die van kleinschalige duurzame opvang¹;
- riviercruiseschepen niet over faciliteiten beschikken die duurzame en menswaardige opvang mogelijk maken;
- er onderaan de streep per 1 februari 2026 slechts 35 opvangplekken zullen zijn wanneer het college niet verder kijkt dan zijn neus lang is;

verzoekt het college:

- met hoge prioriteit duurzame en menswaardige opvanglocaties voor het bieden opvang van asielzoekers in het kader van de Spreidingswet te realiseren voor de periode na 1 februari 2026;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.E. Vogelaar, S. van de Peppel, M.R. van Campenhout, T.S.J. Coşkun, T.J. Vonk en T. Kind

¹ [Kamerbrief over actuele situatie asielketen en Oekraïense ontheemden december 2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Motie 6. Geen kind meer in de asielnoodopvang of tijdelijke doorstroomlocatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- het aantal kinderen in Nederland in de noodopvang de afgelopen jaren sterk is toegenomen, met naar schatting 6200 kinderen in 2024¹ waarvan ongeveer 2500 alleenstaand zijn;
- de omstandigheden in veel noodopvanglocaties, zoals galmende geluiden, gedeelde ruimtes zonder privacy en beperkte speelmogelijkheden, niet voldoen aan de normen die nodig zijn voor een veilige en stabiele omgeving voor kinderen;
- in Rotterdam er op dit moment geen kinderen worden opgevangen in de noodopvang maar dit geen garantie biedt voor de toekomst;
- er op de tijdelijke doorstroomlocatie MS Silja wel kinderen verblijven onder voornoemde ongewenste omstandigheden;
- meerdere toezichthouders, waaronder de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd² hebben geconstateerd dat kinderrechten in de noodopvang regelmatig worden geschonden door een gebrek aan stabiliteit, onderwijs en toegang tot medische zorg;

overwegende dat:

- alle kinderen het recht hebben op een veilige, gezonde en stabiele omgeving;
- gemeenten het rijk nodig hebben om structurele en landelijke oplossingen te realiseren die ervoor zorgen dat kinderen in de asielopvang de zorg en stabiliteit krijgen die zij nodig hebben;
- het verblijf van kinderen in de noodopvang of tijdelijke doorstroomlocatie de kans vergroot op zeer blijvende negatieve effecten op hun ontwikkeling en welzijn, wat niet in lijn is met internationale kinderrechten;

verzoekt het college:

- de situatie van kinderen in de noodopvang en doorstroomlocaties samen met andere gemeenten actief te agenderen in overleg met het rijk, en specifiek de zorgen over de schending van kinderrechten over te brengen;
- het rijk op te roepen om te zorgen voor structurele oplossingen – zoals kleinschalige en kindvriendelijke locaties, met als uitgangspunt geen opvang op schepen – waar kinderen kunnen rekenen op stabiliteit, toegang tot onderwijs en goede medische zorg;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.E. Vogelaar, M.R. van Campenhout, T.S.J. Coşkun, S. van de Peppel, T.J. Vonk en L.S. Vlieger

¹ <https://jeugdjournaal.nl/artikel/2528591-baseer-woont-al-maanden-in-de-noodopvang-kan-niet-naar-school>

² <https://www.igi.nl/actueel/nieuws/2023/05/03/inspecties-veiligheid-en-ontwikkeling-kinderen-asielopvang-nog-steeds-in-gevaar>

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dank u wel voorzitter. Het niveau van beschaving is af te lezen aan hoe je omgaat met de meest kwetsbaren en daarom is het onderwerp van opvang van statushouders, Oekraïners en asielzoekers altijd van groot belang. Allereerst dank aan de wethouder voor het toesturen van de informatie over de opvang op de Silja. Het geeft in ieder geval weer meer duidelijkheid. De duidelijkheid die wij ook vroegen in de commissie, dus dank daarvoor. Vanaf het begin heeft de ChristenUnie met argusogen naar de deal gekeken die is gesloten ten aanzien van de Silja, omdat daar statushouders worden opgevangen, niet in de reguliere huisvesting, zoals de taakstelling dat eigenlijk vraagt, maar op een marginale huisvesting van opvang. Dat is nooit de bedoeling geweest van die taakstelling en we zien dat dan ook als een uiterste noodmaatregel. Daarom waren wij zo ongelofelijk enthousiast over dat particuliere initiatief dat er in de stad kwam, van Thuisgevers. Want hoe klein dat initiatief ook is, daar worden mensen wel in reguliere woningen geplaatst, en voorzien van een warm netwerk. Dat is de beste voorwaarde om te kunnen integreren in een nieuw land. En dat is iets wat de overheid nooit op die manier kan bieden. De ChristenUnie vindt het dan ook onbegrijpelijk dat de gemeente ervoor kiest om deze samenwerking te stoppen. Met als argument: iedereen moet de boot in. Dat klinkt efficiënt maar het is oerdom en een slecht signaal. Het is ook een ontmoediging naar een dergelijk particulier initiatief. We hebben ook verhalen gehoord van mensen die in die woningen zijn geplaatst, ook mensen die eerst op die boot hebben gezeten en toen in die woningen terecht zijn gekomen. En als je dan hoort over de vreugde die zij beleven en de ongelofelijke overgang, hoe zij die meemaken, dan moet je dit gewoon willen. We willen de wethouder dan ook oproepen om de samenwerking met Thuisgevers niet te stoppen, maar alles op alles te zetten om dit initiatief doorgang te laten vinden. Daarvoor wil ik ook een motie indienen en die motie is niet bedoeld om een akkoord al per motie af te dwingen, want dat kun je natuurlijk niet per motie regelen, maar wel om in gesprek te gaan met Thuisgevers met de intentie in ieder geval om samen tot een akkoord te komen. Daarvoor wil ik de motie straks indienen, 'Thuis geven aan Thuisgevers'. Een tweede punt dat ik wil maken voorzitter is over de taakstelling voor plekken amv. In de eerste plaats over dat rommelige proces in Nesselande. We hebben de informatie van de wethouder goed bestudeerd en die heeft aangegeven dat er een omgevingsbeeld is gemaakt van Nesselande en daar hebben we het in de commissie ook over gehad. Hij heeft aangegeven in de commissie dat hij dat niet wil delen en dat verbaast ons, want als ons als raad wordt uitgelegd hoe een proces werkt en vervolgens je achteraf wil zeggen, dan willen we dat ook wel eens controleren, dan krijg je vervolgens de informatie niet waarvan hij op voorhand heeft gezegd dat die er wel is. Wij vinden dat raar. We gaan er geen motie over indienen, maar ik hoop eigenlijk dat

de wethouder alsnog kan toezeggen dat hij die informatie met ons wil delen. Want voorzitter, er is ook een enorme kloof tussen de taakstelling, 226, en de realisatie van plekken van 35. Dus er moet ook echt iets gaan gebeuren. Dan willen we ook weten hoe de wethouder richting die taakstelling gaat toewerken. We snappen dat je dat niet in één keer gaat halen, en we snappen ook dat heel veel informatie niet gedeeld kan worden, bijvoorbeeld over specifieke locaties en de zoektocht daarnaar. Maar we willen wel graag een plan van aanpak dat in algemeenheid schetst hoe de wethouder wil komen tot de realisatie van die taakstelling. Daarom dien ik daarover ook een motie in, en die heet 'Laat je goede voornemens zien'. Deze moties worden mede ingediend door GroenLinks, de SP, BIJ1 en de PvdA. Voorzitter, ik wil geloven dat het omgaan met de meest kwetsbare mensen in Rotterdam bij dit college in goede handen is, maar laat het dan ook zien. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 7. Thuis geven aan Thuisgevers

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de collegebrief 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- Rotterdam een taakstelling heeft op het gebied van statushouders die de stad vraagt om mensen te voorzien van reguliere huisvesting;
- het college ervoor kiest om een groot deel van deze statushouders te huisvesten in een tijdelijke opvanglocatie (de Silja);
- er initiatieven zijn vanuit de samenleving, zoals het initiatief van Thuisgevers, die huisvesting bieden in reguliere huisvesting met een warme begeleiding vanuit de Rotterdamse gemeenschap;
- het college ervoor kiest om het initiatief Thuisgevers niet te ondersteunen met als argument dat iedereen in de genoemde opvanglocatie opgevangen moet worden;
- de mensen die worden opgevangen, bijvoorbeeld afkomstig van de Silja, hun grote blijdschap en dankbaarheid laten merken vanwege de enorme verbetering van hun situatie;

overwegende dat:

- sociale initiatieven voor de huisvesting van kwetsbare burgers juist ondersteund moeten worden omdat ze met hun betrokkenheid een woning en een warm netwerk kunnen bieden wat de overheid niet zo goed kan;
- schaalgrootte niet relevant is, alles is beter dan tijdelijke opvang op een boot;
- met je gezin in een huis zoveel beter is dan met 2000 mensen op een boot;
- het stopzetten van de samenwerking een slecht signaal is naar al die Rotterdammers die zich hier – voor een groot deel belangeloos – voor inzetten;

verzoekt het college:

- het gesprek te heropenen met stichting Thuisgevers om te komen tot een akkoord voor de huisvesting van statushouders via dit maatschappelijke initiatief;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, L.S. Vlieger, T.S.J. Coşkun en M.E. Vogelaar

Motie 8. Laat je goede voornemens zien

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de collegebrief 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- Rotterdam een taakstelling kent voor de opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers;
- deze taakstelling is vastgesteld op 226;
- de realisatie ligt op 35, ongeveer 15% van de taakstelling;

overwegende dat:

- er voor de raad nog geen begin is te zien van een stap richting realisatie van de taakstelling;

- mogelijke stapjes zoals de zoektocht naar 1 extra locatie – waarmee we bij lange na niet in de buurt komen van de realisatie van de taakstelling – in het uiterste geheim plaatsvindt;
- het hier gaat om een zeer kwetsbare groep binnen de toch al kwetsbare groep van vluchtelingen;
- solidariteit bij de realisatie van de opvang in ons land een groot goed is en Rotterdam dus ook zijn aandeel moet nemen;
- andere taakstellingen, zoals de taakstelling in het kader van de Spreidingswet, ook niet gehaald worden en daarmee het vertrouwen dat dit college zich tot het uiterste inspant voor de opvang van zeer kwetsbare vluchtelingen niet groeit;

verzoekt het college:

- in het eerste kwartaal van 2025 met een plan te komen waarin beschreven staat welke stappen het college zet om de taakstelling te realiseren;
  - hierin duidelijk te maken wat het college als realistisch doel ziet voor de realisatie van deze taakstelling;
  - hierin duidelijk te maken wat – naast de geheime zoektocht naar een nieuwe locatie – de andere inspanningen zijn om deze taakstelling (deels) te halen;
- hierover eind eerste kwartaal de raad te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, M.R. van Campenhout, L.S. Vlieger en T.S.J. Coşkun

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank mijnheer Vonk. Dan geef ik het woord aan de heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, er is al veel over gezegd en in tegenstelling tot mevrouw Vogelaar had ik de brief van de wethouder en alle nagekomen brieven juist positief gelezen en wilde ik de heer Ceulemans complimenteren met zijn voortschrijdend inzicht, want in de notulen van 12 november had hij nog gezegd: 500 blijft 500, en die 2000 op de Silja zijn voor statushouders. En ik had juist gelezen: de wethouder heeft die 2000 plekken op de Silja in de aanbieding gedaan voor asielzoekers. Maar misschien heb ik er helemaal niets van begrepen.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). De heer Coşkun heeft er inderdaad helemaal niets van begrepen. Die 500 plekken zijn de bestaande 500 plekken voor asielopvang en de 2000 plekken op de Silja zijn plekken voor gekoppelde statushouders. Dus u heeft er inderdaad niets van begrepen, maar goed dat u dat zelfinzicht inmiddels heeft ontwikkeld.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja, ik had begrepen, daar zitten een paar honderd voor Rotterdam en een paar honderd voor randgemeenten die nog een huis moeten krijgen en binnen vijf maanden stromen ze uit. En dan komen die plekken vrij voor asielzoekers die ons toegewezen gaan worden vanaf 1 januari 2025. Dat zouden er 2600-zoveel zijn. Waarschijnlijk 3000. Dan hebben we in ieder geval nog iets. Maar zo heb ik dat gelezen. Dus ja, dan moet ik nog niet blij zijn met uw voortschrijdend inzicht, maar in het kader van de Spreidingswet komt dat nog wel, want er komen echt meer asielzoekers naar Rotterdam. Dan zou ik u willen zeggen, net zo goed als ik blij was dat u vorig jaar voortschrijdend inzicht had dat er toch zestig mensen onderdak mogen vinden die dus niet meer op straat hoeven te slapen en dat er twaalf mensen uit de bed-bad-broodregeling bij ons blijven. Dus ik hoop dat ik ook snel het voortschrijdend inzicht rondom asielzoekers bij de heer Ceulemans kan constateren.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja, de heer Coşkun heeft volgens mij thuis heel leuk iets geprobeerd in te studeren, maar het komt totaal niet uit de verf omdat het van A tot Z onzin is wat u zegt. Er komen niet asielzoekers op de Silja, ook niet na 1 januari. Die Silja is voor gekoppelde statushouders. Dat is de

deal, daar zijn die plekken voor. Het aantal asielopvangplekken in Rotterdam blijft 500, dus u kunt nu proberen eronderuit te glibberen met een woordgrapje, maar u snapt er gewoon helemaal niets van.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Nou ja, ik heb goed naar de heer Ceulemans geluisterd. De wet is de wet, die moeten we uitvoeren. Dus straks moeten wij 2612, misschien 3000 asielzoekers opvangen in Rotterdam. Nou, de SP stelt dan voor om vijf kleinere asielzoekerscentra te maken, verspreid over de stad, maximaal 600, zodat we die mensen fatsoenlijk kunnen opvangen. Dat kon in het verleden, dat konden we bij de Beverwaard. Dat konden we op allerlei andere plekken. Dat kunnen we nu nog. Zo ingewikkeld is dat niet. Dus ik ga dan weer vragen aan de wethouder: wanneer denkt u volgend jaar ons... Want we zijn al tien maanden hierover in gesprek, waar gaan we die asielzoekers die wij moeten opvangen dan plaatsen? Hetzelfde geldt voor de minderjarige asielzoekers, waar ook te weinig plekken voor zijn, volgens de normen waar we wel straks aan moeten voldoen. Dat is dan aan mijn vraag aan de wethouder en het hele college.

De VOORZITTER. Oké, u bent gelijk klaar. Heel goed. Dan de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter. Voorzitter, in Rotterdam vangen we zo'n 2000 Oekraïners op. Er zijn opvangplekken voor 500 asielzoekers en ook 2000 gekoppelde statushouders worden gehuisvest op de Silja. Daarnaast voldoen wij, in tegenstelling tot veel andere gemeenten, aan onze taakstelling en dat doen we al een tijdje. Ik wil de wethouder dan ook complimenteren voor het behalen van die taakstelling in een zeer complexe situatie, zeker met dit kabinet en deze minister. Daar kom ik zo nog wel even op terug. Het provinciaal verslag laat in ieder geval wel zien dat er ook uitdagingen zijn, vooral met de opvang voor amv'ers. Daar werd net ook al aan gerefereerd. In de brief van de commissaris wordt benadrukt dat gemeenten meer moeten samenwerken en dat er een integrale aanpak nodig is om die druk te verlichten. En voor amv'ers die pas na hun achttiende een verblijfsstatus krijgen, lijkt er geen structurele warme overdracht te zijn. Daarom ook de vraag of wij daar iets in kunnen betekenen, want het ligt volgens mij wel voornamelijk bij het COA, maar wellicht dat de wethouder daar voor zichzelf ook een rol ziet. Voorzitter, als we het hebben over asielzoekers wordt er ten onrechte een negatief beeld gecreëerd, met name ook door het huidige kabinet en vooral deze minister. Deze minister die alleen maar meer stuurt op chaos en verdeeldheid, blijkt ook nog eens onbekwaam en onbereikbaar te zijn. Het lijkt me dan ook voor provincies, gemeenten en het COA onwerkbaar om met dat onderbuikbeleid van Faber te moeten werken. Eerst zou de Spreidingswet worden ingetrokken, toen toch weer niet. Er werd maanden gezocht naar een dragende motivering om een crisis uit te roepen, en na de 'u moet terug'-borden, die niet bestonden, zijn we inmiddels zinloze grenscontroles aan het uitvoeren. En inmiddels wordt er gebroed op de vraag: wat is soberder? Want dat weet ook nog niemand. Ik kan me dus voorstellen dat het als lokaal bestuur en als lokale bestuurder ook bijzonder frustrerend moet zijn om bijna wekelijks verrast te worden met onwerkelijke ideeën uit die fantasiewereld van Faber. Mijn vraag is dan ook: hoe gaat de wethouder om met het zwalkend beleid en geeft hij ook mee in de gesprekken, ik weet niet of hij die heeft, dat dit in ieder geval niet bijdraagt aan goed uitvoerbaar beleid in de gemeente? En door dit sentiment worden in het land inmiddels ook raadsleden bekogeld en bedreigd wanneer zij opkomen voor nieuwe opvangplekken, want ze pikken al onze woningen in, want we durven niet meer over straat. Het zijn allemaal testosteronbommen, enzovoort, enzovoort. Mensen wordt wijsgemaakt dat alles is opgelost in Nederland wanneer we geen vluchtelingen meer opvangen. En voorzitter, het wordt daarom ook steeds belangrijker om transparanter te zijn, feiten weer te geven en om in de wijze waarop we opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders organiseren meer inzicht in te bieden, om zo ook de onwaarheden tegen te spreken en om te zorgen dat omwonenden, die zorgen die zij hebben ook weg te nemen. Want het gebrek aan draagvlak en informatievoorziening rondom asielopvang kan leiden tot toenemende spanningen in wijken en buurten. Omwonenden en wijkorganisaties worden al betrokken bij nieuwe opvanglocaties, maar een uniforme en een gestructureerde werkwijze, denk bijvoorbeeld aan klankbordgroepen of andere vormen, kan dit wellicht nog verder verbeteren. Dus actief met de wijk samenwerken om bij te dragen aan het versterken van die transparantie en ook het draagvlak. Daar dien ik ook graag een motie voor in voorzitter. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Soytekin heeft de volgende motie ingediend.

Motie 9. Vergroten draagvlak en transparantie rondom asielopvang

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders' agendapunt 6.2;

constaterende dat:

- het gebrek aan draagvlak en informatievoorziening rondom asielopvanglocaties leidt tot toenemende spanningen in wijken en buurten;
- het coalitieakkoord pleit voor een inclusieve stad waarin iedereen de kans krijgt om zich te ontwikkelen;
- de gemeente momenteel al inzet op transparantie en samenwerking met wijkorganisaties;

overwegende dat:

- goede communicatie en betrokkenheid van bewoners bijdragen aan draagvlak voor asielopvang;
- betrokkenheid van lokale organisaties en wijkbewoners de sociale cohesie in wijken kan versterken;

verzoekt het college:

- bij het starten van een nieuwe opvanglocatie de wijk en omwonenden op een gestructureerde wijze meer en beter te betrekken door bijvoorbeeld het oprichten van een klankbordgroep;
- hiervoor, zo mogelijk, een uniforme aanpak te hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Soytekin

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen heeft een vraag?

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik heb met veel interesse geluisterd naar de inhoud van de motie van de heer Soytekin. Ik ben heel erg benieuwd, want ik heb het hier al veelvuldig met de wethouder over gehad in debatten over de communicatie. Ik heb zelfs een aantal suggesties aan de hand gedaan. Ik vraag me af wat de achtergrond is om deze motie dan nog in te dienen? Want ik had vrij veel comfort bij de beantwoording van de wethouder.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Nou, je gaat inderdaad in gesprek over een dergelijke motie om die communicatie te verbeteren, om die samenwerking met de buurt te verbeteren, en wat mijn gevoel een beetje is, is dat de aanpak nu oké is, maar dat het nog niet structureel is en dat er bijvoorbeeld ook niet een bepaalde formaliteit aan zit en wellicht dat deze motie daarin kan helpen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, ik had het gevoel dat ik in mijn dialoog met de wethouder juist wel tot dat punt was gekomen, maar ik teken graag mee met uw motie als bij u het gevoel bestaat dat dat nog niet helemaal het geval is.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Veel dank, dan zal ik later een gewijzigde motie inleveren.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar heeft ook nog een vraag.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja voorzitter, het klinkt als een sympathieke motie van de heer Soytekin en hij lijkt ook wel aan te sluiten bij de motie die we vanuit de PvdA hebben ingediend, om vaart te maken met het regelen van duurzame opvang en daar ook te zoeken naar maatschappelijk draagvlak

en in het bijzonder draagvlak in de wijken in mee te nemen. Is de heer Soytekin bereid om ook die motie te steunen?

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Die motie ga ik inhoudelijk bekijken. Volgens mij zit er wel een verschil tussen de motie die ik heb ingediend en de motie die u heeft ingediend.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Zeker, het verschil is namelijk dat de motie van de PvdA focust op zorgen dat we nu echt die duurzame opvang gaan realiseren en daar is natuurlijk communicatie wel een onderdeel van, waar uw motie dan over gaat. Dus ik ben benieuwd wat u daarvan vindt en ik hoop u aan mijn zijde te kunnen treffen.

De VOORZITTER. Dan kijk ik nog even of er andere leden zijn die nog het woord wensen. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. Als het gaat over de opvang van vluchtelingen, om dat maar even als term te gebruiken, want er zijn veel verschillende soorten, dan kijken wij daar als CDA moreel naar en rechtsstatelijk. En als het over het morele deel gaat, dan heb je vluchtelingen gewoon op te vangen. En als ik dat dan iets preciezer maak, dan is wat ons betreft de Spreidingswet ook een heel goede wet, want die verdeelt ook de lasten over het hele land. Dat geldt niet alleen voor gemeenten die mensen op te vangen hebben, maar ook voor die mensen zelf, zodat ze op een goede manier kunnen landen. De Spreidingswet is bij uitstek een eerlijke wet. En hij is nog wat eerlijker ook, omdat het niet alleen op basis van bijvoorbeeld inwoneraantal gaat, want dan zou je misschien op basis van de drukte, waar al eerder over werd gesproken, een verkeerde verdeling krijgen, maar dat ook die sociaaleconomische score meegenomen wordt, dus dat kijkt ook naar draagkracht van een gemeente. Met andere woorden, moreel zeggen wij, die Spreidingswet is eigenlijk een heel goede wet, want die verdeelt de problemen over het hele land. En dat wij nu te maken hebben, zowel lokaal als landelijk, met een heel stigmatiserende politiek, dat helpt totaal niet. Dat de integratie er met de haren bij gesleept wordt, waar vervolgens niemand die term ooit definieert. En dat de groep mensen met een migratieachtergrond weer ineens een groep is, dat zorgt in dit land eigenlijk alleen maar voor verdere verdeling voorzitter, daar waar politieke partijen en politici en bestuurders nu juist de opdracht hebben, hoezeer ze ook van mening kunnen verschillen, om mensen bij elkaar te brengen en problemen op te lossen in plaats van ze verder van elkaar af te brengen en stigmatiserende politiek, net zoals zo'n motie Becker, helpt daar helemaal niet bij. Want dan krijg je debatten zoals vandaag, die uiteindelijk tot niets leiden, alleen maar tot een verdere stigmatisering van een bepaalde groep mensen en daar willen wij ons in ieder geval duidelijk tegen keren. En voorzitter, ik ben dus ook blij dat mijn partij landelijk heeft ingezien dat het steunen van die motie een fout was, en dat ze zo dapper waren om dat ook te erkennen in de publiciteit. Dan voorzitter, het rechtsstatelijke deel. Het valt mij op dat vooral bij de bijdrage van Leefbaar Rotterdam het toch een beetje shoppen is in rechtsstatelijkheid. Want een wet die gewoon geldt, de Spreidingswet, maar die onder druk staat, en waar een kabinet van heeft gezegd: die gaan we afschaffen. Niemand weet hoe en wanneer en of dat überhaupt gaat lukken, maar die geldt gewoon. En daar dan van te zeggen: ja, nee, maar dat is geen taakstelling, het wordt gemeenten gevraagd om aan een indicatief aantal te voldoen. Die kun je dan gewoon niet uitvoeren. Maar een wet die er mogelijk komt, namelijk op het weghalen van de taakstelling op statushouders, die al wel vast uitvoeren. Dat heb ik vooral onthouden uit het betoog van de heer Ceulemans, en ik denk zelf dat hij ook niet heel trots is op de rechtsstatelijkheid die daaruit voortvloeit.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Nou, ik ben heel trots op alles wat ik heb gezegd. Mag ik aan de heer Segers-Hoogendoorn vragen: wat heeft de gemeente Rotterdam tot op dit moment gedaan dat in strijd is met de Spreidingswet?

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Voorzitter, de Spreidingswet geeft een indicatief aantal per gemeente. Dat is voor Rotterdam, volgens mij, ik zeg het even uit mijn hoofd, een vijfvoud van wat er in

het coalitieakkoord is afgesproken. Met andere woorden, de gemeente Rotterdam voldoet nog voor geen 20% aan de taakstelling. Die zou je niet als een taakstelling kunnen zien, dat gaat de heer Ceulemans dan zeggen hè, want dat is een indicatief aantal. Maar als je dat indicatieve aantal niet haalt dan betekent dat dus dat je het afwentelt op andere gemeenten in het land en dat kunnen we in Ter Apel zien.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Nee, dus het verhaal is nu alweer gedegradeerd van de gemeente Rotterdam voert de wet niet uit naar: nou, ik vind de manier waarop de gemeente Rotterdam de wet uitvoert niet goed. Dat is een heel wezenlijk verschil. De Spreidingswet zegt, op 1 februari 2025 wordt een indicatieve opgave per gemeente vastgesteld. Vervolgens gaan die gemeenten aan regietafels zitten. Die moeten voor 1 november 2024 via de provincie dat aanbod naar het rijk sturen. Dat is allemaal gedaan. Vervolgens gaat het rijk kijken naar wat er op het bureau ligt en dan tekent de minister het verdeelbesluit. Rotterdam heeft aan al die stappen meegedaan. Rotterdam heeft op geen enkele manier die wet overtreden, heeft op geen enkele manier niet meegewerkt aan die wet. En de uitkomst en de manier waarop Rotterdam invulling aan die wet geeft, die bevalt u niet. Want u wilt de stad kennelijk zo vol mogelijk stouwen met asielzoekers. Daar staan wij anders in, maar de gemeente Rotterdam handelt gewoon conform de Spreidingswet en u heeft geen enkel argument om het tegendeel te bewijzen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja, het is altijd prachtig, de krachttermen die de heer Ceulemans brengt, om dan uiteindelijk de discussie dood te slaan. Kijk, die Spreidingswet, ik zou hem eens lezen mijnheer Ceulemans want volgens mij heeft u dat niet gedaan. Alles wat in die Spreidingswet staat, en daarom is het ook niet taakstellend maar indicatief, is er juist op gericht om te zeggen tegen gemeenten: neem allemaal uw verantwoordelijkheid. We hebben een zo goed mogelijk getal bij uw gemeente neergezet. Neem die verantwoordelijkheid. Neemt u die niet, dan wentelt u dat uiteindelijk af op andere gemeenten in dit land. Dat is wat die Spreidingswet bedoelt en dat is wat mij betreft een heel goede wet, want die laat ook nog ruimte inderdaad bij gemeenten, maar neem wel je verantwoordelijkheid. Dus als de heer Ceulemans zegt: de gemeente Rotterdam doet dat op een keurige manier. Ja, keurig het getal van 500 opschrijven terwijl je er meer dan 2500 moet doen. Ja, dat kun je keurig vinden, maar uiteindelijk wentel je gewoon 2000 mensen af op andere gemeenten in dit land.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja, tot slot van mijn kant, want ik laat me niet zeggen dat ik die wet niet ken. Ik ben zelfs voor mijn werk heel intensief met die wet bezig geweest. Ik ken hem van haver tot gort, ik durf te zeggen dat ik hem het best ken van iedereen hier in deze zaal, nou, misschien de wethouder. Oké, een goede tweede. Dus dat u suggereert dat ik hem niet ken om te verhullen dat u hem zelf niet kent en dat u feitenvrije onzin de zaal in gooit over het wel of niet voldoen aan die wet, dat siert u niet. Het zegt alles over u, het zegt niets over mij, en nogmaals, u kunt op geen enkele manier hard maken dat de gemeente niet aan die wet meewerkt. Gemeenten mogen voor 1 november 2024 een aanbod doen. Dat aanbod gaat vervolgens naar het rijk, en daar gaat de minister vervolgens wel of niet een krabbel onder zetten. Dat is precies hoe die wet in elkaar zit en dat is precies wat de wet van ons vraagt.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, ik kan het op geen enkele manier hard maken. Rijksoverheid.nl., lukt het gemeenten niet om samen de hele provinciale opgave te verdelen, dan kan de minister zelf gemeenten aanwijzen die gehouden zijn om het vastgestelde aantal opvangplekken te realiseren. Dat is wat er gaat gebeuren. En het kan zijn dat de minister dan Rotterdam aanwijst. Het kan ook zijn dat de minister een andere gemeente in deze regio aanwijst. Maar dan doe je wel degelijk wat ik de heer Ceulemans via u voorzitter verwijt en dat is niet in de geest van de wet handelen, en je problemen afwentelen op de gemeenten die naast je liggen.

De VOORZITTER. Afrondend, de heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Afrondend inderdaad, want dit duurt al veel te lang, dat de minister vervolgens naar die provinciale stukken kijkt en daar wel of niet een handtekening onder zet, is onderdeel van de wet. Wij hebben ons onderdeel van de wet verricht. Dat hebben we gedaan aan die regietafels. Dat hebben we gedaan in het stuk dat vervolgens via de provincie naar het rijk gegaan is. Wij hebben daarmee voldaan aan wat de wet van ons vraagt en vervolgens gaat de minister nu kijken wat zij daarvan vindt. Dat is gewoon onderdeel van de wet. De wet zegt niet: gemeenten moeten aan die regietafels voldoen aan de indicatieve taakstelling. Dat is niet wat er in die wet staat, dat weet u ook.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, afrondend constateer ik dat we niet doen wat die wet van ons vraagt, want die wet vraagt ons namelijk om meer dan 2500 mensen op te vangen. Dat doen we niet, dat doen we nog niet bij benadering. En je hebt ook nog zo'n verschil, en dat is wat ik dan de heer Ceulemans heb verweten in het kennen van die wet, je hebt handelen in de geest en in de techniek van de wet. En dit is alleen de techniek. Staat er niet taakstellend, dan hebben we verder niets te doen. We leveren het briefje in van 500. Je hebt ook naar de geest van de wet te handelen, en nogmaals, ik houd heel erg van landelijke wetten die gemeenten juist de ruimte geven om daar ook nog in gezamenlijkheid in provinciaal verband de beste oplossing voor te verzinnen. Dat wij daar veel en veel en veel te weinig in het bakje doen, dat mag overduidelijk zijn voorzitter. Die som hoeft ik niet opnieuw te maken. Dan afrondend voorzitter, vind ik het echt onbegrijpelijk en in dat opzicht steun ik heel erg de motie die de heer Vonk net heeft ingediend, en ik denk dat we even via het appverkeer vergeten zijn om aan te geven dat we mee wilden tekenen, maar natuurlijk tekenen we van harte erop mee, dat ik het onbegrijpelijk vind dat wij zouden stoppen met een initiatief zoals de Thuisgevers. Het een sluit het ander totaal niet uit. Sterker nog, dit vult juist aan en het vult juist aan op een manier waarop we dat denk ik zouden moeten willen voorzitter. Vanuit de gemeenschap, vanuit sterke gemeenschappen mensen een echt thuis geven, dus het lijkt mij echt ridicul om daarmee te stoppen en ik wil dus via u voorzitter de wethouder vragen: geef nu eigenlijk eens één argument waarom je met die samenwerking zou willen stoppen. Dank.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik kijk nog even rond. De heer Kind. Mag de heer Kind eerst? Ja, oké.

De heer KIND (volt). Dank u wel voorzitter. Ik heb ook het commissiedebat bijgewoond en het was weer zo'n typisch voorbeeld van een onderwerp waar veel mee gepaard gaat, maar dat ook snel technisch wordt. En het gaat vaak over cijfers. Zoals ik het begrepen heb, en ik heb de wet er ook nog even bij gepakt, zijn er twee zaken waar we op dit moment rekening mee moeten houden. Ten eerste statushouders. Die worden gekoppeld aan gemeenten en daar hebben we een taakstelling, via de Huisvestingswet en de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen. Volgens die taakstelling moeten we ongeveer 1265 plekken realiseren. Dus dat is dat. Daarnaast hebben we asielzoekers, staan we op 500, inderdaad in het coalitieakkoord. Dan hebben we de taakstelling vanuit de Spreidingswet. Dat is 2667. En we hebben die deal. En wat ik merk is dat we als we het woord deal noemen, dat we dan heel erg hard blijven roepen dat het een goede deal is omdat het een goede deal is en de deal is goed, want de deal is gesloten. Maar als we heel specifiek gaan kijken naar die oorspronkelijke deal die we hebben gesloten, dan staat er heel duidelijk: we gaan 1500 plekken realiseren op de Silja, waarvan twee derde aan Rotterdam gekoppelde statushouders en een derde statushouders die gekoppeld zijn aan de regiogemeenten. Van die 1500 zou je dan op 500 komen. En je merkt al, dit kun je al bijna niet meer uitleggen aan de Rotterdammers, want het wordt een cijfermatig gebeuren. Waar ik naartoe wil, is dat ik heel scherp van het college wil weten: hoeveel gekoppelde statushouders, die niet aan Rotterdam gekoppeld zijn maar aan regiogemeenten, vangen wij nu precies op? Omdat die mee zouden moeten tellen bij die aftrekpost van die 2667. Daar wil ik in de eerste termijn heel graag antwoord op, want dit is de duidelijkheid die centraal staat. Ten tweede, en dat is meer een principiële zaak, en ik sluit me aan bij de woorden van de heer Segers en ook bij de woorden van mevrouw Vogelaar, overigens een uitstekende column in het AD gisteren, is dit een wet en deze wet dienen wij uit te voeren. En in deze hele wet staat nergens het woord statushouder. Zelfs in de definitiebepaling staat daar niets over. En als wij dan een taakstelling hebben van 2667, ongeacht wat voor andere deals wij kunnen sluiten, dan moeten wij ons hier aan houden, wetende dat dit aantal gaat oplopen. En dan kunnen we praten over deals, wat we willen. Maar als wij hier de wet willen volgen en u bent wethouder, dan verwacht ik van u meer dan dit. Ik verwacht dat we die 2667 gewoon gaan halen met asielzoekers.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, ik begrijp heel goed dat heel veel mensen heel graag willen praten in de labels, maar het werkt in Nederland zo. Mensen komen binnen, op de vlucht voor oorlog en geweld, zij melden zich ergens en dan zijn ze een asielzoeker. Vervolgens gaat de IND kijken: wat doen we met uw aanvraag? Dat kan heel lang duren, daarom zitten mensen ook zo heel lang in een azc. En dan zijn ze statushouder, als de IND zegt: uw aanvraag kennen wij toe. Dan betekent het niet dat je ploep, in één keer in een huis in Nederland zit. Nee, dan ben je statushouder en dan ga je wachten. Wachten totdat je ergens in Nederland wordt gekoppeld aan een gemeente, en dat de gemeente zegt: oké, deze statushouder is dus van ons. Dat betekent nog steeds niet dat je een huis hebt in Nederland. Er zijn talloze gemeenten, ik noem er maar een paar, Amsterdam, Utrecht en ook heel veel in Zuid-Holland, waarbij er dan wordt gezegd: o jee, wij moeten deze statushouders eigenlijk een huis geven, maar we hebben die huizen niet dus we gaan dat ook niet doen. Dus die statushouders zitten daar maar en die zitten daar maar. En vervolgens zitten er heel veel statushouders, 17.000, in azc's. Vervolgens blijven er ook nog asielzoekers binnenkomen en die willen ook allemaal een status hebben. Wat betekent het? De asielketen, daar hebben we het de hele tijd over, verstoep. Wat Rotterdam doet is: ze voldoet aan de taakstelling voor statushouders om die te huisvesten. Dat is één. Twee, wij zeggen: oké, al die statushouders die daar al zitten en die eigenlijk dus gewoon een huis moeten krijgen, brengen wij alvast naar de regio. En dat doen we niet alleen voor Rotterdam maar dat doen we ook voor Barendrecht, voor Schiedam, weet ik veel met welke dorpen en gemeenten wij allemaal afspraken hebben gemaakt. En dat is goed, want dan wordt het minder druk in al die azc's en dat verlicht de keten. En dan wordt hier in dit huis gezegd: nee, u moet gewoon die asielzoekers hiernaartoe brengen en die moeten dan later weer naar een andere plek toe. Want misschien worden ze wel toegekend aan Nijmegen of aan Valkenburg, maar het is heel erg fout dat u de statushouders die hier in Rotterdam uiteindelijk een huis zouden moeten krijgen volgens die taakstelling, dan in de Silja gaat opvangen. Dat is zo fout. Daar begrijp ik helemaal niets van.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen wil hierop reageren.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, dat wilde ik al heel veel eerder voorzitter, maar het duurde eventjes. Het was een heel lange zin mevrouw Maassen. Even, want mevrouw Maassen geeft een prima analyse. Statushouders zijn geen asielzoekers. Kinderen die geen huis kunnen krijgen zijn ook geen asielzoekers. Ouderen die geen huis kunnen krijgen zijn ook geen asielzoekers. Nou, hoeveel hebben we er nog meer? Noem ze allemaal maar op, zijn geen asielzoekers. De Spreidingswet gaat over asielzoekers, gaat niet over het feit dat mijn zoon geen huis kan krijgen, dat een statushouder geen huis kan krijgen, dat senioren geen huis kunnen krijgen. Want dat zijn gewoon allemaal mede-inwoners die gewoon geen huis kunnen krijgen. Daar zullen we wat voor moeten bedenken, maar daar gaat de Spreidingswet niet over. U haalt de hele wereld erbij zonder dat dat nodig is. Het gaat over asielzoekers en daar hebben we gewoon heel keihard een quotum voor gekregen en dat moeten we uitvoeren.

De VOORZITTER. Even kijken, want er staan nu een paar mensen heel hard te zwaaien en mevrouw Maassen wil ook reageren. Oké, dan ga ik eerst naar de heer Segers-Hoogendoorn en dan gaan we mevrouw Maassen laten antwoorden.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ik denk dat dat het debat dient namelijk, want ik wil daarop aansluiten. Kijk, mevrouw Maassen zegt, kijk, niet alles is slecht aan het plan dat u hier heeft bedacht hè. Dat even als disclaimer vooraf. Maar het zijn wel heel grote woorden en met heel veel vertrouwen gebracht, om eigenlijk te verhullen dat u natuurlijk, en dat snap ik heel erg, enorm in uw maag zit met het getal van 500. Waar overigens in het coalitieakkoord staat dat daar de statushouders ook bij zijn. Dus wat dat betreft heeft u wel wat gewonnen op Leefbaar Rotterdam. Maar het is natuurlijk wel iets heel anders, en dat weet mevrouw Maassen ook voorzitter. Kijk, die statushouders worden daar voor gemeenten in onze omgeving eventjes tijdelijk opgevangen. Uiteindelijk geeft dat even een paar maanden lucht, maar in feite niet. Dus het is toch een soort doekje voor het bloeden om af te komen van die taakstelling op asielzoekers. En het zou wel sieren als u gewoon de deal zo uitlegt zoals die is, van: wij hebben iets bedacht om toch dat coalitieakkoord nog gestand te doen, maar we doen inderdaad eigenlijk niet wat de wetgever van ons vraagt.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, de heer Segers-Hoogendoorn heeft zojuist de heer Ceulemans uitgenodigd om te denken in de geest van de wet. En ik denk juist in de geest van de wet, want de geest van de wet is niet om quota op te leggen. De geest van de wet is, er is zo'n druk op die asielketen. Dat is zo'n ontzettend probleem. We moeten een instrument in handen hebben als COA, als rijk, om ervoor te zorgen dat daar lucht in komt. En mijn conclusie is, de manier waarop we dat als Rotterdam doen, betekent dat er lucht wordt gecreëerd in die asielketen. Wij doen het op onze eigen manier, maar dat is de geest van de wet en dat is ook hoe we in Rotterdam volgens mij lucht geven aan die keten.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja, en daar zijn wij het dus helemaal niet mee eens. Alles rondom statushouders is geregeld in een andere wet. Daar hoeven we het hier nu helemaal niet over te hebben. Statushouders is geregeld in de Huisvestingswet en de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen. Daar wordt... Het is dus eigenlijk de Spreidingswet avant la lettre, waarin alle gemeenten in Nederland al worden gevraagd om een aantal statushouders op te vangen. Dus wat we hier zouden moeten doen is niet zelf nu in één keer de problemen van andere gemeenten oplossen. We zouden moeten zeggen: handhaaf op die gemeenten die daar niet aan voldoen. Wat zij zouden moeten doen, is het voortouw nemen op die asielzoekers, 2667 zo snel mogelijk realiseren. En daar zouden we voor moeten gaan. En wat ik nu hoor, en ik kan met een heel praktijkverhaal komen over hoe het gaat bij de COA, dat weten we allang, daarom zijn die wetten er ook gekomen. En wat wij van u verwachten is dat we ons vol focussen op het behalen van die 2667, want dat worden er volgend jaar alleen maar meer.

De VOORZITTER. Ik kijk even rond. De heer Becker wilde inderdaad het woord.

De heer BECKER (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Afgelopen commissie hebben we uitgebreid gesproken over opvang. We zijn ook blij met de stappen die de wethouder en het college op dit gebied zetten. Mevrouw Maassen heeft net eigenlijk een uitgebreid college gegeven over waarom dat zo goed is en waarom ook het belang van statushouders die worden toegewezen aan de regio, om die hier op te vangen, dat heeft ook een heel groot belang voor de integratie. Wat wij ook in de commissie al hebben aangegeven, is voor ons dat werk daarvoor essentieel is. Werk is de manier om mee te doen in de samenleving en te integreren. En uit onderzoek komt regelmatig terug dat statushouders nog vaak in de bijstand terechtkomen en dat is zonde, want in deze regio is er juist zoveel werk. Dus nogmaals, de wethouder heeft er ook al op gereageerd in de commissie, maar de oproep van: maak werk van werk voor statushouders. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog anderen die het woord willen? Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Voorzitter, het doel van de wet is niet om de vrijheid te beperken maar juist om deze te vergroten. Met deze wijze woorden van de rechtsfilosoof John Locke wil ik benadrukken waarom het voor D66 Rotterdam zo belangrijk is om de Spreidingswet na te leven, en ik zal u niet meer toelichten waarom D66 Rotterdam van mening is dat we dat ook daadwerkelijk zullen doen. Zonder een eerlijke verdeling van de opvang van asielzoekers en statushouders over het hele land blijven we chaotische toestanden zien in Ter Apel. En voorzitter, we hebben niet alleen een wettelijke plicht maar ook een morele plicht. Want iedereen die op de vlucht is voor oorlog en geweld moet een plek kunnen vinden waar zij veilig zijn. En de verschrikkelijke beelden die de afgelopen dagen, weken vanuit Syrië onze kant zijn op gekomen, met massagraven, martelgevangenissen en grove mensenrechtenschendingen gaan bij mij door merg en been en sterken mij in de gedachte dat we ook hier in Nederland een plicht hebben om deze mensen een veilige plek te bieden. Voorzitter, het asielsysteem zit vast. Er zitten 17.000 statushouders vast in opvanglocaties en hierdoor is het hard nodig om ook hen een plek te geven, ook in Rotterdam. Maar het is daarvoor wel belangrijk dat we niet creatief gaan boekhouden met de verschillende wettelijke plichten die wij hebben en we niet dubbel tellen met de taakstellingen die we hebben en daarvoor hebben wij een motie.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft daar een vraag over.

De heer KIND (volt). Een vraag aan mevrouw Maassen. Wat is volgens u een dubbeltelling?

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja voorzitter, er is afgelopen dinsdag een brief uitgekomen, waarin de wethouder heeft aangegeven hoe ze daar tot 1 juli 2025 mee omgaan, en dat is namelijk dat er deels mensen worden opgevoerd voor de Spreidingswettaakstelling en voor de taakstelling voor de huisvesting. Dat wordt gedeeltelijk dubbel gedaan en mijn verzoek is om dat na 1 juli 2025 niet meer te doen.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). En betreft dat dan de taakstelling die we als Rotterdam sowieso hebben rondom statushouders of ook die gekoppelde statushouders die we daar bovenop nog opvangen? Die deal die we hebben gesloten?

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja kijk, mijn verzoek is om niet te doen wat er wordt beschreven. Dus ik kan uitleggen hoe het straks gebeurt of hoe het in de brief staat beschreven, maar dat is een antwoord dat de wethouder eigenlijk eerder kan geven dan ikzelf denk ik. Voorzitter, ik begrijp ook dat het makkelijker is gezegd dan gedaan hè. We leven in tijden van schaarste en we moeten daarom namelijk ook keuzes maken en ik begrijp ook heel goed dat het niet zo makkelijk is als gezegd. Maar wat ik daarom dan ook niet begrijp, is dat de wethouder heeft besloten om de samenwerking met Thuisgevers te stoppen, want deze mensen, deze organisatie werkt echt al twee jaar goed samen met de gemeente en dat ging tot voor kort eigenlijk nog best wel prima. Zij bieden woningen aan waarin mensen dan kunnen worden opgevangen en met de HAR-regeling kost het ons ook echt geen cent, behalve wat bureaucratie. Een win-win denk je dan, maar wij gaan ermee stoppen waardoor er nu zelfs al een woning leegstaat waar mensen in principe gewoon in zouden kunnen verblijven. Ik vraag daarom aan de wethouder: doe dat niet en ga met hen in gesprek alstublieft, om te kijken of er mogelijkheden zijn om dat aanbod te benutten, want volgens mij is dat echt een easy win, en zeker in deze tijden van schaarste. Graag een antwoord van de wethouder daarop. Dan tot slot, er is één groep die extra aandacht nodig heeft maar waarbij we ook eigenlijk allemaal zoals ik het heb begrepen, zijn verrast door wat minister Faber aan ons nu heeft opgelegd en dat is de taakstelling voor de amv'ers. Dat is een nieuwe taak voor de gemeente, maar ik zie ook dat we daar echt nog wel wat te doen hebben met elkaar als gemeente, en ik vraag ook aan de wethouder: gaat hij hier prioriteit aan geven? Kan hij zeggen dat hij ook zich daarvoor zal inspannen om ervoor te zorgen dat we daar aan onze plichten zullen voldoen? Dat was het, dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 10. Eer(lijk) over onze wettelijke taak

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 6.2: Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de gemeente verschillende wettelijke taken heeft die worden opgelegd vanuit het rijk;
- een van die taken het huisvesten van statushouders is;
- een andere nieuwe taak per 1 januari voortvloeit uit de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen ('Spreidingswet');
- de wethouder heeft benadrukt dat hij zich houdt aan de wet;
- volgens de brief van het college van 17 december jl. een aantal statushouders die worden gehuisvest op de Silja zowel worden meegeteld in de taakstelling voor huisvesting van statushouders als in de taakstelling voor de Spreidingswet;

overwegende dat:

- het huisvesten van de statushouders de doorstroom van de asielketen bevordert aangezien er nog 17.000 statushouders in een azc wachten op een woning;

- het belangrijk is dat Rotterdam een bijdrage levert aan asielopvang, ook door middel van het bevorderen van de doorstroom van de asielketen, en hierbij huisvesting van statushouders van belang is;
- er geen reden is om de harde doorstroomafspraken los te laten, zeker niet omdat de doorstroom van de asielketen essentieel is om de druk op de keten te verminderen, en dit ook realistisch is omdat de gemeente Rotterdam extra geld krijgt vanuit het rijk voor huisvesting;
- het dubbel tellen van één statushouder voor de wettelijke taak van de Spreidingswet én de wettelijke taak van het huisvesten van statushouders creatief boekhouden is waardoor onderaan de streep Rotterdam zich niet volledig houdt aan de wet en wat onwenselijk is gezien de beoogde doorstroomdoelstellingen;
- het onwenselijk is dat statushouders lang op een boot woonachtig zijn en met het niet meer hebben van harde afspraken de gemeente niet is aan te spreken op doelstellingen of afspraken;

verzoekt het college:

- de dubbeltelling van de statushouders voor de twee wettelijke taakstellingen voor de opleverdatum van 1 juli van de Spreidingswet niet meer toe te passen;
- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Van Campenhout wil nog het woord?

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. We hebben een zorgplicht. Een zorgplicht die verdergaat dan het bieden van een dak boven het hoofd, bed, bad of brood. Het gaat om het fundamentele recht op goede zorg, ongeacht iemands afkomst, achtergrond of papieren. Helaas laat de realiteit te wensen over en worden vluchtelingen geconfronteerd met een zorgsysteem dat hen niet gelijk behandelt. Het is niet ongebruikelijk dat zij maanden moeten wachten op iets simpels als een medische screening. En zelfs na die screening blijft de geboden zorg te basaal, zonder oog voor de complexe problematieken. Het negeren van gezondheidsproblemen leidt tot onvermijdelijke grote schadelijke complicaties en als deze problemen onbehandeld blijven, betaalt uiteindelijk niet alleen de vluchteling maar ook de samenleving de prijs. Rotterdam heeft een nieuwe zorgaanpak nodig. Het beleid dat verder kijkt dan een minimale basis en recht doet aan de waardigheid van ieder mens. Wij vragen daarom aandacht voor geestelijke gezondheidszorg, waarin traumazorg, mentale zorg centraal staan. Zorg moet niet alleen gericht zijn op het oplossen van problemen wanneer deze zich voordoen, maar ook op het voorkomen ervan. Preventieve zorg is daarom een onmisbaar onderdeel. Daarnaast is cultuursensitieve zorg essentieel en dit vraagt om training van zorgverleners in trauma-geïnformeerde benadering en cultuursensitiviteit, ondersteund door professionele tolken om taal- en cultuurbarrières te overbruggen. Tot slot moet er toegang zijn tot de reproductieve en seksuele gezondheidszorg, inclusief abortuszorg, anticonceptie en prenatale zorg, die van cruciaal belang zijn voor het welzijn van vrouwen en de lhbtqia+-personen. Het is onze verantwoordelijkheid om op te komen voor de meest kwetsbaren in onze stad, goede zorg te leveren aan iedereen, ongeacht afkomst, achtergrond of papieren. We dienen daarom de motie in 'Zorg voor iedereen'. Ook bepleit BIJ1 Rotterdam dat ieder mens recht heeft op een thuis, ongeacht achtergrond of status. In een stad waarin een tekort aan betaalbare en duurzame woonplekken blijft groeien, worden steeds kwetsbaardere groepen, zoals statushouders, vluchtelingen, dak- en thuislozen onevenredig zwaar getroffen. Het huidige huisvestingsbeleid dat veelal afhankelijk is van tijdelijke oplossingen maakt duurzame integratie en herstel voor deze groepen vrijwel onmogelijk. BIJ1 Rotterdam pleit daarom voor een fundamentele verandering volgens het Housing First-principe. De aanpak is bewezen effectief in het bieden van stabiliteit en structurele oplossingen en deze moet daarom de basis gaan vormen van gemeentelijk beleid met speciale aandacht voor inclusieve en langdurige huisvesting. Naar aanleiding hiervan dienen wij de motie in voor een thuisbasis voor iedereen. Voor een duurzame oplossing betekent dat ook dat de stem van vluchtelingen en statushouders actief wordt meegenomen in de beleidsvorming. Alleen zo kan Rotterdam een stad zijn waarin huisvesting wordt erkend als basisrecht en iedereen een kans krijgt om een waardig bestaan op te bouwen. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout heeft de volgende moties ingediend.

Motie 11. Zorg voor iedereen

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- structurele aandacht voor geestelijke gezondheidszorg, preventieve zorg en cultuursensitieve ondersteuning cruciaal is voor de zorg van vluchtelingen;
- vluchtelingen vaker kampen met complexe zorgbehoeften, waaronder trauma-gerelateerde klachten, terwijl kwetsbare groepen zoals alleenstaande minderjarige vluchtelingen, lhbtqia+-personen en mensen met chronische aandoeningen onvoldoende specifieke ondersteuning krijgen;

overwegende dat:

- toegang tot kwalitatieve zorg, inclusief geestelijke gezondheidszorg, een fundamenteel recht is dat ook voor vluchtelingen gewaarborgd moet worden;
- seksuele en reproductieve gezondheidszorg, inclusief toegang tot abortus en anticonceptie, een fundamenteel mensenrecht is;
- het verbeteren van zorg voor vluchtelingen bijdraagt aan hun welzijn;
- cultuursensitieve en trauma-geïnformeerde zorg essentieel is om barrières te overwinnen en effectief te kunnen inspelen op de diverse zorgbehoeften van vluchtelingen;
- de gemeente Rotterdam als stad van inclusiviteit en solidariteit een voorbeeldfunctie kan vervullen door te investeren in uitgebreide en menswaardige zorg voor vluchtelingen;

verzoekt het college:

- een specifiek zorgbeleid te ontwikkelen voor vluchtelingen in Rotterdam, met aandacht voor:
  - geestelijke gezondheidszorg;
  - toegang tot reproductieve en seksuele gezondheidszorg;
  - preventieve zorg;
  - cultuursensitieve zorg;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout en S. van de Peppel

Motie 12. Housing First op de Eerste Plek

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- elk mens recht heeft op een (t)huis;
- Rotterdam kampt met een groeiend tekort aan betaalbare en duurzame woonplekken, wat leidt tot verslechterde situaties voor kwetsbare groepen, waaronder statushouders, vluchtelingen, dak- en thuislozen;
- het huidige huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen veelal afhankelijk is van tijdelijke en vaak inadequate oplossingen, wat de integratie en inburgering bemoeilijkt;
- er veel vluchtelingen zijn met psychische problematiek;
- de Housing First-aanpak bewezen effectief is in het bieden van stabiliteit, integratie en structurele oplossingen voor kwetsbare groepen door huisvesting als basisrecht centraal te stellen;
- de kosten-batenanalyse uit 2022 laat zien dat elke geïnvesteerde euro in 'Housing First' maatschappelijk € 2,50 bespaart, bijvoorbeeld door vermindering van zorgkosten en een toename van arbeidsparticipatie;

overwegende dat:

- een eigen woning het beste startpunt is voor herstel, met (intensieve) ambulante begeleiding om terugval te voorkomen;

- het gemeentelijke beleid voor statushouders en vluchtelingen inclusiever kan worden door prioriteit te geven aan langdurige en menswaardige huisvesting in plaats van tijdelijke noodoplossingen;
- het huidige beleid rondom opvang en huisvesting van vluchtelingen en statushouders kan leiden tot langdurige onzekerheid en segregatie.

verzoekt het college:

- het 'Housing First'-principe toe te passen bij het huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen;
- met een concrete planning te komen voor de transitie van tijdelijke woonoplossingen naar duurzame huisvesting vóór 2026;
- betere inspraakmogelijkheden te organiseren voor vluchtelingen en statushouders, zodat zij zelf kunnen bijdragen aan het vormgeven van beleid dat hen direct aangaat;
- jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren over de voortgang;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik kijk nog even rond. Geen andere leden die het woord meer willen voeren? Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, als er geen raadsleden het woord meer willen voeren, zou ik graag een schorsing willen hebben voordat de wethouder gaat beantwoorden.

De VOORZITTER. Dan gaan we schorsen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Even een puntje van orde. Kan toegelicht worden waarom we een schorsing krijgen?

De VOORZITTER. In principe hoeft dat niet. En het is bijna etenstijd en wij moeten ook nog een foto gaan maken met elkaar. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen om wel even hier te blijven zodat we een foto kunnen maken met elkaar en dat we dan om 13.30 uur meteen aanvangen met de beantwoording van de wethouder. Ja? Dan schors ik de vergadering tot 13.30 uur, en nogmaals, zorg dat iedereen nu even hier in de zaal is voor de foto.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024 (middagzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 19.

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 17.40 uur tot 18.32 uur is waargenomen door de heer G.J. Engberts

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering.

Namens het college zijn tegenwoordig: de heer F. Achbar, de heer R. Buijt, de heer S. Kasmi, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer R.A.C.J. Simons en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

De VOORZITTER. Geachte leden, mag ik u vragen uw plaats in te nemen? Ik heropen de vergadering.

6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders – vervolg

De VOORZITTER. Aan de orde is de beantwoording van de wethouder bij het debat Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders, agendapunt 6.2. Ik mag het woord geven aan de wethouder. Mevrouw Vogelaar heeft een vraag?

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ik heb eigenlijk een punt van orde voorzitter. Want de rechtbank heeft zojuist een uitspraak gedaan in het kort geding dat is aangespannen over het openhouden van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening. Daarin is geoordeeld dat de minister van Asiel en Migratie voorlopig ook na 1 januari 2025 opvang moet blijven bieden aan 22 vreemdelingen zonder verblijfsvergunning die op dit moment in de Rotterdamse Landelijke Vreemdelingen Voorziening verblijven. Dus mijn vraag is, nu we dit feit hebben, ik snap dat de wethouder eerst het vonnis moet bestuderen. Maar wanneer zou hij inhoudelijk kunnen ingaan op deze uitspraak?

De VOORZITTER. Ik begrijp dat er net een uitspraak binnen is, dus ik kan me voorstellen dat de wethouder er ook even naar moet kijken. Ik kijk even naar hem of hij er al op kan reageren.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. Inderdaad is die uitspraak net binnen. We hadden hem ook vandaag verwacht. Ik heb daarvoor ook ruimte in mijn agenda gereserveerd, dus afhankelijk van het verloop van dit debat staat die nu gepland om 14.30 uur, om dan even te kijken wat dat concreet betekent. Inhoudelijk kan ik er dus nog niet op reageren, anders dan: hij is bekend en er staat een moment ingepland om daar voldoende tijd voor te nemen, dus ik hoop niet dat u zegt: kunnen wij vandaag dit nog uitgebreid bespreken? Ik heb daar natuurlijk wel de tijd voor nodig om te kijken wat voor consequenties dit heeft en wie daar verantwoordelijk voor is.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja voorzitter, vandaag uitgebreid bespreken, ik begrijp wel dat dat misschien niet tot de mogelijkheden behoort, maar dan zou ik wel de wethouder willen verzoeken dat hij wel vandaag, nadat hij het vonnis heeft kunnen bestuderen, de raad informeert over hoe hij uitvoering gaat geven aan dit vonnis.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou ja precies voorzitter, daar was ik al bang voor. Daarom zei ik dat ook. Kijk, dwingen om onder stoom en kokend water iets aan te leveren. Ik probeer in dit proces juist alles zorgvuldig te doen. Zodra het kan, zal ik u informeren, maar ik vind, per se vandaag, ik hoor uw voorkeur, maar ik wil me er niet aan vastpinnen. Dus ik kan met u afspreken: zo snel mogelijk als het kan.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, misschien dan toch nog even waarom ik vandaag zeg, want vandaag is natuurlijk de laatste dag van het jaar dat we hier vergaderen, dus 1 januari staat voor de deur. We hebben als raad verder geen mogelijkheid meer tot 1 januari om hierover in gesprek te gaan of verder geïnformeerd te worden. Dus vandaar dat ik toch nadrukkelijk verzoek of de wethouder toch vandaag alvast iets van informatie aan deze raad kan verstrekken, nadat hij het vonnis heeft kunnen bestuderen.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja nogmaals voorzitter, ik begrijp de wens echt wel, gelet ook op het onderwerp en het belang daarvan. Maar ik vraag u ook om mij die ruimte te bieden om dat zorgvuldig te doen en ook u te informeren zodra het kan. En als dat vandaag lukt, zal dat vandaag zijn. Als dat vandaag niet is, dan zal dat zo snel mogelijk zijn zodra het kan.

De VOORZITTER. Ik hoor de wethouder echt wel een intentie uitspreken om het wel te doen, maar ook de vraag of hij dat toch echt even zorgvuldig mag doen. Dat snap ik ook heel goed. Ik hoop dat u dat ook begrijpt. Kunnen we dat gewoon op deze manier zo vormgeven dat we ook even de ruimte laten aan de wethouder om de raad zo snel mogelijk te informeren, maar dat hij wel even de tijd neemt die hij nodig heeft?

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Wat mij betreft hoeft dat nog niet heel erg in detail, maar vooral op de hoofdlijnen: gaan we dit dan ook zo uitvoeren? Want dat is voor ons belangrijk om te weten. Want als we dan nog als raad moeten bijsturen dan weten we ook of we dat kunnen doen ja of nee.

De VOORZITTER. Ja, volgens mij heeft de wethouder zelf de ruimte om te antwoorden zoals hij wil. Het verzoek is helder, maar ik vraag mevrouw Vlieger ook nog wat zij daaraan toe wil voegen.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Ja voorzitter, ik denk dat het verzoek voor vandaag heel redelijk is, omdat het inderdaad de laatste raad is, maar anderzijds kunnen we ook in de tweede termijn van dit onderwerp de vraag gaan stellen aan de wethouder en dan moet de wethouder er ook op een moment op terug gaan komen vandaag. Dus ik hoop toch ook echt dat de wethouder ook eerlijk naar de raad wil zijn en gewoon dit vandaag wil duiden in ieder geval en gewoon een antwoord wil geven, zoals mevrouw Vogelaar zegt, gewoon kort een reactie geven.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, kijk, ik probeer echt mijn best te doen hè. Ik wil niet antwoorden met: nee, dat gaat niet lukken vandaag. Ik wil mijn best doen dat het lukt. Zo heb ik hem geformuleerd. Maar als u per se zegt: ik wil het vandaag. Dat gaat mij niet lukken. Ik wil die ruimte pakken om dat zorgvuldig te bespreken. Het belang daarvan heb ik gezien. Ik wist dat die uitspraak er was. Ik heb daar ruimte voor gereserveerd in mijn agenda. Ik weet hoe belangrijk het is. Maar als u mij vraagt: ik wil het per se vandaag. Ja, ik kan mijn best doen, maar als u hem zo dwingend vraagt dan wordt hij echt wel ingewikkeld, moet ik eerlijk bekennen voorzitter, want dan ben ik bang dat het niet zorgvuldig gaat gebeuren.

De VOORZITTER. Ik heb gehoord dat de wethouder zegt, hij heeft de wens gehoord van uw raad of een deel van uw raad, dat hij zijn best doet om zo snel mogelijk te beantwoorden, maar dat hij ook niet kan garanderen dat dat vandaag is. Ik denk dat dat een werkwijze is waar de intentie in ieder geval in zit dat hij dat echt probeert, dus dat we op deze manier gewoon vooral even voort kunnen gaan met het debat. Want des te meer tijd heeft de wethouder straks om ernaar te kijken. Want als we lang wachten weten we zeker dat het vandaag al niet meer gaat lukken, dus ik geef het woord aan de wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter. Dan terug naar het onderwerp van de agenda en dat is opvang. Er zijn een aantal vragen gesteld. Ik begin eerst met het beantwoorden van de vragen en dan de appreciatie op de ingediende moties, gewoon in volgorde van vragen die zijn binnengekomen en waar kan en nodig zal ik een algemene toelichting geven op technische zaken. Beginnend bij mevrouw Vogelaar, ten aanzien van de Spreidingswet, hoe kan het dat wij maar 500 asielzoekers gaan opvangen? Wij hebben voor de Spreidingswet gezegd dat wij 2500 plekken beschikbaar stellen in Rotterdam voor het ontlasten van de keten. In principe is elke gemeente vrij om aan te geven hoe zij invulling wil geven aan die Spreidingswet en dan is het uiteindelijk aan de minister om daar al dan niet een akkoord op te geven, ook qua aantallen. Waar de aantallen die nu opgegeven worden een prognose zijn van 2667, en daarvan zegt Rotterdam, met de constructie die wij nu hebben, waar deels op slaapschepen 465 worden opgevangen, een amv-locatie en 2000 voor Silja, dat wij daarmee een bijdrage leveren om de asielketen te ontlasten. Ik zie iemand staan.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (vvd). Ja, dank u voorzitter, even van de orde. De VVD had om een schorsing gevraagd en dan is het gebruikelijk waarom de schorsing was. Ja, ik moest even traplopen, vandaar. Maar dan hoort normaal degene die de schorsing heeft aangevraagd uit te leggen waarom de schorsing was.

De VOORZITTER. Volgens mij hoeft u niet per se te zeggen waarom u wilt schorsen, maar mevrouw Van Groningen kan dat misschien, als ze daar iets over wil zeggen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Nou voorzitter, allereerst hadden we best wel zin in de lunch, maar belangrijker nog, ik wilde even met mijn team overleggen en dat hebben we gedaan en daar konden we deze lunchpauze goed voor gebruiken, dus dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (vvd). Ja voorzitter, dat is niet een voldoende antwoord. Een schorsing vraag je aan om een reden. Nee, want dan kunnen we tijdens de hele raadsvergadering de hele tijd vragen om een schorsing, want ik wil even overleggen. Dus ik verzoek de VVD gewoon wat meer inhoud te geven.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden, u weet dat raadsleden geen verantwoording aan elkaar hoeven af te leggen. Wij moeten verantwoording aan u afleggen, zo werkt het meestal. Maar mevrouw Maassen heeft misschien nog iets toe te voegen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, ik wil even in herinnering roepen dat we bij de vorige raad, tijdens de behandeling van het Cultuurplan, ook een schorsing hebben gehad en dat we daarna weer verder zijn gaan vergaderen en dat dat ook een schorsing is geweest, punt. Ja, soms heb je een schorsing en daarna ga je weer verder met het debat. Hartstikke gezond.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (vvd). Ja, toen hing er een motie in de lucht. U vraagt een schorsing midden in een debat, maar als u het niet wilt toelichten... Ja, nee, voorzitter, dat is wel enigszins gebruikelijk.

De VOORZITTER. Ik stel echt voor dat we doorgaan met het debat, want volgens mij is het onderwerp relevant genoeg om dit debat te voeren. Er zijn veel vragen gesteld. De wethouder is net begonnen met zijn beantwoording. Het lijkt me goed om daar nu gewoon tijd voor te nemen. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dank voorzitter, dan ga ik weer terug naar het onderwerp dat op de agenda staat. Ik was bij mevrouw Vogelaar. Uw andere vraag was of ik kan aangeven hoe wij uitvoering geven aan het verdeelbesluit en dat ik daar geen idee over heb. Goed om te weten dat de wetscyclus die er is ten aanzien van de Spreidingswet vraagt om locaties te realiseren tot 31 januari 2026 en dat is precies wat wij doen. Dus daarmee geven wij wel gehoor aan het verzoek in het kader van die Spreidingswet.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, dat bestrijd ik ook niet voorzitter, maar waar het mij om gaat is dat we juist precies weer op het minimale gaan zitten, of met het aantal eronder, waardoor we net voldoen. Terwijl die Spreidingswet juist is gericht op duurzame opvang. En hoe kun je nu opvang duurzaam noemen die tot en met 31 januari 2026 is geregeld? Ik begrijp best wel dat er ook tijd nodig is om die opvang voor daarna te regelen, maar ga daar dan mee aan de slag. En daar hoor ik ook nog weinig ambitie van bij deze wethouder.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, wij doen wat er gevraagd wordt en dat is in deze wetscyclus binnen het verdeelbesluit tot 31 januari 2026. Daarvan kunt u ook zeggen: goed dat wij dat doen want wij doen wat er gevraagd wordt.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ik vind het in ieder geval goed om te horen dat ik de wethouder hier hoor bevestigen dat hij uitvoering gaat geven aan het verdeelbesluit zoals dat straks door de minister bekend wordt gemaakt.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Voorzitter, dan de volgende vraag van mevrouw Vogelaar. Ik weet niet of mevrouw Vogelaar refereert naar de brief van de minister naar de Tweede Kamer van 2 december, waarin wel iets gezegd wordt over een prognose van het COA, maar er is vooralsnog geen sprake van een verhoging van 96.000 naar 115.000 plekken, of u moet zich op iets anders baseren, dan hoor ik dat graag van u. Maar vooralsnog is er geen sprake van een verhoging van het totale aantal plekken van 96.000 naar 115.000. Dan voorzitter, de vragen van de heer Vonk. Over de locatie amv en waarom er op die manier is gehandeld, dat hebben we uitvoerig besproken in de commissie en daar is mijn standpunt ten aanzien van uw vraag onveranderd voorzitter, dus dat is onveranderd. Qua proces is het zo dat er nu een indicatie is gegeven van 2667 plekken realiseren vanuit die Spreidingswet. Hoe wij daar handen en voeten aan gaan geven, is vanuit het idee: we realiseren sowieso 2500 plekken. 2000 voor heel Zuid-Holland inclusief Rotterdam op Silja, en 500 voor de plekken. Definitieve aantallen krijgen wij uiterlijk 31 december te horen. En dan is het wel lastig om, we zijn voorbereid, we zijn goed voorbereid. U kunt zeggen als u nu het totale aantal opvangplekken optelt ten opzichte van wat we moeten realiseren, dan zitten we zo tegen de 94% aan. Dus als het straks zo is dat het verdeelbesluit aangeeft dat we op die 2667 moeten zitten, dan hebben we nog 6% te gaan, en dat hebben we ook op deze manier gedaan om te voorkomen dat we in één keer van 500 naar 2667 plekken moeten gaan, maar dat hebben we dus al zien aankomen en op die manier gehandeld. Dus er is geen plan van aanpak, maar er is wel verwachting, als straks duidelijk is wat het exacte verdeelbesluit is, de verwachting is dat dat een dezer dagen binnenkomt, dat we daarnaar handelen en ervoor zorgen dat we daar, omdat het een wet is, zo handelen wij binnen dit college, dan voeren wij de wet uit zoals dat aan ons gevraagd wordt. Dan de vraag van de heer Coşkun voorzitter. Waar gaan de asielzoekers dan plaatsnemen als er geen nieuwe ruimte komt en de Silja ook niet gaat? Ik begreep die vraag niet zo goed, moet ik u heel eerlijk zeggen voorzitter. Dus ik kan wel een antwoord geven, maar dan is het hetzelfde als zonet. Wij hebben binnen de Spreidingswet aangegeven dat wij op deze manier willen bijdragen aan het ontlasten van de asielketen, door 2500 plekken te reserveren voor mensen die nu anders elders in het land zouden zitten. Dat aantal kent u. Ik weet niet of dat aantal anders is, maar dat weten we zo snel mogelijk. De heer Soytekin had een vraag gesteld over warme overdracht van amv'ers. Ik heb in een brief op 27 november jl. toegelicht over hoe de warme overdracht is ingeregeld. Voor één groep, amv die kort na hun achttiende statushouders worden, dat is nog niet ingeregeld, maar Rotterdam neemt deel aan een ambtelijke werkgroep om hier wel een oplossing voor te vinden. Tijdens de commissie heb ik toegezegd, volgens mij aan mevrouw Maassen, om terug te koppelen wat er uit de groep komt, en ik probeer u volgend jaar daar dus een brief over te sturen. Dan ook de vraag van de heer Soytekin, het zwalkend beleid van het rijk en hoe ik daarmee omga, en geef mee in gesprek met de minister dat dit niet bijdraagt aan het oplossend vermogen van de gemeente. Kijk, wij werken op verschillende niveaus met verschillende lagen en hierin delen wij wel onze signalen en knelpunten om te komen tot een oplossing, altijd vanuit een constructieve houding, of het nu landelijk is of provinciaal. Uiteindelijk moeten we in het vizier houden waar we het gesprek over voeren en dat is in

dit geval de vluchtelingen. De heer Segers-Hoogendoorn stelde een vraag ten aanzien van Thuisgevers, kunt u één argument geven? Ik moet u eigenlijk zeggen dat ik er wel een aantal kan geven, maar u vraagt er één. Ik zal u er één geven, als u er meer wenst, dan hoor ik dat graag in uw tweede termijn. Maar een van de argumenten is: we hebben Silja. We willen die capaciteit sowieso maximaal vullen, dus als daar plek is, willen we het liefst dat iedereen, ook vanwege de voorzieningen die er zijn, daarop inzetten. Dus dat is een van de argumenten. Maar zal ik er dan twee geven? Een ander argument is: het is kleinschalig. Dat kan een voordeel zijn, maar tegelijkertijd willen we als mensen tijdelijk opgevangen worden dat ze niet weer verplaatst worden in de tijdelijkheid, maar dat ze na één keer tijdelijke opvang meteen een duurzame oplossing vinden. En dat is niet altijd het geval als je via zo'n constructie werkt, dus dat is het tweede argument. De heer Kind, hoeveel gekoppelde statushouders die aan regiogemeenten gekoppeld zijn en niet aan Rotterdam? Even kijken, u wilt exacte aantallen. Overigens refereerde u naar een verkeerd getal in uw verhaal, waarbij we iets verder zijn in de afspraken. Goed om dat even aan u mee te geven als het mag voorzitter. Want de eerste afspraak die wij met het rijk hadden ging om 1500 mensen, waarbij tweederde- en eenderdeverdeling was. Twee derde was voor Rotterdam, zeg 1000, en een derde is voor de regio Rotterdam-Rijnmond. Inmiddels zijn er nieuwe afspraken gemaakt. Dat hebben we verhoogd naar 2000 plekken op Silja, waarbij we hebben gezegd: fiftyfifty ongeveer, of daar moeten we niet zo hard aan vasthouden. Het gaat erom dat we zoveel mogelijk mensen moeten kunnen opvangen om die keten te ontlasten, dus daar zit niet zo'n strakke verhouding in. Maar wat ik u wel kan zeggen, is dat er op dit moment 488 gekoppelde statushouders voor Rotterdam op het schip zitten.

De VOORZITTER. De heer Kind heeft een vraag.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). En in totaal zitten er 1824. Dus als u 1824 min 488 doet, dan komt u uit op 1336 gekoppelde statushouders vanuit de rest van Zuid-Holland.

De VOORZITTER. Mijnheer Kind.

De heer KIND (volt). Een kleine correctie, ik noemde wel die verhoging naar 2000 in mijn spreektekst. En ook die verhouding inderdaad een derde, twee derde. Als ik nu hoor dat die verhouding is veranderd en dat dat nu fiftyfifty is, dan moet ik toch concluderen dat dit een heel matige deal is. En dat is om het volgende. We hebben een taakstelling vanuit de Spreidingswet van 2667 asielzoekers. Op de Silja verblijven dus nu 1000 aan Rotterdam gekoppelde statushouders, als het de helft is van die 2000 die u nu aangeeft. Die zouden dus sowieso al aan Rotterdam gekoppeld zijn, dus als wij ons zouden houden aan die Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, zouden we hen sowieso moeten opvangen. Dat is namelijk in een andere wet geregeld. Dan blijven er nog 1000 anderen over die dus gekoppeld zijn vanuit de regiogemeenten. Als ik dan van die 2667 er 1000 aftrek, dan kom ik op 1667. Want als wij al deze deal goed zouden vinden en we het oké vinden dat gekoppelde statushouders hier onderdeel van zijn, dan zijn we alsnog 1667 onder de taakstelling vanuit de Spreidingswet. En dat is wat ik hier dus de hele tijd constateer. Het is een soort goochelshow met verschillende wetten en verschillende regelingen en verschillende deals die we ook tussentijds aanpassen. Maar ik concludeer dat we hiermee dus wellicht niet eens aan onze taakstelling voldoen van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen, en al helemaal niet aan de Spreidingswet.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nee, ja, ik bedoel het niet vervelend als ik het zo zeg, maar volgens mij vermengt de heer Kind een aantal dingen met elkaar. U moet het echt even lostrekken, want wij voldoen aan onze wettelijke taak om statushouders duurzaam te huisvesten. Dat is onze gemeentelijke opdracht, die wij binnen de wettelijke taken voldoen. Zeker van dit college kan ik u zeggen, vanaf jaar één hebben wij gezegd: dat gaan wij doen en daar voldoen wij ook aan. Dat staat los van de discussie over de Spreidingswet. Dus als u vraagt: voldoet u aan uw wettelijke taak om statushouders te huisvesten? Ja, dat doen wij. Volgens mij is dat zo'n 1200-zoveel mensen per jaar, en dat doen wij. Dan heb je een andere discussie en dat is de Spreidingswet. Daarvan zegt het rijk: wij hebben een probleem in die asielketen. Onze lijn in Rotterdam, ook toen onder staatssecretaris Van der Burg was: los nu eens die prop die je in die keten hebt op. En die prop die erin zit zijn gekoppelde statushouders aan het land, waarbij gemeenten zeggen: wij voldoen dus niet aan die wettelijke taak door ze wel tijdig te huisvesten. Dus wat zie je in die asielketen? Dat gekoppelde statushouders in die

asiel zitten, plekken vasthouden, om die doorstroom te realiseren. Wat zegt Rotterdam? We willen die prop eruit halen en we creëren 2000 plekken op de Silja. Daarmee zeggen we: we dragen bij aan het probleem van heel die Spreidingswet door die asielketen te ontlasten en daarmee 2500 plekken te realiseren in Rotterdam. Dus u kunt daarmee een positief verhaal vertellen over Rotterdam. We voldoen aan onze wettelijke taakstelling door statushouders te huisvesten. Ook als raad maakt u wel eens die vergelijking ten opzichte van andere steden. En u realiseert 2500 plekken binnen die Spreidingswet, om die asielketen te ontlasten, waarbij we ook zien dat het op deze manier organiseren een positieve bijdrage heeft aan het laten landen van de gekoppelde statushouders in onze regio, omdat we faciliteiten hebben georganiseerd op in dit geval Silja, zoals de Vroege Start, een Meedoenbalie, maar ook ten aanzien van gezondheidszorg. En vergeet niet, ook die sociale cohesie, activiteiten die daar georganiseerd worden, zodat ze meteen onderdeel worden van die samenleving waar ze straks in terechtkomen. Dus daarvan zie ik dat dat een enorm positief verhaal is, waar we absoluut trots op mogen zijn als Rotterdam, waarbij je kunt zeggen: die Spreidingswet vraagt 2667, heel specifiek asielzoekers. Maar we hebben voor 94% aan die opdracht voldaan. Als straks die Spreidingswet definitief wordt gemaakt en dat verdeelbesluit, dan kun je zeggen: u heeft nog 6% te gaan, of niet, dat weten we niet. Daar wachten we nog op. Maar vanuit de redenering: hoe doen wij het hier in Rotterdam, kan ik niet anders dan echt alleen maar een positief verhaal houden.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Van die 2000 op de Silja zijn er 1000 aan Rotterdam gekoppelde statushouders, dus die onderdeel zijn van onze taakstelling. Klopt dat? Van onze taakstelling statushouders?

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou, je moet het zo, er zitten er nu 488. U stelde, wat zit er precies nu in? 488. Wij zeggen ook: de doorstroom is gemiddeld zo'n vijfenhalve maand. Wij moeten er per jaar gemiddeld 1200 huisvesten. Dat doen wij doordat ze daar binnenkomen en dan doorstromen. Dus uiteindelijk kunnen we zeggen, die cijfers krijgt u begin volgend jaar waarschijnlijk, dat wij voor 2024 voldoen aan die taakstelling. Dat betekent dus dat mensen door die Silja heen zijn gegaan en uiteindelijk een duurzame oplossing hebben doordat we ze hier hebben gehuisvest.

De VOORZITTER. De heer Kind, afrondend.

De heer KIND (volt). Nou, ik vind het nog wel een belangrijk onderwerp eigenlijk, want hier zien we dus gegoochel. Dit gaat over statushouders en dat zijn aan Rotterdam gekoppelde statushouders die wij sowieso moeten opvangen. Dat zijn dus de helft van die 2000 plekken. Dat is mijn conclusie. Maar dan moet u mij dus wel even heel goed uitleggen, wij voldoen aan die taakstelling van 1200 ongeveer. Dus u zegt nu: van die 1200 zit niemand op de Silja?

De VOORZITTER. Ik merk dat we heel erg over cijfers elke keer zitten heen en weer te praten. Ik snap de behoefte om die duidelijkheid te hebben, maar ergens blijft het een beetje hangen, dus daarom vroeg ik ook om daar gewoon toch even wat doorheen te gaan, of duidelijker overzicht te geven of wat dan ook, maar anders blijven we die vragen heen en weer stellen.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, voor mij is het dan eigenlijk heel simpel. Wij krijgen een opdracht vanuit het rijk, u moet 1200 statushouders in Rotterdam in een woning plaatsen. Dat is helder. Daar voldoen wij aan, met misschien een kleiner aantal, maar in principe voldoen we daar tot nu toe ieder jaar aan. Vervolgens is er een Spreidingswet. Die zegt: u moet opvang creëren. Dat hebben wij gedaan door te zeggen: wij gaan voor gekoppelde statushouders, dus mensen die al deels naar Rotterdam komen, of deels naar Zuid-Holland, plek regelen. Dat hebben we gedaan op de Silja. Van die 488 die er nu in zitten, daarvan weten we nu al, of ze nu in een azc zitten te wachten of dat ze hier zitten, daarvan weten we al: die gaan we in Rotterdam straks moeten opvangen door ze huisvesting te geven. En daar hebben we ook de ruimte voor. Dus als je aan je taakstelling kan voldoen, als u naar de cijfers van vorig jaar kijkt ziet u dat wij een plus hebben gerealiseerd in het voldoen aan de taakstelling. Ik moet het niet ingewikkelder maken dan nodig, maar u vermengt eigenlijk twee discussies met elkaar, terwijl dat niet hoeft. Het zijn echt twee aparte dingen. De wettelijke taakstelling het huisvesten van statushouders, 1200, en het opvangen binnen de Spreidingswet, en wij kiezen voor

dat met gekoppelde statushouders, omdat wij daar allerlei positieve instrumenten voor inzetten, zodat zij hier een goede landing in kunnen maken.

De VOORZITTER. De heer Kind.

De heer KIND (volt). Een afrondende vraag. Wat is dan het onderscheid tussen een gekoppelde statushouder die aan Rotterdam gekoppeld is en een statushouder die niet gekoppeld is aan Rotterdam maar aan een regiogemeente? Want dat is wat in die deal met de SlIja, wat daar heel duidelijk in is opgenomen, dus daarvan wil ik graag weten wat dan het onderscheid daartussen is.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, zoals elke gemeente de taak heeft om te voldoen aan het huisvesten van statushouders heeft elke gemeente dat. Dat is het enige verschil. Dus als er een gekoppelde statushouder is voor Rotterdam, moet die uiteindelijk gehuisvest worden in Rotterdam. En als die gekoppeld is aan een andere gemeente, dan moet de gemeente die huisvesten.

De VOORZITTER. Concluderend, echt, want mevrouw Vlieger staat ook al even.

De heer KIND (volt). Ja, met dit laatste, dus als de wethouder aangeeft dat zijn gekoppelde statushouders die aan Rotterdam gekoppeld zijn vanuit de status vergunninghouder, dan is dat geen onderdeel van de Spreidingswet. Dat is onze wettelijke taak om deze mensen op te vangen, en daarmee worden we, ik kan het niet anders zeggen, het bos ingestuurd.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Ja voorzitter, want u zei net inderdaad de getallen, maar dat zijn allemaal mensen. En waar het hier onduidelijk wordt is het feit dat wij inderdaad ervoor kiezen om te zeggen: wij voeren de Spreidingswet uit door middel van het opvangen van statushouders in plaats van asielzoekers. En daar ontstaat de verwarring over. En daarom ging net dat debat over de taakstelling voor statushouders en over de Spreidingswet want het gaat allemaal door elkaar heen. En dan kan er wel naar ons gekeken worden als raad, maar het is klaarblijkelijk niet duidelijk genoeg. Het zijn ook constant verschillende cijfers en wij moeten elke keer teruggraven in oudere documenten om duidelijkheid te krijgen. Dus ik wil dat ook meegeven aan de wethouder voor de volgende brief. Verschaf wat meer duidelijkheid, geef ons beter inzicht hierin. Want het is ontzettend belangrijk, het gaat hier om grote getallen, maar het gaat hier uiteindelijk om mensen.

De VOORZITTER. Even ook, mevrouw Vlieger, het was geen opmerking die ik naar de raad maakte, het was meer dat ik constateerde dat we steeds in die cijfers bleven hangen en dat we daar dus niet verder in kwamen, maar dat was gewoon het enige punt dat ik wilde maken. Maar de oproep naar de wethouder is duidelijk. U kunt verder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou ja, goed, ik denk dat ik daar inderdaad een aantal brieven over heb gestuurd. Ik zal uw suggestie meenemen, kijken of ik dat nog scherper voor u kan formuleren. Maar we hebben deze discussie natuurlijk vaker gehad, vaker met elkaar besproken. Ik heb het vaker geprobeerd uit te leggen. Dus ik neem uw suggestie mee. Dan werd een vraag gesteld door mevrouw Maassen voorzitter, ten aanzien van de Thuisgevers. Kijk, de heer Segers-Hoogendoorn heeft daar ook een vraag over gesteld en de heer Vonk. Kijk, alle partijen die initiatieven nemen in de stad omarm ik graag. Het is niet zo dat ik denk: oké, doe maar niet. Alleen probeer ik toch echt te kijken: kunnen zij dan een goede bijdrage leveren in de maatschappelijke vraagstukken die wij hebben? Er ligt straks ook een motie, dus daar kan ik wel iets meer over zeggen. Maar ik begrijp echt wel uw vraag ten aanzien van de groep Thuisgevers, hoe wij hun aanbod zouden kunnen benutten in de stad, maar dat doe ik dan zo bij de motie. Maar omdat er een aantal vragen waren, dacht ik dat het goed was om daar nu even bij stil te staan. Dan een vraag over amv'ers, ook van mevrouw Maassen. Kijk, er is nu een indicatieve taakstelling opgegeven ten aanzien van amv'ers. Ik heb u ook in de commissie aangegeven dat mijn verkenning zal blijven, zoeken naar een geschikte locatie voor alle doelgroepen, zo ook voor amv'ers. Er werd mij heel specifiek gevraagd: heeft u iets op dit moment? Ja, we hebben iets op het oog, maar zodra ik dat met u kan delen zal ik dat doen, zeker met de verwachting die er mogelijk zou

kunnen zijn in het verdeelbesluit zijn we hier en daar aan het voorsorteren om te kunnen voldoen aan de wettelijke opdracht die ons gegeven wordt. Dat waren de vragen voorzitter.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Ja, een punt van orde. Ik had het in de commissieapp al aangekondigd, maar ik had per ongeluk een onhandige typfout gemaakt in mijn motie, dus als de wethouder de juiste motie wil beoordelen, dan zou ik graag nog de gewijzigde motie richting de wethouder willen laten gaan.

De VOORZITTER. Het zal dan vast geen dt-fout zijn geweest. Mevrouw Maassen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 10A. Eer(lijk) over onze wettelijke taak

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 6.2: Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de gemeente verschillende wettelijke taken heeft die worden opgelegd vanuit het rijk;
- een van die taken het huisvesten van statushouders is;
- een andere nieuwe taak per 1 januari voortvloeit uit de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen ('Spreidingswet');
- de wethouder heeft benadrukt dat hij zich houdt aan de wet;
- volgens de brief van het college van 17 december een aantal statushouders die worden gehuisvest op de Silja zowel worden meegeteld in de taakstelling voor huisvesting van statushouders als in de taakstelling voor de Spreidingswet;

overwegende dat:

- het huisvesten van de statushouders de doorstroom van de asielketen bevordert aangezien er nog 17.000 statushouders in een azc wachten op een woning;
- het belangrijk is dat Rotterdam een bijdrage levert aan asielopvang, ook door middel van het bevorderen van de doorstroom van de asielketen, en hierbij huisvesting van statushouders van belang is;
- er geen reden is om de harde doorstroomafspraken los te laten, zeker niet omdat de doorstroom van de asielketen essentieel is om de druk op de keten te verminderen, en dit ook realistisch is omdat de gemeente Rotterdam extra geld krijgt vanuit het rijk voor huisvesting;
- het dubbel tellen van één statushouder voor de wettelijke taak van de Spreidingswet én de wettelijke taak van het huisvesten van statushouders creatief boekhouden is waardoor onderaan de streep Rotterdam zich niet volledig houdt aan de wet en wat onwenselijk is gezien de beoogde doorstroomdoelstellingen;
- het onwenselijk is dat statushouders lang op een boot woonachtig zijn en met het niet meer hebben van harde afspraken de gemeente niet is aan te spreken op doelstellingen of afspraken;

verzoekt het college:

- de dubbeltelling van de statushouders voor de twee wettelijke taakstellingen na de opleverdatum van 1 juli van de Spreidingswet niet meer toe te passen;
- hierover te rapporteren aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.J.A. Maassen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, in het verlengde van het laatste dat ik heb gezegd ten aanzien van amv'ers, de motie van GroenLinks, waarbij gevraagd om amv'ers niet aan hun lot over te laten. Dat zal nooit mijn insteek zijn. Ik heb u ook gezegd, ik zal zodra bekend wordt wat de

taakstelling is voor Rotterdam, mij daar altijd aan houden. Deze motie ga ik ontraden, omdat ik ook in de commissie heb aangegeven dat we locaties aan het verkennen zijn, dus het heeft onze aandacht en daarmee is deze motie overbodig.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout heeft een vraag.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. Ik heb ook een kleine wijziging in mijn motie. Hij komt nu uit de printer en dan lever ik hem in.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, dan motie 2, 'Moraliteit leidt'. Helemaal mee eens. U kunt ervan uitgaan, dat heb ik ook in de commissie aangegeven, wij hebben vooralsnog geen signalen dat dat zo is. Als het gaat om relaties met partijen en als er vermoedens zijn gaan we daar natuurlijk niet mee werken. Dat is een vanzelfsprekendheid. Dus ook deze motie ga ik ontraden.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger heeft een vraag.

Mevrouw VLIENER (gl). Ja, kort, want de wethouder geeft nu een reactie specifiek op die casuïstiek weer, maar het dictum van die motie is breder dan dat, dus ik zou wel graag willen dat de wethouder gewoon het dictum over een mogelijk kader even beantwoordt.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dat heb ik gedaan. Ik heb gezegd dat wij alleen relaties aangaan met partijen waarvan we weten dat ze goed zijn. Als er signalen zijn dan gaan we dat niet doen. Van een aantal partijen die ik in de commissie zijn genoemd, zijn bij ons geen signalen bekend. En als er vermoedens zijn, dan gaan we sowieso niet de samenwerking aan. Maar dat heb ik zojuist expliciet gezegd. Dus als er vermoedens zijn van partijen, dan gaan we sowieso niet een relatie met ze aan. Voorzitter, dan motie 3. Ik kan daar het volgende over zeggen voorzitter. Hij is te voorbarig en er wordt iets aan ons gevraagd wat ook onuitvoerbaar is, dus deze motie kan ik niet omarmen.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger heeft nog een vraag.

Mevrouw VLIENER (gl). Eén korte, naar aanleiding van de eerste motie nog. Ik hoorde volgens mij de wethouder zeggen: als die definitieve taakstelling er is, dan gaan we die ook gewoon uitvoeren, ook dus voor de amv'ers, dus dat is een soort toezegging dan.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja kijk voorzitter, het is geen toezegging, het is gewoon mijn taak. Ik bedoel, als er een opdracht is dan voer ik die gewoon uit. Volgens mij is dat een soort mantra dat ik op alles herhaal. Dat geldt voor amv'ers of een andere opdracht die we krijgen, maar vooruitlopen op een taakstelling die er nog niet is, is voor mij gewoon ingewikkeld, om daar al iets over te zeggen. Terwijl ik wel in de commissie heb gezegd: vooruitlopend op iets wat mogelijk is, zijn we locaties aan het verkennen met elkaar.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout heeft de volgende motie ingediend.

Motie 12A. Housing First op de Eerste Plek

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- elk mens recht heeft op een (t)huis;
- Rotterdam kampt met een groeiend tekort aan betaalbare en duurzame woonplekken, wat leidt tot verslechterde situaties voor kwetsbare groepen, waaronder statushouders, vluchtelingen, dak- en thuislozen;
- het huidige huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen veelal afhankelijk is van tijdelijke en vaak inadequate oplossingen, wat de integratie en inburgering bemoeilijkt;

- volgens verschillende onderzoeken (RIVM, VU) blijkt dat vluchtelingen een verhoogd risico hebben op psychische problematiek;
- de Housing First-aanpak bewezen effectief is in het bieden van stabiliteit, integratie en structurele oplossingen voor kwetsbare groepen door huisvesting als basisrecht centraal te stellen;
- de kosten-batenanalyse uit 2022 laat zien dat elke geïnvesteerde euro in 'Housing first' maatschappelijk € 2,50 bespaart, bijvoorbeeld door vermindering van zorgkosten en een toename van arbeidsparticipatie;

overwegende dat:

- een eigen woning het beste startpunt is voor herstel, met (intensieve) ambulante begeleiding om terugval te voorkomen;
- het gemeentelijke beleid voor statushouders en vluchtelingen inclusiever kan worden door prioriteit te geven aan langdurige en menswaardige huisvesting in plaats van tijdelijke noodoplossingen;
- het huidige beleid rondom opvang en huisvesting van vluchtelingen en statushouders kan leiden tot langdurige onzekerheid en segregatie;

verzoekt het college:

- het 'Housing First'-principe toe te passen bij het huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen;
- met een concrete planning te komen voor de transitie van tijdelijke woonoplossingen naar duurzame huisvesting vóór 2026;
- betere inspraakmogelijkheden te organiseren voor vluchtelingen en statushouders, zodat zij zelf kunnen bijdragen aan het vormgeven van beleid dat hen direct aangaat;
- jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren over de voortgang;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, dan motie 4, van de PvdA, alsnog aan de indicatieve opgave van 2667 te voldoen. Ik heb u aangegeven dat wij nu op 94% zitten ten opzichte van wat de indicatieve taakstelling is. We wachten af wat de definitieve is en dan kunnen we daarnaartoe werken, dus ik zal deze motie ontraden, omdat ik niet kan vooruitlopen op wat nu het exacte aantal zal worden. Er wordt in motie 5 gevraagd naar menswaardige opvang, kwalitatieve menswaardige opvanglocaties. Het suggereert daarmee alsof we op dit moment opvanglocaties hebben die niet menswaardig zijn. Ik zal deze motie ontraden omdat wij altijd inzetten op kwalitatieve en menswaardige opvanglocaties voorzitter.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, ik wil wel even reageren, want ik ben wel benieuwd, ik had ook gehoopt dat in de toelichting op de motie waarvan ik al vreesde dat die zou worden ontraden, de wethouder dan wel aangeeft op wat voor manier hij dan wel duurzame opvang gaat realiseren. Ik snap dat hij struikelt over dat woordje, daar zou ik ook best nog naar willen kijken, om te kijken of dat dan kan helpen om een positieve appreciatie te krijgen. Maar ik ben eigenlijk vooral benieuwd wat nu uw plannen zijn om die duurzame opvang te realiseren.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, deze vraag is eerder gesteld en een aantal keer zelfs. Kijk, ik volg wat er gevraagd wordt binnen het wettelijke kader. Ik heb u net ook gezegd in mijn algemene beantwoording van uw vraag dat we een wetscyclus hebben die loopt tot 31 januari 2026. Dat is wat we nu toe hebben als duurzaam en ze zijn van hoge kwaliteit, en zeker niet mensonwaardig. Dus wat dat betreft doen we echt fantastische dingen in Rotterdam. Voorzitter, dan motie 6. Er wordt

gesuggereerd dat er kinderen zijn in noodopvangvoorzieningen. Dat is niet het geval. Er werd dan gezegd: Silja wel, maar dat is een ander soort locatie en wat dat betreft is het echt wel van een zodanige kwaliteit dat daar heus wel kinderen op kunnen. De motie van de ChristenUnie roept op het gesprek te heropenen en tot een akkoord te komen. Dat vind ik ingewikkeld. Kijk, ik wil best wel kijken en in gesprek gaan met partijen, dat weet u van mij, om te onderzoeken hoe wij, even de vraag van mevrouw Maassen meenemend daarin, kunnen wij dan hun aanbod op een bepaalde manier als gemeente benutten. Waarbij je niet per se afkadert op voorhand dat er per se een akkoord voor bijvoorbeeld de doelgroep statushouders, maar wellicht, we hebben meer doelgroepen in onze samenleving, kijken of dat aanbod op die manier georganiseerd of benut kan worden. Dus op deze manier moet ik deze motie helaas ontraden, maar het gesprek aangaan om met elkaar te verkennen of het aanbod van Thuisgevers voor wellicht ook andere kwetsbare doelgroepen benut kan worden, daar zou ik zeker voor openstaan.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dank u wel voorzitter. Ja, u heeft mijn toelichting wel gehoord hè, toen ik de motie indiende. Toen heb ik ook gezegd: ik ga niet zeggen dat u een akkoord moet sluiten, maar dat u het gesprek aangaat met de intentie om tot een akkoord te komen. Dat is wat anders. Dat was mijn toelichting. Dus als u hem zo leest, en dat zou ik eventueel ook nog wel in het dictum willen toevoegen, dat 'met de intentie om', kunt u hem dan omarmen? Want dat is eigenlijk precies hetgeen wat u zegt.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja, ik maak hem toch iets breder, want er staat ook in: statushouders van dit maatschappelijk initiatief. Ik zou hem voor meerdere kwetsbare doelgroepen willen verkennen. Wellicht dat we hem kunnen inzetten voor andere kwetsbare doelgroepen in de stad als maatschappelijk initiatief.

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Maar bedoelt u dan te zeggen, dus Thuisgevers en andere maatschappelijke initiatieven? Dan maakt u hem breder. Dat wil ik natuurlijk ook met alle liefde nog even doen.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou kijk, Thuisgevers zet vooral in op statushouders. Er werd gevraagd: geef één argument waarom je geen statushouders daarvoor wilt inzetten. Ik heb er een aantal genoemd. Maar ik zie wel het belang van maatschappelijke initiatieven, zoals Thuisgevers, maar voor statushouders zie ik het op dit moment niet. Maar ik wil best het gesprek aangaan voor eventuele andere kwetsbare doelgroepen die wij ook in de stad hebben, of we de locaties via Thuisgevers, er zijn twee locaties beschikbaar, ook kunnen inzetten voor andere kwetsbare doelgroepen, zonder dat je hen per se voor statushouders wilt inzetten.

De VOORZITTER. De heer Vonk nog?

De heer VONK (cu). Volgens mij willen we ongeveer hetzelfde. Ik beraad me nog even over een herformulering en dan kom ik daar nog even op terug. Ik heb verder ook geen spreektijd.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, dank. Ik blijf die argumentatie rondom de Thuisgevers toch vreemd vinden, want eigenlijk zit er in de beantwoording van de wethouder: we willen voor statushouders de Thuisgevers niet meer gebruiken. Terwijl u ook weet dat er allerlei voorwaarden hangen aan de opvang of huisvesting van verschillende doelgroepen. Het zijn ook altijd weer andere voorwaarden. Dit maatschappelijk initiatief, waarvan u zegt: ik omarm zoveel mogelijk maatschappelijke initiatieven. U zegt ook: we zetten allerlei positieve instrumenten in om mensen zo goed mogelijk te laten landen. Dit voldoet daar helemaal aan. Superkleinschalig, dat is het wel, daardoor zou je juist denken: het is niet zo'n punt. En u zegt eigenlijk gewoon tegen die mensen: we werken niet meer met u samen. Sowieso is die boodschap daar al totaal onbegrijpelijk gevallen. Dat

zou sowieso al denk ik een goede toezegging zijn om dat gesprek te hervatten, want de mensen begrijpen het niet, terwijl ze er wel heel veel op inzetten hè. Want ook rondom bijvoorbeeld die kerken die dat doen zijn dan ook heel veel vrijwilligers die die mensen helpen om precies die zachte landing te hebben die u wilt. En dan zegt u tegen zo'n initiatief: we werken niet meer met u samen. Dus die boodschap wordt daar niet begrepen. Die begrijp ik eerlijk gezegd ook niet. En ik zou ook niet weten waarom u daar niet gewoon mee kan doorwerken. Het enige wat zij nodig hebben vanuit die statushouders, en dat is voor u een administratieve handeling, is die HAR-regeling voor de gemiste huurinkomsten. That's it. Dus waarom werkt u niet gewoon samen met die Thuisgevers, die het gewoon al jarenlang doen?

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou ja, kijk voorzitter, ik ga het toch herhalen. Een van de argumenten is, zolang er plek op Silja is, is de vraag of je per se die doelgroep ook in een kleinschalige locatie wilt hebben, waarbij alle voorzieningen ook georganiseerd zijn op Silja. Dus de inzet zal vooral zijn, als we statushouders hebben, probeer ze dan zoveel mogelijk daar, dan heb je alle faciliteiten op één locatie. Tegelijkertijd omarm ik allerlei maatschappelijke initiatieven in de stad. Ik zie echt wel de meerwaarde die ze kunnen hebben. De vraag is of het altijd bij Thuisgevers of bij deze kerkelijke instanties, voor statushouders moet zijn. Ik wil graag het gesprek aangaan, verkennen of we andere doelgroepen die ook huisvesting, een zachte landing, ondersteuning nodig hebben van die vrijwilligers, of we dat op die manier, eventueel wat breder dan mijn portefeuille, met elkaar kunnen verkennen. Dat is wat ik zou kunnen doen, maar zoals die motie hier ligt, moet ik deze ontraden, omdat ik u als argument geef: full focus op Silja, want als die plekken daar ook leeg zijn, zijn dat ook gewoon kosten die we onnodig maken, want dan maak je dubbele kosten en dat lijkt me onnodig.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, afrondend. Kijk, we gaan het hier niet over eens worden. Ik denk dat u eigenlijk een probleem maakt dat er niet is. Want er was namelijk een oplossing, en die oplossing is er nu in één keer niet meer. Maar goed, daar gaan we niet uit komen. Kijk, stel, de heer Vonk gaat die motie misschien aanpassen. Maar stel, dat wil ik dan toch even zeggen voorzitter, als hij alsnog ontraden wordt, dan zou ik op zijn minst de toezegging van de wethouder nu willen, dat hij in ieder geval opnieuw in gesprek gaat met die mensen, want die begrijpen werkelijk niet wat hier gebeurt. En dit is precies een maatschappelijk initiatief dat we niet willen verliezen in deze stad. Dus mocht het tot een ontraden en niet aannemen van die motie komen, dan alsnog een toezegging dat de wethouder in gesprek gaat met de Thuisgevers.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Nou ja, volgens mij deed de heer Vonk een suggestie om eventueel te kijken naar die motie. Maar in gesprek gaan, nogmaals, ik ga graag met alles en iedereen in gesprek. Maar daarbij wil ik ook zeggen: dan niet met het idee dat we tot een akkoord komen of iets dergelijks. Dus ik ga graag met ze koffiedrinken, geen enkel probleem.

De VOORZITTER. De wethouder vervolgt zijn betoog.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Voorzitter, dan ook een andere motie van de ChristenUnie, met het verzoek in het eerste kwartaal te komen met een plan waarin beschreven staat welke stappen het college zet om taakstellingen te realiseren. De betrokkenheid van u als raad wordt wel gewaardeerd hè, voor het realiseren van opvangplekken van amv. De realisatie van de taakstelling voor de opvang van amv is een complexe opgave waarbij zorgvuldige afstemming nodig is. Het is echt wel ingewikkeld en vraagt veel afstemming om een geschikte locatie te vinden en die afstemming goed te organiseren met allerlei stakeholders die we hebben in de stad. Dus ik ga deze ontraden, want dat vraagt in het proces gewoon iets te veel, waarbij ik wel de waardering ervoor wil uitspreken dat u daarin mee wilt denken. Dan heb ik motie 9 van DENK. Bij het starten van een nieuwe opvanglocatie de wijk en omwonenden op een gestructureerde wijze meer en beter te betrekken. Ik heb daar ook al iets over gezegd in de commissie richting mevrouw Maassen. In het verlengde daarvan kan ik deze motie omarmen.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLI EGER (gl). Voorzitter, we hebben meermaals gevraagd om communicatie rondom Nesselande en ook om hoe dingen nu lopen met bewoners. Voor mijn gevoel is dit staand beleid. Dat is toch zo uitgelegd aan ons?

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Zoals ik zei, in het verlengde van wat ik ook in de commissie heb gezegd, waarin hier wordt gevraagd bij het starten van een nieuwe opvanglocatie de wijk en omwonenden op een gestructureerde wijze meer en beter te betrekken door bijvoorbeeld het oprichten van een klankbordgroep. Deze motie kan ik omarmen. Dan voorzitter, de volgende motie is aangepast. Even checken wat de aanpassing is. 'Eer(lijk) over onze wettelijke taak'. U refereert naar de dubbeltellingen die er nu plaatsvinden, ik heb u daar een brief over gestuurd, waarin u vraagt: houd 1 juli 2025 als eindpunt om die dubbeltellingen te realiseren. Wat mij betreft kan ik deze motie omarmen, maar wel met de kanttekening, volgens mij zei u het ook zelf in uw bijdrage, dat het wel nog wat organisatie vraagt, ook bij ons intern hoe we daar dan wel aan de ene kant willen blijven voldoen aan onze wettelijke taakstelling voor het opvangen van statushouders, maar dat moet niet wringen met andere doelgroepen die we ook willen huisvesten. Maar ik kan deze motie omarmen. De motie 'Zorg voor iedereen'. Dit is een motie die vraagt om specifiek zorgbeleid te ontwikkelen voor vluchtelingen in Rotterdam. We hebben echt wel oog voor de specifieke situatie van vluchtelingen. Het is een motie van BIJ1. En ik kan u zeggen dat deze motie overbodig is, dus ik moet deze helaas ontraden, omdat ingezetenen die rechtmatig in Nederland verblijven, aanspraak kunnen maken op WMO en allerlei andere faciliteiten, en vluchtelingen vallen ook voor wat betreft de zorg onder de verantwoordelijkheid van het rijk en gemeentelijk beleid specifiek voor vluchtelingen is in principe daarmee niet nodig. Dan de laatste motie voorzitter. Die is ook overbodig. De motie is gebaseerd op een verkeerde aanname dat het Housing First-principe nu niet geldt voor statushouders. De inzet voor elke statushouder is dat zij duurzaam gehuisvest worden. Dit is de wettelijke taak van de gemeente, maar gezien de krapte op de woningmarkt is het nodig om aanvullende tijdelijke alternatieve huisvesting te bieden en daarbij is de inzet dat statushouders die daarin verblijven zo snel mogelijk doorstromen naar duurzame huisvesting, dus daarmee overbodig voorzitter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik kijk even of er nog een veegronde is voor de vragen die zijn blijven liggen? Dat lijkt niet het geval. Dan vraag ik nog even of er behoefte is aan een tweede termijn? Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLI EGER (gl). Ik wil graag een schorsing aanvragen.

De VOORZITTER. Dat kan.

Mevrouw VLI EGER (gl). Totdat de wethouder dus een antwoord kan geven op wat wij net hebben gevraagd. Dan gaan we de tweede termijn dan verder.

De VOORZITTER. Even heel exact. Wat we net hebben gevraagd, dat gaat over de reactie op de LVV?

Mevrouw VLI EGER (gl). De wethouder gaf aan, 14.30 uur heb ik ingepland om ernaar te kijken. Nou, dit onderwerp hoort ook bij het onderwerp vluchtelingenbeleid et cetera. Dus dan kan hij in de tweede termijn een korte reactie geven op de situatie en dan kunnen we dan het debat afsluiten. Dan kunnen we nog wat tweedetermijnpunten aangeven, moties. Ja voorzitter, ik bedoel dan dat er een ander debat eerst kan overigens, als dat duidelijk is.

De VOORZITTER. De wethouder gaat nu even reageren ook op het punt van hoe snel hij kan reageren et cetera.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Uiteindelijk bepaalt u als raad hè, maar ik heb echt wel gevraagd: als het snel kan dan doe ik dat ook heel graag heel snel. Ik kan me heel goed voorstellen dat zo'n verse uitspraak toch echt vraagt om goed en gedegen daarnaar te kijken. U kunt zich voorstellen dat naast de inhoudelijke expert ook de experts maar ook de juristen, iedereen moet daar iets van vinden en naar kijken. U kunt schorsen en u kunt daar een tijd voor kiezen. Maar ik vraag u nogmaals: gun mij die tijd om dit zorgvuldig te doorlopen. Er moet afstemming plaatsvinden, los van intern, maar ook met externe stakeholders, waaronder zelfs de minister in dit geval. Dus als u zegt: ja, ik moet dat nu

voor elkaar gaan krijgen. Ik zie echt een ingewikkeldheid daarin. Ik heb volgens mij ook in de eerste ronde gezegd: alles wat ik met u kan delen ga ik delen. Als het vandaag niet lukt, zo snel mogelijk. Maar als u het op deze manier wilt, ik vind het persoonlijk ingewikkeld en ben bang dat ik dan met een antwoord kom dat nog steeds onbevredigend is richting u. Dat wordt denk ik dan het echte verhaal.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIIEGER (gl). Voorzitter, ik wil graag de wethouder de mogelijkheid geven om het gesprek aan te gaan, zich in te lezen en inderdaad te schorsen en dan een ander debat eerst te doen. Als we dan meer informatie hebben, kan de wethouder iets met ons delen. We vragen niet om een uitgebreide uitleg en de gevolgen et cetera. Maar gewoon een korte duiding. Dat is alles waar we om vragen. De wethouder hoeft echt nog niet alles uitgezocht te hebben. Dat snappen we echt wel van elkaar dat dat niet gaat lukken.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Vanuit BIJ1 zijn we gewoon benieuwd naar een eerste reactie van u. Hoe heeft u de uitspraak gezien? Hoe heeft u hem ervaren? Wat ging er door u heen?

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, ik snap wat er gevraagd wordt. Ik vind dat zelf niet helemaal zoals het zou moeten kunnen, maar wat ik veel belangrijker vind, stel dat we die eerste emotie van de wethouder krijgen, prachtig, maar daar heb ik niet zoveel aan. Ik wil veel meer weten van de wethouder en dat echt nog voor 1 januari, wat gaat het worden, hoe gaan we het opvangen en wat gaan we doen als hij anders beslist? Want het is nogal wat. Dus ik zit veel meer met het procesmatige van: voor 1 januari nog iets geregeld te krijgen naar aanleiding van deze uitspraak. Dat vind ik belangrijker. En de emotie, ik ben het ermee eens, natuurlijk, dat mag ook even. Maar daar doe ik niet zoveel mee met die eerste emotie. Wel met het andere. Wanneer weet ik, zodat ik ook iets voor 1 januari kan doen? Dat is van belang.

De VOORZITTER. De heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Ik snap de vragen wel van GroenLinks en BIJ1 hoor, gezien de versheid van de uitspraak. Kijk, het lastige is wel, op het moment dat er een korte reactie wordt gegeven, is het denk ik dat we daar iets aan gaan koppelen wat misschien niet helemaal overeenkomt met het grotere antwoord. Het wordt misschien iets te ongenueanceerd en dat zou ik ook wel zonde vinden, omdat er misschien ook vervolgvragen uit kunnen ontstaan waar dan geen antwoord op gegeven kan worden. Ik geef het alleen maar mee, ik denk dat het niet handig is. Ik hoop wel dat er inderdaad zo snel mogelijk een reactie komt, maar ik weet niet of dat vandaag gaat lukken. Ook omdat je waarschijnlijk dingen uit moet zetten naar externen, dat maakt het ook wel lastig.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, dank. Even los van de verdere inhoud. Ik heb de uitspraak net gelezen. De uitspraak betreft de minister, betreft ook niet de gemeente, dus nu moet de wethouder met stoom en kokend water een reactie gaan geven op een uitspraak die helemaal geen betrekking heeft op de gemeente. Dit werkt zo niet. Ik stel gewoon voor dat we dit debat voortzetten, dat we gewoon verdergaan met andere debatten, want wat de wethouder vandaag ook gaat zeggen, u gaat het allemaal per definitie niet genoeg vinden, omdat hij op dit moment ook niets anders kan zeggen dan het feit: ik constateer dat er een uitspraak is richting de minister. Dus wat moet de wethouder er überhaupt mee?

De VOORZITTER. Ik kijk ook heel eventjes naar de wethouder, want ik probeer even chocola te maken van alle verzoeken die er nu liggen en dat valt niet mee, kan ik u vertellen. Is het mogelijk dat de wethouder nog even kijkt naar de uitspraak, dan na het volgende debat een korte reactie geeft op wat hij daar, misschien als hij helemaal weet wat het antwoord is dat hij dat gelijk geeft, maar ik begrijp goed dat hij zegt: ik moet het zorgvuldig bestuderen. En dat dat dan ook het antwoord is dat gegeven

wordt. Want ik vind het ook wel belangrijk, juist bij zo'n groot onderwerp, waar zoveel, met zo'n voorgeschiedenis, dat we dat ook wel zorgvuldig doen en dat we dat nu niet even in een uurtje tijd allemaal proberen te regelen. Maar wel met de vraag of de wethouder in ieder geval dan kan zeggen wat hij nu in ieder geval heeft gelezen. Ik probeer er een beetje tussenin te gaan zitten. Is dat een voorstel? Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ik ben het helemaal met u eens, op één ding na, ik wil wel een datum weten. Want 1 januari 2025 is keihard, en daar wil ik wel iets over horen. Horen we voor 1 januari iets?

De VOORZITTER. Maar dat verzoek is duidelijk en dat kan de wethouder dan ook betrekken bij het eventuele antwoord dat hij zo meteen geeft. Dan kan hij daar mogelijk ook wat meer inzicht in geven. Zullen we het zo doen? Dan gaan we nu niet de tweede termijn voeren. Dan doen we na het volgende debat. Is dat genoeg tijd voor de wethouder? Ja, dat duurt wel wat langer. Dus ik denk dat de wethouder wel genoeg tijd heeft om in ieder geval een eerste blik daarop te werpen, is mijn indruk. Dan komt de wethouder terug na onderwerp 6.3 en dan schors ik nu het debat voor onderwerp 6.2.

6.3 *Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen', aangevraagd door het lid Bokhove e.a.*

De VOORZITTER. We gaan wethouder Kasmi weer even opsporen en we zien wethouder Achbar zo meteen nog even terug. De wethouder is binnen, dus we kunnen aanvangen met debat 6.3, het debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen' en ik geef het woord aan mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, dank u wel voorzitter. En nu ik hier sta en de mensen op de tribune zie, denk ik: had ik nu toch nog maar iets langer dan die vier jaar pianoles gehad, en misschien zangles, want dan had ik een heel ingewikkeld onderwerp misschien wel in één minuut kunnen doen, zoals bij Even tot hier, maar dat gaat mij niet lukken en het is wel een ingewikkeld onderwerp. GroenLinks is van mening dat goed georganiseerde buitenschoolse muzieklessen een essentieel onderdeel zijn van het culturele ecosysteem en ervoor zorgen dat Rotterdamse amateurs en talenten zich in een doorlopende lijn kunnen ontwikkelen. Soms tot Codarts, mbo voor muziek. Het is goed dat de SKVR vele jonge Rotterdammers via de scholen bereikt en hen laat kennismaken met muziek en instrumenten, IKEI. Maar is eenmaal die vonk overgeslagen, dan is het belangrijk dat er verdieping en verdere ontwikkeling kan volgen met professioneel muzieklessenaanbod. In het debat van vorige week hebben wij veel vragen gesteld en gisteren verscheen er een brief van de wethouder. GroenLinks is het er niet mee eens dat het proces zorgvuldig is verlopen. De raad is zo lang mogelijk buiten beeld gehouden en je creëert pas draagvlak voor plannen als er tijdigheid, transparantie en openheid is. Dat maakt besluiten controleerbaar en navolgbaar.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik wil dan wel graag aan GroenLinks vragen, aan mevrouw Bokhove, of zij van mening is dat dus op onderdelen van organisaties waar geen subsidie aan wordt gegeven, de wethouder daar dus verplicht is de raad over interne procedures, over beleid van organisaties zelf op de hoogte te stellen? Want dan zijn er nog wel veel meer zaken waar de wethouder verplicht is om de raad overal van op de hoogte te houden.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Volgens mij gaat er wel degelijk een deel subsidie, niet voor die volwassenen, die 400 volwassenen, maar de 800 leerlingen, de schoolgaande kinderen, daar valt zeker een deel van de subsidie in, en anders nog wel een indirecte subsidie omdat zij bijvoorbeeld gebruikmaken van de leslokalen. Ik vind het echt een wezenlijke wijziging waar ik graag van op de hoogte was geweest.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, al sinds 2013 heeft de gemeente het beleid dat deze individuele lessen geen subsidie krijgen en gaat het ook in het cultuurplangebieden echt om andersoortige muzieklessen die gesubsidieerd worden vanuit de gemeente. Dus om nu te zeggen dat omdat er een klein beetje kruissubsidie is vanwege bijvoorbeeld de instrumentenbank en de huisvesting, de

wethouder hier helemaal verantwoordelijk voor is omdat hij dit subsidieert, dat lijkt mij veel te ver gaan. Ik vind dat u wel een beetje bij een eerlijk verhaal moet blijven. U zat zelf ook in het college toen dit al lang een feit was dat hier geen subsidie naartoe zou gaan en u heeft daar ook zelf niets aan veranderd.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Dat is misschien wel het volgende punt inderdaad of de wethouder ons had moeten informeren, dat had ik nog niet eens gezegd. Ik had in ieder geval aangegeven dat ik vond dat de SKVR dat had moeten doen omdat er echt wel een wijziging in de koers hiermee is. En het grappige is dat op een heleboel andere onderdelen die eigenlijk onder dit stukje markt vallen niet wordt bezuinigd. En daar is dus wel bestaansrecht voor en daar blijft die kruissubsidie ook gewoon voor in stand. Dus het is puur een financiële kwestie die ingegeven is en waarvan ik het echt wel belangrijk vind dat als onderdeel van een doorlopend leersysteem deze doelgroep bediend blijft.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen heeft ook een vraag.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb in dit kader ook een vraag. Het is volgens mij gebruikelijk dat alle culturele instellingen die subsidie krijgen nadat de definitieve subsidiebeschikking er is, dan met een aangepast plan komen. Maar nu leverde de SKVR bij het vorige Cultuurplan € 900.000,00 in, nu levert ze € 600.000,00 in. Is dan niet dat het moment dat je naar het aangepaste plan van de SKVR kijkt en op dat moment bepaalt wat je van het aangepaste plan vindt? Zijn we niet veel te vroeg? En is dan de vraag, had de wethouder of had de SKVR moeten communiceren, niet veel te vroeg?

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Vindt u het goed als ik daar dadelijk op terugkom? Want ik heb daar een stukje tekst over opgenomen, maar dat staat bij mij wat verder. Nu blijft er onrust en onduidelijkheid over financiële onderbouwing van dit plan, over alternatieve scenario's binnen de SKVR, en is er veel te kort tijd om een volwaardig alternatief op te richten. GroenLinks vindt het doodzonde dat de toegankelijke buitenschoolse muzieklessen van gekwalificeerde docenten verdwijnen en roept de wethouder op om in gesprek te gaan met de SKVR om alle alternatieven te bekijken die dit kunnen voorkomen en daarover de raad te informeren. Wij willen per motie de wethouder opdragen uitstel te bedingen, ten minste tot het einde van het schooljaar en die motie heet '1, 2, 3, rust!', zodat de rust kan terugkeren, leerlingen het lesjaar kunnen afmaken, terugbetaling van broodnodige inkomsten niet nodig is en dat scheelt ook werk, en daarmee tijd is voor bestudering van alternatieven en er tijd is voor de raad om te beoordelen of de herplaatsingsplicht bij zo'n reorganisatie ook voldoende wordt nagekomen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Dit onderdeel van de SKVR kostte € 1,1 miljoen per jaar. Daar maken ze € 1,1 miljoen verlies op. Nu wilt u dat het een halfjaar doorgevoerd wordt, dus een halfjaar langer dan de SKVR zelf wil. Hoe gaat u dat dan bijdragen aan de SKVR? Hoe gaat u dat dat verlies aanvullen?

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, dank u wel. Ik heb het in dit geval niet over een halfjaar. Ik heb het over tot het einde van het lesjaar, en dat is twee maanden langer. De vso's, de vaststellingsovereenkomsten, per 1 mei stoppen die werkzaamheden, dan is het schooljaar nog niet afgelopen. Dat betekent ook twee maanden inkomstenderving op de lessen die al in rekening zijn gebracht. Ik heb het over twee maanden in de motie en in mijn verhaal.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel. Dan zal het bedrag wat kleiner zijn, maar dan is er nog steeds een tonnetje of twee dat de SKVR gaat missen en de vraag is: hoe gaat u die bijdragen?

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ik was afgelopen maandag bij de SKVR en er is inderdaad € 1,1 miljoen tekort op de markt, maar dat wordt niet helemaal veroorzaakt door muziek. Dat is € 0,5 miljoen. Dat is natuurlijk veel, maar ik zou het niet alleen maar economisch willen bekijken, want er is natuurlijk ook een enorm toegevoegde waarde van. In dit geval gaat het over twee maanden, dus het is echt een overzichtelijk bedrag en het geeft ook de tijd om te zorgen dat die overgang naar bijvoorbeeld een coöperatie naadloos kan. Het geeft ons nu tijd, twee maanden langer aan de voorkant, om te zorgen dat er een betere overgang kan plaatsvinden en ik hoop dat dat op uw steun kan rekenen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel. Ja kijk, ik vind al uw doelstellingen nobel, daar gaat het niet om, maar het kost gewoon geld. En het is makkelijk om doelstellingen neer te leggen, te vragen aan de SKVR: doe dit, zonder erover na te denken hoe we dat dan financieel gaan oplossen. En of het nu € 0,5 miljoen of € 1,1 miljoen, volgens mij is het € 1,1 miljoen, maar dat doet er even niet toe. Het gaat mij niet om het getal. Het kost geld en u zegt eigenlijk, SKVR, het maakt me niet uit, maar lever even nog die diensten, ook al kost het geld. En hoe u dat gaat financieren is aan u.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Het kost nu ook geld omdat er twee maanden geen lessen worden gegeven. Dat kost ook geld. Die zijn al betaald, en die moeten terugbetaald worden, ook dat kost geld. En ik heb gezien dat bijvoorbeeld op het moment dat RIF even niet zo lekker gaat, dan kan er ook een lening van € 200.000,00 worden verstrekt aan RIF010. Dus het budget dat nodig is voor het uitstel van die twee maanden, ik denk echt dat dat te vinden moet zijn als we dat met elkaar willen en daar wil ik me in ieder geval voor inzetten en ik hoop dat dat op uw steun kan rekenen. Het is ook logisch om aan het eind van het schooljaar pas te stoppen met de lessen.

De VOORZITTER. Afrondend mijnheer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u voorzitter. Ik wilde eigenlijk al eerder afronden, maar nu begint mevrouw Bokhove over RIF010 en kijkt ze naar de wethouder en dan wordt het weer een heel andere discussie. Allereerst heeft het helemaal niets met RIF010 te maken. Twee, een lening is heel wat anders dan financieren, dan gewoon de kosten voor je rekening nemen. En u had het net over de SKVR en nu heeft u het erover dat de wethouder moet bijdragen. Nu ben ik helemaal lost.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Nou, ik geef dit antwoord en dat is misschien een beetje kort door de bocht, maar in mijn beleving is: waar een wil is, is een weg. En ik vind hier, ik spreek in eerste instantie de SKVR aan op de verantwoordelijkheden, want ik ben echt teleurgesteld dat dit niet eerder is gedeeld, dat we niet eerder naar oplossingen hebben kunnen kijken samen met de SKVR. En aangezien wij in die zin niet direct aan tafel zitten bij de SKVR vraag ik in mijn motie de wethouder om aan tafel te gaan met de SKVR om dit uitstel te bedingen. En ik hoop nogmaals dat dat op uw steun kan rekenen. Dan kom ik op uw eerdere vraag, GroenLinks vindt dat de afstoting van deze muziektak wel een wezenlijke wijziging van de koers van de SKVR betreft in de doorlopende leerlijnen en ook in de opdracht om een goed cultureel ecosysteem over de volle breedte te maken. Het is ook een wijziging ten opzichte van de aanvraag in het Cultuurplan. Het blijkt ook uit alle gesprekken dat dit al voorgenomen was in juni, ongeacht de uitkomst van de korting op het Cultuurplan. In de procedure van verantwoording, waar de wethouder in zijn brief naar verwijst, ziet hij toe op de situatie dat er minder budget door de raad wordt toegekend.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen heeft een vraag.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, stond dan in de aanvraag voor het Cultuurplan dat er individuele lessen gegeven zouden worden? Want dat kan ik me bijna niet voorstellen als het al zo lang geleden is dat is afgesproken dat dat zou worden afgebouwd.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Er stond inderdaad niet in dat het zou worden afgebouwd. En voor ons is er dus tot nu toe, zo lang er geen koerswijziging is die op papier staat, geen aanleiding om te denken dat we iets anders krijgen dan in de vorige cultuurplanperiode.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, maar er was geen subsidie voor, behalve dat kleine beetje kruisbestuiving, dus wat dat betreft was er ook geen plan om dat ineens wel te gaan doen, en dat liep al jaren niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Maar zou u ook niet verbaasd zijn als die andere buitenschoolse lessen ook ineens worden afgeschaft, dat je dadelijk ineens niet meer kunt dansen, als je dadelijk ineens niet meer kunt beeldhouwen? Dat valt allemaal onder diezelfde regeling. Ik maak me daar zorgen over, ik ben ook nog een beetje bang voor een domino-effect, maar blijkbaar vindt u dat allemaal heel logisch als dat dadelijk ineens ook wordt afgeschaft, want het stond er niet in dat het wel gegeven zou worden. Ik had graag gehoord dat als er gestopt wordt dat wij dat tijdig weten zodat we daar maatregelen op hadden kunnen treffen, bijvoorbeeld door extra budget.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ik denk dat een organisatie ook zelf beslissingen moet nemen over wat zij doet, en dat wij dus op hoofdlijnen daarop sturen en niet gaan zeggen: je moet wel of niet dit soort muzieklessen of dat soort dans aanbieden. Dus dat daar veranderingen in kunnen komen is een beetje inherent aan de autonomie van organisaties.

De VOORZITTER. De heer Engberts, ook hierop.

De heer ENGBERTS (pvda). Ja, aan mevrouw Van Wifferen, in het advies van de adviescommissie die alle plannen die zijn ingediend heeft beoordeeld, wordt wel gewag gemaakt van dit aanbod. Vindt mevrouw Van Wifferen het dan niet logisch dat wij ervan uitgegaan zijn dat dit zou voortbestaan?

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Nou, naar mijn weten is dat niet zo, en wordt er wel muziekaanbod aangeboden, maar niet individuele lessen. Dus volgens mij moeten we dat anders even bij de wethouder navragen, maar ik heb daar een ander beeld bij.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ik zie het wel staan en ik zie ook een ongesubsidieerd deel voor volwassenen gewoon staan. Ik zal het even herhalen voorzitter.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen kijkt bijna over de schouder van de heer Engberts waar hij dat...

De heer ENGBERTS (pvda). Er staat letterlijk in, 'ook wordt er over het aanbod ongesubsidieerd deel voor volwassenen'. Dat staat gewoon in het advies.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). De vraag is of dat muziek is of iets anders.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dat klopt, ook muziek wordt genoemd. Er wordt ook gezegd dat er misschien wel wat veel muziek wordt aangeboden. Dus mijn vraag herhaal ik, is het niet logisch dat wij dan toen gedacht hebben: dat wordt gecontinueerd?

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel. Even naar de heer Engberts. Allereerst leest u net 'ongesubsidieerd' voor. Dan is het helemaal merkwaardig dat wij daar van alles van vinden. Maar los daarvan, wat ik net ook al tegen mevrouw Bokhove zei, de SKVR krijgt € 600.000,00 minder dan ze aangevraagd heeft. Dat ze daarvoor bepaalde maatregelen moet nemen, begrijpt iedereen. En dat is juist wat haar gevraagd wordt en dan komt ze met een plan en dat is dan een uitstekend moment om te kijken naar het aangepaste plan van de SKVR. Dus ik begrijp niet goed waarom de SKVR verweten wordt dat ze dat niet met ons gedeeld heeft, of laat staan dat de wethouder dat verweten wordt.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, mijn verwijt gaat ook niet naar de SKVR op dit punt. Mijn verwijt gaat naar de wethouder, die op het moment dat wij dit bespraken wist wat daar gaande was. Mijn vraag aan zowel de heer Van Dommelen als mevrouw Van Wifferen is dus: vindt u het niet heel logisch dat de commissie op dat moment heeft gedacht: dit wordt gecontinueerd.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Nee, dat vind ik helemaal niet. Ik vind dat organisaties als de SKVR zelf beslissingen kunnen nemen en daarin ook zelf financiële keuzes kunnen maken. En zeker als dat niet gesubsidieerd wordt dat de wethouder niet verplicht is om dat met ons te delen. Ik vind dat u wat dat betreft echt spijkers op laag water zoekt. Als dit van alle organisaties die niet-gesubsidieerde activiteiten doen, moet worden gemeld, dan worden we helemaal overstroomd met informatie.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen moet ook reageren, ja.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Er was ook een vraag aan mij gesteld, dus even de tijd stil graag, want het is een reactie op de vraag van de heer Engberts. Nee, ik vind niet dat de wethouder hoeft te reageren. Allereerst gaat het over ongesubsidieerde diensten. Dat leest u zelf net ook voor. Service van de SKVR. Ten tweede komt er nog een plan, een aangepast plan naar aanleiding van de subsidieverlaging. En op dat moment komen zij naar de wethouder en dan hoort de wethouder op dat moment wat de SKVR gaat bieden en daar kan de wethouder van alles van vinden en met ons delen, maar niet in deze fase.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Subsidie is altijd een aanvulling in een tekort. Op het moment dat er geen tekort is verlenen wij geen subsidie. Dat wil niet zeggen dat het niet van belang is voor het culturele leven en dus ook voor het cultuurbeleid. En ik vind het ook veel te eng om alleen maar te zeggen: als het geen subsidie is, dan gaan we er niet over of dan hoeven we er ook niets van te vinden. Het gaat over het cultuurbeleid in den brede, het gaat over het ecosysteem dat we hebben. En als er staat: ongesubsidieerd aanbod is er en er wordt ook nog positief over geoordeeld over het vrijetijdsaanbod. Er wordt goed aangesloten bij de ontwikkeling, muziek wordt expliciet genoemd. Dan vind ik dat wij ervan uit hadden kunnen gaan, tenzij de wethouder over andere informatie had beschikt, en dan had hij die ons gewoon moeten leveren in mijn ogen.

De VOORZITTER. Ik stel voor dat mevrouw Bokhove nu haar betoog vervolgt.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ik had nog een vraag van mevrouw Van Wifferen, dus ik krijg daarvoor nog dertig seconden. Wij vinden wel dat het een wezenlijke wijziging van de koers van de SKVR betreft, gaf ik al aan. Deze koerswijziging hangt niet af van de toekenning van de subsidie die minder is geworden. Want normaal gesproken maak je dan inderdaad een nieuw plan en zul je je plan moeten aanpassen omdat het niet voldoet aan wat je precies zou binnenkrijgen. Maar deze afstoting van de buitenschoolse muzieklessen was al voorgenomen voordat überhaupt de uitkomsten van de cultuurplanprocedure bekend waren. Dus dit was al voorgenomen en dan vind ik echt dat je dat moet vermelden in je aanvraag, of een aangepaste aanvraag moet doen. En we verwachten inderdaad dadelijk allemaal herziene plannen bij de nieuwe begroting op het moment dat de raad een korting heeft doorgevoerd.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel. Daar zou ik dan toch wel graag even opheldering over willen hebben, want volgens mij is het advies van de cultuurcommissie, waar € 600.000,00 minder wordt toegewezen dan is aangevraagd van juni 2024, en het besluit is genomen door de interim-directeur van de SKVR. En ik weet niet uit mijn hoofd wanneer ze begonnen is, maar het is rondom juni 2024 volgens mij. Dus ik snap niet goed dat dat besluit al genomen is. Ik wil daar toch wel graag opheldering over.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Bij ons is dat advies natuurlijk ietsje later binnengekomen, dus het kan zijn dat daar een kleine discrepantie in zit. Maar ik heb niet de indruk, de interim-directeur heeft echt vanaf dag 1 de taak meegekregen om dit door te gaan voeren, die korting, of die afstoting van de muziek. Dat is gewoon echt een van de opdrachten waarmee zij is aangenomen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, dank u wel voorzitter, een laatste opmerking hierover hoor. Ik vind wel, als u dit soort dingen zegt dan moeten we het ook echt gewoon weten. U zegt nu iets waarvan ik me afvraag of het zo is. Volgens mij heeft de directeur van de SKVR de opdracht gekregen om het verlies goed te maken. Dit is de keuze die ze gemaakt heeft. Zij is nog niet lang werkzaam bij de SKVR, dus ga niet hier zeggen als u het niet zeker weet dat dit besluit al genomen was voordat het advies op tafel lag.

Mevrouw BOKHOVE (gl). De ondernemingsraad is hier in juni al over in gesprek geweest met de nieuwe directeur en dat is allemaal zo kort dat dat eigenlijk niet anders kan zijn dan dit besluit al langer was. En dat sluit ook aan bij wat de wethouder vorige keer zei, dat er al jarenlang problemen zijn. Maar wij zijn natuurlijk in het ongewisse geweest van wat daar dan de gevolgen van zouden kunnen zijn en ik had dat echt wel willen weten. Op het moment dat daar zo'n wezenlijke wijziging is, dan wil ik dat gewoon eigenlijk van tevoren weten. En ik wil namelijk ook weten of niet de andere takken daarin gevaar lopen. Docenten hebben in ieder geval in september bij de wethouder hierover aan de bel getrokken en waarom heeft de wethouder op dat moment niet ook de raad nog eens geïnformeerd van: dit zit eraan te komen. Juist inderdaad omdat dit niet in die cultuuraanvraag was vermeld en afwijkend van de koers. Bovendien blijkt er nu een discrepantie in het advies van de commissie. De commissie heeft gezegd: de SKVR is financieel gezond. En de SKVR is in gesprek gegaan met de wethouder om te vertellen dat dit heel anders in elkaar zit. Die hebben een verschil van inzicht in de financiële situatie. Welke route houdt de wethouder nu aan? Volgt de wethouder het advies van de adviescommissie dat de SKVR financieel gezond was, of volgt hij de versie van de SKVR waarin sprake is dat er eigenlijk een tekort is, en welk advies kiest hij en waarom? Want het kan natuurlijk niet allebei waar zijn. Temeer daar de SKVR daarna niet heeft ingesproken en ook niemand de SKVR heeft geadviseerd om in te spreken, is er natuurlijk een extra korting in die precare situatie gekomen. Een groep docenten heeft zich georganiseerd en wil een poging doen om op alternatieve wijze de buitenschoolse muzieklessen over te nemen, bijvoorbeeld via een coöperatie. Er is ruimte en tijd nodig om dit te kunnen ontwikkelen. Daar sprak ik al over in die eerdere motie. Wat kan de wethouder hierin betekenen voor docenten en leerlingen? We hebben de brief gezien, maar we vinden het echt belangrijk dat er meer inzet op wordt gepleegd en we willen ook voorkomen dat een eventuele doorstart leidt tot schijn-zzp of tot een race to the bottom voor de docenten. GroenLinks is ook blij met de raadsbrede steun voor de motie 'Dat klinkt als muziek in de oren', die de SKVR en de gemeente oproept een steentje bij te dragen aan de ontwikkeling van zo'n coöperatie als eventueel alternatief. In ons gesprek met de SKVR blijkt dat er grote afhankelijkheid is van een flexibele schil, dus van zzp'ers. Die zijn werkzaam binnen de SKVR omdat de SKVR buiten die vierjaarlijkse cultuurplansubsidie ook afhankelijk is van jaarlijks terugkerende subsidies, bijvoorbeeld voor IKEI, Ieder Kind een Instrument, een programma dat al vijftien jaar kan rekenen op grote steun vanuit de raad. Jaarlijks moeten aanvragen geeft extra administratieve last en onzekerheid en het zorgt dat je geen vaste contracten kunt aanbieden. In de muziek heb je soms een thema of een stukje muziek dat je meerdere keren moet herhalen en in de barok heet dat ritornello, eigenlijk met een tongpunt-r, ritornello. Bij moderne muziek

heet dat gewoon repeat. Het betekent eigenlijk: steeds weer hetzelfde liedje. Zo heet ook de motie die opdraagt te onderzoeken of dit anders kan met die jaarlijkse subsidies voor de SKVR. Tot zover.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. 1,2, 3, RUST

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december ter bespreking van agendapunt 6.3 Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen';

constaterende dat:

- de raad pas recent (via Vers Beton) weet heeft van de door de SKVR ingezette reorganisatie waarbij de buitenschoolse muzieklessen komen te vervallen;
- de raad (nog) geen kennis heeft kunnen nemen van de financiële onderbouwing en effecten van deze koerswijziging ten opzichte van de Cultuurplanaanvraag en mogelijke alternatieve keuzes;
- niet alle vakbonden betrokken zijn en er twijfels zijn of de herplaatsingsplicht voldoende wordt nageleefd;
- er door het afstoten van de (gesubsidieerde) buitenschoolse muzieklessen een gat ontstaat in de doorlopende leerlijn/het ecosysteem;
- de lessen nu per mei stoppen, terwijl het schooljaar tot begin juli loopt;

overwegende dat:

- het ook tijd (administratie) en geld kost om alle ouders twee maanden restitutie te geven;
- tijd nodig is om de reorganisatieplannen en gevolgen hiervan goed te kunnen beoordelen;
- tijd nodig is om te werken aan een aansluitend alternatief plan in de vorm van een coöperatie;

verzoekt het college:

- in gesprek te gaan met de SKVR met als doel dat de docenten en leerlingen dit school/lesjaar kunnen afmaken;
- de extra tijd die dit oplevert te gebruiken om continuïteit van de buitenschoolse lessen te waarborgen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove, G.J. Engberts en T.J. Vonk

Motie 2. Het is weer hetzelfde liedje (ritornello/repeat)

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december ter bespreking van agendapunt 6.3 Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen';

constaterende dat:

- de motie "minder formuleren, meer cultuur" beoogt de administratieve last te verlagen voor instellingen bij de vierjaarlijkse cultuurplanaanvraag;
- instellingen naast structurele subsidie bij het cultuurplan, ook gebruik maken van incidentele/programma/projectsubsidies;
- de SKVR bijvoorbeeld voor het succesvolle programma IKEI al vijftien jaar lang jaarlijks opnieuw een subsidie moet aanvragen;

overwegende dat:

- deze werkwijze jaarlijks veel mensuren kost, zowel aan inzet van de instellingen (in dit geval SKVR) als van de ambtelijke organisatie;
- door de jaarlijkse toewijzing veel gebruik wordt gemaakt van zzp'ers en tijdelijke contracten;
- programma's als IKEI gebaat zijn bij een langere-termijnperspectief en duidelijke afspraken;

verzoekt het college:

- in kaart te brengen welke (gemeentelijke) subsidies voor SKVR in plaats van jaarlijks in de praktijk meerjarig zijn;

- te onderzoeken hoe de werkwijze van afhandeling zo aangepast kan worden, dat er in één keer (door de SKVR) subsidie voor een langere periode kan worden aangevraagd (bijvoorbeeld gelijk aan de cultuurplanperiode);
- hierover voorafgaand aan de nieuwe ronde voor project/programmasubsidies terugkoppeling te geven aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J. Bokhove, G.J. Engberts, R.T.J. van der Velden, T.S.J. Coşkun, D.J. van Dommelen, T. Kind, M. Crielaard, M.R. van Campenhout, T.J. Vonk en J.M. Nunnely

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik nu het woord aan de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dank u wel voorzitter. Ik kan het relatief kort houden. We hebben wel met enorme verbazing geluisterd bij het vorige debat, toen bleek dat de wethouder al veel eerder op de hoogte was van dit gegeven en zelfs ruimschoots voor het debat over de Cultuurnota. Voor ons was dit essentiële informatie geweest om een goede afweging te maken op welke manier we ons geld inzetten en hoe we zorgen dat we een goed levend cultureel ecosysteem hier hebben, omdat we het heel belangrijk vinden dat een voorziening als deze er is. Hadden we ervan geweten dan hadden we eraan kunnen werken met elkaar. Nu we staan waar we nu staan, en we ook horen dat de SKVR naar het zich laat aanzien niet terug zal keren op de schreden, vinden we het belangrijk dat we de mogelijkheden ondersteunen om ervoor te zorgen dat dit op een andere manier wel doorgaat. Daartoe roepen we de wethouder dan ook op en we ondersteunen dan ook de moties die daarover zijn. Volgens mij wil iemand iets zeggen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, als u het zo ontzettend belangrijk vindt, waarom heeft u dan niet eerder, bijvoorbeeld toen u zelf in het college zat, ook ervoor gezorgd dat er wel subsidie ging naar individuele lessen?

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voorzitter, ik herhaal mijn punt van een eerdere interruptie. Een subsidie is nooit een doel op zich. Een subsidie zet je in om je doelen te bereiken. Dat kan ook op andere manieren. We hebben meer beleidsinstrumenten. Maar het belangrijkste is dat wij vinden dat deze voorziening er moet zijn. Op een moment dat dan blijkt dat het inderdaad niet uitkomt en dat het om die reden, louter om die reden, de nek wordt omgedraaid, dat had ik willen weten, dan hadden we een andere afweging kunnen maken en de mogelijkheid om dat te doen is ons ontnomen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, het is al jarenlang een bewuste keus van de gemeente om in te zetten op kinderen die kansarm zijn, om die groepslessen te geven met muziek en om niet in te zetten op privélessen voor alle kinderen. Daar was u gewoon bij. U heeft boter op uw hoofd. U wist dit allang.

De VOORZITTER. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Voor de derde keer, subsidie is geen doel op zich. Je subsidieert in een tekort. Op het moment dat het op een andere manier kan gaan wij de subsidie op andere prioriteiten inzetten en dat is precies wat we hebben gedaan. Nu we op dit punt zijn waar we nu zijn, als we dat eerder hadden geweten, hadden we daar een andere afweging in kunnen maken.

De VOORZITTER. Geen vragen meer? De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Dank u wel voorzitter. Gezien mijn beperkte spreektijd sluit ik mij vooral aan bij de woorden van mevrouw Bokhove en de heer Engberts. Ook wij schrokken enorm van het feit toen wij het artikel in Vers Beton lazen dat een essentieel onderdeel van het ecosysteem van de cultuur in Rotterdam gaat verdwijnen. We vinden het ook bijzonder hoe dit proces is gelopen. Wij hadden heel graag als raad dit geweten op het moment dat we het Cultuurplan gingen bespreken, dan hadden we er ook zeker wat mee kunnen doen. De wethouder heeft aangegeven dat hij eind oktober op de hoogte was van het probleem. Wij begrepen uit de gesprekken dat er op 12 september 2024 een brief is gestuurd naar de gemeente, dus kan de wethouder aangeven of hij het inderdaad pas eind oktober wist of toch ook al op laten we zeggen 13 september? Dan even een zijspoor. Wij hebben ook gesproken met de SKVR. Die geeft aan: we hebben een korting van € 600.000,00 gekregen. Daar hebben we ook bezwaar over willen maken richting de gemeente. We hebben geprobeerd het gesprek aan te gaan met de gemeente, maar er is geen reactie gekomen uit de gemeente. Met terugwerkende kracht baal ik nog meer van het hele proces van het Cultuurplan, maar kan de wethouder aangeven wat de overwegingen waren om niet te reageren op de SKVR? Kortom voorzitter, we hebben alle redenen om de SKVR nu tegemoet te komen. Ik zou dus met klem willen oproepen tot twee dingen die al eerder zijn opgeroepen. Eén, geef alsjeblieft wat meer tijd. Ga met de SKVR in gesprek om te kijken of in ieder geval dit seizoen fatsoenlijk kan worden afgemaakt. En twee, onderzoek en ondersteun de vorming van die coöperatie. Als het niet binnen de organisatie van de SKVR lukt, dan maar op deze manier. En steun ook in financiële zin voor een periode van bijvoorbeeld twee jaar, zodat er perspectief kan komen voor deze muzieklessen en -docenten en ik steun de moties die daarover zijn ingediend. En laten we nu niet het argument gebruiken dat er geen geld is. We hebben net bij de eindejaarsbrief weer € 15 miljoen afgetikt voor Museum Boijmans Van Beuningen, dus kortom, het is een politieke keuze. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Crielaard.

De heer CRIELAARD (lr). Dank u wel voorzitter. Vorige week hebben wij tijdens de actualiteitenraad onze zorgen uitgesproken en helaas zijn deze zorgen sindsdien niet afgenomen. Uiteraard begrijpen wij dat de wethouder niet verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering van de SKVR, en dat dit vooral ook een beslissing van hen is en hun ingeslagen weg, dat zolang de doelstellingen behaald blijven worden, de wethouder deze niet kan stoppen. Toch zien wij wel de wethouder als eindverantwoordelijk voor het culturele aanbod en de muzikale infrastructuur en de talentontwikkeling in Rotterdam, zeker in samenhang met het onderwijs. Voorzitter, het besluit van de SKVR om te stoppen met het aanbieden van de buitenschoolse muzieklessen heeft namelijk ingrijpende gevolgen. Ik heb ze vorige week opgenoemd, ik ga ze nu ook even herhalen. Want dit raakt niet alleen de individuele leerlingen, maar ook de stad als geheel. Het verdwijnen van deze lessen betekent minder toegang voor jongeren. Zonder de buitenschoolse muzieklessen van de SKVR verliezen jongeren de mogelijkheid om kennis te maken met muziek en zich hierin te ontwikkelen. Dit belemmert hun creatieve groei en culturele participatie. Een verlies van hun structurele ontwikkeling. Zonder een samenhangend aanbod van lessen verdwijnen cruciale verbindingen tussen beginnende muzikanten en vervolgstappen zoals jeugdorkesten of professionele opleidingen zoals Codarts. Het heeft ook negatieve gevolgen voor de muziekprofessionals. Muziekdocenten worden hard getroffen door dit besluit. Zij verliezen werkzekerheid en een eerlijke beloning, wat de al kwetsbare positie van deze beroepsgroep verder onder druk zet. Het duurzame talentverlies, het besluit ondermijnt de infrastructuur van talentontwikkeling en dit kan leiden tot een afname van muzikale kwaliteit en diversiteit in onze stad. Het behoud van deze lessen is dus cruciaal om de culturele rijkdom van Rotterdam te waarborgen en de toekomst van de muzieksector te beschermen. Nogmaals, wij begrijpen dat de SKVR deze keuze maakt vanuit structurele financiële tekorten. Wij vinden het wel teleurstellend dat er vanuit de gemeente daarop dan ook geen beleidsmatig antwoord is geformuleerd om verschraving van dit aanbod en de verstrekkende gevolgen hiervan te voorkomen. We vragen daarom het college ervoor te zorgen dat de verlengde leertijd voor muzieklessen in Rotterdam behouden blijft en daarbij is het essentieel om te waarborgen dat kinderen en jongeren kunnen doorstromen, bijvoorbeeld naar een jeugdorkest of de opleiding zoals net genoemd, ook zonder de lessen. In reactie op deze ontwikkelingen onderzoeken docenten de mogelijkheid om het muziekonderwijs zelfstandig voort te zetten, bijvoorbeeld in de vorm van een coöperatie. Wij roepen daarom ook het college op om te onderzoeken of het dit initiatief beleidsmatig en facilitair kan ondersteunen. Dit is voor ons cruciaal om de continuïteit en de toegankelijkheid van de muzikale educatie veilig te stellen. Om die talentontwikkeling toegankelijk te houden voor alle Rotterdamse kinderen dienen wij daarom de volgende motie in, 'Klinkt als muziek in de oren', waarin

het college wordt verzocht om de docenten die dit initiatief willen ondernemen te ondersteunen. De motie wordt medeondertekend door GroenLinks, PvdA, SP, ChristenUnie, CDA, DENK, BIJ1, Forum voor Democratie en Partij voor de Dieren. Ik wil nog wel even een speciale vermelding doen van mevrouw Bokhove die in de aanloop naar dit debat een motie in voorbereiding had met een gelijke strekking en daarom ook besloten heeft deze motie mede in te dienen. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen heeft nog een vraag.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, een korte vraag aan de heer Crielaard om te bepalen of wij mee kunnen stemmen met deze motie of niet. Vraagt u de wethouder ook om financiële mogelijkheden te onderzoeken of hoe moet ik het begrip faciliteren begrijpen?

De heer CRIELAARD (lr). Ik zal voor u even het punt van het dictum oplezen, want dat heb ik net niet gedaan. Hierin mee te nemen of er facilitaire ondersteuning geboden kan worden. Wij vragen dus niet om geld, wij vragen niet om middelen, maar wij vragen echt om onderzoek te doen naar wat mogelijk is in facilitaire ondersteuning, zoals een lesruimte of een beleidsmatige ondersteuning in het opstellen van eventuele documenten.

De VOORZITTER. De heer Crielaard heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Klinkt als muziek in de oren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 6.3 Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen', aangevraagd door het lid Bokhove e.a.;

constaterende dat:

- SKVR heeft besloten te stoppen met het aanbieden van buitenschoolse muzieklessen vanaf mei/juni 2025;
- dit besluit grote gevolgen heeft voor de toegankelijkheid van muziekonderwijs, talentontwikkeling en de muzikale infrastructuur in Rotterdam;
- muziekdocenten momenteel initiatieven onderzoeken om zelfstandig een coöperatief lesaanbod te creëren;

overwegende dat:

- het behoud van muziekeducatie essentieel is voor de culturele ontwikkeling van Rotterdamse kinderen en jongeren;
- een coöperatief initiatief door de docenten bijdraagt aan de continuïteit van het lesaanbod en het behoud van professionele expertise;
- de gemeente verantwoordelijk is voor het stimuleren en ondersteunen van een toegankelijk en breed cultureel aanbod in de stad dat aansluit op het aanbod binnen het onderwijs;

verzoekt het college:

- in samenwerking met de SVKR het initiatief van de docenten om een coöperatief lesaanbod te creëren beleidsmatig te ondersteunen, bijvoorbeeld door het bieden van advies, begeleiding en samenwerking;
- hierin mee te nemen of er facilitaire ondersteuning geboden kan worden, zoals bij het vinden van lesruimtes en andere benodigde infrastructuur;
- de gemeenteraad uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 te informeren over de voortgang en de mogelijkheden om het muziekonderwijs in Rotterdam breed toegankelijk te houden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Crielaard, J. Bokhove, N. Akhatab, R.T.J. van der Velden, M.R. van Campenhout, G.J. Engberts, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.J. Vonk, A.R. Oostdijk en T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan geef ik het woord aan de heer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Dank u wel voorzitter en ook dank aan de wethouder voor de beantwoording vorige week tijdens de actualiteitenraad. De beantwoording was wat mij betreft duidelijk en helder. Laat ik beginnen om nogmaals te zeggen dat het onwijs jammer is dat de SKVR gaat stoppen met de buitenschoolse muzieklessen. Voorzitter, ik had tijdens de actualiteitenraad al verteld wat voor mooie herinneringen ik persoonlijk had aan deze lessen. Echter, we snappen ook dat de SKVR in haar bedrijfsvoering keuzes moet maken om het kostendekkend te houden. Wel hopen we dat de docenten die met een alternatief willen komen dit ook voor elkaar krijgen en met steun van de gemeente en de SKVR. We vertrouwen erop dat dit zal lukken en dat de buitenschoolse muzieklessen toch doorgang kunnen vinden op een alternatieve wijze. We hebben ook de motie van Leefbaar Rotterdam meegetekend die ook vraagt om samen met de docenten te kijken wat de mogelijkheden zijn en ze hierin te ondersteunen. Voorzitter, ik houd het voor nu hier even bij. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord wensen te voeren? De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, heel kort. Ik ga hier staan want dan kan ik de mensen op de tribune ook in de ogen kijken. Wij steunen van harte de moties van zowel Leefbaar Rotterdam als van GroenLinks rondom de SKVR. Ik krijg wel een beetje een déjà vu, want ruim tien jaar geleden hadden we een hele discussie over dat volwassenenonderwijs. Dat mocht niet meer gesubsidieerd worden terwijl er wel 1400 Rotterdammers gebruik van maakten. Ik heb vorige week al gezegd, mijn eigen dochter is er groot mee geworden, nog groter dan de harp die ze te leen had om harp te leren spelen. De SP kan het zich niet voorstellen dat de markt het beter en goedkoper zou kunnen dan onze eigen SKVR, in ieder geval niet beter, professioneler. Zij hebben de gebouwen, zij hebben de docenten enzovoorts. Dus ik kan me dat niet voorstellen, maar ik constateer dat alleen, wat ik maar noem, de marktfundamentalistische partijen als D66 en de VVD, dat wel denken. Maar ik denk dat het muziekonderwijs niet beter wordt als we dat wegzetten in de markt. Maar misschien kan een coöperatie hulp bieden waar de gemeente bij monde van een D66-wethouder dat niet langer wil doen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik wil even ingrijpen als er echt onwaarheden worden verteld. Er is geen sprake van dat deze wethouder het niet meer wil doen. Dit is al beleid sinds 2013. En ook de andere partijen die hier tussendoor in het college hebben gezeten hebben dit niet gesubsidieerd. Dus als je zegt: de wethouder wil dit niet meer doen dan is dat een vals frame en dat moet u niet doen. Dat is gewoon de waarheid verdraaien.

De heer COŞKUN (sp). Nou, mevrouw Van Wifferen, net zei u nog dat het allemaal autonoom was. Dat is niet zo. De hele muziekschool en het hele muziekonderwijs is vanuit de behoefte van de bevolking na de oorlog gegroeid en opgezet. De muziekschool en de muziekscholen ter verheffing van de arbeidersklasse of wie nog meer. Alleen uw partij en de VVD willen dat in de markt zetten en wij willen dat niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Nou voorzitter, ook dit klopt echt totaal niet. Er zijn ontzettend veel gesubsidieerde lessen van de SKVR, juist in de wijken, bij de scholen, die zorgen dat kinderen die daar geen geld voor hebben in groepslessen kennis kunnen maken met muziek en muzikles kunnen krijgen. Dat steunen wij van harte. Dus om nu te zeggen dat wij dat niet willen, natuurlijk willen wij dat wel. Alleen die individuele lessen, dat die dan nu niet meer houdbaar zijn, dat is een ander verhaal. En ik wil wel graag dat u wel op zijn minst in de buurt komt van de waarheid.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Mevrouw Van Wifferen, we hadden een ruimhartig muziekonderwijs, naast ander cultureel onderricht dat de SKVR ook deed, of de voorlopers ervan. Het verschaalt meer en meer. Natuurlijk zijn groepslessen leuk. Maar we hadden voor volwassenen individueel onderwijs en voor kinderen ook individueel onderwijs. Dat gooit u allemaal weg en wij zijn tegen die culturele verschraling.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66) Ja voorzitter, het klopt niet, wij gooien dat niet weg. Dat is al heel lang beleid en de SKVR besluit daarmee te stoppen. Het is niet zo dat de wethouder, deze coalitie en ook niet de vorige coalitie dit weggooit. Dit is al sinds 2013 gewoon beleid.

De heer COŞKUN (sp). Jawel, maar er was ook nog een wereld voor 2013. Toen is er heel veel actiegevoerd om het te behouden. Er was dan wel geen subsidie voor, maar het werd nog wel gedaan door de SKVR, en nu stoppen we er gewoon mee. Dat is gewoon verschraving, dat is het uitkleden van het culturele aanbod in Rotterdam. Dat is het enige wat ik constateer, en met uw steun, omdat u denkt dat dat soort dingen autonoom zijn.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, ik wil constateren dat sinds die grote onrust in 2013 het gewoon steeds gelukt is om het wel overeind te houden, en dat dat dus ook een keuze is. En over frames. Ik hoor nu al heel vaak zeggen dat het over individuele lessen gaat. Ook dit betreft soms individuele lessen, soms duolessen, met drie, vier. Deze lessen kunnen ook in groepsverband plaatsvinden en de subsidies kunnen dus inderdaad ook besteed worden aan de kinderen. Niet voor volwassenen, maar wel voor kinderen.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen stond eerst.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja, een korte reactie naar mevrouw Bokhove. Kijk, het feit dat ze in de afgelopen jaren wel zijn aangeboden heeft te maken met het feit dat de SKVR het gefinancierd heeft uit de verkoop van panden en dat houdt op een gegeven moment op. Dus wat dat betreft is het heel logisch dat ze vanuit de eigen bedrijfsvoering nu zegt: € 1,1 miljoen verlies per jaar, dat kunnen we niet blijven volhouden.

De VOORZITTER. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, tot slot, ik begrijp de SKVR wel, natuurlijk als je uitgekleeft wordt. Van een kale kip kun je niet plukken, als je de ene veer na de andere wordt uitgetrokken. Maar wij willen geen kale kippen, we willen een kip die vol met veren zit, die gewoon onze kinderen muziekles kan geven zoals aan mijn dochter ooit harples. Ze is nu 37, ze heeft het niet meer nodig. Andere Rotterdamse kinderen wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, het is heel erg jammer dat er geen individuele muzieklessen meer aangeboden zullen worden op de SKVR. Op een muziekschool waar verschillende disciplines samengebracht worden ontstaat een waardevolle breedte die heel erg belangrijk is. Het is daarom ook echt een verlies, dat wil ik wel benadrukken. De SKVR ontvangt sinds 2013 geen subsidie meer voor de individuele lessen, en ondanks inspanningen die zijn geleverd, zoals het verkopen van panden en het aanspreken van reserves, is het niet langer mogelijk om de lessen te blijven aanbieden. De keuzes die gemaakt zijn liggen volledig bij de SKVR en niet bij de wethouder of de politiek. De beslissing is een deel van haar eigen beleid. Het is dus ook niet zo dat de wethouder de raad eerder had moeten inlichten. Voor deze tak van de SKVR wordt geen subsidie vanuit het Cultuurplan ontvangen. Het is dus heel simpel gezegd een zaak tussen werkgever, die een reorganisatie wil doorvoeren, en de werknemers die daarvan de dupe zijn. En begrijp me niet verkeerd, het is een heel nare zaak dat mensen hun baan gaan verliezen en ook heel erg op menselijk vlak. Maar de politiek moet niet op de stoel willen zitten van de SKVR. En het Cultuurplan richt zich nu juist op kansengelijkheid, met een focus op muziekonderwijs voor kinderen die anders misschien geen toegang zouden hebben, vooral in wijken en op scholen. De nadruk ligt dus op groepslessen en muziekonderwijs in de wijken waar de behoefte groot is. De gemeente heeft ook de SKVR de opdracht gegeven om het muziekonderwijs kostendekkend te maken. De keuzes die de SKVR heeft gemaakt zijn bedoeld om die balans te herstellen en gezond weer verder te kunnen. En hoe pijnlijk het ook is, D66 vindt dat we de SKVR daar de ruimte voor moeten bieden.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Segers-Hoogendoorn was eerst.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja, dank voorzitter, in voorbereiding op dit debat heb ik me afgevraagd: kan ik dit nu uitleggen op een verjaardagsfeestje? En dan zou ik ongeveer beginnen als: oké, we hadden een paar miljoen te besteden voor een Cultuurplan. Clubs konden daarvoor hun plannen indienen en een van die clubs was de SKVR. En op iedere pagina van het plan druipt het belang van muzieklessen van de pagina's af. Het Cultuurplan wordt gesloten na heel veel politiek gedoe. En de inkt is nog niet droog en ons bereikt het bericht dat ze nu juist met de muzieklessen buiten school stoppen. Dat is wat ik denk ik ongeveer zou zeggen op een verjaardagsfeestje. En dan zou ik zeggen: o ja, en ik ben erachter gekomen dat de bestuurder verantwoordelijk, de wethouder, in ieder geval verantwoordelijk voor het Cultuurplan dit eigenlijk al wist. En dan vind ik het moeilijk worden voorzitter en dan denk ik dat veel gasten op dat feestje mij op zo'n moment misschien ook een beetje meewarig beginnen aan te kijken, maar ik zie dat er iemand staat.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, het is ook heel flauw om het op zo'n platte manier op een feestje uit te leggen terwijl je weet dat gewoon de groepslessen die gesubsidieerd worden aan kinderen in wijken en op scholen gewoon doorgaan. Als je dat weglaat, dan heb je al gauw die hele verjaardagsvisite allemaal tegen de wethouder gekeerd. Maar zo kan ik het ook, als ik de helft van de informatie weglaat.

De VOORZITTER. Ik zou gewoon andere feestjes bezoeken geloof ik, maar de heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Nou ja, zo gaan gesprekken op verjaardagsfeestjes waar ik kom, dus vandaar dat ik die vergelijking maak mevrouw Van Wifferen. Maar nee, even zonder gekheid, het punt is wat mij betreft wel, wij spreken hier als raad met onze bestuurders, in dit geval de wethouder verantwoordelijk. En bij mij blijft vooral hangen: het overkomt ons, het overkomt deze wethouder. En dat is niet voor het eerst, in alle eerlijkheid voorzitter. En daar begint mijn probleem, en daar wil ik de wethouder hier vandaag ook op aanspreken. Het lijkt ons en dus de wethouder, want de wethouder is voor ons de bestuurder, te overkomen. En dat is niet de bedoeling. Dat is niet de bedoeling van een cultuurplan. En dan kun je zeggen: eigen bedrijfsvoering SKVR. Dat is allemaal waar. Maar het had ons niet moeten overkomen. Je had op zijn minst moeten weten dat het politiek een hele hoop gedoe zou opleveren. Maar voorzitter, de wethouder wist het al. Kijk, en dat is wat mij blijft hangen en daar wil ik het ook gezien de beperkte spreektijd bij laten, ik verwacht van de wethouder in zijn eerste termijn een duidelijke reflectie op deze hele gang van zaken en wat hij met de kennis van nu, inclusief alle politieke verontwaardiging die er nu is, anders had willen doen. Dank.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Nog een reactie op de heer Segers-Hoogendoorn? Ja.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja, de heer Segers-Hoogendoorn en het CDA hebben ook heel lang in de coalitie gezeten en geen subsidie gegeven aan individuele muzieklessen, dus de berg boter op het hoofd van de heer Segers is heel hoog.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, soms kun je interrupties echt van 10 kilometer zien aankomen en dit was er zo een. En het is gewoon onzin wat mevrouw Van Wifferen natuurlijk zegt, want zij heeft niet naar het laatste stuk van mijn betoog geluisterd. Dat was het belangrijkste stuk. Daarop vroeg ik onze wethouder, via u voorzitter aan mevrouw Van Wifferen, om te reflecteren op de gang van zaken dat het het bestuur overkomt. En dat heeft niets met boter op het hoofd te maken of over tien jaar geleden, toen we dit ook al dit niet meer subsidiëren. Het gaat erover dat een bestuurder van deze stad bepaalde dingen wat ons betreft niet mogen overkomen. Dit is zo'n ding en daarom vraag ik de wethouder om daar verantwoording over af te leggen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Voorzitter, we besturen hier op hoofdlijnen. We zetten kaders, we geven organisaties als de SKVR ook ruimte om dingen zelf te doen. Dat is niet overkomen, dat is autonomie.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Kijk, het besturen van de stad voorzitter, is wat mij betreft, dan heb je het stuur in handen. En dat kan natuurlijk zijn dat je met geld dat je hebt als gemeente andere organisaties in staat stelt om bepaalde dingen te doen, maar wel dat jij het stuur in handen hebt. We hebben niet voor niets een Cultuurplan waar ook de foto van deze wethouder bij de inleiding staat. Dat is waarvoor we staan. Ik mag verwachten als raadslid en daarom stel ik vandaag deze vragen aan de wethouder, dat hij zich daarvoor kan verantwoorden en dat is de enige vraag die ik hem stel.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Wifferen afrondend.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, er is al lang een keus gemaakt om juist te investeren met de SKVR in de wijken waar kinderen het niet zelf kunnen betalen. Daar was de heer Segers bij en hij weet dat.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen wilde ook nog het woord.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dank u wel voorzitter. Ja, ik dacht even, ik ga meedoen in dit debat maar toen dacht ik, nee, want dit debat hebben we net al gevoerd met de heer Engberts en mevrouw Bokhove, dus dit brengt niets nieuws. Dus ik wil eigenlijk alleen nog mijn eigen bijdrage geven. De Rotterdamse VVD staat achter het besluit van de SKVR. Je kunt niet elk jaar € 1,1 miljoen verlies maken op een product met een relatief laag bereik, met relatief weinig impact, maar wel met heel veel docentcontacturen. De Rotterdamse VVD vindt dat de SKVR ook voldoende alternatieven biedt in de vorm van groepslessen via wijkcultuurscholen, en waardeert de inspanningen van de SKVR om de docenten te helpen om lessen in de vorm van een coöperatie te kunnen aanbieden. De uitleg van de wethouder in de brief van 8 december 2024 is voor de Rotterdamse VVD ook afdoende. Tot slot wil ik nog graag aangeven waarom wij mee tekenen op de motie 'Ritornello' van GroenLinks. Wij vinden het een goede motie, wij zijn van mening dat we alles moeten doen om alle administratieve lasten van de culturele instellingen tot een minimum te beperken, zodat de culturele instellingen zich weer meer bezig kunnen houden met waartoe zij op aard zijn, namelijk het maken en aanbieden van cultuur. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Er is al veel gezegd. Ik heb eigenlijk een vraag aan de wethouder. In het vorige debat had de wethouder gezegd dat hij eind oktober 2024 op de hoogte was van wat het SKVR van plan was. Toen had hij een toezegging gedaan aan mij dat hij dat zou uitzoeken. Dat heeft hij gedaan, dat kan ik lezen in de brief. Maar er is ook een brief van 13 september geweest, waarin u naar mijn idee op de hoogte bent gebracht dat de SKVR dit van plan was. Mijn vraag is: klopt dit? En dan ten tweede was u er ook van op de hoogte dat de SKVR dit pas in januari 2025 naar buiten zou brengen? En dan rijst bij mij de vraag: als u het in september al wist, en wij zitten in heel die Cultuurplanperiode, waarvoor wacht u dan september, oktober, november, december, januari? Dan zou de raad bijna vijf maanden moeten wachten voordat wij dit zouden weten. Hoe kijkt de wethouder daar nu eigenlijk naar en wat hij vindt daarvan? En is hij nu bij nader inzien toch niet van mening dat hij op de een of andere manier de raad had mee kunnen nemen hierin, hetzij in vertrouwen, hetzij op een andere manier? Dus ik ben benieuwd naar zijn reflectie.

De VOORZITTER. Ik kijk even rond of er nog andere leden zijn die het woord willen voeren. Dat is niet het geval. Kan de wethouder gelijk antwoorden? Dat kan hij. Dan geef ik hem het woord.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Even kijken, ik ga ze een beetje op volgorde zetten voorzitter. Ja voorzitter, wij hebben vorige week in de actua het hier ook al kort over gehad en vandaag weer. Ik denk dat het goed is om een aantal dingen ook in de inleiding te benoemen. Er is al heel veel gezegd over: waar gaat de wethouder nu precies over, waar gaat de SKVR over, hoe

zit dat nu precies? Maar ook een aantal zaken over wel of niet eerder meenemen van de raad. Dat zijn een beetje de gemene delers van de vragen die ik heb kunnen noteren. Laat ik eerst ingaan op het eerste punt. Daar wil ik een aantal dingen over zeggen. De afspraken die wij maken met de instellingen zijn afspraken op prestatieniveau. Wij vragen van allerlei verschillende instellingen om een aantal dingen te presteren. Meestal is dat in termen van: we willen dat u zoveel bezoekers ontvangt en in dit geval van de SKVR hebben we ze gevraagd in de prestatieafspraken dat ze zoveel jongeren moeten bereiken. Daar toetsen wij op. Wij toetsen niet op: hoe bereiken ze dan die jongeren, welk personeel zetten ze daarvoor in, en dat soort details. Dat is niet waar wij als gemeente op toetsen. Ook is het goed van belang om te weten dat natuurlijk instellingen voortdurend zich moeten aanpassen naar veranderende omstandigheden. En een aanvraag is sowieso niet statisch, denkt u alleen maar aan coronatijd bijvoorbeeld. Dat is ook een voorbeeld van dat instellingen zich voortdurend moeten aanpassen aan veranderende omstandigheden. Dat kan zijn omdat ze ook komen tot nieuwe inzichten wat betreft artistiek-inhoudelijk. Dat kan zijn omdat de samenwerkingsverbanden anders zijn of partners wegvallen of dat kan zijn omdat de fondsen landelijk waar ze op hadden gerekend toch niet uitkeren. Dus dat valt allemaal binnen de interne bedrijfsvoering van instellingen. Daartoe zijn ze ook gemachtigd. Ik zou ze die bewegingsvrijheid ook niet willen ontnemen. Dus dat is het niveau waar wij op afspreken. En aan het eind van het jaar toetsen wij dus op de prestatieafspraken. Als ze daaraan voldoen, dan voldoen ze daaraan. Dat is waar wij op toetsen. Dan voorzitter, ten aanzien van het wel of niet eerder meenemen van de raad. Daar zijn verschillende raadsleden die daar ook aan hebben gerefereerd. Dit is staand beleid, dit is geen nieuw beleid. Daar is ook al meerdere keren aan gerefereerd. Ook de heer Coşkun zei het al. Die had het over een déjà vu. U weet het, u loopt volgens mij als langste mee in deze raad. Er zijn meerdere pogingen geweest in het verleden om dit onderdeel te stoppen. Alleen is daar niet in geslaagd door verschillende directeuren. Daar zijn zelfs directeuren om gesneuveld. Ook toen was er heel veel weerstand. Er is toen gekozen om panden af te stoten, te verkopen, om dit niet-rendabele deel, dit niet-kostendekkende deel, toch tijdelijk te financieren. Daar zijn inmiddels ook panden verkocht, wat ik eigenlijk ook best wel zorgwekkend vind eerlijk gezegd, ook omdat je een tekort op de exploitatie gaat dekken met incidentele middelen. Dat moeten we niet goed vinden. Maar dat was voorheen wel het geval. Op een gegeven moment is natuurlijk ook weer dat geld op, en nu blijkt dat dat tekort wederom er weer is. Jaarlijks € 1,1 miljoen. Ik vind het dan een heel verstandig besluit van de SKVR dat ze zeggen: we hebben schaarse subsidiemiddelen, hoe gaan we die dan inzetten? En zij hebben voldaan aan de opdracht die wij hebben meegegeven aan hen, dat ze die vooral inzetten op mensen met een kleine portemonnee, dus kinderen en jongeren onder de 25 jaar die het niet kunnen betalen, of die niet vanzelfsprekend met cultuur in aanraking komen. Dat vind ik een heel goede koers. Dat is ook wat wij hier in deze raad heel vaak met elkaar hebben besproken. Ik vind het heel goed en een verstandig besluit dat ze juist daarop inzetten. Het is ook niet dat ze dit stoppen omdat ze dat nou zo leuk vinden. Ze stoppen hiermee uit nood. Het is een noodzakelijkheid, omdat ze gewoon hierop leeglopen. Het is een verlies. En als je dit blijft doen, jaar in, jaar uit, wat we hebben gezien, komt uiteindelijk ook het andere aanbod dat je wel degelijk in stand wilt houden, namelijk die groepslessen voor alle andere Rotterdamse kinderen en met name die met een kleine portemonnee, uiteindelijk ook onder druk te staan. En dat willen we denk ik met zijn allen al helemaal niet. Dus ik vind het een verstandige keuze en ik sta ook achter de keuze de SKVR in dezen heeft gemaakt. Ik vind het jammer, maar het is wel een noodzakelijkheid.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Misschien komt u later nog in uw betoog daarop terug, maar uw inleiding noopt mij dan toch tot een vraag voor mijn eigen duidelijkheid. U zegt: dit is staand beleid, wat de SKVR doet. Dan vraag ik mij af, gewoon als raadslid, waarom stond dat niet in de aanvraag van de SKVR? En ten tweede, waarom wordt dan de raad in dat Cultuurplangeburen zeg maar, de spiegel voorgehouden dat het allemaal gezond is bij de SKVR? De adviescommissie maakt er melding van dat het een gezonde situatie is. Nu hoor ik u als wethouder zeggen: het was nood. Een noodsituatie zei u geloof ik. Maar in ieder geval, het is nood. Ik vind dat dan als raadslid moeilijk te rijmen als ik uiteindelijk een voorstel moet beoordelen en voor of tegen een voorstel moet stemmen. Hoe kijkt u daartegen aan?

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Ja, over dat laatste punt, de commissie heeft inderdaad ook gekeken naar de bedrijfsvoering van de SKVR. Daar hebben ze twee dingen in het kort opgemerkt.

Eenzijds dat ze eigenlijk al jaren problemen hadden, financieel moeite hadden met de gesubsidieerde tak en de niet-gesubsidieerde tak. Dat schrijft ze letterlijk in haar advies ook zo, dat kunt u teruglezen, dat dat al jarenlang een strubbeling is. Dat is ook niet gek. Ik vertel u dat dit al jarenlang speelt. Tegelijkertijd komt ze tot de conclusie, en dat had vooral te maken met de toen opgebouwde reserves, onder andere door verkochte panden, dat die reserve op dat moment groot was, dat ze dus niet direct in financiële problemen zouden komen. Dat is het advies geweest van de commissie. En dat klopt. Op dat moment hadden ze ook voldoende reserves, omdat ze toen juist net de panden hadden verkocht. Maar structureel zeg maar en dat had ze natuurlijk niet gezien omdat ze het advies op 2023 natuurlijk heeft beoordeeld, zie je wel degelijk over de lange termijn dat dat tekort dan weer oppopt als je er geen structurele oplossing voor zoekt. Dus op dat moment waren ze inderdaad wel financieel gezond. Tegelijkertijd geeft ze aan dat ze ook ziet dat de SKVR daarin heel veel moeite heeft het financieel en niet-financieel. Dus dat is ook wat je terug kunt zien of kunt lezen in het advies. Voorzitter, dan is er ook een vraag gesteld door mevrouw Bokhove onder andere, en volgens mij is dat ook in een aantal moties vervat als ik me niet vergis, over de cursisten en de docenten. Ik heb volgens mij ook al in de actua gezegd, en daar sta ik nog steeds achter, dat ik weet dat de SKVR, en ik weet inmiddels dat u ook zelf met die directeur heeft gesproken dus u zult het daar ook te horen hebben gekregen, er alles aan doet om de afwikkeling zo goed mogelijk te laten zijn. Dat betekent dat ze samen met de muziekdocenten op zoek gaan naar een goede constructie om te kijken bijvoorbeeld bij ondersteuning van het opzetten van een coöperatie. Overigens zijn daar ook succesvolle voorbeelden van in het land op die manier. Daarmee kan bijvoorbeeld ook zo'n docent gewoon ook doorgaan met lessen voor dezelfde studenten of cursisten als ze dat zouden willen. Dus die hulp wordt ook aangeboden vanuit de SKVR. Voorzitter, ik ben niet op elke vraag ingegaan, maar ik denk dat we de belangrijkste lijnen te pakken hebben. Ik ga nog wel even in op de vraag van de heer Segers-Hoogendoorn. Ik snap uw vraag heel goed. Tegelijkertijd vertel ik u, ik sta achter dit beleid, dus als u vraagt: hoe reflecteer ik hierop? Ik vind het heel goed dat ze deze keus hebben gemaakt, want ze lopen al jarenlang hierop leeg. Ik vind dat wij mogen verwachten van een professionele instelling met een professionele directie dat de bedrijfsvoering gezond is, dat ze niet elk jaar een enorm lek hebben waar het geld verdwijnt. Dus ik sta ook achter deze weg die ze hebben ingeslagen, dus zo reflecteer ik erop. Dus ik ondersteun ook zelf deze gang, ook omdat dit al jarenlang speelt, meerdere directeuren zijn hierop gesneuveld. En dit is nu een ad-interim directeur die hiermee aan de slag gaat, dus ik sta hier ook gewoon op deze manier achter. Dat is wat ik daarover kan zeggen. Voorzitter, dan is er ook een vraag gesteld of we meer tijd kunnen gunnen aan de muziekdocenten, met name om te kijken of we toch niet... Het antwoord daarop is a: dat is niet aan mij, nogmaals. Dat is aan de SKVR en ik kan u melden dat de SKVR in ieder geval mij heeft laten melden dat ze dat niet willen doen omdat ze elke maand dat ze hier langer mee wachten een ton verlies lijden, gewoon elke maand € 100.000,00. Dat is wat ze aangeven. En nogmaals, tegelijkertijd zeg ik ook daarmee, ze zijn tegelijkertijd bezig met de gesprekken te voeren met de muziekdocenten, met de cursisten, om te kijken naar een warme overdracht en eventueel doorgaan op een andere manier. Overigens wil ik er ook bij melden, als je kijkt om welke groep het nu echt gaat, als we hem helemaal ontteden gaat het natuurlijk om die 1200 cursisten. De SKVR houdt niet op te bestaan, voor alle duidelijkheid. Ze bereiken 100.000 Rotterdammers, en het gaat nu om 1200 cursisten waarvan er sowieso 400 zijn die 25+ zijn. Dat zijn gewoon volwassenen. Dan blijven er nog 800 cursisten over. Van die 800 cursisten hebben we het over 80 cursisten, lieve mensen, 80 cursisten die het zelf niet kunnen betalen. De rest kan het allemaal betalen. Wij financieren ook niet allerlei andere hobby's van mensen. De rest kan het betalen. 80 cursisten kunnen het niet betalen en die krijgen een vergoeding vanuit het Jeugdfonds. En ook daar heeft de SKVR van gezegd: samen met het Jeugdfonds Sport & Cultuur, dat ze bereid zijn om naar deze 80 te kijken hoe ze daar handen en voeten aan kunnen geven. Dus met andere woorden, iedereen kan ook gewoon door, de cursisten kunnen allemaal door in principe met die muzieklessen. Het stopt ook niet voor deze cursisten, zeg ik u erbij. Voorzitter, ik hoop dat ik zo een beetje compleet ben geweest in mijn antwoord.

De VOORZITTER. Zeker. Dan zijn er ook nog moties ingediend. Doet u die nu?

De heer KASMI (d66) (wethouder). Sorry, sorry, sorry, helemaal vergeten voorzitter. Excuus ook richting de raad. Motie 1, daar ben ik net al een beetje in mijn antwoorden op ingegaan. Om te kijken naar verlenging. Dat is de motie van GroenLinks, PvdA en ChristenUnie. Ik heb gezegd dat dat niet de wens is van de SKVR. Het is ook aan hen, het is niet aan mij en ik heb net al gezegd dat ze daar een € 100.000,00 per maand verlies op lijden, dus dat gaan ze niet doen, hebben ze in ieder geval tegen mij gezegd. Dan motie 2, die kan ik overnemen of omarmen. Die is heel breed ondertekend, door alle partijen ongeveer. Dat is een onderzoeksmotie die verzoekt om in kaart te brengen hoe we de

subsidies op een andere manier kunnen inrichten. De eerste indiener was mevrouw Bokhove als ik me niet vergis, maar medeondertekend door de rest van de raad. Die kan ik omarmen, daar wil ik best naar kijken. Dan motie 3, 'Klinkt als muziek in de oren'. Ook die kan ik omarmen. Ook door de hele raad ondersteund. Wel met de kanttekening dat we, en zo heb ik het ook begrepen, niet direct financieel hier al op moeten gaan ondersteunen, maar vooral in faciliterende zin kijken wat wij kunnen doen om hier en daar te helpen en daartoe ben ik heel erg bereid. Dat waren ze volgens mij voorzitter.

De VOORZITTER. Is er nog behoefte aan een veegronde? Ja, mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). Ja, dank u wel. Want ik had wat specifiek naar die discrepantie tussen het advies van de adviescommissie en de financiële ontwikkelingen bij de SKVR gevraagd. Omdat daar zo'n grote discrepantie zit, hoe is er omgegaan met de hoor-wederhoor, die de SKVR wel heeft gepoogd te doen bij de wethouder. Dat is niet gedeeld met de raad. En hoe hadden wij dat dan kunnen weten? En heeft u de SKVR dan geadviseerd haar insprekrecht te gebruiken? Hebben ze dat advies opgevolgd? Volgens mij niet, want ze zijn niet komen inspreken, maar volgt u nu het advies van de adviescommissie of het advies van de SKVR, het financiële plaatje van de SKVR? En als u zegt: ja, maar ik volg het beide niet en ik heb er een eigen lezing voor, waarom heeft u ons daar dan niet deelgenoot van gemaakt?

De VOORZITTER. We kijken even of er nog meer vragen voor de veegronde zijn. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja, dank u wel voorzitter. volgens mij waren er van mij twee vragen blijven liggen. Ik had gevraagd naar die brief van 12 september, terwijl u zei: ik wist het pas eind oktober. Hoe zit het met die discrepantie? En ik had gevraagd, het is enigszins een zijspoor, dat geef ik toe, maar ik had gevraagd in reactie op de bezwaren van de SKVR op het advies op het Cultuurplan, kwam er geen reactie van de gemeente. De SKVR heeft bezwaar gemaakt op het advies bij het Cultuurplan en daar is geen reactie op gekomen van de gemeente om in gesprek te gaan. Wat was de overweging om niet met de SKVR in gesprek te gaan?

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft nog een vraag.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, bij mij is ook de vraag nog niet beantwoord van die brief van 13 september, eind oktober, wat de wethouder zei, en dat de SKVR het pas in januari 2025 naar buiten zou brengen. En ik had daar een reflectie van de wethouder op gevraagd.

De VOORZITTER. Anderen nog? Niet? Dan vraag ik of de wethouder de gestelde vragen alsnog kan beantwoorden.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Ja voorzitter, dank u wel. Ik had inderdaad een paar vragen. Ik had gehoopt het in het hele verhaal mee te nemen, maar ik snap dat er nog behoefte is aan een paar specifieke vragen. Mevrouw Bokhove over die financiën. Ik dacht er wel antwoord op te hebben gegeven, maar dan bij dezen. Wat ik heb geprobeerd mee te geven aan u zojuist is dat er inderdaad een advies was vanuit de adviescommissie. Daarin stond ook een paragraaf over de bedrijfsvoering en de financiële staat van de SKVR. En die luidde ongeveer als dat ze twee zaken zagen. Enerzijds strubbelingen bij de SKVR in financieel opzicht ten aanzien van het omhoog houden van het gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde deel. Dat blijkt ook, want dat is waarom ze dit nu doen. En twee, uiteindelijk is het zeg maar eindresultaat of eindadvies dat ze zeggen: toch zeggen we dat het financieel gezond is. Dat heeft de adviescommissie geoordeeld omdat ze zeggen: ze hebben voldoende reserves. En nogmaals, ze hebben het plan, de aanvraag beoordeeld op de gegevens die er ook toen lagen. Dat is wat ik daarover kan zeggen. En ik snap dat ze het advies op die manier hebben uitgebracht. Dus dat is wat ik net ook heb getracht mee te delen. En u vraagt mij vervolgens waarom ik dat niet met de raad heb gedeeld. En dat stuk is een beetje voor mij niet helemaal duidelijk.

De VOORZITTER. Mevrouw Bokhove.

Mevrouw BOKHOVE (gl). De SKVR heeft aangegeven dat zij daar in het kader van hoor en wederhoor bij u heeft aangegeven dat dat financiële advies van die adviescommissie niet klopte, dus zij heeft haar financiële situatie toegelicht aan u. En de vraag was dus ook: waarom heeft dat dan ons niet bereikt, als dat zo precair was, tot een noodstop moest leiden...

De heer KASMI (d66) (wethouder). Nou, nogmaals, omdat dat niet precair was. Dit is een onderdeel, wat ik zeg, waar zij verlies op draaien. Dus ik sta ook achter deze bewegingen. Het is niet zo dat de SKVR gaat omvallen. De SKVR valt niet om. Die blijven gewoon doen wat ze deden. Sterker nog, ze gaan iets afstoten waarvan wij zeggen: dat willen we niet meer subsidiëren. Dus ik vind het niet meer dan logisch, dat heb ik ook geprobeerd te vertellen, dat ze deze weg inslaan. Dus voor mij is het een volkomen logische beweging die ze maken en waar we als gemeente al jarenlang om vragen, dat gaan ze nu dan eindelijk doen. Dat is de uitleg daarbij. Dus nogmaals, ik vind het niet zo vreemd. Ik heb een andere opvatting dan u hierover. Dan de heer Vonk. De brief van 12 september. Wat ik u daarover kan melden is dat het een aankondiging was van de muziekdocenten. Die kwamen bij mij op de lijn en die wilden heel graag met mij in gesprek. Dat gesprek heb ik toen ook in volgens mij oktober gevoerd uiteindelijk met ze, of in november. Dus het was een mail aan mij van: we zouden heel graag met u in gesprek willen gaan om het een en ander met u te bespreken. Dat was de eerste brief die ik kreeg op 12 september, van de muziekdocenten zelf, en toen ben ik ook met ze in gesprek gegaan. Zo is het gegaan. En overigens heb ik daarna de directie ook gesproken. Dan de SKVR, het bezwaar dat ze hadden ingediend op het advies. Daar kom ik even bij u schriftelijk op u terug als u dat goed vindt, want dat heb ik even niet helemaal zo paraat. Ik weet dat wij met heel veel instellingen in die periode hebben gesproken. U weet het, wij hebben uitgebreid met elkaar het Cultuurplan besproken. In sommige gevallen waren feitelijke onjuistheden, in sommige gevallen waren allerlei instellingen die vonden dat ze niet goed beoordeeld werden. En daar zijn dan wel ambtelijk dan wel door mij gesprekken met elkaar over gevoerd. Waar wij vooral naar hebben gekeken, wat ik erover kan zeggen is, is het zo dat het advies veranderd zou moeten worden, ook na een juridische check, omdat in het bezwaar dat de instellingen hebben gedaan, uiteindelijk ook negatief doorslaggevend is voor het uiteindelijke advies. Zo hebben we dat getoetst. En als het niet zo was, dan hadden we het advies gelaten zoals het is. Dat doen we eigenlijk bij alle instellingen. En ik kan me heel goed voorstellen dat we ook deze zelfde methode hebben gehanteerd bij de SKVR. We hebben gekeken naar het oordeel en dat was volgens mij sowieso positief voor de SKVR en dus heeft het voor het eindoordeel dat de commissie heeft gedaan uiteindelijk helemaal geen consequenties. Dus zo hebben we daarnaar gekeken. Dan de heer Van der Velden. Ja, ook de brief, hoe kijk ik daarnaar, ook daarvan zeg ik: dat is aan de SKVR zelf. De SKVR, zoals u zult begrijpen, doorloopt een heel precair proces van ontslag eventueel. Ze moeten personeel inlichten. Ze moeten de cursisten inlichten. Ja, dat is echt een delicaat proces. Zij waren van plan dat eerst allemaal zorgvuldig te doen en ook soort van perspectief te kunnen bieden aan zowel de cursisten als de muziekdocenten. En zij waren van plan daarover te communiceren pas rond januari, als alles achter de rug was en als ze ook meer duidelijkheid konden verschaffen aan de cursisten, aan de muziekdocenten. Alleen is dat nu doorkruist doordat de muziekdocenten zelf aan de bel hebben getrokken. Maar zij waren zelf van plan om dat in januari te doen. Dat traject respecteer ik. Dat was het voorzitter.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden nog een vraag.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voor de uitleg. Het is ook niet als aanval bedoeld, maar gewoon: de SKVR brengt dat in januari. Misschien had u ook kunnen denken: ik licht de raad in, maar het is zo'n precair proces wat u zegt, cultuurwoordvoerders kom even bij elkaar, dit is vertrouwelijk. Het Cultuurplan komt eraan, dit speelt er. Was dat ook een overweging voor u?

De heer KASMI (d66) (wethouder). Nee voorzitter, in alle eerlijkheid heb ik daar niet op die manier over nagedacht en dat komt ook vanuit mijn grondhouding dat ik vind dat dit een goede beweging is omdat ik ook de noodzakelijkheid hiervan zie. Overigens ook de OR zelf hè, de OR van henzelf ziet dit als een noodzakelijke maatregel. Ze zijn weliswaar negatief omdat het raakt aan de werkgelegenheid van de muziekdocenten, maar aan de maatregel zelf twijfelen ze niet. Zelfs de OR zegt: dit moeten we ook doen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere vragen die zijn blijven liggen? Nee? Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat blijkt niet het geval. Dan heb ik één toezegging van de wethouder geconstateerd. De wethouder komt schriftelijk terug op het bezwaar dat door de SKVR is ingediend. Dan zijn er een aantal moties ingediend waar wij vanavond tijdens het stemvenster over zullen stemmen. Dan sluit ik dit agendapunt en dan ga ik ook nog even schorsen voor een theepauze. Dat doen we een kwartiertje, dus om 16.05 uur verwacht ik u hier weer terug. Ik schors de vergadering.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders – vervolg

De VOORZITTER. Ik heropen de vergadering en aan de orde is de tweede termijn van agendapunt 6.2, Ontwikkeling opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders. Wie mag ik het woord geven in de tweede termijn? Niemand? Ja.

Mevrouw VLIETGER (gl). Een ordedingetje. Ik weet niet of ik het heb gemist, maar gaat de wethouder wel of niet iets...?

De VOORZITTER. Nee, volgens mij hebben we gezegd 'we schorsen voor de tweede termijn', zodat de tweede termijn gewoon... Het was uw verzoek om te schorsen, we zijn nu bij de aanvang van de tweede termijn en de aanvang van de tweede termijn zijn doorgaans de vragen die de raad nog aan de wethouder in de tweede termijn stelt.

Mevrouw VLIETGER (gl). Ja dat klopt inderdaad voorzitter, maar omdat ik inderdaad had geschorst zodat de wethouder zich kon inlezen, dacht ik 'dan openen we en zegt de wethouder of hij wel of niet iets kan toelichten'. Vandaar dat ik dat had verwacht, maar excuses dan gaan we eerst gewoon verder met de tweede termijn.

De VOORZITTER. Ja en dan kijk ik of er leden zijn die daarin het woord willen voeren. Mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Als ik nog één aanvullend technisch punt daarop mag maken, klopt het dan wel dat de wethouder straks in zijn tweede termijn zal kunnen in gaan op...?

De VOORZITTER. Even voor de duidelijkheid, u kunt ook gewoon vragen of de wethouder op dat punt kan reageren. U hebt gevraagd te schorsen voor de tweede termijn en ik probeer het echt even zuiver te doen. De tweede termijn begint met de vragen van de raad en dat is wat ik nu doe, tenzij u nu een andere vraag hebt en u vraagt of de wethouder.... Dat is een andere vraag en ik probeer nu zuiver gewoon de tweede termijn te doen. Mevrouw Vogelaar, wilt u nog het woord?

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja graag voorzitter. Dan zou ik in ieder geval in mijn tweede termijn willen vragen of de wethouder straks in zijn tweede termijn een eerste reactie op de uitspraak van de Voorzieningenrechter inzake het openhouden van de LVV in Rotterdam kan geven. Verder wil ik nog heel kort over de Spreidingswet zeggen dat ik uitzie naar de definitieve opvangopgave per gemeente, hoe de wethouder daaraan invulling gaat geven en die duurzame opvang echt goed gaat regelen.

De VOORZITTER. Mijnheer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter, ik ben benieuwd naar de eerste reactie van de wethouder op de uitspraak.

De VOORZITTER. Andere leden nog voor de tweede termijn? De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Heel kort voorzitter. Ik had even de overweging om de motie over de Thuisgevers aan te passen, maar dat ga ik niet doen want uiteindelijk wil de wethouder daar eigenlijk geen opvang voor statushouders en gaat hij volledig voorbij aan het signaal dat ook statushouders zelf aangeven hoe blij ze zijn om niet op de boot, maar in een huis te worden opgevangen. Ik kan er met mijn pet niet bij dat we een aantal opvangplekken niet aan zo'n particulier initiatief gunnen en de wethouder dat gewoon halsstarrig weigert, iedereen moet op de boot. Het is nu aan de raad. Voorzitter, ik roep met klem op om voor deze motie te stemmen, meer kan ik niet doen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Gezien het feit dat die motie niet wordt aangepast, wat ik volkomen begrijp en wij zullen absoluut voor stemmen, wil ik dan wel in ieder geval in de tweede termijn de toezegging van de wethouder dat hij in gesprek met de Thuisgevers gaat.

De VOORZITTER. Dat is nog een verzoek aan de wethouder. Anderen nog? Mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLIENER (gl). Ja voorzitter, ik wil naar aanleiding van het verloop van het debat een gewijzigde motie indienen, het gaat om de motie 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers'. Deze motie is nu aan de raad en hij zal natuurlijk nog steeds door de wethouder moeten worden bekeken, maar in principe is het een motie aan de raad en vraag ik daarom een uitspraak van de raad.

De VOORZITTER. Mevrouw Vlieger heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3A. Geen onderscheid tussen Rotterdammers

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking agendapunt 6.2, 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- Rotterdam als doelstelling heeft statushouders zo snel mogelijk te laten integreren in Rotterdam;
- de Tweede Kamer de motie van lid Becker (VVD) heeft aangenomen, waarin wordt opgeroepen tot het monitoren van culturele en religieuze normen en waarden bij Nederlanders met een migratieachtergrond;
- artikel 1 van de Grondwet bepaalt dat iedereen die zich in Nederland bevindt, gelijk wordt behandeld en dat discriminatie op welke grond dan ook niet is toegestaan;
- Rotterdam met meer dan 170 nationaliteiten een diverse stad is met veel inwoners met een migratieachtergrond;

overwegende dat:

- integreren alléén kan worden verwacht van statushouders wanneer sprake is van gelijkwaardigheid in behandeling en bejegening;
- hetzelfde geldt voor volwaardig meedraaien in de samenleving voor alle Rotterdammers met een migratieachtergrond;
- het bijhouden van dergelijke gegevens risico's met zich meebrengt op het gebied van privacy, stigmatisering en mogelijke schending van de Grondwet;
- het verzamelen en delen van informatie over culturele en religieuze normen en waarden specifiek gericht op inwoners met een migratieachtergrond in strijd is met de inclusieve waarden en de non-discriminatiebeginselen die Rotterdam nastreeft;
- Rotterdam veel inwoners heeft die direct geraakt worden door dit voorstel en zich begrijpelijk zorgen maken over hun rechten en positie in de samenleving;

spreekt uit dat:

- de motie Becker oproept tot een schending van het gelijkheidsbeginsel en artikel 1 van de Grondwet;
- naast alle Rotterdammers met een migratieachtergrond te staan door hun rechten te beschermen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, A.J.A. Maassen, S. Soytekin, T. Kind, T.S.J. Coşkun en M.R. van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan kunt u de gewijzigde motie even doorgeven en constateer ik dat de gewijzigde motie voldoende is ondertekend en dus deel uitmaakt van het debat, hij wijzigt de andere motie die is ingediend. Kan de wethouder antwoorden op de vragen die hem in de tweede termijn zijn gesteld?

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter dank. Ik heb even de tijd genomen om de uitspraak van de rechter ten aanzien van de voorlopige voorzieningen... Zoals u hebt kunnen lezen, zijn die hier in

Rotterdam toegewezen, ik zeg daar expliciet bij 'hier in Rotterdam', en ik kan daar eigenlijk heel kort over zijn. Het vraagt de minister om voor deze doelgroep 24-uursbasisopvangvoorzieningen te regelen, het vraagt de gemeente daarmee niets en in die zin zegt die uitspraak klip-en-klaar dat de minister ervoor moet zorgen dat er sowieso vier weken na de bekendmaking van de beslissing op het bezwaar een 24-uursbasisopvangvoorziening wordt geregeld. Die uitspraak zal ook de minister bekend zijn en die moet daarop handelen. Wij zijn daar ook wel over in gesprek met het ministerie van Justitie en Veiligheid en wij verwachten op zeer korte termijn een reactie met hoe zij daar hier handen en voeten aan gaan geven. Die uitspraak van de rechter is wat mij betreft helder, de minister moet in actie komen. Dat is overigens ook wat ik altijd heb geroepen, het is en blijft de verantwoordelijkheid van de minister en dat wordt met de uitspraak van de rechter nog eens onderschreven.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja voorzitter, ik neem aan dat de wethouder wel druk op de minister zet om voor 1 januari a.s. te horen te krijgen wat u moet gaan doen. Ik ben het helemaal met u eens dat het een verantwoordelijkheid van de minister is, maar het is natuurlijk naar aanleiding van wat hier in Rotterdam gebeurt. De uitvoering komt hier, hier is iets gebeurd waardoor we vanaf 1 januari a.s. niets meer doen als de minister niet handelt en wordt teruggefloten. Ik ga er daarom van uit dat de minister dat naar de gemeente doorgeleidt. Ik wil heel graag weten wat wij dan per 1 januari a.s. gaan doen, als de minister niet voor 1 januari reageert, wat doen wij dan?

De VOORZITTER. De wethouder. Mag ik even het antwoord, dan kunt u daarna.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter. Het is helder, die uitspraak zegt niets over de rol van de gemeente hierin, het is een verantwoordelijkheid van de minister. De minister wordt hierop aangesproken en ik verwacht dan ook dat de minister zich aan rechterlijke uitspraken houdt. Het is niet nodig dat wij het daarover hebben, de minister is aan zet en als ze ons daarin nodig heeft of ze daar vragen over heeft dan verwacht ik dat ze mij kan bereiken en dan gaan we altijd, dat heb ik in de eerste termijn ook gezegd, vanuit een constructieve houding het gesprek aan om te komen tot goede oplossingen, maar de minister is aan zet. We hebben contact met onder andere het ministerie van Justitie en Veiligheid gehad, die is daar nu druk over in gesprek en dat wachten wij gewoon af.

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja dank voorzitter. Even een vraag aan mevrouw Verkoelen want zij zegt 'deze wethouder moet op korte termijn weten hoe hij in actie moet komen', maar hoe komt mevrouw Verkoelen erbij dat deze wethouder in actie moet komen? In die hele uitspraak staat helemaal niets over de gemeente Rotterdam, niets wat de gemeente Rotterdam moet doen. De uitspraak zegt dat de minister er zorg voor moet dragen dat tot nader order binnen een bepaalde termijn deze personen die de zaak hebben aangespannen 24-uursopvang kunnen krijgen in een LVV, een andere opvangvoorziening of bijvoorbeeld een vrijheidsbeperkende locatie, vreemdelingenbewaring. Dat staat helemaal los van de gemeente Rotterdam, dus het is me een raadsel waar u vandaan haalt dat deze wethouder in actie moet komen, nog los van het feit dat ik het een gotspe vind dat illegalen die soms al decennialang rechterlijke uitspraken negeren, nu zelf naar de rechter stappen om democratische besluitvorming te torpederen, maar dat even terzijde.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Dat laatste vind ik ook echt niet aan de orde, die discussie ga ik niet met u voeren. Dat is een heel andere discussie, ik denk dat we daar echt op één lijn zitten. Ik lees het nog één keer voor: 'de minister van Asiel en Migratie moet voorlopig ook na 1 januari 2025 opvang blijven bieden aan 22 vreemdelingen zonder verblijfsvergunning die op dit moment in de Rotterdamse Landelijke Vreemdelingen Voorziening, de LVV, verblijven'. Dat heeft de Voorzieningenrechter vandaag bepaald en dat betekent in mijn beleving direct dat... Ik verwacht in ieder geval van de wethouder dat die proactief richting de minister gaat en gaat vragen: wat doe ik, gooi ik hem dicht of houd ik hem open?

De VOORZITTER. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (Ir). Als we toch aan het citeren zijn dan even uit de uitspraak zelf: 'de Voorzieningenrechter de blabla... dat de minister ervoor moet zorgdragen dat verzoekers gebruik

kunnen blijven maken van 24-uursbasisopvangvoorzieningen, onderdak, voedsel blablabla. Dit kan zijn in het kader van de VBL de LVV dan wel een andere opvangvorm met vergelijkbare basisvoorzieningen'. Daar staat op geen enkele manier dat dit in Rotterdam moet zijn of dat de gemeente daar enige betrokkenheid bij heeft, dus waar u dat vandaan haalt? Dat komt echt uit uw eigen hoofd, de gemeente Rotterdam heeft part noch deel aan deze uitspraak.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ik ben het met u eens en het maakt mij ook niet uit waar of hoe het gebeurt, maar het zal moeten gebeuren. Gezien het feit dat wij hier op dit moment de voorzieningen hebben, denk ik dat we wel in ieder geval een verantwoordelijkheid hebben in humaniteit om aan de minister te vragen 'hoe gaat u het doen, gaat u ze plaatsen in Leeuwarden of in Limburg of blijven ze in Rotterdam, wat gaat u doen?' Het gaat mij alleen maar om de menselijkheid van de discussie en ik neem aan dat we daarover wel iets van onze wethouder kunnen verwachten, in ieder geval een proactieve houding. Ik reken op een wethouder die ons daar ook proactief over informeert.

De VOORZITTER. Volgens mij zijn er nog een paar andere vragen aan de wethouder gesteld.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter. De heer Segers-Hoogendoorn vroeg mij om in gesprek te gaan met de organisatie de Thuisgevers. Ook daarvan heb ik in de eerste termijn gezegd dat ik dit best wil doen met de kanttekening dat ik niet de verwachting wil wekken dat het gesprek meteen tot bepaalde akkoorden of toezeggingen leidt. Ik sta absoluut open voor een open en verkennend gesprek en ik kan toezeggen dat ik in 2025 een moment zoek om met hen in gesprek te gaan als zijnde verkennend om het aanbod dat ze hebben eventueel op andere manieren dan heel specifiek voor de doelgroep statushouders te benutten. Dan heb ik ze denk ik voorzitter.

De VOORZITTER. Ja. Ik kijk nog even rond, dan heb ik één... Oh, mevrouw Vlieger.

Mevrouw VLI EGER (gl). Ja voorzitter. Dit zijn toch wel 22 Rotterdammers en dat wil ik toch echt bij de wethouder neerleggen. Mevrouw Verkoelen zei het ook, ik wil toch echt pleiten om ervoor te zorgen dat wij als gemeente contact houden, dat wij ook updates krijgen en dat we er het liefst voor zorgen dat deze mensen in Rotterdam worden opgevangen.

De VOORZITTER. Nog een reactie.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik ga in herhaling vallen. De uitspraak is in dezen leidend, die roept de minister op om daarin te handelen. We hebben inmiddels contact gehad met het ministerie van Justitie en Veiligheid om goed handen en voeten te geven aan hoe het daarmee omgaat en inmiddels is er ook op bestuurlijk niveau even contact gelegd, maar nog niet gevonden, om het daarover te hebben. We zijn wat dat betreft heel proactief bezig, maar ik wil echt onderschrijven, dat heb ik in alle debatten gezegd, dat het de verantwoordelijkheid van het rijk is en blijft en dat wordt nu ook nog eens onderschreven door een uitspraak van de rechter.

De VOORZITTER. Dan constateer ik dat de wethouder nog één... Oh, mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja voordat ik straks te laat ben, ik leer van mijn fouten. Een punt van orde voorzitter. Zou ik een derde termijn voor dit debat mogen aanvragen?

De VOORZITTER. Mag ik vragen waarom?

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ik wil graag nog een motie indienen.

De VOORZITTER. Dat mag nu.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja. Oké, zal ik hem dan heel kort toelichten, zodat de zaal ook weet waar het over gaat.

De VOORZITTER. Wat u wenst.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ik zal het kort houden. Dank dat de wethouder zo snel een eerste appreciatie heeft gegeven, dat waardeer ik, maar helaas is het voor de PvdA Rotterdam een teleurstellende reactie want wij vinden dat ook wij als stad, als college, als raad een verantwoordelijkheid hebben om te zorgen voor fatsoenlijke opvang en dat de mensen die nu in de Rotterdamse LVV zitten ook op de huidige plek kunnen blijven. Wij hebben het afgelopen uur een motie opgesteld om de wethouder toch aan te moedigen om dat te gaan realiseren en die dien ik nu graag in.

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar heeft de volgende motie ingediend.

Motie 13. Uitspraak rechtbank over LVV

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- de rechtbank vandaag heeft geoordeeld dat de minister van Asiel en Migratie ook na 1 januari 2025 opvang moet blijven bieden aan de 22 ongedocumenteerde mensen die in de Rotterdamse Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) verblijven en een kort geding hebben aangespannen¹;
- doorslaggevend voor de rechtbank is dat mensen anders mogelijk op straat belanden met alle gevolgen van dien;

overwegende dat:

- naast voornoemde 22 ongedocumenteerde mensen er in Rotterdam nog 23 andere mensen gebruik maken van de LVV;
- het ROS en het Leger des Heils opvang en begeleiding kunnen blijven bieden in Rotterdam en er in totaal 45 plekken beschikbaar zijn;

verzoekt het college:

- de raad uiterlijk 20 december te informeren over de wijze waarop de wethouder uitvoering gaat geven aan het vonnis van de voorzieningenrechter;
- de 45 huidige opvangplekken in Rotterdam in te blijven zetten voor de opvang van ongedocumenteerde mensen;
- hierin samen te blijven werken met de betrokken maatschappelijke organisaties.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.E. Vogelaar, S. van de Peppel, T. Kind, T.S.J. Coşkun, M.R. van Campenhout

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Rotterdam/Nieuws/Paginas/Minister-moet-voorlopig-opvang-blijven-bieden-aan-22-vreemdelingen-zonder-verblijfsvergunning.aspx>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Ik geef hem even aan de wethouder, zodat hij daar misschien direct op kan reageren en dan lees ik intussen even een toezegging van de wethouder voor want die moeten we ook nog registreren. Dat is de toezegging naar aanleiding van de vraag van de heer Segers-Hoogendoorn dat hij bereid is om ook nog in gesprek te gaan met de Thuisgevers. U hebt de motie van mevrouw Vogelaar nog niet, maar gelet op de tijd wil ik vragen of de wethouder alvast een appreciatie van de motie kan geven.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, ik heb nu twee moties liggen. De motie van GroenLinks en anderen 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers' ligt er nog, maar dat is een 'spreekt uit'-motie, dus dat is aan de raad. Dan de motie die net is ingediend waarin wordt gevraagd de raad uiterlijk op 20 december a.s. te informeren en dan komt het tweede deel van de zin 'over de wijze waarop de wethouder uitvoering gaat geven aan het vonnis van de Voorzieningenrechter'. Nogmaals, ik heb net in de tweede termijn gezegd dat wij niet aan zet zijn, de minister is aan zet en de reden om hem te ontraden is al het eerste dictum, dus daar kan ik helaas niet in meegaan.

De VOORZITTER. Dan dank ik de wethouder en constateer ik... Tenzij mevrouw Vogelaar nog een vraag heeft.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, als het probleem in de formulering van het dictum over de uitvoering zit dan kan ik daar nog wel een mouw aan passen, dan kom ik daar nog wel even bij u op terug.

De VOORZITTER. Als u nog een wijziging wilt indienen dan stel ik voor dat u dat anders nog vanavond doet want ik denk dat we nu wel ruimte hebben gegeven om de moties en dergelijke in te dienen. Dan dank ik de wethouder hartelijk voor zijn aanwezigheid en beëindigen we agendapunt 6.2.

7.3 Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer

De VOORZITTER. Dan gaan wij door met agendapunt 7.3, de stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer en ik zie dat wethouder Buijt is aangeschoven, waarvoor dank, en dan vraag ik of de heer Tak het woord wil.

De heer TAK (pvda). Voorzitter, wat een chaos, je zou er bijna een boek over kunnen schrijven, de puinhopen van drie jaar Leefbaar Rotterdam. In april 2024 kregen de fracties te horen dat er geen ruimte was om de aanbesteding voor het doelgroepenvervoer anders in te steken. Veel partijen in deze raad wilden dat de gemeente een grotere rol zou spelen, maar nee deze wethouder uit de partij die ooit zo hard klaagde over het bestuurlijk onvermogen koos zijn eigen route. Vervolgens bleek de route die de gemeente zelf koos een doodlopende weg te zijn en te leiden tot een hoop vertraging, vragen en ook een kort geding. Eerst zet deze wethouder de raad buitenspel door de dagvaarding van Trevvel zelfs niet in een besloten overleg te willen bespreken en later moet hij nota bene op zijn eigen woorden terugkomen en is er geen tijd meer voor een debat in de commissie. Het is extra schrijnend dat deze wethouder blindvaart op wat hem wordt aangereikt zonder zelf na te denken. Als kers op de taart zegt deze wethouder eerst dat deze aanbesteding geen bezuiniging is en vervolgens moeten wij nota bene uit de krant vernemen dat er wel degelijk miljoenen euro's op het vervoer van de meest kwetsbare Rotterdammers worden gekort. Volgen jullie het nog? Hoe zit dit nou echt, is deze aanbesteding een bezuiniging ja of nee? Dat wil ik graag van de wethouder horen. Klopt het dat het maximale bedrag uit de aanbesteding van € 39 miljoen lager is dan de daadwerkelijke kosten van het doelgroepenvervoer in 2024? Als het antwoord hierop 'ja' is, waar denkt de wethouder dat geld dan vandaan te kunnen halen? Sta je straks niet een halve dag maar een hele dag op je busje te wachten? Voorzitter, Rotterdammers verwachten meer van dit college. Als dit het niveau van onze bestuurders is, vinden we het dan gek dat het vertrouwen in de politiek zo laag is? Ik geef toe, niet alleen in Rotterdam gaat het mis met het doelgroepenvervoer, ook in steden als Utrecht en Den Haag is veel gedoe.

De VOORZITTER. Mevrouw Aafjes-van Aalst heeft een vraag.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Ja voorzitter. De heer Tak gaat inderdaad helemaal los met betrekking tot de heer Buijt, maar gelooft u inmiddels alles wat met betrekking tot Trevvel in de krant staat? Trevvel heeft wel vaker de kranten benaderd en daar zijn ongenoegen gespuid, maar niet alles klopt. Wat u zegt, het is een bezuiniging en als het klopt wat Trevvel zegt, waarom zijn er dan niet nog meer gegadigden naar de krant gelopen, waarom hebben ze zich met betrekking tot de aanbesteding niet bij Trevvel aangesloten?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Kunt u de vraag wat duidelijker stellen? Als ik eerlijk ben, begrijp ik niet precies wat de vraag is, moeten meer partijen een rechtszaak aanspannen? Ik begrijp het niet helemaal.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). U claimt dat dit allemaal een bezuiniging is. Op het moment dat het zo'n bezuiniging is en Trevvel de kwaliteit niet kan bieden... Zoals u het claimt en zoals het ook in de krant staat, zouden toch veel meer gegadigden richting de rechter gaan: Rotterdam, jullie eisen zaken die we niet kunnen waarmaken. Nu is het alleen Trevvel die staat te huilen in de krant. Waar zijn al die andere gegadigden als dit echt not done is?

De heer TAK (pvda). Ja dank u wel voorzitter. Als je de nota van inlichtingen leest, zie je dat niet alleen Trevvel, maar ook andere partijen vragen stellen over de marktprijsberekening die de gemeente heeft toegepast en nota bene in de veegbrief van de wethouder wordt daar het nodige over gezegd. Ik vervolg voorzitter. De PvdA kan niet anders dan concluderen dat het vervoer van onze meest kwetsbaren overlaten aan op winst beluste marktpartijen een ongelukkig huwelijk is en dat zien we ook weer bij deze aanbesteding. Het is niet uit te leggen dat we in Rotterdam het openbaar vervoer zo belangrijk vinden en we dat tot een overheidstaak hebben gemaakt, maar dat we het vervoer van de meest kwetsbaren in onze stad aan de markt overlaten met alle problemen van dien.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter dank. Ik heb een vraag aan de heer Tak, bent u tevreden over de dienstverlening uitgevoerd door Trevvel?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Zoals u wellicht weet, zijn we dat niet.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Nee, volgens mij voeren we daar in dit huis ook al zes jaar gesprekken over. Bent u het met mij eens dat het belangrijk is om verantwoordelijk met ons belastinggeld om te gaan?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dat ben ik en daarom stellen wij ook voor om het gewoon als gemeente zelf te gaan doen, zodat geen verkwisting met dure aanbestedingen meer plaatsvindt en om te voorkomen dat we in eindeloze procedures terechtkomen.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Zoals we de PvdA kennen, we willen graag staatsvervoer, staatsbedrijven, alles zelf doen. Ik denk dat wij het als overheid helemaal niet goed zelf kunnen doen. Sterker nog, het mooie van zo'n aanbesteding is dat wij tegen de markt kunnen zeggen 'wij willen het onder deze voorwaarden, met deze criteria en deze kwaliteitseisen' en dat kunt u het gewoon voor de beste prijs doen. Daar is toch helemaal niets mis mee mijnheer Tak?

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Wel als het keer op keer op keer misgaat. In Utrecht gaat het mis, in Den Haag gaat het mis, in Rotterdam gaat het mis. We worden door Trevvel gegijzeld, als die een hoger beroep aanspant dan betalen wij dat want als het contract vanaf deze zomer is afgelopen, is het gewoon uurtje-factuurje.

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, daarom is het zo belangrijk dat we in zo'n contract hele duidelijke uitgangspunten zetten, duidelijke criteria waarop wij willen sturen. Wij moeten juist niet op de stoel van de markt gaan zitten, de markt kan het vele malen efficiënter en goedkoper. We willen verantwoordelijk met ons belastinggeld omgaan, dus wij als VVD zeggen in ieder geval: laat het over aan de markt op onze criteria.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja voorzitter, via u. Is mevrouw Van Groningen ermee bekend dat Utrecht juist uiteindelijk door die aanbesteding vele malen duurder uit was omdat ze maandenlang noodgedwongen in allerlei vervoerders moesten regelen. Wist u dat?

De VOORZITTER. Het debat omdraaien, mevrouw Van Groningen krijgt nu de vraag.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter. Volgens mij is het een vraag aan de wethouder: hoe gaan we ervoor zorgen dat we zo snel mogelijk weer het aanbestedingstraject openzetten, zodat we met partijen in onderhandeling over de beste kwaliteit voor de beste prijs kunnen? Dat is volgens mij waar het om moet gaan. Wij willen allemaal dat er doelgroepenvervoer in Rotterdam is en dat niemand aan de zijlijn staat, dat moeten we goed regelen en dat vraagt van ons dat we een duidelijk contract sluiten met een partij die zich daarvoor aanmeldt. Volgens mij moeten we die weg voortzetten zodat we voorkomen dat we in een situatie komen waarin mensen niet worden opgehaald of we hoge kosten moeten betalen.

De VOORZITTER. De heer Tak vervolgt zijn betoog.

De heer TAK (pvda). Ja voorzitter, in alle eerlijkheid, mijn fractie heeft geen vertrouwen in de goede afloop van het kort geding want Trevvel heeft er namelijk zelf belang bij om zo lang mogelijk te procederen. Zoals ik al zei, is het uurtje-factuurkje als het contract met Trevvel is afgelopen en betalen wij gewoon het hoogste tarief. Trevvel heeft er belang bij om zo lang mogelijk te blijven procederen en daar willen wij graag een stokje voor steken. Wat de PvdA betreft moet Rotterdam gewoon weer zelf achter het stuur gaan zitten en de chauffeurs en busjes van Trevvel overnemen. Dus de vraag aan de wethouder is wat de gevolgen zijn als wij de aanbesteding nu zelf zouden intrekken en op welke gronden we daartoe zouden kunnen overgaan. Is de wethouder bereid om de optie om de dienstverlening zelf te doen uit werken als blijkt dat deze aanbesteding volledig vastloopt, de wethouder gaf zelf al aan dat die kans heel groot is, of de voorwaarden zodanig aan te passen dat het sowieso slimmer is om het zelf te doen?

De VOORZITTER. Mevrouw Aafjes-van Aalst heeft een vraag.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (lr). Ja dank u voorzitter. Ik hoorde de heer Tak wederom zeggen dat Trevvel de lachende derde is en dat vrees ik ook, maar anderzijds is dit het moment, als er uitstel komt, om als gemeente de regie te pakken en geen Trevvel in te huren. Ook die mogelijkheid is er natuurlijk, er staat nergens geschreven dat, op het moment dat de aanbesteding verder en verder gaat lopen, er die uitloop is en we Trevvel moeten inhuren. We kunnen dan ook RMC of weet ik welk ander taxibedrijf inhuren en misschien wel voor een beter bedrag. Alleen als tussentijdse oplossing, maar er staat nergens geschreven dat we verplicht Trevvel moeten aanhouden.

De VOORZITTER. Wil mevrouw Kockelkoren hierop reageren? Oké, dan geef ik het woord aan mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter. Ik vind het een beetje pijnlijk hoe Leefbaar Rotterdam en de VVD nu reageren. Toen we in april 2024 nog de kans hadden om het aanbestedingsproces op een andere manier in te richten, hebben we gezegd 'jongens, we zouden liever bijvoorbeeld een koepel waar kleinere partijen onder hangen, willen'. Toen zei de wethouder 'nee sorry, dat kan niet, er is te weinig tijd, we moeten nu het aanbestedingsproces in, anders halen we de termijnen niet' terwijl wij aan deze kant van de raad dat graag wilden. Die marktwerking waar mevrouw Van Groningen het over heeft, wordt dan pas echt eerlijk want door de manier waarop de aanbesteding is ingestoken kun je nu alleen maar varen op partijen als Trevvel, dat is de enige partij die zo groot is dat die zo'n aanbesteding kan winnen. Dus we hebben eerst zelf ons instrument om zeep laten helpen want de wethouder zei 'ik heb geen tijd meer om het op een andere manier in te steken', nu worden we door Trevvel gegijzeld, halen we de termijnen nog steeds niet en zitten we in september zonder doelgroepenvervoer, dat is waar we nu in zijn beland. Vindt u nu zelf dat het lekker gaat?

De VOORZITTER. De heer Tak vervolgt zijn betoog.

De heer TAK (pvda). Ik denk dat iedereen in deze raadzaal de conclusie wel weet, het loopt voor geen meter. Als ik heel eerlijk ben, deze raad en met name de oppositie heeft moties ingediend om deze wethouder bij te sturen. Die werden door de coalitie afgewezen en dan moet u nu op de blaren zitten. Een gewaarschuwd mens telt immers voor twee en dat geldt zeker voor deze wethouder, niet alleen bij het doelgroepenvervoer, ook vanmorgen nog bij de jeugdhulp, laat de wethouder steken vallen. Ik geef toe dat deze wethouder altijd ruimhartig in zijn excuses is en dat waardeer ik, maar we moeten

uiteindelijk ook zakelijk zijn. Nog een rechtmatigheidsfout is wat het PvdA betreft onacceptabel en daar stevenen we in alle eerlijkheid wel op af. Wij willen dat deze wethouder alles op alles zet om dit te voorkomen en wat gaat hij doen om deze uitkomst koste wat het kost af te wenden? Voorzitter, Rotterdammers verdienen een bestuur dat levert en dat recht doet aan hun vertrouwen. Ik heb twee moties. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Tak heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Voorkom rechtmatigheidsfouten doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer';

constaterende dat:

- er een kort geding is aangespannen door Trevvel tegen de gemeente in verband met voorwaarden waarmee de partij niet akkoord kan gaan¹;

overwegende dat:

- Trevvel er belang bij heeft als de aanbesteding van het doelgroepenvervoer vertraging oploopt en daarmee de kans op een rechtmatigheidsfout groter wordt;

verzoekt het college:

- er alles aan te doen om een rechtmatigheidsfout te voorkomen bij het doelgroepenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, P.J.H.D. Verkoelen en A. Kockelkoren

¹ <https://www.rijnmond.nl/nieuws/1930343/vervoerder-trevvel-spant-kort-geding-aan-tegen-gemeente-rotterdam-we-maken-ons-grote-zorgen>

Motie 2. Ambtenaar weer achter het stuur

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer';

constaterende dat:

- het aanbestedingsproces sinds het via de markt aanbesteed wordt nog nooit vlekkeloos is verlopen en alleen maar voor onzekerheid zorgt;
- ook deze keer bij de aanbesteding van het doelgroepenvervoer meerdere dingen misgaan zoals:
  - de manier waarop de beoordelingssystematiek is opgezet zorgt ervoor dat prijs in plaats van de kwaliteit doorslaggevend is;
  - het Aanbestedingsinstituut Mobiliteit is niet geraadpleegd;
  - de voorwaarden voor het opzeggen van het contract door de gemeente zorgen voor te veel onzekerheid bij partijen;
- een kort geding is aangespannen tegen de gemeente in verband met voorwaarden waarmee partijen niet akkoord kunnen gaan;
- voordat er met aanbestedingen werd gewerkt, de gemeente het doelgroepenvervoer zelf organiseerde;

overwegende dat:

- de gemeente Rotterdam tegelijkertijd de laagste prijs en de beste kwaliteit wil;
- partijen tegen de voorwaarden van de gemeente niet de beste kwaliteit kunnen leveren;
- de meest kwetsbare Rotterdammers gebruikmaken van doelgroepenvervoer en zij dus voornamelijk de dupe zullen zijn van een aanbesteding met een slechte kwaliteit;
- gemeente Rotterdam een zorgplicht en daarmee de verantwoordelijkheid heeft om het doelgroepenvervoer goed te organiseren;
- het kleinschalig en wijkgericht organiseren van de dienstverlening in het belang is van de gebruikers;

verzoekt het college:

- te stoppen met de aanbesteding van het doelgroepenvervoer en deze dienstverlening zelf te organiseren;
- in gesprek te treden met Trevvel met als doel de activiteiten over te nemen na afloop van de contractperiode;

en gaat over tot de orde van de dag.

w.g. D.P.A. Tak, P.J.H.D. Verkoelen, S. van de Peppel, A. Kockelkoren, M.R. van Campenhout en T.S.J. Coşkun

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan is de volgende op mijn lijstje mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, ik kan me geheel aansluiten bij het verhaal van de heer Tak en ik wil nog één zorg met u delen, die is ook verwoord in een motie. Wij vinden het allerbelangrijkste dat er duidelijkheid komt voor al die kinderen, leerlingen, ouderen en ouders die zijn aangewezen op dit doelgroepenvervoer, die elke keer moeten wachten, en soms komt het busje helemaal niet, en die nu in onzekerheid zitten door een rechtszaak die door Trevvel is aangespannen. Die duidelijkheid hebben we echt zo snel mogelijk nodig en wij dienen daarom de motie 'Duidelijkheid over doelgroepenvervoer' in zodat we de continuïteit voor bewoners bewaken en we ook worden meegenomen in scenario's met een rechterlijke uitspraak in het vizier, hoe we daar als raad in het zadel blijven zitten.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Duidelijkheid over doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.3, Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- de huidige aanbestedingsronde doelgroepenvervoer vertraging oploopt door een aangespannen kort geding van de huidige uitvoerder op basis van de nieuwe aanbesteding;

overwegende dat:

- vertraging in de nieuwe aanbestedingsprocedure logischerwijs zal leiden tot uitstel van de inwerkingtreding van de nieuwe gunning;
- vertraging over het nieuwe aanbestedingstraject leidt tot onduidelijkheid over het uitvoeren van doelgroepenvervoer na de einddatum van de huidige opdracht;
- veel Rotterdammers afhankelijk zijn van goed functionerend doelgroepenvervoer en dus direct worden getroffen door de grote onzekerheid die dit proces met zich mee blijft brengen;
- vooruitplannen door middel van het uitwerken van verschillende scenario's ervoor kan zorgen dat zich geen onvoorziene situaties voordoen waardoor halsoverkop beslissingen moeten worden genomen die kwalitatief doelgroepenvervoer in gevaar brengen;
- de raad keer op keer wordt verrast door de ontwikkelingen binnen het traject aanbesteding doelgroepenvervoer, hetgeen het uitvoeren van zijn controlerende taak onmogelijk maakt;

verzoekt het college:

- onduidelijkheid over de continuïteit van het doelgroepenvervoer voor bewoners tot een minimum te beperken door scenario's op te stellen voor mogelijke vertraging en deze in Q1 2025, voorafgaand aan besluitvorming, met de raad te delen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A. Kockelkoren en D.P.A. Tak

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen, wilt u ook nog het woord?

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Voorzitter. Mevrouw Kockelkoren zei het inderdaad, weet u nog mijn betoog op 25 april jl. over zes jaar? Ik had het in elke zin over zes jaar en ik kan het nog een keer voorlezen, maar ik heb toch maar een andere, ik vind het veel te leuk om zelf weer een betoog te maken. Het doelgroepenvervoer is al lang een bron van frustratie, gemiste kansen en gemorrel in de marge. Een zichzelf respecterende stad als Rotterdam weet kwetsbare ouderen, kinderen en andere zorgafhankelijke inwoners feilloos van A naar B te vervoeren, maar de realiteit is helaas anders. Voorzitter, dit probleem raakt niet alleen onze reputatie als stad, maar vooral de meest kwetsbaren in onze samenleving. Het is tijd om verantwoordelijkheid te nemen en zelf weer de regie te gaan voeren. Voorzitter, sinds 2018, toen de markt het doelgroepenvervoer overnam mevrouw Van Groningen, hebben we een aaneenschakeling van klachten gezien, mensen worden niet op tijd opgehaald, reizen met onzekerheid en stress en voelen zich in de steek gelaten door een systeem dat hen zou moeten ondersteunen en dat niet doet. Waar blijft de gemeente? Na vele pogingen tot verbetering en corrigerende maatregelen blijven de structurele problemen bestaan, het is één grote chaos en het is tijd om het doelgroepenvervoer weer onder gemeentelijke regie te brengen. Het is geen kostenpost, maar een investering in de waardigheid van onze inwoners. Het doelgroepenvervoer gaat niet alleen over logistiek, het gaat over respect en de rol van de overheid in het beschermen van haar meest kwetsbare inwoners. Onze ouderen, onze kinderen en onze zorgafhankelijke inwoners verdienen beter en beter begint hier vandaag met de moed om het heft weer in eigen hand te nemen. Voorzitter, laten we een eind maken aan de schijnvertoning van uitbesteding en kiezen voor verantwoordelijkheid. Dit is niet langer een kwestie van opties, maar een kwestie van plicht. Samen kunnen we ervoor zorgen dat Rotterdam een stad is waar niemand letterlijk aan de kant blijft staan. Tot zover voorzitter en ik steun alle moties van de PvdA die hierover zullen gaan. Ik wil nog wel even melden, want mevrouw Van Groningen had het er zo duidelijk over, dat het aanhoudende falen... Daarom doe ik dat als laatste want u bent zo met die marktwerking bezig. Het aanhoudende falen komt voort uit één fundamentele misvatting, dat een kerntaak zoals doelgroepenvervoer kan worden uitbesteed aan de markt zonder zelf verantwoordelijkheid te blijven dragen. In onze zoektocht naar efficiëntie en kostenbesparing hebben we kwaliteit en menswaardigheid opgeofferd. Voorzitter, het is onacceptabel dat we kiezen voor marktwerking in een sector die zorg en vertrouwen vraagt en zeker geen winstmaximalisatie. In tijden van bezuinigingen en tekorten is er natuurlijk heel weinig ruimte om over te stappen naar een nieuwe aanbieder en zelfs als we vandaag afscheid van Trevvel zouden nemen, blijven we toch gevangen in dit systeem dat ons geen betere opties biedt. Dus wat mijn partij betreft is de keuze heel duidelijk, als de markt niet kan leveren, moet de gemeente het zelf gaan doen. Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? Mevrouw Van de Peppel knikt ja.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja, dank u wel voorzitter. De Partij voor de Dieren heeft hier al veel over gezegd. Los van de manier van aanbesteden is ook de huidige gang van zaken een enorme puinhoop. Ik zal niet te veel in herhaling treden, maar wil nog wel het volgende benadrukken. Er moet nu zo snel mogelijk een oplossing komen. De Partij voor de Dieren is van mening dat de gemeente nu in actie moet komen en het doelgroepenvervoer maar gewoon weer zelf moet regelen, we zijn dan ook blij met de motie van de PvdA die hier om verzoekt. Voorzitter, dan het volgende. Er is nu een kort geding tegen de gemeente aangespannen en dit vertraagt de boel enorm. Het kan niet aan de gemeente liggen dat dit proces nog meer vertraging oploopt door het doorprocederen. De Partij voor de Dieren is dan ook van mening dat de gemeente zich moet neerleggen bij de uitspraak van de rechter om het aanbestedingsproces niet nog meer vertraging op te laten lopen en daarover dienen we straks dan ook een motie in. Dan mijn laatste punt. Momenteel staat in het programma van eisen dat het niet mogelijk is om huisdieren mee te nemen wanneer je van het doelgroepenvervoer gebruikmaakt. Dit is volgens mijn fractie erg onwenselijk omdat dit betekent dat je je zieke huisdier niet eens naar de dierenarts kunt brengen. We zijn in de commissie gelukkig wel gerustgesteld toen de wethouder zei dat het doelgroepenvervoer geen ziekenvervoer is, dus dat kleine huisdieren gewoon mee zouden kunnen moeten mogen, maar toch dienen we een motie in om er zeker van te zijn dat dit gewoon mogelijk is. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende moties ingediend.

Motie 4. Geen proces over doelgroepenvervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- door een kort geding, aangespannen door een potentieel aanbiedende partij, enorme stagnatie is ontstaan in het proces van aanbesteden;
- hierdoor de uiterste aanbestedingsdatum dreigt te worden overschreden;
- de gemeente hierdoor eventueel vanwege een overbruggingsperiode hoge kosten moet maken voor een tijdelijke aanbieder van het doelgroepenvervoer;

overwegende dat:

- het altijd toegestaan is voor aanbiedende partijen om naar de rechter te stappen;
- de rechter een uitspraak kan doen in het 'nadeel' van de gemeente;
- de gemeente hiertegen in beroep kan gaan;
- een beroepsprocedure tot nog meer vertraging kan leiden;

verzoekt het college:

- zich neer te leggen bij de uitspraak van de rechter en niet in beroep te gaan tegen de uitspraak rondom doelgroepenvervoer;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel en D.P.A. Tak

Motie 5. Huisdieren mogen mee

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- in het 'Programma van Eisen Inkoop Doelgroepenvervoer 2025' is opgenomen dat geen andere dieren dan blindengeleidehonden of hulphonden zijn toegestaan tijdens de rit;

overwegende dat:

- door deze bepaling een rit naar bijvoorbeeld de dierenarts of het dierenasiel niet mogelijk is;
- hierdoor personen die recht hebben op doelgroepenvervoer en goed zorg willen dragen voor het welzijn van hun huisdieren niet volledig gebruik kunnen maken van de vervoersvoorziening;
- doordat geen bezoek aan de dierenarts kan worden gebracht, dieren hierdoor onnodig zouden kunnen lijden;

verzoekt het college:

- nader te bepalen onder welke omstandigheden en/of met welk doel het meenemen van huisdieren in het doelgroepenvervoer gewenst is;
- toe te staan dat personen die recht hebben op doelgroepenvervoer een huisdier kunnen meenemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel, D.P.A. Tak, T.S.J. Coşkun, A. Kockelkoren en M.R. van Campenhout

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. BIJ1 Rotterdam is gewoon van mening dat publieke diensten van het publiek moeten blijven en niet aan de markt moeten worden uitbesteed. Daarom heb ik gewoon een paar vragen aan de wethouder. Wat zou het probleem zijn als we het zelf gaan doen en waarom zou het niet bij bijvoorbeeld de RET kunnen worden ondergebracht? Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter. De SP steunt alle pleidooien tegen de marktwerking, wij waren er nooit voor dat het vervoer op maat aan de markt werd uitbesteed. Ik vind het wel een beetje vreemd dat de PvdA nu een motie indient die eerst van de Partij voor de Dieren zou komen. Die steunden wij ook en ik weet niet of wij ook op die PvdA moeten staan want die was mij onbekend. Daar staan we op? Oké, dan is het helemaal goed, dan zijn we weer helemaal gerustgesteld. Wij zijn voor meer zorg, minder markt en als de markt ergens faalt dan is het wel hier. Daarnaast natuurlijk ook faliekant in de jeugdzorg, maar daar hebben we het een andere keer nog wel over.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Andere leden? Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter dank. Laat ik beginnen met te zeggen dat Rotterdam natuurlijk absoluut niet zonder doelgroepenvervoer mag komen te zitten en daarom wil ik de wethouder allereerst vragen hoe hij ervoor gaat zorgen dat die aanbesteding zo snel mogelijk wordt hervat en natuurlijk ook succesvol wordt afgerond en we horen ook graag hoe hij hierop anticipeert. De Rotterdamse VVD wil in ieder geval één ding heel erg helder maken, we willen betrouwbaar en goed functionerend doelgroepenvervoer en dat is iets waar de huidige vervoerder in ieder geval in onze ogen onvoldoende in is geslaagd. Het is dan ook tijd, en daar komt ie weer, om de marktwerking haar werk te laten doen en andere partijen de ruimte te geven om de dienstverlening beter te laten doen want wij geloven wel degelijk dat de markt het heel erg goed kan en dat vraagt wel om hele heldere afspraken vooraf. Duidelijke criteria, duidelijke afspraken die we vastleggen in een contract. Laten we eerlijk zijn voorzitter, staatsvervoer kost ook geld, veel geld, even los van de duizenden ambtenaren die we dan zouden moeten aannemen om dat te verwezenlijken, moet dat ook worden betaald en wij laten het graag aan de markt voor een betere prijs. Om niet dezelfde problemen te hebben als met de vorige vervoerder moet wat ons betreft in ieder geval betrouwbaarheid het uitgangspunt zijn bij een keuze voor een nieuwe vervoerder, hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat betrouwbaarheid en de kwaliteit van de dienstverlening in een nieuwe overeenkomst worden verankerd? Voorzitter, ik sluit af. Wanneer de criteria voor kwaliteit en betrouwbaarheid zijn vastgesteld in het contract vinden wij als Rotterdamse VVD het niet meer dan logisch en ook noodzakelijk om te kiezen voor de beste prijs en dat heet niet bezuinigen, maar dat heet gewoon verantwoord omgaan met belastinggeld. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ja, mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Eén vraag, hoe vindt u het dan dat de wethouder bij hoog en laag heeft beweerd dat we niet voor de beste prijs, maar voor de beste kwaliteit gaan?

De VOORZITTER. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, het is belangrijk dat we in ieder geval die kwaliteit als allerbelangrijkste uitgangspunt hebben en volgens mij is dat ook precies wat de wethouder heeft gedaan. Dat je daarna kijkt 'als we die kwaliteit als uitgangspunt hebben en dit de aanbieders zijn' dan nemen we natuurlijk degene die het voor de beste prijs aanbiedt. Dan heb je volgens mij een mooi palet en kunnen we daar ook op sturen.

De VOORZITTER. Ik zie dat intussen de kerstfoto's even worden gemaakt en ik zie ook dat er wat partijen bij elkaar komen, ik weet niet welke kerstgedachte dit oplevert. Andere leden nog? Ja, de heer Akhatab.

De heer AKHATAB (denk). Dank voorzitter. Vandaag hebben we het weer over het doelgroepenvervoer en in het bijzonder over de aanbesteding van het nieuwe contract. We hebben gelezen dat er verschillende klachten over die nieuwe aanbesteding waren, Trevvel heeft zelfs een kort geding tegen de gemeente aangespannen, waardoor de aanbesteding nu is opgeschort tot minstens de uitspraak op 10 februari 2025. Voorzitter, we vinden deze gang van zaken voor zo'n grote stad als Rotterdam echt

onacceptabel. Ik maak me daarom ook grote zorgen over de gang van zaken en wat dit betekent voor de personen die nu van het doelgroepenvervoer gebruikmaken. Heeft de wethouder al nagedacht over eventuele stappen mocht de aanbesteding nog verdere vertraging oplopen? Graag een reactie van de wethouder. Voorzitter, waar ik ook nog wel benieuwd naar ben is het volgende. Wij willen heel graag weten hoeveel klachten over de nieuwe aanbesteding precies bij de gemeente zijn binnengekomen en wat de gemeente precies met deze klachten heeft gedaan. Er zijn al heel wat vragen gesteld en daar sluit ik me volledig bij aan. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66). Ja dank u wel voorzitter, ik zal het kort houden. Ik sluit me aan bij de vragen van mijn collega's. Rotterdam heeft natuurlijk doelgroepenvervoer nodig en we zijn het er allemaal mee eens dat het niet werkt zoals het nu gaat. Daarom is de vraag aan de wethouder ook hoe we op korte termijn meer vaart in het doelgroepenvervoer kunnen krijgen, zodat we ook kunnen zorgen dat de Rotterdammers die dit nodig hebben er ook daadwerkelijk op kunnen rekenen en ook hoe we de aanbesteding verder vormgeven en zorgen dat we sancties kunnen voorkomen door goede afspraken te maken. Dank.

De VOORZITTER. Ja, mevrouw Aafjes-van Aalst.

Mevrouw AAFJES-VAN AALST (Irr). Ja voorzitter, ik hoorde diverse mensen vragen stellen die volgens mij al meerdere malen in de commissie zijn gesteld en we vragen de wethouder om het nog een keer duidelijk te maken. Zoals ik het heb begrepen, is met de nieuwe aanbesteding in ieder geval no cure, no pay ingesteld, zodat Trevvel of wie het ook mag zijn, geen carte blanche meer krijgt: hier heb je zoveel miljoen en zoek het maar uit, doe maar wat je wilt. Volgens mij heb ik begrepen dat, wat eigenlijk iedereen hier in deze raad wilde, er een 'no cure, no pay'-resultaat wordt verwacht.

De VOORZITTER. Geen andere leden meer die het woord willen voeren? Ik kijk even naar de wethouder en die kan antwoorden.

De heer BUIJT (Irr) (wethouder). Daar ga ik in ieder geval mijn best voor doen voorzitter. Voorzitter, ik ga graag in op een aantal zaken dat hier aan de orde is gesteld en ik begin bij het verwijt 'vorige week hoorden we nog dat het zelfs in de beslotenheid niet kon worden gedeeld en we zijn verkeerd voorgelicht, we zijn op achterstand gezet, de wethouder probeert de raad buitenspel te zetten'. Hele grote woorden, met name van de heer Tak, en ik wens daar toch even enige nuancering in aan te brengen. We hadden een week geleden een commissiedebat waar de afdoening van twee moties die bij de totstandkoming van de aanbesteding waren ingediend op de agenda stond. De week daarvoor op vrijdag was eigenlijk de sluiting van de aanbesteding en wij kregen in de gaten dat er een kort geding werd aangespannen. Toen kregen we vlak voor de commissievergadering seintjes vanuit de commissie dat men daar graag over wilde debatteren. Toen hebben we in alle haast de eerste adviezen kunnen inwinnen en daaruit kwam eigenlijk: nee, dit is echt iets, mede ook op verzoek van degene die het kort geding heeft aangespannen, om maximale terughoudendheid in informatieverstrekking... We hadden een of twee dagen de tijd om dat te toetsen en op dat moment waren alle juridische adviezen richting mij 'doe dit niet'. U heb daar in de commissie terecht vraagtekens bij gezet, maar het is niet zo dat ik al dagen bezig was met 'die vraag komt', daar hadden we twee dagen de tijd voor. Vervolgens ben ik op uw verzoek teruggegaan en het is niet zo dat nu onomstotelijk vaststaat dat het niet klopte, maar er zijn ook juristen die zeggen 'nou in de beslotenheid... De raad is niet zomaar een derde partij, dat kun je in sommige gevallen wel beredeneren, maar in dezen volgens ons niet'. Ik heb er juist voor gekozen om als het niet duidelijk is, enerzijds anderzijds, dan staat voor mij voorop.... Dan kies ik voor anderzijds en dan ga ik de raad onder geheimhouding wel informeren. Ik probeer u niet buitenspel te zetten en een debat te onthouden, sterker nog u had zelfs nog kunnen agenderen tijdens de commissievergadering daarna, waarin we ook de GRJR bespraken, maar dat is niet gebeurd. We hebben toen met de griffie afgesproken dat we hier in januari a.s. met u volledig in de beslotenheid over in debat gaan. Ik wil echt het beeld wegnemen dat dit een vooropgezet plan is om de raad hierbuiten te houden. Sterker nog, ik doe juist mijn best en ik heb me er hard voor gemaakt om dit op deze manier te doen als het niet onomstotelijk duidelijk is. Het is ook een beetje lastig want je voelt je een soort bokser met de handen op de rug. Er worden allerlei zaken geroepen, ook in de media, ook door de mensen die zelf het kort geding hebben aangespannen, en ik sta als belangenbehartiger en vertegenwoordiger van Rotterdam heel erg voor dilemma's: waar kan ik wel en niet op ingaan? Het

belang van de Rotterdammers staat op nummer 1 en ik moet me steeds gewag geven, als ik nu iets te veel zeg of als ik nu over dingen praat waar ik misschien niet over mag praten... Ik wil dat proces niet schaden want ik wil de kans dat wij dat proces gaan winnen, en daar heb ik alle vertrouwen in, maximaal maken en dan vind ik het een beetje flauw, dat moet me toch van het hart, aan de ene kant moet ik erboven staan, maar dan vind ik het een beetje flauw, als je als wethouder zó op eieren moet lopen, wat mag ik wel zeggen, wat mag ik niet zeggen, allerlei juristen die in je nek zitten 'kijk uit want dat en dat'... Dan sta ik een keer met een blaadje, dan is me niet helemaal duidelijk 'o shit, moet ik dat nou wel of niet zeggen?' en dat er dan wordt gezegd 'de wethouder staat een verhaaltje op te dreunen en hij kijkt naar zijn assistent'. Daar moet ik eigenlijk boven staan, maar het doet me wel pijn want ik probeer hier echt het belang van de Rotterdammer op 1 te zetten en dat vergt terughoudendheid van mij. Dat wil ik ook vandaag benadrukken. Ik probeer op een aantal zaken van u in te gaan, maar ook nu kan ik geen volledige openheid van zaken geven. We gaan in januari a.s. gelukkig, helaas achter gesloten deuren, echt inhoudelijk op een aantal zaken in, maar nu zal ik me moeten beperken tot een aantal zaken dat ik nu wel mag zeggen. Dat wil ik eventjes ter inleiding zeggen. Veel mensen hebben gevraagd of dit een verkapte bezuiniging is, dat hangt in de lucht en dat nemen sommige mensen voor waar aan. Het antwoord daarop is 'nee, dit is geen verkapte bezuiniging'. Het is wel een hele andere aanbesteding dan we zes jaar geleden hebben gedaan, we hebben daar een aantal punten van geleerd, die laten we nu achterwege en we voegen nu een aantal zaken toe, maar het is niet zo dat het een bezuiniging is. De bandbreedte is tussen de 34 punt nog wat en 39 punt nog wat. Daar is een aantal vragen over gesteld en dat is ook een toezegging aan de heer Tak, we hebben vier dingen ook gezegd, en er is eigenlijk maar één partij die over die bandbreedte naar de rechter is gestapt, het is niet zo dat die de hele sector vertegenwoordigt. Wat ook aantoonbaar niet klopt, begin deze week volgens mij stond er een artikel in de krant waarin Trevvel blijkaar zelf wel informatie heeft gedeeld en ik las onder andere 'de aantallen nemen enorm toe, de gemeente doet helemaal niets om die aantallen naar beneden te krijgen'. In alle eerlijkheid, we zitten nu nog niet op 85 tot 90% van de aantallen van 2019. Dus in het begin van de contractperiode lagen de vervoerscijfers 10 tot 15% hoger dan op dit moment en ondanks dat nemen wij als gemeente wel degelijk maatregelen. Als je nu ziet hoe spectaculair het aantal leerlingen in de taxi daalt, dus niet het totaal aantal leerlingen dat van het leerlingenvervoer gebruikmaakt, maar de verhouding openbaar vervoer, dat acht keer goedkoper is dan in de taxi, die aantallen wijzigen spectaculair, dus ik wil wel aangeven dat dit in ieder geval iets is dat sowieso niet klopt. Er is geen sprake van een bezuiniging, absoluut niet. Dat is wel een van de belangrijkste zaken die ik hier wil aangeven. Er wordt ook regelmatig gezegd 'je krijgt straks te maken met een onrechtmatigheid, dat zou niet mogen en dat moet u ten koste van alles voorkomen'. Als je bestuurder bent, is het natuurlijk logisch dat je niet gaat aansturen op een onrechtmatigheid en ik doe daar natuurlijk mijn uiterste best voor, maar het is niet mijn allerhoogste prioriteit. Mijn allerhoogste prioriteit is volgens mij ook die van u: het kan, zal en gaat niet gebeuren dat wij op een zeker moment moeten meemaken wat er in sommige andere steden is gebeurd, dat we straks op een bepaald moment moeten zeggen 'het vervoer is stilgevallen', dat gaat niet gebeuren. Ik wil natuurlijk geen onrechtmatigheid, maar als ik moet kiezen tussen onrechtmatigheid aan de ene kant en het vervoer draaiende houden aan de andere kant dan is natuurlijk duidelijk waar mijn keuze ligt en de scenario's die daarvoor zijn... Ik ben natuurlijk niet van gisteren, we werken op dit moment natuurlijk alle denkbare scenario's uit, maar daar kan ik nu in de openbaarheid, ook omwille van het proces, niets over zeggen, maar dat is natuurlijk wel iets waarover wij in de besloten sessie heel uitgebreid in gesprek gaan. Die toezegging doe ik u in ieder geval en u kunt ervan op aan dat werkelijk alles erop is gericht om er borg voor te staan dat het vervoer in welke vorm dan ook door zal lopen, daar zijn wij mee bezig. Voorzitter, ik denk dat ik zo in zijn algemeenheid de grote lijnen heb behandeld. Als dat niet zo is, hoor ik dat zo graag en dan ga ik met uw welnemen nu op de moties in. Motie 1, 'Voorkom onrechtmatigheidsfouten doelgroepenvervoer', ik heb daar net al een beetje op geantwoord. Natuurlijk probeer ik daar het maximale aan te doen, maar ik vind hem overbodig want ik doe het maximale wat in mijn vermogen ligt. Nogmaals, als ik de keuze krijg tussen onrechtmatigheid of het vervoer draaiende houden dan kies ik voor het tweede. De tweede motie is 'Ambtenaar weer achter het stuur'. We hebben die discussie inderdaad regelmatig in de commissie gevoerd en ik ben best bereid om straks in de sessie nog het een en ander over alternatieven te zeggen, maar op dit moment kan ik deze motie echt alleen maar met klem ontraden. Dan heb ik van GroenLinks 'Duidelijkheid over doelgroepenvervoer' die vraagt de onduidelijkheid over de continuïteit van het doelgroepenvervoer voor bewoners tot een minimum te beperken door scenario's op te stellen voor mogelijke vertragingen en deze in Q1 met de raad te delen. Ik heb u net al toegezegd dat ik die scenario's sowieso in de sessie in januari 2025 met u ga delen, maar dat is in de beslotenheid voor de rechtszaak en daarna probeer ik

die scenario's natuurlijk in de openbaarheid met u te delen. Ik kan hier niet tegen zijn, maar ik ga het gewoon doen, dus ik zou zeggen overbodig.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter. U kunt hem dus ook gewoon omarmen. Wij roepen hiertoe op want wij vinden het niet goed gaan en wij willen graag goed de vinger aan de pols houden, dus vandaar die motie.

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik heb erover gezegd wat ik heb gezegd, de wereld vergaat echt niet als deze motie wordt aangenomen. Ik wil u heel erg proactief..., maar ik ben ook niet een wethouder, welke partij het ook is, die van iets wat ik al doe zal zeggen 'dien hem dan maar in' of omarmen dan maar. Ik zeg gewoon wat ik heb gezegd en de raad moet echt zelf weten wat hij daarmee doet. De Partij voor de Dieren zegt eigenlijk 'wat de uitspraak van de rechter ook wordt, ga niet in hoger beroep want dan vertraag je het proces alleen maar nog meer'. Dan zou je al iets van je strategie prijsgeven en hoe ik daar zelf ook over denk, ik kan dat niet al in deze fase bepalen. Ik snap uw wens, het laatste wat we willen is nog meer vertraging, dus daar ben ik op zich niet tegen, maar ik kan ook niet uitsluiten welke stappen wij in de toekomst gaan zetten. Bij de volgende motie moet ik enigszins door het stof. Uw zeer gewaardeerde burgerraadslid mijnheer Rozema had de stukken heel goed gelezen, hij had gelezen dat het niet mogelijk was. Ik kreeg op die vraag het advies 'is mogelijk', maar daarin is het woordje 'niet' weggefallen. Ik heb toen ook gezegd 'u leest uw stukken zo goed, ik kan me bijna niet voorstellen dat u geen gelijk hebt, maar hier staat echt 'het is mogelijk', het woordje 'niet' was weggefallen. Ik heb daarmee verwarring gezaaid en dat vind ik heel vervelend want vervolgens komt u met die motie en moet ik hem nu ontraden want het is inderdaad niet mogelijk. Als ik dit had doorgekregen op het moment dat uw collega het vroeg, had ik het direct hersteld, want ik had ook de toezegging gedaan om dit uit te zoeken. Ik moet het bij dezen herstellen. Ik moet bekennen dat dit gewoon niet goed is gegaan, ik kan niet anders dan dat eerlijk opbiechten.

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja dank u wel voorzitter. Ik begreep dat dit was omdat dit in de eerdere aanbestedingsprocedures ook niet werd gevraagd, maar ik hoorde de wethouder net zeggen 'er zijn in deze aanbestedingsprocedure wat zaken afgegaan en er zijn wat zaken bijgekomen' en dit zou iets kunnen zijn wat erbij komt. Een tweede argument houdt verband met allergieën. Dat vond ik wel een beetje hilarisch omdat er wel hulphonden mee mogen als je van tevoren aangeeft dat er een hulphond meekomt. Betekent dit dat we automatisch niet allergisch voor hulphonden zijn? Een hond is een hond en ik denk dat dat het voor die rit toch echt wel mogelijk zou moeten zijn als je net als bij hulphonden van tevoren aangeeft waar je naartoe gaat, dus dat je aangeeft 'ik ga naar de dierenarts'.

De VOORZITTER. Wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik hoor uw punt en ik kan me voorstellen dat, als iemand met een hulphond met andere mensen gezamenlijk wordt vervoerd, tegen die andere passagiers wordt gezegd 'realiseer je wel dat er een hulphond meegaat' of iets dergelijks, dat je daar niet door wordt verrast. Dat lijkt mij de normale werkwijze en ik denk ook dat het in deze fase niet meer mogelijk is om dat nu nog te wijzigen al zouden we het willen omdat alles in principe al voorligt. Op dit moment zou ik met de toelichting die ik heb gegeven de motie toch willen ontraden. Ik denk, maar nu speculeer ik, dat het bij een hulphond op die manier gaat, dat anderen daarop worden gewezen. Dat weet ik niet voor 100% zeker, maar ik kan wel zo snel mogelijk voor u navragen hoe dat nu gaat want dat lijkt me een terechte vraag. Voorzitter, ik weet niet of er nog specifiek echt vragen zijn blijven liggen of dat ik door mijn algemene beantwoording bijna alle vragen heb beantwoord omdat er veel overeenkomst was. Ik zie mijnheer Tak staan, dus ik denk dat ik het antwoord al weet.

De VOORZITTER. We doen even een veegronde, dan hebben we direct alle vragen bij elkaar. De heer Tak staat inderdaad

De heer TAK (pvda). Dank u wel. U hebt inderdaad twee van de vier vragen beantwoord. Wat zijn de gevolgen? Dat is meer gewoon een technische vraag, wat zijn de gevolgen als we nu dezelfde aanbesteding zouden intrekken en op welke gronden zouden we daar eventueel toe kunnen overgaan? Dat was mijn eerste vraag en de tweede vraag die nog openstaat is: is de wethouder bereid de optie om de dienstverlening zelf te doen uit te werken als blijkt dat deze aanbesteding volledig vastloopt of door voorwaarden zodanig moet worden aangepast dat het slimmer is om het zelf te doen? Ik kan me voorstellen dat u deze vraag wellicht ook meeneemt wanneer we de scenario's gaan bespreken.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die vragen voor de veegronde hebben? Dat blijkt niet het geval te zijn. Dan vraag ik de wethouder of hij de vraag van de heer Tak kan beantwoorden.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Hij gaf inderdaad zelf het antwoord al, dit zijn echt typisch vragen die we dan... Ik wil de eerste vraag nog wel even nader bekijken en de tweede vraag is echt duidelijk iets voor de besloten sessie, dan kan ik daar inhoudelijk op ingaan.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Tak kijkt wat bedenkelijk.

De heer TAK (pvda). Ik had graag nu antwoord op de eerste vraag gehad want daarin zit een connectie met een motie die ik heb ingediend, ik wil gewoon even begrijpen hoe dat werkt.

De VOORZITTER. Een verhelderende vraag van de heer Tak in relatie tot motie, welke motie is dat?

De heer TAK (pvda). Dat is mijn tweede motie. Mijn vraag was: wat zijn de gevolgen als we zelf de aanbesteding intrekken? Dat stel ik in die motie voor en ik hoopte eigenlijk dat de wethouder daar wat context bij kon schetsen, zodat ik weet wat de beperkingen zijn als je dat zou willen doen of op welke gronden. Dat is eigenlijk een hele technische vraag, maar ik hoop daar nu wel antwoord op te krijgen want dat helpt mij ook bij de motie die ik heb ingediend.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). Ik kan in alle eerlijkheid wel het volgende zeggen. Wij hebben nu het aanbestedingsproces opgestart, daar is helaas vertraging op gekomen en dat vinden we allemaal vervelend, maar wat u voorstelt, te stoppen met de aanbesteding en de dienstverlening zelf te organiseren... Ik kan wel één ding met 100% zekerheid zeggen, die optie krijgen we sowieso niet binnen afzienbare tijd geregeld, dus op deze hele korte termijn. We hebben wel afgesproken dat we hier bij de volgende aanbesteding heel nadrukkelijk naar gaan kijken omdat dit in een aantal gemeenten is uitgetoetst. Niet op de schaal van Rotterdam en ik heb wel toegezegd dit mee te nemen, maar dit is op zo'n korte termijn echt onmogelijk. Dat is dan het antwoord.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Heeft mevrouw Van de Peppel nog een vraag?

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja sorry voorzitter, er kwam even een pop-up in mijn hoofd. Stel nou dat de uitspraak van de rechter toch is dat die hele aanbesteding opnieuw moet, kan dan artikel 1.7 sub 53 worden aangepast, kan dat dan worden meegenomen?

De VOORZITTER. De wethouder.

De heer BUIJT (lr) (wethouder). U schetst wel echt een horrorscenario, dat de hele aanbesteding over moet. Ik zit al in de stress omdat dit misschien op een paar puntjes moet, dus dat lijkt me sowieso niet aan de orde. Laat ik u toezeggen dat ik uitzoek wat de mogelijkheden zijn, even los van of het wenselijk is of niet, daar doe ik nu geen uitspraak over, dat wil ik echt nader uitzoeken, maar of het überhaupt mogelijk is om zoiets in deze fase nog toe te voegen, nog even los van of je het wel of niet wilt. Dat wil ik voor u uitzoeken en u laten weten, maar daarmee doe ik geen toezegging dat, als het kan, ik het ook wil. Oké.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik heb een aantal toezeggingen genoteerd. Dat is de toezegging van de wethouder om de scenario's in de besloten sessie van 15 januari a.s. te delen, de toezegging om de vraag van mevrouw Van de Peppel over de hulphonden schriftelijk aan de raad te beantwoorden en de laatste toezegging van zojuist om uit te zoeken of het mogelijk is om nog iets aan de aanbesteding toe te voegen. De heer Tak heeft nog een vraag ten aanzien van de toezegging.

De heer TAK (pvda). Bij de eerste toezegging voegde de wethouder toe dat mijn vraag 4 daarin zou worden meegenomen en ik lees hem voor de zekerheid nog even voor: is de wethouder bereid om de optie om de dienstverlening zelf te doen uit te werken als blijkt dat deze aanbesteding volledig vastloopt et cetera. In ieder geval, dat zou worden meegenomen in die scenario's.

De VOORZITTER. Ik kijk even naar de wethouder of we hetzelfde begrip hebben. Ja dat blijkt zo te zijn, dan geven we de toezegging op die manier vorm. Hartelijk dank. Dan zijn we aan het einde van agendaonderdeel 7.3 gekomen en ik dank de wethouder hartelijk.

7. TWEEMINUTENDEBATTEN

- 7.1. Het voorstel tot vaststelling van:
- a. het Gebiedsambitiedocument Kop van Homerus (24bb006555)
  - b. de Vestiging voorkeursrecht Kop van Homerus

De VOORZITTER. We gaan meteen door met de tweeminutendebatten, we houden de vaart erin. We gaan over naar tweeminutendebat 7.1. Het voorstel tot vaststelling van het gebiedsambitiedocument Kop van Homerus en de vestiging voorkeursrecht Kop van Homerus. De wethouder is in huis, welkom. Ik heb begrepen dat de heer Verhoef als eerste het woord wil voeren.

De heer VERHOEF (lr). Dank u wel voorzitter. Wat Leefbaar Rotterdam betreft ziet het ambitiedocument de Kop van Homerus er goed uit, dit stukje Lombardijen kan wel enige kwaliteitsimpuls gebruiken. Het is natuurlijk nog heel hoog-over, het is een ambitiedocument. Wij missen in het ambitiedocument een beetje hoe de horeca en de Petrakerk in de nieuwe plannen terugkomen, dat is niet echt duidelijk omschreven. Ik heb een motie om aandacht voor de horeca te vragen en dat zeker in de nota van uitgangspunt te laten terugkomen. Verder heb ik een vraag over het wijkgebouw en de Petrakerk. Er komt ruimte terug voor de kerk en het wijkgebouw, maar als ik nu kijk naar de Wokkel, in de volksmond, het wijkgebouw van Lombardijen, is dat een vrij groot wijkgebouw, komt die ruimte een-op-een terug of gaan ze echt aan ruimte inboeten? Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Verhoef heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Ook ruimte voor Horeca in de nieuwe situatie

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 7.1, het gebiedsambitiedocument Kop van Homerus;

constaterende dat:

- op het pand waar zich nu Grillroom Bol Bol en café Dutch Inn in bevinden door de gemeente voorkeursrecht is opgelegd; verderop is in het aanpalende pand het wereldberoemde vegetarische Chinees restaurant De Oude Plek gevestigd;
- de Dutch Inn een van de oudste cafés in Lombardijen is;
- in het nu voorliggende ambitiedocument geen specifieke ruimte voor horeca wordt benoemd;

overwegende dat:

- er naast café 't Haantje en café Dutch Inn geen andere cafés of dergelijke horecagelegenheden zijn in Lombardijen;
- het vegetarisch Chinees Restaurant De Oude Plek het enige in zijn soort is in Rotterdam en een van de weinige in Nederland;
- in het hele gebied IJsselmonde horeca over het algemeen slecht vertegenwoordigd is;
- ruimte voor horeca ook in de nieuwe situatie gewenst is;

verzoekt het college:

- bij het Masterplan terug te komen op de manier waarop ruimte wordt geboden aan horeca in dit gebied, passend bij de nieuwe woningen en voorzieningen in het gebied;
- hierover bij het Masterplan Kop van Homerus terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Verhoef en T. de Haan

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank mijnheer Verhoef. De motie komt er zo aan, dan geef ik eerst het woord aan de heer De Haan. Kan de motie van de heer Verhoef door iemand worden opgehaald? Ja, super. Dan geef ik meteen het woord aan de heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Voorzitter, D66 is blij met de gebiedsambitie die wordt geschetst. Hier wordt gewerkt aan een nieuwe fase voor dit type tuinstad, waarvan we er vele hebben en wat perspectief biedt voor dit gebied dat het nodig heeft. Weliswaar zijn de bewoners verknocht aan hun wijk en zijn ze er trots op, de kenmerkende stempelbouw is op een aantal plekken echt aan vervanging toe en die komt er met vervanging van de bestaande sociale voorraad met een kleine plus erop en verdichting met een factor 10, waardoor ook ruimte voor een ander woonprogramma ontstaat. Dat vindt D66 mooi want in een NPRZ-gebied wordt hier op een aantal plekken voor een wat kleinere woonoppervlakte gekozen en dat is wat D66 betreft goed voor de broodnodige variatie in woningtypes in de stad die niet alleen uit gezinnen bestaat, maar ook uit tweepersoonshuishoudens en singles, die dan ook nog eens kunnen genieten van een befaamd vegetarisch/vegan Chinees restaurant in de Pliniusstraat, ik raad het u aan. Tot slot, op de hoek van de Homerusstraat en de Thomas A Kempisstraat is een muurschildering met daarop een citaat van Homerus: "Torens zijn het sieraad van de stad, schepen zijn het van de zee en kinderen van de mens". Met de beoogde verdichting op de bestaande bouw ontkomen we niet aan die torens in de Kop van Homerus, uit de havenstad Rotterdam varen de schepen als sieraden over de zee en met zoveel woningen erbij zullen er ongetwijfeld ook kinderstemmen gaan klinken. Ik wens ons zo'n sieraad voor Lombardijen, voor de stad, toe. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank mijnheer De Haan. Dan gaan wij door naar de heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Dank u wel voorzitter. We hebben in de commissie aandacht gevraagd voor de voorzieningen in het gebied. De heer Verhoef begon over de horeca en wij zouden het graag wat breder over de voorzieningen willen hebben. De teksten zijn nog wat van 'we willen dit, we zoeken ernaar, we streven ernaar' en we willen daar graag wat meer zekerheid over. We zouden het fijn vinden als in de volgende documenten, ook met verwijzing naar de referentiewaarden, heel helder staat hoe we met de voorzieningen omgaan en op welke manier we welke voorzieningen realiseren.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja dank u wel. Na het lovende verhaal van de heer De Haan heb ik ook zo'n lovend verhaal, het moet niet gekker worden. Ik wil de wethouder complimenteren met dit plan, het is werkelijk fantastisch dat we met dit project bijna 500 woningen in het middensegment realiseren. De grote groep Rotterdammers die naar woningen in dit segment zoekt is gigantisch en ik ben er heel erg blij mee. Lombardijen bestaat voor meer dan 80% uit woningen in het sociale segment, veel woningzoekenden kunnen geen aanspraak maken op woningen uit dit sociale segment omdat ze te veel verdienen om een sociale huurwoning te krijgen of te weinig om een schaarse koopwoning te kopen. Het is een groep voor wie we daarom vaak geen andere optie hebben dan een enkelkje Barendrecht en dat willen we niet. De Rotterdamse VVD wil graag dat deze mensen voor de stad behouden blijven, kansrijke starters die net een studie in deze stad hebben afgerond, Rotterdammers die toe zijn aan een nieuw huis, leraren en politieagenten waar Rotterdam-Zuid zo'n behoefte aan heeft. Juist deze mensen willen wij graag in de stad behouden en alleen al om de sociale samenhang in Lombardijen te behouden, willen we ook dat deze mensen de mogelijkheid hebben om in Lombardijen te kunnen blijven wonen. Voor al deze mensen en voor Lombardijen is dit project erg belangrijk en daarom nogmaals complimenten aan de wethouder. Graag zo snel mogelijk de eerste paal in de grond en als het kan, wil ik daarbij zijn. Dank u wel.

De VOORZITTER. Er worden hier gewoon allemaal privévragen aan de wethouder gesteld, wie er allemaal bij het feestje mogen zijn. De heer Dahoe.

De heer DAHOE (denk). Dank u wel voorzitter. Het gebiedsambitiedocument Kop van Homerus biedt een prachtige kans om een duurzaam en verbonden stuk van de buurt realiseren waar Rotterdammers

trots op kunnen zijn. Wij staan positief tegenover dit plan dat niet alleen de weg vrijmaakt voor een toekomstbestendige ontwikkeling, maar ook ruimte biedt om een wijk te maken waarin bewoners graag willen wonen en willen blijven wonen. De nabijheid van het station Rotterdam-Lombardijen maakt het gebied bovendien uitstekend bereikbaar, wat de aantrekkelijkheid alleen maar versterkt. Allereerst zijn wij enthousiast over de toevoeging van bijna 500 woningen die hard nodig zijn in een stad waar de woningnood hoog is en we zien hier een kans om bestaande bewoners een betere woonkwaliteit te bieden. Het is belangrijk dat we het karakter en de samenhang van de buurt behouden en versterken zodat het een plek wordt waar iedereen zich thuis voelt. Daarnaast waardeerden wij het historisch onderzoek dat is uitgevoerd om het oorspronkelijke karakter van de wijk te behouden. Dit soort onderzoeken zouden wat ons betreft bij stedelijke ontwikkelingen standaard moeten worden, ze zorgen ervoor dat respectvol wordt omgegaan met de bestaande stedenbouwkundige opzet en de cultuurhistorische waarde die deze wijk uniek maakt. Participatie van bewoners is essentieel voor het succes van dit project. Tijdens de participatieavonden hebben bewoners hun behoefte aan meer verbinding en ontmoeting geuit en wij ondersteunen daarom de terugkeer van het Huis van de Wijk, een belangrijke plek waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten en kunnen samenwerken. Daarnaast hopen wij dat de bewoners die hebben aangegeven graag wat meer contactmomenten met de burens te willen wat actiever gebruik van het Huis van de Wijk gaan maken. Dat zal niet alleen bijdragen aan de sociale cohesie, maar ook aan het woongenot en welzijn van de bewoners. Tot slot willen we wethouder Zeegers bedanken voor haar inzet en toewijding. We zien volop kansen om van de Kop van Homerus een levendige inclusieve buurt maken waar bewoners trots op kunnen zijn en we hopen dat deze ontwikkeling een schoolvoorbeeld zal worden van hoe je in de stad kunt doorstromen en hoe je niet naar randgemeenten hoeft uit te wijken. Dank u wel.

De VOORZITTER. Ik vraag me inmiddels af wat de wethouder heeft gedaan dat u allemaal zo complimenteus bent, heeft ze u omgekocht of zo? Het is echt ongelooflijk. Oh de kerstgedachte, houd dat vast tot het eind zou ik willen adviseren. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? Ik zie de heer Vonk.

De heer VONK (cu). Ja dank u wel voorzitter, ik moet het kort houden. Ik kan me natuurlijk aansluiten bij de lofzang van vooral DENK over de toewijding van de wethouder, maar het punt dat zij hebben gemist en wat ik wel van hen had verwacht, is natuurlijk het percentage sociaal dat in het project zit, 11,5%. Als het ons niet lukt om hier meer sociaal te bouwen, waar dan wel? De wijk- en gebiedsprofielen laten zien dat Lombardijen en IJsselmonde qua segmentering en verhouding huur en koop best gemêleerd zijn en dat er zeker geen sprake van 90% sociaal is. Daarom de motie 'Het kan best wat socialer op de Kop van Homerus'. Dat waren wat mij betreft mijn laatste woorden bij dit punt. Ik heb geen spreektijd meer, maar alvast coulance om straks bij horeca toch nog een drietal moties te kunnen indienen. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Vonk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Het kan best wat socialer op de Kop van Homerus

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het raadsvoorstel over het vaststellen van het gebiedsambitiedocument Kop van Homerus;

constaterende dat:

- uit het gebiedsprofiel blijkt dat in IJsselmonde als geheel het percentage corporatiewoningen 47% bedraagt¹;
- uit het wijkprofiel van Lombardijen 2024 blijkt dat het percentage koopwoningen 29% bedraagt²;
- op de Kop van Homerus het percentage sociale huurwoningen op dit moment circa 90% bedraagt;
- in het beoogde voorstel het percentage sociale huurwoningen straks nog 11,5% bedraagt;

overwegende dat:

- gezien de opbouw van de woningvoorraad in IJsselmonde, de enorme verdichting en de ambitie om vanaf 2026 ten minste 25% van de nieuwbouw sociaal te bouwen een percentage van 11,5% sociale huur in het projectgebied wel uiterst mager is;
- wanneer we de stad verdichten tevens een kans voor woningcorporaties ontstaat om ook hun sociale voorraad te kunnen uitbouwen en vernieuwen;

- wanneer we willen vernieuwen in de bestaande voorraad dat vaak gepaard zal gaan met de wens om de segmentering aan te passen;
- juist daarom voor de toekomst (schuif)ruimte moet zijn om de bestaande sociale voorraad van IJsselmonde te kunnen vernieuwen en verduurzamen;
- daarom een zekere overprogrammering qua sociale huur een zegen zou zijn;

verzoekt het college:

- in de verdere uitwerking van de plannen voor de Kop van Homerus op zoek te gaan naar mogelijkheden om extra sociale huurwoningen te realiseren, zo nodig ten koste van het topsegment, en daarbij conform de ambities van het college te streven naar een percentage van ten minste 25%;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, A. Kockelkoren en G.J. Engberts

¹ <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/ijsselmonde/ijsselmonde>

² <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/ijsselmonde/lombardijen>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Een verhelderende vraag.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Dit is een verhelderende vraag. Nee, ik wil de goede sfeer niet verpesten. Een korte vraag aan de heer Vonk om goed te begrijpen en te kunnen bepalen of we met deze motie willen meestemmen: hoeveel sociaal is voor u dan voldoende?

De VOORZITTER. De heer Vonk.

De heer VONK (cu). Voorzitter, hier wordt geroepen 'alles', maar dat vind ik natuurlijk niet en ik zal u die handreiking bij dezen doen. Wat mij betreft zou 20% een heel mooi percentage zijn om hier te realiseren, en niet die 11,5%, maar het liefst natuurlijk richting 30%. U hebt het over mensen met een portemonnee, maar dit gaat over mensen met inkomens tot bijna € 50.000,00 die van deze woningen gebruikmaken. Laten we niet denken dat het bij sociale woningen over mensen met een kleine beurs gaat, dit gaat over mensen met een inkomen tot € 50.000,00 die van deze woningen gebruik kunnen maken en dat zou ik hen wel gunnen, dus ik zou zeggen, zo'n 20-30%.

De VOORZITTER. Mijnheer Van Dommelen, echt kort want u bent bijna door uw tijd heen en de heer Vonk is ook al door zijn tijd heen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ik heb nog zestien seconden. De heer Vonk legt het anders uit. Omdat ik zei dat al meer dan 80% sociaal is, is mijn vraag eigenlijk hoeveel sociaal in de wijk voor u voldoende is. Sorry, ik heb dat misschien niet duidelijk genoeg gezegd.

De VOORZITTER. Heel kort.

De heer VONK (cu). We hebben naar het wijkprofiel gekeken. Naar onze informatie ligt dat echt een stuk lager, maar u hebt andere informatie, interessant. Daar zouden we achter de schermen nog even over moeten praten, daar heb ik nu geen tijd voor, maar achter de schermen nog even een gesprek daarover.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren? De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter. Lombardijen is een zeer gemengde wijk met een zeer duur stuk, zeg ik tegen de heer Van Dommelen, ga daar maar eens wandelen, maar ook een groot sociaal deel. Ik wil de wethouder vragen waarom het zo moeilijk is om 200 woningen sociaal te maken als je 500 woningen toevoegt. 40% is bij ons de limiet, als je meer dan 100 woningen bouwt dan moet minstens 40% sociaal zijn.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja voorzitter, ook ik heb weinig tijd. Ik sluit mij volledig aan bij het verhaal van de heer Vonk van de ChristenUnie want laten we duidelijk zijn, alles leuk en aardig maar 11,5%... Aan de heer Van Dommelen, het moet minstens 20% zijn, het liefst 30% en in de provincie zijn we keihard bezig om er 40% van te maken. Als wij de woningnood echt willen oplossen, echt de woningnood willen oplossen, moeten we naar volkshuisvesting en stoppen met woningbouw voor de markt, woningbouw voor projectontwikkelaars, dan zullen we als overheid echt serieus anders moeten gaan denken en ja, dat blijft in elk plan dat we hebben. Ik ben blij met de opmerkingen van DENK, maar 11,5% zal uw achterban toch niet lekker in de oren klinken, daar heb ik u niet over gehoord en dat vind ik zonde. Als u een lofzang geeft, geef u dan ook alstublieft dat soort zaken mee. Het is zonde dat het geen 20% is.

De VOORZITTER. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, drie seconden. Ik vind ook dat in dit plan meer sociale woningen moeten komen. Verder is het een mooi plan, maar er is altijd wel een reden om te weinig sociale woningen te bouwen, ook nu weer en ik vind dat zonde, we moeten ons daar gewoon harder voor inzetten. Er staan in Rotterdam 100.000 woningzoekenden op regio Rijnmond ingeschreven, die hebben geen woning en daarvoor is meer sociaal nodig.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Kan de wethouder antwoorden? Dan geef ik u het woord.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dank u wel voorzitter. Deels complimenten en die complimenten zie ik dan maar richting het plan en ik als vertegenwoordiger van het plan, maar her en der ook wat kritische noten. Ik denk dat we met zijn allen wel kunnen stellen dat het belangrijk en goed is dat we in het gebied Lombardijen investeren. Er zijn onvoorstelbaar veel kansen bij het ov, een prachtig Zuiderpark in de buurt, heel veel groen eromheen, maar we zien nu toch dat het daar wat aan het verloederen is, vooral de Homerusbuurt en de Molièrebuurt, en ik denk dat het voor dat gebied zelf, maar ook voor de omliggende wijken, heel erg belangrijk is dat we daarin investeren. Dat gaat heel veel kwaliteit aan onze stad toevoegen en ook heel veel woningen want er komen behoorlijk wat woningen bij. Dan ga ik even alle vragen langs. Leefbaar Rotterdam heeft één motie over de horeca. We hebben hier inderdaad een gebiedsambitiedocument en dat is natuurlijk altijd bedoeld om iedereen al aan de voorkant mee te nemen in de ambities die we voor wijken hebben, zodat we daar met elkaar goed het politieke debat over kunnen voeren, maar de keerzijde is dat dan nog heel veel niet helemaal concreet is ingevuld. Daar vraagt u natuurlijk terecht aandacht voor, dat kunnen we in de vervolgplannen steeds concreter maken en dat geldt ook voor de horeca. U vraagt daar in het masterplan dat hierna volgt beter op terug te komen en dat kunnen wij goed doen. Wat mij betreft is deze oordeel raad. Verder stelt u een vraag over het wijkgebouw dat nu vrij groot is, komt dat in de uitwerking van de plannen op dezelfde manier terug? Er komt zeker een wijkgebouw terug, maar we moeten nog echt even goed kijken of dat van dezelfde grootte is. Je moet natuurlijk altijd alles goed afwegen, maar dat komt ook in de vervolgplannen steeds concreter terug en er komt zeker een wijkgebouw, maar het formaat ervan valt nog even te bezien. Dat was Leefbaar Rotterdam. D66 had geen vragen, wel een mooie verwijzing naar de vegetarische Chinees die daar inderdaad is gevestigd. De PvdA zei eigenlijk hetzelfde, 'die voorzieningen staan er wel in, de metrages worden opgenomen, maar wat voor voorzieningen komen er precies, hoe kunnen we daar de vinger aan de pols houden?' en ook die referentiewaarden indachtig vraagt u: kunt u daar in de vervolgplannen meer uitwerking aan geven? Dat zal ik doen, daarvoor geldt eigenlijk hetzelfde als voor het wijkgebouw en de horeca. U houdt een warm pleidooi voor de voorzieningen, die zijn natuurlijk ook heel belangrijk en dat zullen wij ook zeker doen. Dan de VVD, de heer Van Dommelen. U had ook een enthousiast pleidooi voor de kwaliteitsimpuls in dit gebied en u wilt aanwezig zijn als de eerste paal wordt geslagen. Ik vraag me af of dat nog in onze raadsperiode lukt, maar laten we ervoor zorgen, ik zal er in ieder geval zoveel mogelijk spoed achter zetten en u bent sowieso altijd welkom bij alle eerste palen die geslagen worden. Dan ga ik naar de ChristenUnie. De heer Vonk gaf aan het allemaal mooi te vinden, maar toch te weinig sociaal. Een aantal van u heeft dat natuurlijk ook gezegd, mevrouw Verkoelen, mevrouw Kockelkoren en de heer Coşkun. Dat pleidooi voor sociaal, daarop wil ik in één keer reageren. We hebben echt wel naar deze wijk gekeken en met dit plan komen er de facto wel meer sociale woningen terug, tien meer dan er worden weggehaald, maar we hebben gemeend om hier met name het

middensegment een impuls te geven. De sociale voorraad in de Homerusbuurt en de Molièrebuurt is nu 90% en er wordt nog wat toegevoegd, maar we willen juist die wijken voor iedereen. Wij hebben ook in onze Woonvisie opgenomen dat wij juist meer diversiteit in gebieden willen en dus ook in inkomensgroepen omdat dit wijken sterker maakt en dat kan hier heel goed, daarom doen we dat. We hebben in ons coalitieakkoord een percentage opgenomen dat over de hele stad geldt en daar stuur ik ook op. In dit geval willen we juist wat meer voor de middeninkomens, voor de sociale stijgers, het voor hen ook mogelijk maken om in het gebied te blijven. Per saldo gaan er geen sociale woningen weg, sterker nog er komt een aantal bij. Dat betekent ook dat ik uw motie zal ontraden. Dat heeft deze inhoudelijke argumentatie, maar ook nog een ander argument en dat heeft te maken met de WBI-subsidie die we voor dit gebied hebben gekregen. Daar hebben we op dit segmenteringsniveau ook een subsidie voor aangevraagd en als wij nu de plannen veranderen, moeten wij weer in overleg met het rijk over of die WBI-subsidie dan blijft staan. Dat zal vertraging opleveren die we ons niet kunnen veroorloven want bij WBI geldt dat je die eerste paal wel binnen drie jaar geslagen moet hebben. Om die twee redenen, de diversiteit van het aanbod, het feit dat er al heel veel sociaal is plus die WBI-subsidie die op deze segmentering is gebaseerd, ontraad ik deze motie. Dat is direct een antwoord op de vragen van de heer Coşkun en mevrouw Kockelkoren. Mevrouw Verkoelen zegt 'u bouwt voor de projectontwikkelaars', maar zo zie ik dat niet. Wij bouwen voor de middeninkomens. Projectontwikkelaars bouwen zowel de sociale woningen en de middenwoningen als het topsegment, projectontwikkelaars zijn uitvoerders van de bouwopgaven. Wij bouwen dit echt voor de sociale stijgers die we ook in dit gebied willen houden en zelfs daarnaartoe willen leiden. Dat was eigenlijk de beantwoording van de vragen.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Een verduidelijkende vraag aan de wethouder. U noemde de Molièrebuurt en aantallen van 90%, maar de Molièrebuurt valt toch gewoon onder Lombardijen of is dat niet zo?

De VOORZITTER. Wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, maar we hebben het over de Kop van Homerus. De Homerusbuurt en de Molièrebuurt zijn beide onderdeel van Lombardijen en in die buurten is het 90% sociaal.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Eén kleine verduidelijking van mijn kant voorzitter, want ik word gebombardeerd met allemaal appjes van mensen die zeggen 'hoe kom je aan de informatie dat meer dan 80% in Lombardijen sociaal is?' De ChristenUnie heeft zelfs een link in de motie opgenomen, maar die ziet alleen op corporatiewoningen. Het totaal aantal huurwoningen in de sociale sector zit boven de 80% en dat blijkt uit de gebiedsatlas, ik raad u allemaal aan daar even naar te kijken.

De VOORZITTER. Dat was volgens mij meer een verduidelijking. Andere leden nog? Dat is niet het geval, dan dank ik de wethouder hartelijk en sluit ik agendapunt 7.1.

De VOORZITTER. Dan gaan we over naar agendapunt 7.2 en vraag ik een ondervoorzitter... O, mevrouw Vogelaar.

Mevrouw VOGELAAR (pvda). Ja, een punt van orde. Naar aanleiding van de reactie van de voorzitter op mijn motie onder agendapunt 6.2, motie 13, heb ik het dictum gewijzigd en die zou ik graag willen indienen, een gewijzigde motie.

De VOORZITTER. Heeft mevrouw Van de Peppel ook een gewijzigde motie? Ja, dan pakken we die in één keer mee.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). We hebben naar aanleiding van het debat met de wethouder het dictum even aangepast.

6.2 Ontwikkelen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders - vervolg

De VOORZITTER. Mevrouw Vogelaar heeft de volgende motie ingediend.

Motie 13A. Uitspraak rechtbank over LVV

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- de rechtbank op 19 december 2024 heeft geoordeeld dat de minister van Asiel en Migratie ook na 1 januari 2025 opvang moet blijven bieden aan de 22 ongedocumenteerde mensen die in de Rotterdamse Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) verblijven en een kort geding hebben aangespannen;
- doorslaggevend voor de rechtbank is dat mensen anders mogelijk op straat belanden met alle gevolgen van dien;

overwegende dat:

- naast voornoemde 22 ongedocumenteerde mensen er in Rotterdam nog 23 andere mensen gebruikmaken van de LVV;
- het ROS en het Leger des Heils opvang en begeleiding in Rotterdam kunnen blijven bieden en er in totaal 45 plekken beschikbaar zijn;

verzoekt het college:

- de 45 huidige opvangplekken in Rotterdam beschikbaar te houden voor de mogelijke opvang van ongedocumenteerde mensen;
- de minister aan te bieden om voor de uitvoering van het vonnis van de rechter, gebruik te maken van de bestaande LVV-opvangplekken in Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.E. Vogelaar, S. van de Peppel, T. Kind, T.S.J. Coşkun, M.R. van Campenhout en L.S. Vlieger

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/RechtbankRotterdam/Nieuws/Paginas/Minister-moet-voorlopig-opvang-blijven-bieden-aan-22-vreemdelingen-zonder-verblijfsvergunning.aspx>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

7.3 Stand van zaken aanbesteding, doelgroepenvervoer - vervolg

De VOORZITTER. Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende motie ingediend.

Motie 5A. Huisdieren mogen mee

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer;

constaterende dat:

- in het Programma van Eisen Inkoop Doelgroepenvervoer 2025 is opgenomen dat er geen andere dieren dan blindengeleidehonden of hulphonden tijdens de rit zijn toegestaan;

overwegende dat:

- door deze bepaling een rit naar bijvoorbeeld de dierenarts of het dierenasiel niet mogelijk is;
- hierdoor personen die recht hebben op doelgroepenvervoer en goed zorg willen dragen voor het welzijn van hun huisdieren niet volledig gebruik kunnen maken van de vervoersvoorziening;
- doordat geen bezoek aan de dierenarts kan worden gebracht, dieren hierdoor onnodig zouden kunnen lijden;

verzoekt het college:

- nader te bepalen onder welke omstandigheden en/of met welk doel het meenemen van huisdieren in het doelgroepenvervoer gewenst is;
- indien juridisch haalbaar, toe te staan dat personen die recht hebben op doelgroepenvervoer een huisdier kunnen meenemen in de aankomende aanbestedingsperiode;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel, D.P.A. Tak, T.S.J. Coşkun, A. Kockelkoren en M.R van Campenhout

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Dan constateer ik dat de motie 'Huisdieren mogen mee' en de motie 'Uitspraak rechtbank over LVV' allebei zijn gewijzigd, voldoende zijn ondertekend en deel uitmaken van het debat. Mag ik de heer Engberts of mevrouw Kockelkoren vragen om de orde van de vergadering over te nemen? Iemand, wil iemand ons uit de brand helpen?

7.2. Voortgang uitvoeringsplan Horeca

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan zijn we aanbeland bij punt 7.2, Voortgang uitvoeringsplan Horeca en ik geef het woord aan de heer Koster die al klaarstaat.

De heer KOSTER (lr). Voorzitter, op 18 december jl. liep ik na een concert op het Schouwburgplein en het was rustig. 'Ik liep in een te stille stad, ik heb eigenlijk nooit last van heimwee gehad, maar de mensen ze slapen, de wereld gaat dicht en dan denk ik aan Limburg want daar brandt nog licht'. Ik heb me de afgelopen periode vaak zo gevoeld, er was gewoon te weinig aandacht voor de horeca en het nachtleven in deze stad. Leefbaar Rotterdam is tevreden met de koers die door deze wethouder is ingezet en de wethouder heeft tijdens de commissievergadering een aantal toezeggingen gedaan die dit gevoel versterken. Het uurtje langer bedoel ik dan, die proef is een succes geworden en wordt doorgezet. Ook wordt bekeken of dit naar de donderdag kan worden doorgetrokken en dat zou echt fantastisch zijn. We hebben ook zorgen van de omwonenden van de Oude Haven gehoord en de wethouder heeft toegezegd onze zorgen over de isolatie van de sociale huurwoningen van Havensteder aan de Oude Haven met wethouder Zeegers te bespreken en daar horen we nader van. De wethouder heeft ook laten weten bereidwillig te kijken naar het faciliteren van het nachtleven in leegstaand gemeentelijk vastgoed zoals Waterfront, ook dank daarvoor. De wethouder heeft ook toegezegd te kijken naar de mogelijkheden om bruine kroegen extra te waarderen. Dat waarderen wij zeker, maar toch komen we met twee extra moties. Die zijn breed ondersteund door mijn vrienden van GroenLinks, van de VVD, van Forum voor Democratie en van de PvdA en ik zal ze hier indienen. Het zijn twee moties, de eerste is 'De dag van de bruine kroeg' en de tweede gaat over een onderzoek naar of een bepaalde kroeg, als ze daar zelf interesse in hebben, als Rotterdams erfgoed kan worden erkend. Voorzitter, waarom de bruine kroeg? Collega Verhoef heeft net ook al een motie ingediend en dat leeft breed. In Rotterdam zijn steeds meer koffietentjes, dure cocktailbars en mensen met bakfietsen te zien en dat hoeft echt niet in alle gevallen slecht te zijn, maar we moeten ervoor zorgen dat we niet doorslaan en we straks alleen Nutellawafels en gin-tonics met komkommer kunnen nuttigen. Voorzitter, ik ga niet nog een keer verwijzen naar de Willems Kantine, maar nu naar een ander stuk recent erfgoed, Crème de la Crooswijk dat werd uitgezonden op de Nederlandse tv toen CNN ons in 2017 als new capital of cool, jawel, had uitgeroepen. In beeld kwam iemand uit Crooswijk die nog een ouderwetse kopstoot nuttigt. Misschien moet ik dat even uitleggen, dan pak je zo'n glas...

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Koster, uw twee minuten zijn inmiddels om.

De heer KOSTER (lr). Hoppa, helaas is er geen biertje. Zo een kopstoot graag met mate en in een bruine kroeg. Voorzitter, en dan denk ik aan Rotterdam want daar brandt nog licht.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Koster heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Dag van de Bruine Kroeg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van Voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- bruine kroegen het in heel het land moeilijk hebben;
- het aantal cafés landelijk met 33% daalde de afgelopen achttien jaar;
- de bruine kroeg ook in Rotterdam steeds vaker plaatsmaakt voor een hippe koffietent of luxe cocktailbars;

overwegende dat:

- de bruine kroeg naast een hoop gezelligheid ook een sociale functie vervult;
- de bruine kroegen simpelweg in het Rotterdamse straatbeeld thuishoren;
- in een andere grote stad in Nederland jaarlijks een Dag van de Bruine Kroeg wordt georganiseerd om de bruine kroegen onder de aandacht te brengen en hen een steuntje in de rug te bieden;

verzoekt het college:

- met de bruine kroegen in Rotterdam in gesprek te gaan om ook in onze stad samen een Dag van de Bruine Kroeg te organiseren;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.F.E. Koster, M.Y. Morkoç, D.A. van Groningen, A.R. Oostdijk, S. Reitema

Motie 2. In de Rotterdamse kroeg moet het altijd gezellig blijven!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van Voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- bruine kroegen het in heel het land moeilijk hebben;
- het aantal cafés landelijk met 33% daalde de afgelopen achttien jaar;
- de bruine kroeg ook in Rotterdam steeds vaker plaatsmaakt voor een hippe koffietent of luxe cocktailbars;

overwegende dat:

- de bruine kroeg naast een hoop gezelligheid ook een sociale functie vervult;
- de bruine kroegen simpelweg in het Rotterdamse straatbeeld thuishoren;
- wij het belangrijk vinden dat de bruine kroegen in Rotterdam blijven bestaan;

verzoekt het college:

- te inventariseren welke bruine kroegen in Rotterdam nog geen predicaat 'Echt Rotterdams Erfgoed' genieten;
- met deze kroegen en Stichting Wijkcollectie in gesprek te gaan of deze bruine kroegen gezien hun status het predicaat 'Echt Rotterdams Erfgoed' kunnen krijgen;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.F.E. Koster, M.Y. Morkoç, D.A. van Groningen, A.R. Oostdijk en S. Reitema

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan is het woord aan mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, dank u wel. Ja, de liefde voor de horeca zit bij mij ingebed, wellicht omdat ik, toen ik hier in Rotterdam kwam wonen, als zingende bediening bij Pasta e Basta werkte, maar ik ga vandaag geen liedjes zingen, er was al een mooi gedicht en volgens mij

hebben we genoeg muziek in deze raadzaal. In ieder geval vind ik het altijd mooi want als ik aan de horeca denk dan denk ik ook een beetje aan die kroegtijgers, weet je die kroegtijgers zitten voor de bar, soms op de bar, soms achter de bar en soms doen ze het alle drie, ik laat even in het midden welke ik ben. Ik ben in ieder geval ongelooflijk blij dat er eindelijk meer ruimte voor onze horeca is en dat dit college daar werk van maakt. Zo zijn we ook als Rotterdamse VVD erg blij met de toezegging die we hebben gekregen voor het uurtje extra op donderdag dat wordt onderzocht en ook dat het vergunningstelsel tegen het licht wordt gehouden door het belevingsonderzoek nog een keer uit te voeren. We staan hier vanavond om toch nog een paar moties in te dienen en de eerste gaat over de terrassen. We hebben al vaker aangegeven dat we het belangrijk vinden dat we maatwerk kunnen leveren en dat hebben we nu ook eindelijk geborgd met Horecagebiedsplannen die we kunnen aanpassen. Wat ons betreft gaan we daar goed over communiceren, ook de ondernemers wijzen op die mogelijkheden en dat doen we met de motie 'Met een groter terras helemaal in mijn sas!', waarin we die communicatie regelen en dat doen we samen met Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie. Daarnaast hebben wij in de commissie gesproken over die doorloopruimtes die ook voor mindervaliden belangrijk zijn. We hebben natuurlijk ook de wens om meer ruimte aan horeca te bieden. We vinden in ieder geval dat wij als Rotterdam zelf moeten kijken naar wat wij doen en daarom voldoende doorloopruimte ook voor Rotterdam. Tot slot, als we met elkaar in overleg blijven dan zorgen we ook dat we elkaar inspireren en van elkaar kunnen leren. We hebben onlangs de Rotterdamse veilige horecaroutes ingediend, die ook vragen om meer interactie tussen de gebieden en daarom willen we graag ook een motie in overleg met de horecasector die ervoor gaat zorgen dat we een periodiek overleg krijgen om dat te realiseren.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Van Groningen heeft de volgende moties ingediend.

Motie 3. Met een groter terras, helemaal in mijn sas!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- in het uitvoeringsplan Horeca tot november 2024 extra terrasruimte werd geboden aan de horeca van maximaal 25% ten opzichte van het vergunde terras;
- de uitgangspunten van het uitvoeringsplan Horeca en de Horecanota juist wil inzetten op fysieke ruimte en maatwerk;

overwegende dat:

- de nieuwe horecagebiedsplannen (HGP) in sommige gebieden wel meer ruimte bieden voor terrassen en in andere gebieden niet;
- meer ruimte ook meer rust geeft en voor elke soort horecaonderneming direct bijdraagt aan meer omzet;
- het college aangeeft flexibel om te gaan met wijzigingen of initiatieven die tijdens de vaststelling van de nieuwe HGP niet waren voorzien en nu de mogelijkheid bestaat om de HGP tussentijds te wijzigen;
- ondernemers echter vaak niet goed weten waar ze met verzoeken terecht kunnen;
- duidelijkheid belangrijk is omdat onzekerheid niet bijdraagt aan verlevendiging en duurzame investeringen in de terrasruimte en de omgeving;

draagt het college op:

- helder te communiceren naar ondernemers dat het college flexibel met nieuwe initiatieven omgaat en dat een HGP tussentijds kan worden gewijzigd;
- initiatieven die horecaondernemers in de stad hebben als het gaat om gezamenlijke terrassen waarvoor draagvlak bij andere ondernemers en bewoners is, snel in behandeling te nemen;
- jaarlijks te rapporteren over deze nieuwe aanvragen waarbij wordt aangegeven hoeveel van deze aanvragen positief of negatief zijn beoordeeld;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, G.F.E. Koster en A.R. Oostdijk

Motie 4. Voldoende doorloopruimte ook voor Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- de horecakoers inzet op het bieden van (fysieke) ruimte aan ondernemers;

overwegende dat:

- Rotterdam ernaar streeft een openbare ruimte te creëren die voor iedereen toegankelijk is;
- het voor horecaondernemers belangrijk is zoveel mogelijk een duidelijk speelveld met eerlijke regels te creëren;
- Rotterdam een doorloop bij terrassen van 1,80 meter hanteert;
- er in de praktijk veel plekken zijn waar het onmogelijk is om 1,80 meter aan doorloopruimte te waarborgen door te smalle stoepen of door de gemeente geplaatste ornamenten op de stoep;
- de gemeente altijd een keuze heeft om gemeentelijk straatmeubilair te plaatsen en hier een economische toets dient te hanteren;
- de gemeente ook haar verantwoordelijkheid dient te nemen om een goede doorloop te garanderen bij het plaatsen van gemeentelijk straatmeubilair;

draagt het college op:

- een gemeentelijk afweging of toetsingskader op te stellen waarbij de gemeente rekening houdt met het plaatsen van gemeentelijk straatmeubilair in de buurt van horecagelegenheden opdat de gewenste doorloop van 1,80 meter gewaarborgd blijft;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, M.Y. Morkoç, S. Reitema en E. Rehim Zadeh

Motie 5. In overleg *met* de horecasector

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de voortgang uitvoeringsplan Horeca;

overwegende dat:

- Rotterdam in de tijd van de deelgemeenten een periodiek overleg genaamd werkgroep Branches kende;
- de partijen Koninklijke Horeca Nederland (KHN), het voormalig Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (is nu Stadsontwikkeling SO), KvK, DCMR, grote brouwers (Heineken en InBev), brandweer, Directie Veilig, bureau Vergunningen en de horecagebiedsadviseurs van het centrum met elkaar om tafel zaten;
- tijdens dit soort overleggen cruciale informatie werd gedeeld over de sector, over evenementen, over ontwikkelingen in andere steden en best practices;
- het cruciaal is dat de gemeente Rotterdam voldoende kennis van de laatste ontwikkelingen in de horecasector heeft en de horecagebiedsadviseurs hierin een cruciale rol spelen;
- gebieden zoals de Oude Haven, de Witte de Withstraat, Rotterdam Central District, Noord en de Meent nu eigen eilandjes zijn;
- periodiek overleg bijdraagt aan het sneller oplossen van uitdagingen en ook meer kennis en begrip over en weer creëert;
- momenteel frequent overleg met KHN plaatsvindt en er ruimte is om zo'n overleg twee keer per jaar uit te breiden met bovenstaande partijen en de N8W8 Rotterdam;
- periodiek overleg ook kan helpen bij het verbeteren van de veiligheid in en tussen de gebieden.

draagt het college op:

- twee keer per jaar een periodiek overleg in te stellen met alle relevante stakeholders en hiervoor de ruimte te zoeken in periodieke overleggen met KHN;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, M.Y. Morkoç, G.F.E. Koster en A.R. Oostdijk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Hartelijk dank. Dan ga ik naar mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Ja dank voorzitter. Ik heb op 18 december jl. nog een laatste werkbezoek afgelegd voor het horecadebat. Eigenlijk is ieder bezoek aan een kroeg voor een horecawoordvoerder een werkbezoek en dat maakt het ook een van de leukste portefeuilles, ik raad het iedereen aan. GroenLinks zet zich er dan ook voor in, Rotterdam mag echt een nog veel gezelliger een levendigere plek worden en de horeca speelt hierin een cruciale rol, het is een plek voor samenkomen en samenzijn. Toch is het belangrijk dat we daarbij ook oog houden voor balans. Voor GroenLinks is het essentieel dat Rotterdammers zich in hun eigen buurt blijven thuis voelen, zelfs als er een gezellige kroeg om de hoek is. We denken dat hier in de toekomst meer een rol kan zijn voor de wijkraden die nu onvoldoende zijn meegenomen. Ook hadden we een toezegging voor het geluidsonderzoek in de Oude Haven, maar helaas zijn veel van onze andere moties over de Oude Haven destijds weggestemd. We wachten het onderzoek af voor verdere stappen. Verder tekenen we mee met moties zoals die van de PvdA over het bewonersonderzoek voor het uurtje extra, daar zijn we nieuwsgierig naar. Daarnaast mag er van ons ook ruimte zijn voor meer experimenteren, Rotterdam mag wat ons betreft best een beetje speelser met meer ruimte voor creativiteit en spontane initiatieven in de stad. We vinden het dan ook expliciet jammer dat die ruimte er momenteel voor de Vijverhofstraat niet is en we hopen dat ondernemers die in de scene zo worden gewaardeerd ook alle hulp krijgen om verder te groeien op een andere plek. We blijven ons hiervoor inzetten. We tekenen mee met de motie van Volt over het straatje, die wordt straks toegelicht, dat vinden we erg leuk en we steunen alle initiatieven voor autovrije horecastraten, meer toegankelijkheid en nacht-ov, van onder andere D66 en van de VVD. Ook vinden we het belangrijk dat er een goede balans is tussen dag- en nachthoreca, we gaan binnenkort het Nachtplan bespreken en we kijken daarnaar uit. De wethouder heeft ons tijdens de commissie al veel toegezegd, de noodzakelijke isolatie van de veertig woningen bij de Oude Haven en het beter verwerken van het horeca-afval, zodat de straten schoner zijn worden aangekaart bij de desbetreffende wethouders en dat waarderen wij. Ook de bruine kroeg, daar hebben we het net al over gehad, heeft onze aandacht en wij zijn blij met de twee moties hierop. Voorzitter, laten we samen werken aan een stad die leeft en bruist en een thuis blijft voor iedereen die 's avonds liever slaapt. Dat ben ik niet, maar andere mensen wel, die zijn er namelijk ook gewoon. We kijken ook erg uit naar de kroegentocht samen met de burgemeester. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mevrouw Morkoç. We gaan door met mevrouw Reitema van de PvdA.

Mevrouw REITEMA (pvda). Dank voorzitter. De PvdA wil ook een bruisende stad, ook een stad met ontmoetingsplekken, een stad waar iedereen zich veilig voelt en tegelijkertijd leven, slapen en rusten we in deze stad. De terugkerende vraag in dit dossier blijft voor mij hoe we deze stad met elkaar delen en hoe we de openbare ruimte met elkaar delen. Voorzitter, we hebben in de commissie een uitgebreid debat gehad en vandaag dienen we een aantal moties in om nog meer geluid te geven aan de belangen van de bewoners en ook aan de belangen van nachthoreca-ondernemers. Ook tekenen we mee op een aantal moties van andere partijen en ik noem ze niet allemaal op, maar wel twee, die van de SP over het nacht-ov en die van BIJ1 om op nog meer plekken menstruatieproducten beschikbaar te stellen. Wij hebben zelf nog drie moties om in te dienen. Wij vroegen in de commissie aandacht voor de woningen bij de Oude Haven en vooral voor de rust van de mensen die in deze woningen wonen, onze vraag was: is het college bereid om samen met Havensteder te kijken hoe meer aan de isolatie kan worden gedaan? Daarop kregen we het antwoord dat de vraag van de ene wethouder naar de andere wethouder werd doorgestuurd en ik ben blij te zien dat die wethouder hier vandaag zit. Ik stel deze vraag nogmaals aan deze wethouder, maar omdat er technisch gezien geen tweede termijn is, ga ik nu wel een motie daarover indienen en als het antwoord mij bevalt, kunnen wij de motie intrekken. Dan hebben we nog een motie om gehoor te geven aan het geluid van de nachthoreca-ondernemers over het ongelijke speelveld dat met het uurtje langer is gecreëerd en we willen dat dit geluid spoedig in de heroverwegingen van dit beleid wordt meegenomen. Tot slot, ook tijdens de technische sessie die we

hebben gehad, werd duidelijk dat moeilijk is om vast te stellen wat de daadwerkelijke effecten zijn van het uurtje langer op de leefbaarheid van de wijken. Er is geen aantoonbare negatieve impact, maar als je echt wilt weten hoe het met de leefbaarheid van deze buurten staat, zo werd ons verteld, is het advies om een bewonersonderzoek te doen, vandaar dat wij daar een motie voor hebben en ook met veel medeondertekenaars. Dan tot slot. Ik hoop echt dat de situatie voor de bewoners in de Oude Haven spoedig verbetert en ik verwacht dan ook een daadkrachtig optreden van het college om hierin verbetering aan te brengen. Dank.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Reitema heeft de volgende moties ingediend.

Motie 6. Isoleren in de Oude Haven

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- we de stad met elkaar delen en het uitbreiden van de horeca niet ten koste moet gaan van de leefbaarheid in onze buurten;

overwegende dat:

- bewoners in de Oude Haven aangeven dat de uitbreiding van de horeca via het uurtje langer een negatieve impact heeft gehad op de leefbaarheid van hun buurt;
- volgens de evaluatie van het 'uurtje langer' de registraties van het aantal geluidsincidenten flink omhoog zijn geschoten in 2023;
- een goede nachtrust een essentieel onderdeel van een goede gezondheid is;

verzoekt het college:

- samen met de woningcorporaties in de Oude Haven een plan op te zetten om de woningen te upgraden en beter te isoleren tegen onder andere geluidsoverlast;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema, R.T.J. van der Velden en T.S.J. Coşkun

Motie 7. Laat het nachtleven niet verschrallen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- de verruiming van de openingstijden, het 'uurtje langer', voor categorie 2-ondernemer voor een ongelijk speelveld zorgt voor de nachthoreca;

overwegende dat:

- nachtclubs en categorie 1-ondernemers hogere kosten hebben omdat ze aan strengere vergunningseisen moeten voldoen, zoals akoestische onderzoeken en veiligheid en exploitatieplannen;
- cafés die een verruiming van de openingstijden krijgen niet aan deze regelgeving hoeven te voldoen;
- dit leidt tot omzetverlies en minder bezoekers voor de nachthoreca;
- eerlijke regelgeving cruciaal is om Rotterdam leefbaar te houden in alle horecagebieden;

verzoekt het college:

- gehoor te geven aan het geluid van nachthorecaondernemers over het ongelijke speelveld dat is gecreëerd met het 'uurtje langer' en dit geluid spoedig mee te nemen in de heroverwegingen van dit beleid;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema, R.T.J. van der Velden en M.Y. Morkoç

Motie 8. Wat doet het met de leefbaarheid?

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- we de stad met elkaar delen en het uitbreiden van de horeca niet ten koste moet gaan van de leefbaarheid in onze buurten;

overwegende dat:

- bewoners aan de Oude Haven melden dat de langere openingstijden een negatief effect heeft gehad op de leefbaarheid van hun buurt;
- het onderzoeksrapport dat het uurtje langer evalueert negatieve gevolgen constateert op de veiligheid en openbare orde in de Oude Haven en Witte de With;
- de evaluatie van het uurtje langer aangeeft dat met de gebruikte gegevens niet goed het effect op de leefbaarheid kan worden onderzocht;
- het onderzoek aanbeveelt dat als er meer helderheid is gewenst naar het effect op de leefbaarheid hier een bewonersonderzoek voor nodig is;

verzoekt het college:

- het advies van het onderzoeksrapport over te nemen en een bewonersonderzoek uit te voeren in buurten waar een negatief effect op de veiligheid en openbare orde is geconcludeerd door het uurtje langer;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Reitema, M.Y. Morkoç R.T.J. van der Velden, T.S.J. Coşkun en T.J. Vonk

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik kijk naar mijnheer Vonk van de ChristenUnie, die is nu op mijn lijst.

De heer VONK (cu). Ja dank u wel voorzitter, ik zal me beperken tot het indienen van de motie. Ik had graag wat meer over dit onderwerp gezegd, ook richting de burgemeester, maar nu maar even niet. Drie moties, eerst eentje over de Oude Haven. We zijn blij dat er eindelijk een geluidsmonitoringsysteem is geïnstalleerd, maar wat ons betreft is dat onvoldoende en zou parallel moeten worden gekeken of en in welke mate de huidige geluidsbelasting reeds gezondheidsschade bij bewoners veroorzaakt en daarom de motie 'Onderzoek mogelijke gezondheidsschade bewoners Oude Haven' Dan nog iets. De bewoners hebben niet alleen 's avonds en 's nachts last van geluidsoverlast, nee het gebied is ook nog eens voetbalfanzone voor supporters van bezoekende clubs en dat betekent dat het ook overdag bal is. Gevaarlijk, woningen zijn voor hulpdiensten niet of nauwelijks te bereiken als zich daar een menigte supporters ophoudt en daarom dienen we samen met de PvdA en een heel aantal andere partijen de motie 'Voetbalzone of woongebied' in om de huidige zone te evalueren en indien nodig een andere plek te zoeken. Dan als laatste even terug naar het grote plaatje en dat is het onderzoek waarmee het college zichzelf complimenteert over het enorme succes van wat het 'een uurtje langer open' noemt. Voorzitter, er zijn inderdaad 28 ondernemers die in een enquête met 1036 respondenten hebben aangegeven dat ze wel tevreden zijn en dat is inderdaad een reden om een compliment uit te delen. Bewoners en medewerkers zijn niet bevraagd, we steunen dan ook de PvdA-motie over een onderzoek, maar eigenlijk zou dat onderzoek wat ons betreft niet meer hoeven, laten we gewoon stoppen met dat uurtje en de nacht aan de nachthoreca en de nachtvinders geven en laten en daarom de motie 'Laat de nacht aan de nachthoreca'. Dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Vonk heeft de volgende moties ingediend.

Motie 9. Laat de nacht aan de nachthoreca

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de voortgang van het uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- bewoners niet bevraagd zijn bij de evaluatie van de verruimde openingstijden voor horeca met een avondhorecavergunning tot 3.00 uur in plaats van 2.00 uur op uitgaansavonden;
- de meldingsbereidheid vanwege overlast steeds lager is en er desondanks een stijging van overlastregistraties is te zien;
- van de ruim 1000 aangezochte horecaondernemers slechts 28 hebben aangegeven tevreden met de verruimde openingstijden te zijn;
- Horeca Nederland grote bezwaren en bedenkingen blijft hebben bij het op deze manier van avondhoreca verkapte nachthoreca maken en daarom pleit voor afschaffen van 'uurtje langer';

overwegende dat:

- op basis van de evaluatie blijkt dat er nauwelijks draagvlak is voor verruimde openingstijden en er voldoende aanknopingspunten zijn voor het terugdraaien ervan;
- de openbare orde en veiligheid hiermee gediend zijn, evenals bewoners in de nabijheid van horeca;
- er voldoende nachtvergunningen beschikbaar zijn om Rotterdamse 'nachtvlinders' te faciliteren;

verzoekt het college:

- de verruimde openingstijden zo snel mogelijk terug te draaien en voor avondhoreca tijdens uitgaansavonden 2.00 uur als laatste sluitingstijd te hanteren en te handhaven;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en P.J.H.D. Verkoelen

Motie 10. Oude Haven: voetbalfanzone of woongebied?

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de voortgang van het uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- in het woongebied van de Oude Haven er een voetbalfanzone is aangemerkt voor bezoekende clubs aan Feyenoord tijdens Europese wedstrijden;
- de bewoners van de Oude Haven dringend aandacht hebben gevraagd voor de enorme overlast en gevaren die de voetbalfanzone in hun dichtbebouwde woongebied veroorzaakt;
- vele woningen hun toegangsdeur in de fanzone hebben en bewoners, waaronder ouderen en mensen met kinderen, door de massa supporters heen moeten om in of uit hun woningen te komen;
- de woningen nagenoeg onbereikbaar zijn voor hulpdiensten in geval van calamiteit;
- juist de woningen in de omgeving van de voetbalfanzone geen bijzondere geluidsisolatie hebben;

overwegende dat:

- bewoners van de Oude Haven op speeldagen hun woon- en leefomgeving overgenomen zien worden door supporters van uit spelende voetbalclubs, zo hebben ze niet alleen 's avonds en 's nachts, maar ook overdag overlast;
- er voldoende andere locaties in Rotterdam zijn waar een voetbalfanzone kan worden gerealiseerd die vele malen minder impact heeft op bewoners;
- Rotterdam een stad wil zijn waar zowel bewoners als gasten zich kunnen thuis voelen;

verzoekt het college:

- de huidige voetbalfanzone te evalueren en na te gaan of dit nog steeds een passende locatie is;
- hierover voor 1 april 2025 te rapporteren aan de raad;

Motie 11. Onderzoek mogelijke gezondheidsschade bewoners Oude Haven

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de voortgang van het uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- geluid in de leefomgeving hinder veroorzaakt en activiteiten en slaap van bewoners verstoort;
- uit onderzoek van de GGD en het RIVM blijkt dat dit kan leiden tot chronische effecten, zoals hart- en vaatziekten¹;
- het aantal overlastincidenten in de Oude Haven is gestegen van 1140 in 2022 naar 1275 in 2023, een stijging van maar liefst 12%;
- duidelijk is dat een deel van de bewoners van (sociale huur)woningen dagelijks overlast heeft van de terrassen die op gewone dagen om 1.00 uur en op uitgaansdagen om 2.00 uur sluiten;
- deze bewoners niet zomaar kunnen verhuizen als de overlast hen te veel wordt;
- de woningen volgens Havensteder voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van (geluids)isolatie, maar deze woningen zijn gebouwd in de tijd dat de terrassen nog om 23.00 uur moesten sluiten en op uitgaansdagen om 24.00 uur;
- stemgeluiden van terrassen en rondlopend uitgaanspubliek voor bewoners de meeste overlast geven, maar dat buiten het handhavingskader valt;

overwegende dat:

- het ontbreken van goede data over mogelijke gezondheidsschade goede besluitvorming over de juiste aanpak van groeiende geluidsoverlast ingewikkeld maakt;
- Rotterdammers mogen verwachten dat de gemeente zich maximaal inspant om gezondheidsschade te voorkomen;

verzoekt het college:

- samen met de GGD mogelijke gezondheidsschade veroorzaakt door (bezoekers van) horeca in en om de Oude Haven te onderzoeken en indien de uitkomsten daartoe aanleiding geven met passende maatregelen te komen om verdere gezondheidsschade te voorkomen;
- hierover voor 1 juli 2025 te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, P.J.H.D. verkoelen en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

¹ <https://www.rivm.nl/ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/gezondheidseffecten-geluid>

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Mevrouw Rehim Zadeh staat al op.

Mevrouw REHIM ZADEH (denk). Ja dank u wel voorzitter. We zien mooie horecagebiedsplannen met een gezonde balans tussen een bruisende stad en een leefbare stad en voorzitter daarom ook alle complimenten voor alles wat er aan horeca en mobiliteit in deze plannen staat want DENK is blij te lezen dat het gesprek over alternatieven voor het nachtvervoer wordt aangegaan. Ook tekenen we mee met de motie van Forum voor Democratie over de BOB-bus waar ook ik ooit in het verre verleden ben ingestapt. Voorzitter, de horecagebiedsplannen hebben ook een advies gekregen van de N8W8 en dit ondersteunen wij. Ook kregen we het advies van de N8W8 over het nachtburgemeesterschap en wij als DENK scharen ons volledig achter dit advies. Het is cruciaal dat we deze inspirerende nachthoeders ook mandaat geven. We vertrouwen erop dat ze het Rotterdamse nachtleven een impuls zullen geven. Voorzitter, wij zijn ook blij met de voortgang van de Safe'R Spot en het Panel Deurbeleid, wat DENK betreft mogen deze initiatieven nog veel meer bekendheid en mandaat krijgen. Fijn dat ook het anoniem melden bij Panel Deurbeleid inmiddels is geregeld en ik wil dit ook graag aanmoedigen. Kunnen we de communicatie nog uitbreiden met straatteams of een campagne die bij het bekendmaken van de energietoeslag erg nuttig bleken, is het een idee om in 2025 hiernaar een onderzoek te doen vraag ik de wethouder. Voorzitter, gelukkig doet het Panel Deurbeleid ook

sfeerbezoeken, maar helaas las ik in het verslag van het laatste sfeerbezoek dat je met een lichtgekleurde huid 12,5% kans en met een zwarte huidskleur 3% kans hebt om in het nachtleven te worden geweigerd. We zijn blij dat de wethouder heeft aangegeven met de desbetreffende horecagelegenheden in gesprek te gaan en een escalatieladder heeft om dit aan te pakken. We hopen dat die er snel voor zorgt dat iedereen met welk geslacht, huidskleur of religie dan ook fijn van ons mooie nachtleven kan genieten. Tot zover voorzitter, geen moties van ons.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66). Dank u wel voorzitter. Ik zal het heel kort houden want helaas heb ik te weinig tijd. U weet dat de stad wat D66 betreft niet levendig genoeg kan zijn en daarom zijn we blij met de positieve resultaten van het onderzoek naar het uurtje langer open. We wachten ook de evaluatie van de Oude Haven hierover af om met een open blik te overwegen, verder te kijken naar dit onderzoek en eventueel met een isolatiemotie te komen wanneer blijkt dat de horecagebieden hier behoefte aan hebben. Dank ook voor het commissiedebat over de Vijverhofstraat. De vraag is inderdaad ook wat nu? Wij willen voor nu twee moties indienen, eigenlijk het liefst drie, maar ik houd het bij twee. Als eerste de motie 'Levendige stadsprojecten', de grote stadsprojecten zoeken nog ruimte voor de horeca om Rotterdam extra levendig te maken. Kijk bijvoorbeeld naar café Bergweg straks bij het nog te openen Hofbogenpark, een ideale combinatie van vergroening en het creëren van leven in de brouwerij. Als we bezig zijn met het herontwikkelen, denk hierbij dan ook direct aan de levendigheid. Dan de tweede motie, die heet (H)Eureka!. Daarmee verzoeken we de wethouder te kijken naar de oude stadswijken en te zoeken naar nieuwe horecalocaties op pleinen of straten waar de fietser en de voetganger centraal staan. Met deze moties hopen wij in de stad bruisende plekken te kunnen creëren die voor iedere bewoner een aanzuigende werking kan hebben, denk bijvoorbeeld aan een gezellig druk Noordplein of Heemraadsplein. Daarnaast ondersteunen wij de motie van de VVD over de terrassen, maar ook die van BIJ1 over de menstruatiearmoede. Dank.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Nunnely heeft de volgende moties ingediend.

Motie 12. Levendige stadsprojecten

constaterende dat:

- Rotterdam, op het Stadhuisplein na, weinig gezellige horecapleinen heeft, zoals in Breda of Delft;
- in Rotterdam meerdere locaties zijn die de potentie hebben om gezellige horecagebieden te worden;

overwegende dat:

- gezellige horecapleinen de lokale economie een impuls geven;
- de zeven stadsprojecten inclusief Schouwburgplein een kans bieden om Rotterdam niet alleen groener, maar ook levendiger en prettiger te maken;

verzoekt het college:

- inzichtelijk te maken hoe de zeven stadsprojecten inclusief het Schouwburgplein een impuls kunnen bieden aan het horeca-aanbod, en hoe deze zijn verwerkt in de horecagebiedsplannen;
- hierover voor de zomer van 2025 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely

Motie 13. (H)eureka!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 7.2: voortgang uitvoeringsplan horeca;

constaterende dat:

- de bekendste horecapleinen en straten in Nederland voornamelijk bestaan uit terrassen, bijvoorbeeld het Grote Marktplaats in Breda, het Vrijthof in Maastricht, het Rembrandtplein in Amsterdam en Stratumseind in Eindhoven;

- deze pleinen en straten vooral worden gekenmerkt door de inrichting gebaseerd op voetgangers;
- Rotterdam verschillende horecalocaties kent, waarbij onze autoluw aanpak het horecagebied veel aangener kan maken voor bewoners en bezoekers;

overwegende dat:

- horecapleinen en straten ingericht op de voetganger en extra ruimte voor terrassen een impuls geven aan de levendigheid van de stad;
- ondernemers hierdoor meer ruimte krijgen om terrassen te exploiteren;
- de lokale economie hierdoor een impuls krijgt omdat het gebied aantrekkelijker wordt voor horecabezoekers en bewoners;
- handhaving gemakkelijker wordt wanneer horecazaken zijn geclusterd;

verzoekt het college:

- te inventariseren waar volgens het VCP, dus fiets en voetgangersvriendelijk, in de oude stadswijken tevens een impuls kan worden gegeven aan de aantrekkelijkheid van horecagebieden in deze wijken;
- bij deze inventarisatie tevens in te gaan op de kansen die het biedt voor straten en pleinen als Noordplein, Heemraadsplein, Tiendplein et cetera;
- hierover voor de zomer van 2025 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely, T. Kind en M.Y. Morkoç

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Nunnely, we willen de moties graag. Mijnheer Koster wil ook nog...

De heer KOSTER (lr). Twee gewijzigde moties, D66 en mevrouw Verkoelen tekenen mee.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Zijn het alleen maar extra ondertekenaars? Dan kunnen die direct door. Volgens mij heb ik mijnheer Van Campenhout nu op mijn lijst.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter. BIJ1 Rotterdam beschouwt horecagelegenheden niet slechts als economische motoren of vermaakcentra, maar als cruciale bondgenoten in de strijd tegen maatschappelijke ongelijkheid. De sector kan namelijk een sleutelrol spelen in het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen zoals menstruatiearmoede, een schrijnend probleem dat te lang is genegeerd. Momenteel heeft een op de acht menstruerende personen in Nederland wel eens te maken gehad met menstruatiearmoede en deze vreselijke situatie dwingt mensen thuis te blijven van school, werk en sociale activiteiten, simpelweg omdat zij geen toegang tot menstruatieproducten hebben. Sommige van hen nemen hun toevlucht tot ongeschikte alternatieven of gebruiken menstruatieproducten langer dan is aanbevolen. Deze situatie is niet alleen vernederend, maar ook gevaarlijk en vormt een schending van fundamentele gelijkwaardigheid en waardigheid. Daarnaast blijft menstruatie een taboe en dit zorgt ervoor dat problemen niet bespreekbaar zijn, waardoor het moeilijk is om structurele oplossingen te vinden en het is tijd om dat te veranderen. Wij dienen daarom een motie in om in samenwerking met horecagelegenheden direct tot actie te komen door gratis menstruatieproducten beschikbaar te stellen. Het is een simpele maar krachtige stap om deze onrechtvaardigheid te bestrijden en om een inclusieve samenleving te bevorderen. Het structurele gebrek aan toegang tot menstruatieproducten raakt vooral jonge mensen die al in een kwetsbare positie verkeren, zoals mensen met een laag inkomen, jongeren en mensen met een migratieachtergrond. Dit kunnen en hoeven wij niet langer te tolereren. Menstruatiearmoede mag nooit een reden zijn voor uitsluiting van de samenleving, nu niet, nooit niet, dus laten we handelen en laten we dat nu doen. Tot zover.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van Campenhout heeft de volgende motie ingediend.

Motie 14. Stop menstruatiearmoede, steun uitgiftepunten!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.2 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- een op de tien mensen wel eens met menstruatiearmoede te maken heeft gehad en dit probleem nog steeds groeit;
- Er dagelijks mensen zijn die door gebrek aan toegang tot menstruatieproducten niet naar school, werk of andere activiteiten kunnen gaan;
- veel mensen die menstrueren onvoldoende producten kunnen kopen, wat leidt tot gezondheidsrisico's doordat zij de producten langer gebruiken dan aanbevolen;
- sommige mensen noodgedwongen gebruikmaken van ongeschikte alternatieven, wat hun waardigheid en gezondheid schaadt;

overwegende dat:

- de gemeente en horecagelegenheden een sleutelrol in het verminderen van menstruatiearmoede kunnen spelen;
- het taboe rondom menstruatie ervoor zorgt dat het probleem minder bespreekbaar is en daardoor onvoldoende aandacht en oplossingen krijgt;

verzoekt het college:

- het Armoedefonds te vragen of dat wil meewerken aan het zorgen voor menstruatieproducten bij welwillende horecazaken die bij de HogeNood app zijn aangesloten;
- de raad binnen een halfjaar te informeren over de resultaten van het onderzoek en een voorstel voor verdere implementatie;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout, R.T.J. van der Velden, J.M. Nunnely en S. Reitema

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik zie mijn mijnheer Kind staan, maar ik heb mijnheer Oostdijk als eerste op mijn lijstje staan. Dus mijnheer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja dank u wel voorzitter. We hebben in de commissie al veel antwoorden van de wethouder kunnen horen op de voor ons meest prangende horecavragen. Toch is bij ons het gevoel blijven hangen dat vervoer in de nacht om het bruisende nachtleven van Rotterdam te beleven niet toereikend is. We zijn blij met het Vervoerplan 2025 van de RET, kijkende naar dit onderwerp, maar naar onze mening is het iets te summier. Ook worden er geen garanties op de nieuwe regeling gegeven en wordt het voorbehoud gemaakt dat tussentijdse wijzingen of afschalingen kunnen plaatsvinden. Voorzitter, we hebben een motie voorbereid waarin we vragen of het college zich wil inzetten om in de nabije toekomst het bruisende Rotterdamse nachtleven te verblijden met de herintroductie van een BOB-bus of een soortgelijk concept. Niet alleen wij, maar ook Leefbaar Rotterdam, de Rotterdamse VVD, DENK en de Partij voor de Dieren zijn deze mening toebedeeld aangezien zij hebben meegetekend. Voorzitter, een BOB-bus of een soortgelijk concept zal niet alleen voor meer bezoekers kunnen zorgen, maar het zou ook het vinden van nieuw personeel voor de horecasector vergemakkelijken, aangezien het nachtelijk vervoer ook voor hen een uitdaging kan zijn. Zij kampen nu met aanzienlijke tekorten waarbij nachtvervoer voor verlichting kan zorgen. Net als het college hecht Forum voor Democratie Rotterdam veel waarde aan veiligheid en wij voorzien ook dat de nachtbus kan zorgen voor de bevordering van de verkeersveiligheid, maar ook voor het tegengaan van bijvoorbeeld openbare dronkenschap en het voorkomt wellicht andere ongewenste gedragingen op straat richting onder andere vrouwelijk uitgaanspubliek. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Oostdijk heeft de volgende motie ingediend.

Motie 15. Nachtvervoer Rotterdam 2.0

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024;

constaterende dat:

- in Rotterdam momenteel geen toegankelijk nachtvervoer is, op de taxi na;
- de vraag naar betaalbaar, veilig en duurzaam vervoer in de nachtelijke uren blijft bestaan;

overwegende dat:

- het uitgaansleven een belangrijke rol speelt in het sociale en economische leven van Rotterdam. Tevens draagt het bij aan de levendigheid en aantrekkingskracht van de stad;
- veel horecaondernemers afhankelijk zijn van een goed functionerend uitgaansklimaat waarin bezoekers veilig en gemakkelijk hun weg vinden van en naar uitgaanslocaties;
- de vraag groot is naar de herintroductie van de BOB-bus of een soortgelijk concept;
- het stimuleren van veilig vervoer in de nacht bijdraagt aan het verminderen van verkeersincidenten, zoals rijden onder invloed;
- verkeersveiligheid een van de speerpunten is in het Rotterdamse coalitieakkoord;
- betaalbaar en veilig nachtelijk vervoer ook bijdraagt aan de inclusiviteit van het uitgaansleven, waardoor inwoners van Rotterdamse wijken zonder eigen vervoer of met beperkte middelen toch kunnen deelnemen aan het bruisende Rotterdamse nachtleven;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. samen met de horecasector te verkennen hoe een vergelijkbaar concept als de BOB-bus kan worden gerealiseerd;
2. de resultaten hiervan voor Q3 2025 aan de raad te presenteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. A.R. Oostdijk, G.F.E. Koster, E. Rehim Zadeh, D.A. van Groningen en R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Hartelijk dank. De heer Kind.

De heer KIND (Volt). Ja, dank u wel voorzitter. We gaan even specifiek focussen op één onderwerp en dat is de verlichting van de stad. We proberen de stad bruisend te maken en we proberen natuurlijk ook het uitgaansleven, of dat nu overdag of 's nachts is, goed te laten aansluiten op alle gemeenschappen die er in de stad zijn. Als wij met horecaondernemers, maar ook met vertegenwoordigers van verschillende gemeenschappen in gesprek gaan, horen we heel vaak dat er behoefte is aan kleinschalige evenementen. Het hoeft allemaal niet reusachtig, dat we hele parken gaan afzetten, vaak zijn kleinschalige feestjes ook al hartstikke mooi en hartstikke fijn en kunnen die een prachtige bijdrage aan de stad leveren, maar we horen ook dat horecaondernemers dat af en toe wel lastig vinden. Dit gesprek hier aan de... Kan het even een beetje rustiger? Dank u wel. Het is ook wel heel fijn als er wat meer ruimte kan worden geboden want we horen nu heel vaak dat je bijvoorbeeld een A-vergunning, die er op dit moment is, moet aanvragen en dan moet je hele veiligheidsplannen maken, je moet dummies plaatsen, er moeten hekken omheen, de aanvraag zelf kost iets van € 300,00 en vaak zien horecaondernemers er dan van af, vooral als het gaat om kleinschalige evenementen voor bijvoorbeeld vijftig mensen. Dat is niet wat je wilt, je wilt juist dat veel meer ruimte wordt geboden aan dit soort kleinschalige evenementen die ook kunnen bijdragen aan talentontwikkeling omdat daar bijvoorbeeld jonge artiesten kunnen optreden. Er was in 2019 een experiment met de evenementenkraskaart en die maakt het een stuk gemakkelijker om een aantal van die vergunningen tegelijk te krijgen. We vragen eigenlijk om een onderzoek waarin we kijken of we zo'n regeling kunnen herintroduceren en de huidige regeling even tegen het licht te houden om te kijken welke ruimte zou kunnen worden geboden. We denken ook dat er wellicht kan worden gekeken naar een meer aantrekkelijke naam. Wij zaten zelf te denken: we hebben het geluidje en we het verlaatje, laten we dit bijvoorbeeld het straatje noemen, dan hebben we het geluidje en het verlaatje en kun je laagdrempelig en op een gemakkelijke manier ook het straatje aanvragen. Daarom dienen wij de motie 'Geluidje, verlaatje, straatje' in en dat doen we samen met GroenLinks.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 16. Geluidje, verlaatje, straatje

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.2 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- in Rotterdam horecaondernemers extra ruimte wordt geboden met de regelingen het 'verlaatje' en het 'geluidje'¹;
- dit horecaondernemers respectievelijk incidentele mogelijkheden voor verruimde openings- en sluitingstijden en ontheffing van de geluidsnormen geeft;
- er nog geen bijzondere regeling bestaat die horecaondernemers meer ruimte geeft voor spontane evenementen en feestjes buiten de reguliere horeca-instellingen, zoals 'blockparties' waarbij bijvoorbeeld ruimte op straat wordt gemaakt²;
- horecaondernemers die op dit moment zulke buitenfestiviteiten willen organiseren zijn aangewezen op het aanvragen van een evenementenvergunning³;
- het aanvragen van een evenementenvergunning voor zo'n festiviteit door horecaondernemers extra geld kost en als lastig wordt ervaren;

overwegende dat:

- regelingen zoals het 'verlaatje' en het 'geluidje' al van meerwaarde zijn omdat dit meer ruimte geeft voor een creatief en levendig (nacht)leven en het aanvragen eenvoudiger maakt;
- Rotterdam baat heeft bij meer ruimte voor spontane en kleinschalige feestjes;
- deze kleinschalige feestjes ook kunnen bijdragen aan talentontwikkeling;
- een regeling onder de noemer 'straatje', naast de bestaande regelingen een waardevolle toevoeging kan zijn voor de stad door het eenvoudiger maken van het organiseren van spontane straatfeestjes en buitenfestiviteiten, zoals 'blockparties';
- in de zomer van 2019 is geëxperimenteerd met een dergelijke regeling onder de 'Evenementenkraskaart horeca', maar deze geen doorgang heeft gevonden⁴;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is een laagdrempelige regeling te (her)introduceren die het voor horecaondernemers gemakkelijker maakt om kleinschalige evenementen te organiseren;
- bij een eventuele invoering van deze regeling deze een aantrekkelijke naam te geven zoals 'straatje';

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind, M.Y. Morkoç

¹ Kaart incidentele ontheffing aanvragen | rotterdam.nl

² Block Party - Amsterdamse Poort

³ Evenementenvergunning | rotterdam.nl

⁴ Nota evenementenvergunningen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel mijnheer Kind. Ik kijk even rond, ik zie mijnheer Coşkun nog.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, goed dat we het erover hebben. Het is wel vreemd dat Forum voor Democratie gesteund door DENK, de VVD en nog zo wat, die begin november jl. nog tegen de herinvoering van de BOB-bus waren, nu komen met een BOB-bus namens de horeca, maar voorzitter wij willen dat ov 's avonds voor de werknemers en de uitgaanders in onze stad uitbreiden en daarom deze motie, 'Een uurtje later, ook voor het ov'. Het schijnt dat die BOB-bus van Forum voor Democratie niet overbodig wordt verklaard en we zijn benieuwd wat de wethouder van deze motie vindt.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Coşkun heeft de volgende motie ingediend.

Motie 17. Uurtje later, ook voor het ov

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.2 'Voortgang uitvoeringsplan horeca';

constaterende dat:

- veel Rotterdammers en horecagelegenheden al tijden vragen om een vorm van nacht-ov;
- het al langere tijd onmogelijk blijkt om het fijnmazig nacht-ov in Rotterdam weer op te starten;

overwegende dat:

- het ontbreken van nacht-ov in Rotterdam ervoor zorgt dat er nu geen veilige of betaalbare route naar huis is voor horecapersoneel en het uitgaanspubliek;
- het ontbreken hiervan niet alleen de veiligheid, maar ook de economie van het nachtleven in Rotterdam negatief beïnvloedt;
- diverse insprekers bij het uitvoeringsplan horeca aangeven dat toegankelijk nacht-ov zorgt voor minder overlast voor omwonenden;

verzoekt het college om:

- in samenwerking met de MRDH (Metropoolregio Rotterdam Den Haag) en de RET te onderzoeken welke mogelijkheden er op korte termijn beschikbaar zijn voor de terugkeer van een vorm van nacht-ov;
- hierbij behalve naar de BOB-bus ook te kijken naar andere mogelijkheden zoals het op uitgaansavonden langer laten rijden of eerder opstarten van de reguliere metro en/of busdienstregeling;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.S.J. Coşkun en S. Reitema

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. De motie van de SP 'Uurtje later ook voor het ov' is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen. Ik zie dat de heer Van der Velden nog het woord wil voeren.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja voorzitter. Wij tekenen vandaag met diverse moties mee. Oude Haven, de nachtelijke horecaondernemers, het ov et cetera et cetera, maar ik vraag aandacht voor iets anders en dat is het volgende. Als ik door de stad loop, zeker in deze donkere tijden, kom ik ook wel eens lege terrassen tegen en dan staan die gasbranders op volle sterkte te loeien. Dat is overbodig, het is vervuילend, geeft CO₂-uitstoot, het is slecht voor de lucht en ik vind dat in deze tijd ook wel heel erg decadent. Dat vond men in Frankrijk ook want daar is al sinds 2022 een verbod en per 1 november jl. heeft de gemeente Eindhoven ook de mogelijkheid om een verbod op die terrasverwarming in te stellen door een bepaling in de Algemene Plaatselijke Verordening op te nemen, waaronder onder andere de bescherming van het milieu valt maar ook de terrassen, uitstallingen en reclameborden. Daarom komen wij met een motie waarin wij het college verzoeken het voorbeeld van de gemeente Eindhoven te volgen door een verbod op gasgestookte terrasverwarming mogelijk te maken door gebruikmaking van de APV en het stellen van nadere regels. Wij verzoeken het college daartoe een voorstel tot wijziging van de APV voor te bereiden en aan de gemeenteraad voor te leggen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 18. Stop de klimaatcrisis op het terras

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het debat over 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- uitbaters van terrassen de mogelijkheid hebben hun terras met gasbranders te verwarmen;
- gasbranders broeikasgassen uitstoten en zo bijdragen aan klimaatverandering;
- de gemiddelde gasbrander tot een kubieke meter aan gas per uur verbruikt;

overwegende dat:

- gasgestookte terrasverwarming zeer vervuילend, overbodig en vooral decadent is vanwege het schadelijke effect op het welzijn van de planeet;
- in Frankrijk sinds 2022 de terrassen om deze reden ook niet meer verwarmd of gekoeld mogen worden;
- Eindhoven per 1 november om dezelfde is overgegaan tot een verbod op terrasverwarmers op gasbasis, door een bepaling op te nemen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV): 'Burgemeester en wethouders kunnen in het belang van de openbare orde, de volksgezondheid, de woon- en leefomgeving of de bescherming van het milieu nadere regels stellen ten aanzien van laadpalen, terrassen, uitstallingen en reclameborden;

verzoekt het college:

- het voorbeeld van gemeente Eindhoven te volgen door een verbod op gasgestookte terrasverwarming mogelijk te maken door gebruikmaking van de APV en het stellen van nadere regels;
- daartoe een voorstel tot wijziging van de APV voor te bereiden en voor te leggen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden en S. Reitema

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Volgens mij zijn dan alle sprekers geweest. Ik zie mevrouw Verkoelen nog binnenkomen, maar die laat dit gaan. Dan gaan we naar de beantwoording door het college, ik begrijp dat mijnheer Simons als eerste gaat en dat hij ook de vraag die aan mevrouw Zeegers is gesteld zal beantwoorden.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Nee, prima. Ik had dezelfde toezegging die we al in de commissie hebben gedaan. Doe je hem liever zelf? Oké, prima. Dan is dat ook weer geregeld. Ja, even van tevoren afstemmen hè. Ja, zo'n drukke dag. Van tevoren één kleine opmerking. Er wordt veel gesproken over participatie en Rotterdammers betrekken en dat is allemaal goed, maar we bespreken vandaag de Horecagebiedsplannen en we zijn we een jaar lang aan het participeren geweest, op een hele goede manier dat moet ik zeggen. Ik ben er zelf ook een aantal malen bij geweest en u misschien ook, echt op een actieve manier en iedereen die dat wilde heeft kunnen participeren. Ik heb in de commissie gevraagd dat in het achterhoofd te houden en enige terughoudendheid in nieuwe participatietrajecten te betrachten want onze ambtelijke ondersteuning moet nog vele andere zaken uitvoeren. Dan zijn er nog een paar vragen, de vraag van mevrouw Reitema is voor collega Zeegers. De vraag van mevrouw Rehim Zadeh over bekendheid voor het Panel Deurbeleid, bekendheid daaraan. We hebben de website, maar we hebben ook kaartjes, die gaan we weer vernieuwen met een QR-code en dan kunnen de horecastewards, maar ook op de Safe'R Spot die een doorstart krijgt, die zullen we daar ook neerleggen en uitdelen. Dus actief ermee bezig zijn, dat lijkt me een goede actie voor nu. Dan ga ik gewoon naar de moties die ik van advies moet voorzien. Ik heb de motie van de Partij voor de Dieren nog niet gezien en daar wacht ik nog even mee. We beginnen maar met de motie 'Dag van de Bruine Kroeg', een mooie motie, omarmen. 'In een Rotterdamse kroeg moet het altijd gezellig blijven', een mooie motie, die omarm ik. De motie 'Met een groter terras helemaal in mijn sas!', een mooie titel, die omarm ik. De motie 'In overleg met de horecasector'. Dat vind ik ook een goed idee, twee keer per jaar, die kan ik ook omarmen. De motie (H)Eureka, ook een hele goede motie, die omarm ik ook. Het lijkt wel Sinterklaas jongens. Ja kerst, in de kerstgedachte. Dan 'Levendige stadsprojecten', ook een goede motie, die omarm ik ook. De motie 'Nachtvervoer, Rotterdam 2.0', ook een goede motie, die omarm ik ook. Dan 'Stop menstruatiearmoede, steun uitgiftepunten'. Ik vroeg me eerst af of dit iets met dit onderwerp heeft te maken, maar we hebben een Armoedefonds die deze producten gewoon uitgeeft en we hebben ook een fonds HogeNood, een HogeNood app voor mensen die naar de wc willen. Om die op vrijwillige basis te combineren, die in contact met elkaar te brengen... Ik heb ook aan wethouder die over het Armoedefonds gaat gevraagd of zij het ook een goed idee vindt en dat vindt ze en met deze uitleg en dit dictum kan ik ook deze motie omarmen, maar aan alles komt een eind met het omarmen, dus kom ik nu bij het ontraden en ik zie sommige mensen al sip kijken. O ja, 'Isoleren in de Oude Haven'. Nee, daar ga ik niet over en die hoeft ik ook niet te ontraden. Helaas mijnheer Vonk, dan

de enige motie die ik vandaag ontraad, niet om technische redenen maar gewoon omdat ik het er niet mee eens ben. U kent ook de discussie die we een paar keer hebben gevoerd, u vindt dat uurtje langer geen goed plan, maar wij vinden dat wel een goed plan en om die reden ontraad ik deze motie. Dan heb ik alle moties waar ik over ga, gehad en dan geef ik het woord aan de....

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dat ga ik doen als u het goed vindt.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ik geef het woord weer aan de voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Aan mij inderdaad. Ik geef bij dezen het woord aan de burgemeester. In de rebound nog een keer wethouder Simons.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ik heb de motie 'Stop de klimaatcrisis op het terras' en die wil ik nog even bestuderen. Dus als de anderen hun woordje hebben gedaan, geef ik ook hier advies over.

De VOORZITTER (de heer Engberts). We zien ernaar uit. Dan gaan we naar de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Ik kreeg net ook nog een paar moties binnen en ik zal proberen de administratie goed bij te houden. Een motie die voor mij is, is in ieder geval motie 7 van de PvdA, 'Laat het nachtleven niet verschrallen' en die vraagt om een belevingsonderzoek. De wethouder zei net al dat bij de Horecagebiedsplannen al best veel is geparticipeerd en we hebben bij de gebieden waar druk op zit, bijvoorbeeld bij de Oude Haven ook een aantal... Even kijken hoor want ik zit volgens mij bij de verkeerde. Oh, dit gaat over het uurtje langer. Ik weet niet meer of jij 'Laat het nachtleven niet verschrallen' van de PvdA wel of niet hebt gedaan. Excuus, ik moet even... Die is niet gedaan, oké dan pak ik die toch even mee. Die gaat over het ongelijk speelveld. Ik herken de term 'ongelijk speelveld' niet helemaal, het zijn gewoon verschillende soorten vergunningen die worden afgegeven met verschillende soorten voorwaarden en deze motie vraagt om het uur terug te draaien. Volgens mij was het uw raad zelf die in de APV heeft vastgelegd dat het uur er juist aan toegevoegd moest worden. Dat was voor mijn tijd, maar volgens mij was het juist deze raad die heeft gevraagd om het wel te doen en nu vraagt u om het niet te doen. Dat is uw goed recht, maar in de consistentie is het toch wel goed om die bijeen te houden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Het lijkt erop dat mevrouw Reitsma er iets van vindt.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, even verhelderen want onze motie gaat niet over het terugdraaien van het uurtje later, dat was een motie van de ChristenUnie. Onze motie gaat erover dat de nachthoreca zegt dat er wat betreft het geluid een ongelijk speelveld is omdat zij veel zwaardere verplichtingen hebben, ook als het aankomt op veiligheidseisen, dan degenen die nu het uurtje langer krijgen. Dan heb je een ongelijk speelveld, dan gaan mensen tot laat op het terras zitten in plaats van dat ze naar de nachtclub gaan en daar hebben ondernemers nu al last van.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dan kom ik toch terug bij mijn eerste standpunt, dat zijn echt twee verschillende soorten vergunningen en de ene vergunning duurt echt tot veel langer dan de andere. Het is niet eenzelfde soort vergunning, dit gaat over een 24-uursvergunning en die gaat wel wat verder dan een uur. Ik vind het ook een beetje appels met peren vergelijken en daarom ontraad ik deze motie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Koninklijke Horeca en de nachtelijke ondernemers geven een duidelijk signaal en ik vind het geen appels met peren vergelijken. De reguliere horeca blijft een uur langer open, maar de nachthoreca moet een akoestisch onderzoek doen en voldoen aan een exploitatieplan en als die in elkaar speelveld komen, heb je wel degelijk een ongelijk speelveld. De motie vraagt om gehoor te geven aan de geluiden die wij als gemeenteraad krijgen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Nogmaals, ik vind dat er echt wel een verschil is tussen een horecaonderneming met luide akoestiek, met zware muziek, die 24 uur per dag open mag zijn en een kroeg die een uurtje langer open is, dat zijn echt twee verschillende grootheden en daarom hebben we ook twee verschillende soorten vergunningen. U zegt nu dat de eisen zo hoog zijn en het oneerlijk ten opzichte van het uur extra is, maar het zijn echt twee hele andere zaken. Als Koninklijke Horeca Nederland dat vraagt, wil dat nog niet zeggen dat alle ondernemers dat ook willen. Sterker nog, dat hebben we ook gezien in het onderzoek dat is uitgevoerd.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ik maak me daar wel echt zorgen om want de nachthoreca geeft zelf aan dat je op deze manier de nachthoreca de nek omdraait. Dat zijn woorden die ik letterlijk in het veld hoor en het gaat ook in tegen het hele coalitiegebeuren, we willen een bruisende stad en dit is niet goed voor dat deel van de bruisende stad. Ik vind het heel erg jammer.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Hartelijk dank. We gaan terug naar de burgemeester. U bent wel door uw tijd heen mevrouw Reitema.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Volgens mij is deze discussie ook gevoerd tijdens het commissiedebat, ook met de wethouder. We hebben daar gesproken over de consequenties voor de nachthoreca, maar om nou te zeggen dat de nachthoreca door één uur extra de andere horeca meteen de nek omdraait, dat vind ik wel een grote conclusie. Nogmaals, we ontraden deze motie. Dan motie nummer 8, 'Wat doet het met de leefbaarheid?', om een bewonersonderzoek te doen. Er is al eerder gezegd dat er bij de Horecagebiedsplannen al echt brede participatie is geweest, ook van mensen uit de buurt en ten aanzien van bijvoorbeeld het gebied Oude Haven vindt nu een aantal onderzoeken plaats. Laten we die onderzoeken eerst even op hun beloop laten en dan kijken wat daaruit komt en wat dat betekent. Deze motie is wat dat betreft ook ontijdig en daarom ontraad ik hem ook. Dan kom ik bij motie nummer 10, de motie van de ChristenUnie over de voetbalzone in het woongebied bij de Oude Haven: 'verzoekt het college om de huidige voetbalzone te evalueren'. Dat willen we gaan doen, we willen kijken of dit ook een goede plek is voor dit soort activiteiten en hoe het nu precies gaat, dat willen we in driehoeksverband doen. Deze motie vraagt om voor 1 april 2025 aan de raad te rapporteren. Ik weet niet of dat helemaal precies lukt, maar als ik daar enige speling in heb, dat we wel gaan evalueren, maar dat we de raad net wat later dan 1 april 2025 informeren dan kan ik hem omarmen. Ik wil gewoon even een winstwaarschuwing geven omdat ik niet weet of het precies voor die datum lukt. Dan motie nummer 11, 'Onderzoek mogelijke gezondheidsschade bewoners Oude Haven'. Ook hier geldt dat we net een aantal onderzoeken in gang hebben gezet. Laten we die gewoon eerst op hun beloop laten en dan ook kijken wat de conclusies eruit zijn en of er nog meer nodig is. Dus ik ontraad deze motie. Even kijken of er nog andere zijn. Ja, de motie van Volt, 'Geluidje, verlaatje, straatje', om te onderzoeken of zo'n laagdrempelige regeling mogelijk is. Ik ben bereid om dat onderzoek te doen, maar ik kan niet op de uitkomsten vooruitlopen, dat kan ook zijn dat dit een negatief iets wordt, maar ik wil het onderzoek doen, dus deze kan ik omarmen. Dat is motie nummer 16. Volgens mij waren dat de moties op mijn terrein.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. We gaan heel even terug naar wethouder Simons.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ja, de motie 'Stop de klimaatcrisis op het terras'. Heel veel horecaondernemers hebben het nog steeds heel erg moeilijk, ze moeten de coronabelastingsschulden terugbetalen en we hebben ook gezien dat er na corona een enorme piek was in de horeca, ook voor de nacht, maar dat dit een jaar later redelijk is ingestort. Dat zie je overal in Nederland en je moet altijd een belangenafweging maken. Samengevat, de horecaondernemers hebben het gewoon nog moeilijk, die moeten echt knokken om hun hoofd boven water te houden, in algemene zin, natuurlijk er zijn altijd uitzonderingen. Vanuit dat perspectief wil ik het hen niet nog moeilijker maken en ontraad ik deze motie.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. Ik kijk even naar het einde van deze tafel, naar mevrouw Zeegers.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Voorzitter.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Sorry, ik had u zo snel niet gezien. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Dat geeft niet. Volgens wethouder Simons heeft de horeca het moeilijk, maar ik denk dat het klimaat en daarmee eigenlijk de wereld het veel moeilijker heeft. Ik vind het opmerkelijk dat de horeca daar boven wordt gesteld en ik vind ons hierin ook niet zo vooruitstrevend als bijvoorbeeld de gemeente Eindhoven die gewoon haar verantwoordelijkheid pakt, horecaondernemers zouden dat zelf ook moeten doen. Die eindeloze gasbranders die in de herfst en in de winter dag en nacht aanstaan, dat is in Frankrijk al verboden. Ik vind het teleurstellend dat dit college kennelijk voor de zoveelste keer de horecaondernemer belangrijker vindt dan het algemeen belang en ik vraag de voorzitter of onze wethouder Klimaat ook op deze motie wil reageren, daar ben ik wel benieuwd naar.

De VOORZITTER (de heer Engberts). We waren net bij mevrouw Zeegers beland, dus aan u het woord.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). We laten ons niet uit elkaar spelen, de beantwoording van deze motie is door het college gedaan. Ik heb nog één motie van de...

De VOORZITTER (de heer Engberts). U bent volgens mij door uw tijd heen.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ik ben niet door mijn tijd heen, ik heb nog spreektijd en ik bepaal zelf wel bij welk tweeminutendebat ik die gebruik.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Bij een tweeminutendebat heeft iedereen twee minuten en dat is eigenlijk vooral bedoeld om moties in te dienen en niet om het debat nog te voeren. Ik stel voor dat we het hier nu wel even bij laten.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Nee, maar dan van de orde. Het is natuurlijk ook een motie over het klimaat en dan terug... Het college...

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Van der Velden, u praat nu door mij heen. Als we de orde van de vergadering een beetje willen bewaken... Het is inmiddels al 18.25 uur en ik heb niet het idee dat dit debat met de wethouders nu tot een ander standpunt van de zijde van het college gaat leiden want dat spreekt met één mond. Ik stel voor dat mevrouw Zeegers verdergaat

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dank u wel. Ik heb nog één motie van mevrouw Reitema over isoleren in de Oude Haven. U vraagt om met de corporatie een plan op te zetten om de woningen in de Oude Haven te upgraden en beter te isoleren tegen onder andere geluidsoverlast en hierover te rapporteren aan de raad. Hij is nu wat te zwaar gesteld. Wij hebben wel SPUK-middelen van energiearmoede. We maken afspraken met corporaties over isolatie, zonnepanelen en dat soort zaken en wij kunnen hen daarvoor in het kader van de SPUK-energiearmoede dus ook subsidie verstrekken. Bij mijn weten is daar nog een ronde open en ik kan de corporatie natuurlijk attenderen op: misschien is het een idee om hier werk met werk te maken, dus zowel voor het klimaat en de energierekening als voor de isolatie voor geluid ter hand te nemen want dat heeft dan toch hetzelfde effect. Dat verzoek kan ik doen, maar het is wel aan de corporaties zelf of die daarin willen meegaan, het kan ook zijn dat ze andere keuzes maken. Ik wil dat verzoek doen en als dat voor u voldoende is dan wil ik dat ook doen, maar als u zegt 'nee, dan dien ik toch liever de motie in' dan houd ik het erbij.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dank u wel. We gaan naar mijnheer Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel voorzitter. U ziet hoe horeca kan verbinden, zoveel wethouders die ten tonele komen om u te woord te staan, dat kan de horeca toch maar weer in de zak steken. Ik heb twee moties. Motie 4, 'Voldoende doorloopruimte ook voor Rotterdam' van de Rotterdamse VVD, GroenLinks, PvdA en DENK. Die kan ik omarmen, maar wel met een aantal kanttekeningen. 'Rekening houden' betekent wat mij betreft echt een integrale afweging van verschillende belangen, waaronder die van de horeca, maar ik vind dat we het buitengebied echt met elkaar moeten delen mevrouw Van Groningen. Ik zal wel wat tijd nodig hebben om deze motie tot uitvoering te brengen en dat beleid ook op te schrijven. Ik heb gewoon echt mensen nodig om dat op een goede manier te doen. Dat vraagt capaciteit die ik ook voor andere zaken nodig heb, dus ik zal

waarschijnlijk al heel snel met een uitstelbericht naar u komen omdat ik het niet binnen de gestelde tijd kan doen, maar ik ben zeer bereid dat voor u op te stellen. Motie nummer 17 van de SP en de PvdA, 'Uurtje later ook voor het ov'. Ik ga over de publieke diensten en u haalt in uw motie de MRDH en de RET aan als de partijen waarmee ik het gesprek zou moeten voeren, zoals u dat in de motie aankondigt. Uw motie lost op korte termijn het probleem niet op. Er is geen onwil, niet bij mij, niet bij de MRDH en ook niet bij de RET, om te komen tot een nachtelijke voorziening, maar er is een probleem met de handjes, wij kunnen de chauffeurs niet krijgen. Sterker nog, dat kunnen we niet voor buschauffeurs, dat kunnen we niet voor de metro en toch wilt u iets wat ik op korte termijn..., voor de BOB-bus in de plaats, maar dat heb ik nog steeds te bedingen en die mensen heb ik niet. Sterker nog, de RET doet er alles aan om mensen te krijgen. Ik sprak hen daar laatst over, de RET heeft in 2024 500 mensen aangenomen en voor 2025 is er een target van 700 mensen. De RET voert 5000 gesprekken en in 2025 7000 gesprekken om maar mensen binnen te halen. Ik heb u al beloofd en gezegd, daar heb ik geen motie voor nodig, dat heb ik al meerdere malen aangegeven, dat wat mij betreft de BOB-bus begin 2025 weer gaat rijden mits we de chauffeurs daarvoor kunnen vinden. Dat is nog steeds mijn uitgangspunt, dat blijft mijn uitgangspunt en om die reden moet ik deze motie ontraden.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Hoe kan het dan dat het college dat vandaag met vier monden spreekt wel de motie van Forum voor Democratie over een BOB-bus omarmt?

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dat vind ik een hele goede vraag. Dat komt omdat in die motie geen terminologie als MRDH of RET, maar de horeca wordt genoemd, dus een commerciële exploitatie van een nachtelijke voorziening voor het wegbrengen van mensen naar een stad. Ik ga over de publieke voorziening, genoemd ov, waarbij ook in uw motie, MRDH en RET worden genoemd, die ik bij Forum voor Democratie niet heb gezien en niet heb waargenomen.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik zie drie mensen staan, maar we hebben een tweeminutendebat, daar herinner ik u toch maar even aan. Ik denk dat het goed is... Mijnheer Coşkun is de indiener van deze motie en adviseer de andere leden wel om heel terughoudend te zijn. Laten we eerst mijnheer Coşkun aan het woord laten.

De heer COŞKUN (sp). Dan constateer ik dat de publieke wethouder met de publieke zaak onmachtig is, wat hij denkt dat de particuliere markt dan wel zou kunnen. Ik zou het dan de taxichauffeurs laten doen of zo, die hebben we al.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mijnheer Koster en daarna mijnheer Van Campenhout, kort.

De heer KOSTER (lr). Dank voor de toelichting wethouder, een hele korte vraag. U zegt dat er echt een probleem is met de handjes en niet met de financiering voor de nachtmetro is.

De VOORZITTER (de heer Engberts). De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Dank u voorzitter, een verhelderende vraag. U geeft aan dat u de capaciteit qua mensen niet hebt en wel de financiën, maar kunt u dan misschien wel een subsidie geven aan een particuliere instelling die deze taak zou willen overnemen? Begrijp ik dat goed?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Nee hoor, de MRDH verleent concessies aan concessiehouders en de BOB-bus staat in de concessie van de RET. Daaraan zijn middelen gekoppeld en daar moet het dus ook naartoe. De andere motie die is ingediend, spreekt niet over potjes die door de MRDH worden toebedeeld. Al ons ov wordt in de basis voor een heel groot gedeelte, behalve het maatwerk-ov, dat ligt een beetje bij mij, feitelijk gefinancierd vanuit de MRDH. Daarvoor krijgen wij een Brede Doeluitkering van de rijksoverheid voor, maar dat potje is dan ook wel voor de concessiehouder die wij aanwijzen voor het verlenen van een dienst. Nogmaals, dat staat niet de motie van Forum van Democratie en dus een duidelijk 'ja' via de microfoon naar de woordvoerder van Leefbaar Rotterdam, ja er is geld voor de BOB-bus maar niet voor een andere variant en dat zal dus commercieel moeten worden opgevoerd. Er wordt hard getrokken aan buschauffeurs, sterker nog op

dit moment neemt de RET mensen aan die niet eens in het bezit van een groot-rijbewijs zijn, zij worden door de RET zelf opgeleid, zo krap is die markt. Ik vind het heel goed dat de wethouder dat met de horeca probeert te arrangeren en ik zou het een fantastisch succes vinden als hem dat lukt, maar niet via de publieke lijn.

De VOORZITTER (de heer Engberts) Mijnheer Van Campenhout

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). De laatste vraag, nogmaals verhelderend. Dus u hebt nu niet de mensen, er blijft eigenlijk geld over en dat wordt nu geïnvesteerd in mensen die geen groot rijbewijs hebben, zodat die dit wel krijgen en die bussen alsnog kunnen besturen. Er is dus ook ruimte voor particuliere initiatieven met dat budget dat nu overblijft omdat u dat niet kunt uitgeven omdat de mensen er niet voor zijn, klopt dat?

De VOORZITTER (de heer Engberts). Wethouder.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Nee hoor, er gaat echt geen geld naar de motie die de heer Simons onder bewind heeft, dat moet hij zelf met de horecaondernemers bij elkaar zien te leggen, dat geld komt niet van mij. Nog even een misverstand, het opleiden is natuurlijk een generieke opleiding voor buschauffeurs, zij rijden niet alleen op een BOB-bus, maar ook gewoon een lijntje door de stad en doen dan ook een BOB-bus erbij, zij worden voor verschillende lijnen opgeleid.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Ik ga naar een afronding. Ik heb één toezegging genoteerd en die lees ik even voor. Wethouder Zeegers zegt toe de woningcorporaties in de Oude Haven te attenderen op de mogelijkheden om SPUK-middelen aan te vragen voor isolatie van woningen, een toezegging richting mevrouw Reitema. Klopt dat?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja, dat heb ik toegezegd, mits de motie dan zou worden ingetrokken.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Dan gaan we naar de overkant, naar mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja, ik zat al te appen: wanneer kan ik... Nee, ik zal motie 6, 'Isoleren in de Oude Haven' intrekken en ik ben blij met deze toezegging. Dank.

De VOORZITTER (de heer Engberts). Mooi, dat is voor elkaar. Er zijn verder geen toezeggingen gedaan en we gaan dus... Ik zat eigenlijk zelf te denken, na zo'n horecadebat zou het toch wel mooi zijn om naar de dinerpauze te gaan. Als iedereen dat doet, dan sluiten we voor nu. Hoelang zullen we dat doen? Is het voor iedereen oké om om 19.30 uur weer te beginnen, lukt dat? Oké mooi.

(De vergadering is geschorst.)

Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024

Notulen van de raadsvergadering van 19 december 2024 (avondzitting)

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 19.

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten, met dien verstande dat het voorzitterschap van 19.33 uur tot 20.16 uur en van 21.33 uur tot 21.46 uur is waargenomen door mevrouw A. Kockelkoren.

Voor de presentielijst van deze vergadering wordt verwezen naar de ochtendzitting van deze vergadering.

Namens het college zijn tegenwoordig: F. Achbar, de heer S. Kasmi, de heer P.J.P. Lansink-Bastemeijer, de heer R.A.C.J. Simons en mevrouw C.M. Zeegers

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

Heropening

7.4. Overlast en veiligheid Lijnbaan

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké dames en heren, het is 19.30 uur geweest, 19.33 uur om precies te zijn, en de woordvoerders die als eerste op mijn lijstje staan zijn aanwezig, de burgemeester is aanwezig, dus ik stel voor om gewoon te beginnen. De heer Lansink-Bastemeijer komt binnenlopen en we willen natuurlijk ook enigszins op tijd deze vergadering afronden, dus we gaan gewoon lekker van start met agendapunt 7.4, Overlast en veiligheid van de Lijnbaan. Degene die dat heeft aangevraagd is de heer Ceulemans en die geef ik dan ook als eerste het woord.

De heer CEULEMANS (Ir). Dank u zeer voorzitter. Ik probeer heel veel te doen in twee minuten tijd. De problematiek op de Lijnbaan is bekend, jong tuig dat ondernemers en winkelend publiek daar terroriseert en het leven zuur maakt, maakt nog gewoon te vaak de dienst uit. We hebben daar natuurlijk debat over gehad en wij willen als Leefbaar Rotterdam enorm veel, we willen daar groepsgericht preventief fouilleren, we willen een toezichtpost, we willen een aparte aanpak voor de onveiligheid bij metrostation Beurs, we willen een keiharde lik-op-stukaanpak en ga zo maar door. Ik weet ook, gelet op hoe het commissiedebat ging, dat ik dat vandaag niet doorgeduwd krijg, dus ik houd het voor nu bij één motie die het dan echt wel moet kunnen halen. Het is volgens mij een heel praktisch concreet voorstel dat gaat over Mosquito's. Er wordt op verschillende plekken in Nederland, onder andere bij ondernemers op NS-stations, al gewerkt met Mosquito's, daar kunnen ze op het moment dat de overlast zich voordoet heel tijdelijk en gericht een app aanzetten en dat betekent dat gewone goedwillende jongeren die daar rondlopen er geen last van hebben. De ondernemers die ik heb gesproken heb zijn enthousiast over het idee, dus om eventuele twijfels weg te nemen, ondernemers zouden niet enthousiast zijn over het idee dat klandizie in de vorm van normale nette jongeren wegjaagt... Dus warm aanbevolen deze motie, ik zal hem zo indienen. Dan nog een ander punt, ik heb daar met collega Becker schriftelijke vragen over gesteld en het betreft ook hetzelfde gebied, maar dan het Schouwburgplein, daar staat van 20 tot en met 23 december a.s. een Glazen Huis voor Gaza van de organisatie Rotterdam Palestina Comité en de gemeente beschouwt dit als een manifestatie. Ik heb er vragen over gesteld met het verzoek die vandaag te beantwoorden, maar ik begreep dat dit door de korte termijn niet is gelukt en ik wil hier vandaag wel een aantal kernvragen stellen omdat het wel echt leeft, onder andere bij ondernemers daar. Hoe is het proces van kennisgeving gelopen en hoe heeft de gemeente hierop geacteerd? Hoe is het vier dagen lang neerzetten van een radiostudio op een heel druk plein een manifestatie? Begrijpt u dat ondernemers daar heel weinig van begrijpen? Bent u bekend met de zorgen en irritatie die dit oproept bij de ondernemers in de directe omgeving? Hoe gaat u daarmee om? Hoe staat u in contact met hen? En tot slot: vergt deze actie extra inzet van politie en handhaving en zo ja, om welke aantallen gaat het dan en

komen de kosten daarvan ook nu weer voor rekening van de gemeente ondanks het feit dat dit geen standaarddemonstratie is, maar eigenlijk meer een soort vierdaags evenement?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Gerichte inzet Mosquito's

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van Tweeminutendebat Overlast en veiligheid Lijnbaan;

constaterende dat:

- de Lijnbaan te kampen heeft met overlast, diefstal en intimidatie door groepen hangjongeren;

overwegende dat:

- Mosquito's op veel locaties een effectief middel zijn gebleken bij het tegengaan van overlast door hangjongeren;
- verschillende typen Mosquito's middels een app aan- en uitgezet kunnen worden, zodat deze kortdurend ingezet kunnen worden om overlast gericht tegen te gaan zonder dat goedwillende jongeren er hinder van ondervinden;
- hiermee al naar tevredenheid wordt gewerkt door ondernemers op NS-stations;
- dergelijke gerichte en kortdurende inzet van Mosquito's ook in het Lijnbaangebied kan helpen om overlast in te dammen;

verzoekt het college:

- de animo en de mogelijkheden rond deze vorm van Mosquito-inzet bij ondernemers in het Lijnbaangebied te inventariseren;
- de uitkomsten hiervan terug te koppelen naar de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Ceulemans, D.A. van Groningen, P.J.D.H. Verkoelen en A.R. Oostdijk

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel, dat is precies binnen de twee minuten. Mevrouw Reitema heeft een interruptie of een eigen bijdrage? Aan uw woord.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ik weet niet, een punt van orde of een interruptie. Ik vraag me vooral af wat dit met het onderwerp heeft te maken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Het is heel fijn dat ik hierdoor dertig seconden krijg. In de eerste plaats is het iets wat in dat gebied speelt en waar ik nu als haakje de kans krijg om die vraag te stellen, maar het heeft ook inhoudelijk raakvlakken. Ondernemers die daar al heel veel overlast en hinder ervaren, ook op dat plein, en zeggen 'er heerst hier vaak een spanning en een grimmige sfeer' zijn bang dat dit dat in de hand gaat werken, ze zijn bang dat er nog minder capaciteit vrij is voor het tegengaan van misstanden, winkeldiefstallen en agressie elders in het Lijnbaangebied als hier extra handhaving en politie-inzet wordt gevraagd. Volgens mij zijn dat een paar mooie haakjes om het hier aan te snijden.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Mevrouw Reitema.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ik vind het heel creatief, maar ik vind het toch wel iets te vergezocht om dit onderwerp hierbij te betrekken. Ik denk dat dit voor Leefbaar Rotterdam gewoon een gemakkelijke manier is om op dit moment überhaupt nog haar mening over dit initiatief te delen. Dat vind ik zeer misplaatst.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Waarvan akte. Ik heb intussen... Ja, maar er zat geen vraag in en u was... De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja excuus, ik word nu aangesproken. Als u het misplaatst vindt om het aan te kaarten dan kaart u het niet aan. Ik ga over mijn eigen inbreng, ik kaart het wel aan en het mag duidelijk zijn wat ik vind van die demonstratie die geen demonstratie is, dat kunt u ook in de vragen lezen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Zijn er nog andere mensen op dit onderwerp? Ik had mevrouw Van Groningen op mijn lijstje. Wil mevrouw Van Wifferen een eigen bijdrage? Oké, dan na mevrouw Van Groningen, eerst mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Voorzitter, het centrum van Rotterdam is een prachtig winkelgebied, maar helaas staat de veiligheid daar al een tijdje onder druk. Ik noem het bespugen van mensen, intimiderend meelopen, het nafluiten van vrouwen, het bedreigen van ondernemers en zelfs een steekpartij. Voorzitter, de Rotterdamse VVD is wel een optimistische partij want het tij gaat keren, dat is namelijk precies waarmee wethouder Lansink-Bastemeijer bezig is en we kijken ook uit naar zijn plan om de Rotterdamse handhavingsinzet te herzien. De VVD verwacht overigens wel dat dit is gericht op een zerotolerancebeleid op die plekken waar normering het hardst nodig is want wat de Rotterdamse VVD betreft laten we als Rotterdam ook zien dat wangedrag niet wordt geaccepteerd. In de strijd voor een veilig winkelgebied moeten we wat ons betreft alles uit de kast trekken, Mosquito's, preventief fouilleren en daarnaast moeten we uiteraard zorgen dat de veiligheidsbeleving goed is. Donkere plekken kunnen die veiligheidsbeleving onder druk zetten. Er is al onderzoek gedaan naar die veiligheidsbeleving door verlichting op de Korte Lijnbaan en we vragen in een initiatiefvoorstel 'Rotterdamse horecaroutes' ook om een lichtplan voor het Schouwburgplein en de Karel Doormanstraat. De Rotterdamse VVD wil niet dat overlastgevers zich simpelweg verplaatsen naar omliggende straten die buiten het plan vallen en daarom vinden we het ook noodzakelijk om een integraal veiligheidsverlichtingsplan te maken om de veiligheid in ons winkelgebied te garanderen. Daar dienen we vandaag ook een motie voor in zodat we samen met de politie, handhavers en ondernemers een veilig en prettig winkelgebied voor iedereen realiseren, want wij geloven dat het kan. Dank u wel.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van Groningen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Integraal veilig verlichtingsplan

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 7.4, Tweeminutendebat over 'Overlast en veiligheid Lijnbaan';

constaterende dat:

- op dit moment door een extern bureau onderzoek wordt gedaan naar het gebruik van de verlichting op de Korte Lijnbaan om de veiligheid te verbeteren;
- het initiatiefvoorstel Rotterdamse Horecaroutes vraagt een lichtplan op te stellen voor de horecaroute Korte Lijnbaan, Schouwburgplein en Karel Doormanstraat;

overwegende dat:

- donker ogende plekken onveilig aanvoelen en daarnaast ongewenst gedrag in de hand werken;
- slim gebruik van passende verlichting de veiligheidssituatie en gevoelsmatige veiligheid kan verbeteren;
- veel straten in het centrum nu buiten de boot van een mogelijke verlichtingsaanpak vallen, te denken valt aan: Keerweer, Aert van Nesstraat, Van Oldenbarneveltstraat en -plaats, Oude Binnenweg, Binnenwegplein, Mauritsstraat, Van Ghentstraat, Hennekijnstraat en de gehele Lijnbaan;
- dit als risico heeft dat, wanneer de verlichting wordt aangepakt, overlastgevers en ander ongewenst of crimineel gedrag zich naar deze ongedekte straten verplaatsen;

verzoekt het college:

- de uitkomsten van het verlichtingsonderzoek op de Korte Lijnbaan ook toe te passen op de verlichting en het samenhangende gevoel van veiligheid in de constatering en overwegingen genoemde straten;

- samen met mogelijke partners werk te maken van een prettiger winkelgebied;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, T. Kind, T.S.J. Coşkun, A.R. Oostdijk, P.J.H.D. Verkoelen, T.J. Vonk en S. Reitema

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Ceulemans, een punt van orde.

De heer CEULEMANS (lr). Nee sorry, ik heb in de haast mensen onrecht aangedaan want mijn motie over Mosquito's wordt ook meegetekend door mevrouw Van Groningen, mijnheer Oostdijk en mevrouw Verkoelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, waarvan akte, dan kunt u eventueel bij de griffie nog een andere versie indienen en ik heb intussen de motie 'Integraal veilig verlichtingsplan'. Die is breed ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Dan ga ik door naar mevrouw Van Wifferen.

Mevrouw VAN WIFFEREN (d66). Ja voorzitter, ik ben het ermee eens dat er dingen op de Lijnbaan qua veiligheid, winkeldiefstallen en noem maar op niet goed gaan, maar dat is een eenzijdig beeld. Ik was op 13 december jl. weer op de koopavond op de Lijnbaan. Het was er gezellig, er was een pannakooi, jongeren genoten ervan, er was een brassband, er was een leuke kerstboom en het was een hele veilige aangename sfeer. Als laatste wil ik nog zeggen dat ook jongeren die niets kwaads in de zin hebben last van een Mosquito hebben.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Zijn er nog andere fracties die een bijdrage willen leveren op dit onderwerp? De heer Kind.

De heer KIND (volt). Ja dank u wel voorzitter. Veilige winkelstraten zijn ongelooflijk belangrijk en tegelijkertijd zien we ook dat onze handhavingscapaciteit onder druk staat, grote personeelstekorten, en dat zal de komende jaren niet anders zijn. Daarom willen we naar creatieve alternatieve oplossingen zoeken en dat hebben we ook gedaan met de eerdere motie die heeft gevraagd om social designers te vragen te komen met creatieve veiligheidsoplossingen op de Lijnbaan. Die motie is uitgevoerd, studenten van Hogeschool Inholland hebben daarmee de Student Safety Award 2024 gewonnen en er is ook breed in de commissie besproken dat deze pilot die heel succesvol was, op dit moment geen doorgang kan vinden. Er is wel toegezegd dat wordt gekeken naar een mogelijke financiële impact, hoe dat eruit kan gaan zien en hoe dat wel verder kan worden gerealiseerd maar we willen hier toch een statement maken en niet alleen door steun voor de motie van mevrouw Van Groningen om die lichtprojecties uit te breiden want het gaat inderdaad vooral over een subjectieve veiligheidsbeleving. We zien in verschillende delen van de stad dat er een groot verschil is tussen de objectieve veiligheid en de subjectieve veiligheidsbeleving en daarom dienen we een motie in die enerzijds echt vraagt om die lichtprojecties op de Lijnbaan op de lange termijn succesvol voort te zetten, maar met als tweede dictum dat hele idee van social design en innovatieve oplossingen, om naast de inzet van boa's en andere mogelijkheden te kijken of we social design en innovaties breder in het veiligheidsbeleid binnen de gemeente Rotterdam kunnen verankeren en daarom dienen we de volgende motie in, 'Pak door met innovatie en social design'.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Kind heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Pak door met innovatie en social design

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december ter bespreking van het agendapunt 'Overlast en veiligheid Lijnbaan';

constaterende dat:

- zowel winkeliers als bezoekers in 2024 overlast op de Lijnbaan hebben ervaren;

- de gemeente Rotterdam, Hogeschool Inholland en de ondernemersvereniging Rotterdam Centrum in 2023 een succesvol social design experiment hebben uitgevoerd met lichtprojecties als veiligheidsinterventie en straatverfraaiing;
- dit experiment positief is ontvangen door winkeliers, bezoekers en de burgemeester en heeft geleid tot de toekenning van de Student Safety Award 2024 voor innovatieve bijdrage aan de veiligheid in de stad;

overwegende dat:

- repressie zonder preventie eindeloos is, preventie zonder repressie tandeloos is en een balans tussen beide noodzakelijk is voor het waarborgen van de veiligheid en leefbaarheid in de stad;
- personeelstekorten binnen het veiligheidsdomein dwingen op een andere manier naar veiligheid te kijken;
- de lichtprojecties als een vernieuwende en laagdrempelige interventie bijdragen aan een verhoogd gevoel van veiligheid en sfeer op de Lijnbaan;
- Het experiment ondanks positieve resultaten geen vervolg heeft gekregen;
- de winkeliersvereniging Rotterdam Centrum heeft aangegeven een financiële bijdrage te willen leveren aan het ontwikkelen van de projecties;

is van mening dat:

- de samenwerking tussen de gemeente Rotterdam, Hogeschool Inholland en de winkeliersvereniging Rotterdam Centrum een basis legt voor het verder ontwikkelen van lichtprojecties als (structureel) instrument voor de verbetering van de openbare ruimte en het bevorderen van de veiligheid;
- het ontwikkelen van social design-oplossingen een waardevolle bijdrage levert aan de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en subjectieve veiligheid in de stad;

verzoekt het college:

- in samenwerking met de BIZ Rotterdam Centrum te onderzoeken wat er nodig is om de lichtprojecties op de Lijnbaan op de lange termijn succesvol voort te zetten;
- een plan op te stellen om lichtprojecties en andere social design-oplossingen als preventieve veiligheidsinstrumenten breder te verankeren binnen het veiligheidsdomein in de gemeente Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag.

w.g. T. Kind

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, even van de orde. Ik hoorde de heer Kind netjes zeggen dat hij op mijn motie staat, dat heb ik net niet genoemd en misschien nog even via deze weg dat onze motie over het integrale veiligheidsverlichtingsplan is ondertekend door Volt, de ChristenUnie, SP, Forum voor Democratie, de PvdA en mevrouw Verkoelen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Soytekin.

De heer SOYTEKIN (denk). Dank voorzitter. Ik was zojuist tijdens de pauze/dinerschorsing op de Lijnbaan en we hebben het in de commissie ook gehad over hoodies. Er liep iemand met een hoodie heel dicht tegen me aan, dat was collega Akhatab, en die doet volgens mij geen vlieg kwaad, wat dat betreft valt het allemaal wel mee, het was daar heel erg gemoedelijk. Voorzitter, ik dien geen moties in want ik ben blij met de toezeggingen die de wethouder en de burgemeester hebben gedaan waaronder het onder de aandacht brengen van de middelen die er zijn voor ondernemers om bijvoorbeeld die veiligheidsmaatregelen te kunnen nemen. Daarvoor is gewoon een potje beschikbaar en het is goed dat dit nogmaals onder de aandacht wordt gebracht zodat winkeliers daar gebruik van kunnen maken. We zijn ook heel tevreden over de toezegging van wethouder Lansink-Bastemeijer, die gaat ook over geluid maar dan niet Mosquito's, maar bijvoorbeeld klassieke muziek of natuurgeluiden. Uit onderzoek blijkt dat dit helpt om de rust in dit soort gebieden te laten terugkeren, er werd volgens

mij zelfs Eftelingmuziek genoemd. Daar ben ik zelf niet echt voorstander van, maar dat is dan weer smaak. Het schijnt in ieder geval goed te werken, dus fijn dat de wethouder dat gaat onderzoeken en ook bij andere gemeenten inspiratie gaat opdoen, of we dat hier in Rotterdam ook zo snel mogelijk kunnen implementeren. Dank voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Waren dat de bijdragen in de eerste termijn? Dat is het geval, dan geef ik het woord aan de burgemeester voor de beantwoording.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Dank u wel voorzitter. Ik heb één motie en een aantal vragen aan mijn adres. De motie is van de heer Ceulemans en anderen waarin het college wordt verzocht de animo en de mogelijkheden rond Mosquito-inzet bij de ondernemers in het Lijnbaangebied te inventariseren en de uitkomsten aan de raad terug te koppelen. Ik kan deze motie omarmen als we hem zo begrijpen dat wij de inventarisatie doen, maar dat wil nog niet zeggen dat we die dingen daarna ook gaan plaatsen. Dat is een andere discussie die we moeten voeren, maar ik ben bereid om nu die inventarisatie te doen, dus die motie kan ik omarmen. Dan heeft de heer Ceulemans een aantal vragen gesteld over een manifestatie die deze dagen plaatsvindt, hij vraagt hoe het proces van de kennisgeving is gegaan. De kennisgever heeft contact met de gemeente opgenomen en heeft ook netjes gemeld wat ze van plan waren. Daarover is contact met de gemeente, maar ook met de veiligheidspartners geweest, daarbij hebben we afgestemd over de locatie en de voorgenomen plannen en de veiligheidspartners hebben hier ook op geadviseerd. Dan de vraag of ik snap dat ondernemers in de directe omgeving het onbegrijpelijk vinden dat dit als manifestatie wordt gezien. Het is onder de Wom niet heel gebruikelijk een semipermanent bouwsel te gebruiken, maar de activiteiten die daar plaatsvinden, vallen wel degelijk onder de Wom en dan gaat het bijvoorbeeld over, even kijken hoor even zien waar die staat want ik probeer even heel snel te inventariseren... Het gaat over discussies, over muziek, over debatten die er plaatsvinden en dat zijn allemaal activiteiten die onder de Wom vallen. De heer Ceulemans vraagt ook of er extra inzet van politie en handhaving nodig is. Dat is niet het geval, dat Glazen Huis staat op het Schouwburgplein en dat staat in het zicht van de camera's van de politie, op die manier wordt de situatie in de gaten gehouden. Daaruit vloeien geen extra kosten voort en daarom kan ik die niet definiëren want er zijn geen extra kosten. Dat was de beantwoording van mijn zijde voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik heb volgens mij geen vragen, maar wel twee moties. Motie 2 van de Rotterdamse VVD, Volt, SP, Forum voor Democratie, ChristenUnie en PvdA over een integraal veilig verlichtingsplan. Dat gaat overigens over dat verlichtingsplan waar we echt kijken naar verlichting van etalages, om die meer op elkaar af te stemmen zodat je ogen daar gemakkelijker op accommoderen. Ik ben bereid dat te doen, die kan ik omarmen. De motie van Volt spreekt feitelijk mevrouw de burgemeester via mij aan, 'in samenwerking met de BIZ Rotterdam Centrum te onderzoeken wat nodig is om de lichtprojectie op de Lijnbaan op de langere termijn succesvol voort te zetten'. Die vind ik vanuit mijn portefeuille wat prematuur. Ik heb u in mijn afdoening van uw motie inderdaad toegezegd wat dat allemaal voor inspanning aan onze kant kost uit te werken en op basis daarvan wil ik daar ook een besluit over nemen. Ik vind het wat prematuur om daar nu zo in mee te gaan en daar heb ik feitelijk al een toezegging op gedaan. 'Een plan op te stellen om lichtprojecties', et cetera et cetera 'in het preventieve veiligheidsdomein neer te zetten'. Dat is niet mijn domein en nu kijk ik even naar de burgemeester, die heeft zich daar waarschijnlijk niet op voorbereid. Ik ga niet over het veiligheidsdomein en u vraagt expliciet om het veiligheidsdomein. Hebt u hem bij zich? Ja.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, we geven de burgemeester even de gelegenheid om de motie te lezen en dan geef ik zo het woord aan de burgemeester. Het woord is aan de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Ik vind het in die zin een beetje lastig, aan de ene kant is er eerst een verzoek om met de ondernemers te kijken wat er nodig is, maar vervolgens maken we eigenlijk al een hele harde eis, 'dit moet wel gebeuren', en dat vind ik dan weer een beetje vooruitlopen op het onderzoek dat dan eerst wordt gevraagd. Als u hem op deze manier zo doet, is hij echt net te rabiaat maar ik kan me er wel bij aansluiten bij dat we ook wel naar een onderzoek kunnen kijken. Dat

is het probleem niet, maar het tweede loopt echt een beetje vooruit op de uitkomsten daarvan en dat stukje moet ik ontraden, maar als hij kan worden aangepast dan kunnen we dat wel bekijken.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Ik kijk even naar de indiener, de heer Kind, of u op die manier iets wilt aanpassen. De heer Kind gaat daar nog even naar kijken. We zijn aan het einde van de beantwoording van de eerste termijn en het is een tweeminutendeбат, dus ik heb op zich geen tweede termijn en als u daar nog iets op wilt zeggen, dan is er nu de gelegenheid.

De heer KIND (volt). Na de beantwoording van de heer Lansink-Bastemeijer en de burgemeester, laten we het hier op dit moment bij, vooral met de toezegging en... Ja precies.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dus dan trekt u de motie in?

De heer KIND (volt). We trekken de motie in.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Prima, met de toezegging is de heer Kind bereid de motie in te trekken, dan is dat ook helder. Een veegronde voor de vragen, de heer Ceulemans had nog een vraag die niet is beantwoord.

De heer CEULEMANS (Ir). Ja dank, één vraag. Ik had ook gevraagd hoe het contact met de ondernemers daar nu verloopt want ik meen dat ze een mail van ik geloof de wijkmanager hebben gekregen over dat dit Glazen Huis daar plaatsvindt, maar ik krijg ook heel veel vragen van die mensen: hoe kan dat nou? Ik denk dat we er op dit moment niet met zijn tweeën uitkomen of het een manifestatie is of niet, maar die ondernemers leven wel met heel veel vragen en zorgen over een mogelijke grimmige sfeer of escalatie die daar... Ik geloof dat er weer een vraag is.

Mevrouw REITEMA (pvda). Ja een punt van orde. Ik vond het al buiten de orde van het debat en nu wordt het ook gewoon een tweede termijn ingefietst.

De heer CEULEMANS (Ir). Nee ik heb een openstaande vraag, dus ik weet niet wat...

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Hallo, sorry dames en heren, ik ben hier de voorzitter. Iedereen neemt nu zelf het woord en dat is niet helemaal zoals wij met elkaar omgaan. De heer Ceulemans, ik gaf de gelegenheid tot een veegronde, dit was een vraag die in de eerste termijn is gesteld, die hebt u nu herhaald en ik wil het hier verder bij laten. Dan ga ik eventjes naar de andere indieners, of ze nog veegvragen hebben. U wilt uw vraag nog afronden?

De heer CEULEMANS (Ir). En ik vraag het omdat, voordat mevrouw Reitema in mijn zin binnenviel, ik vraag het omdat bij die ondernemers ook zorgen leven over een mogelijke grimmige sfeer of escalatie die kan plaatsvinden door de politieke boodschap die daar wordt verkocht. Dus hoe is het contact daarmee en waar kunnen zij met zorgen en vragen terecht?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank. Nog andere veegvragen vanuit de eerste termijn? Nee dat is niet het geval, het woord is aan de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Ja voorzitter. Ja, dit zijn allemaal schriftelijke vragen die zijn gesteld en waarvan wij ook hebben gezegd: geef ons even de tijd om dit allemaal netjes te beantwoorden. Het is bij wijze van kennisgeving gedeeld met de ondernemersvereniging in het centrum en ook direct met de ondernemers in de omgeving. In het algemeen geldt sowieso natuurlijk dat, als er vragen zijn over veiligheidsaspecten of wat dan ook: er lopen in dat gebied gewoon politie en allerlei handhavers en als daar zorgen leven dan kunnen daar in het algemeen ook gewoon vragen over worden gesteld. Nogmaals, we hebben ook een advies van de veiligheidsdiensten hierop en die achten het nu niet nodig om extra inzet te plegen omdat ze er met de camera's die al zijn geplaatst goed zicht op hebben, zij hebben ook dat Glazen Huis in het vizier. Mochten ondernemers vragen hebben dan kunnen ze natuurlijk altijd bij de diensten terecht, zoals dat in elk geval zo is.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank. Dan zijn we daarmee tot een afronding van agendapunt 7.4 gekomen.

7.5. Het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan gaan we door naar agendapunt 7.5, het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank. Dan geef ik even het voorzitterschap over aan de burgemeester.

De VOORZITTER. Dan zijn wij aanbeland bij agendaonderwerp 7.5. Wij zullen eerst het openbare gedeelte doen en vervolgens een besloten gedeelte. Ik denk dat ik al weet wat voor vraag mevrouw Verkoelen gaat stellen, of de burgerraadsleden aanwezig mogen zijn. Dat kan ik bevestigen, maar daar kom ik zo op, ik zal zo even melden wie er allemaal wel en niet aanwezig kunnen zijn. Mevrouw Verkoelen

Mevrouw VERKOELLEN (50plus). Dan heb ik een punt van orde. Het is netjes wat u zegt, onze stafmedewerkers, althans fractiemedewerkers, kunnen niet aanwezig zijn, dat is niet geregeld. Het is voor onze burgerraadsleden wel geregeld, maar alvorens we dat gaan doen, moeten we daar als raad wel even een akkoord voor geven. Als voorzitter van de commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte, want het is een onderwerp van die commissie, vraag ik of de raad ermee akkoord gaat dat onze burgerraadsleden, dat zijn er in principe vijf binnen de commissie want dat speelt ook nog, straks bij het besloten gedeelte aanwezig zijn.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen, u bent inderdaad de voorzitter van de commissie, maar dit is de raad en de raad gaat gewoon...

Mevrouw VERKOELLEN (50plus). Daarom heb ik ook voorgesteld het naar de commissie te brengen.

De VOORZITTER. Ja, maar we gaan nu twee dingen mixen. Precies uw vragen, ga ik zo allemaal stellen want er zijn nog meer zaken die we even heel netjes moeten afhechten en ik stel voor dat gewoon in een keer goed te doen omdat er ook nog een aantal..., er moet bijvoorbeeld nog even worden getekend en dat soort dingen. Ik ga dat allemaal netjes doorlopen als we bij het besloten gedeelte aankomen. Sta me toe om dat op die manier te doen. Ja? Mevrouw Bruin nog? Oh, u wilt beginnen aan uw inbreng, ik dacht dat u ook nog een vraag had. Dan geef ik u meteen het woord.

Mevrouw BRUIN (Iv). Dank u wel voorzitter. Het kan inmiddels echt niemand meer zijn ontgaan dat alle ogen zijn gericht op de ontwikkeling van het Vijfde Dorp en de daarbij behorende Grondbank Zuidplas. Even terug in de tijd, de gemeente Zuidplas kan de uitname van de gronden niet conform onze afspraak waarmaken en in plaats daarvan gaan we niet alles in één keer doen, maar gaan we het gefaseerd doen. Die gronden zijn nodig voor de ontwikkeling van het Vijfde Dorp, sinds kort genaamd Cortelande, en inmiddels zijn er in die zaak 22 beroepszaken tegen het besluit over het bestemmingsplan Middengebiet Zuidplaspolder I, met andere woorden het Vijfde Dorp, bij de Raad van State ingediend. Twee indieners daarvan zijn niet de minste, dat zijn het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard en Rijkswaterstaat. Mocht de Raad van State het bestemmingsplan vernietigen dan ziet de wereld voor de Grondbank en haar deelnemers er echt anders uit en hebben wij na de blunderput misschien wel de blunderpolder. Voorzitter, dat is geen mooie realiteit, nee de gemeente Rotterdam met een deelneming van 40% kijkt dan uit op een potentiële schadepost van miljoenen en sinds een paar weken is ook bekend dat de heer Wim Kuijken op pad is gestuurd is om onafhankelijk tussen de partijen te bemiddelen. Het is de bedoeling dat hij rond de jaarwisseling met adviezen over hoe-nu-verderscenario's komt en omdat het worstcasescenario ons zorgen baart, Leefbaar Rotterdam vindt dat wij als raad er bovenop mogen zitten en naar onze mening de huidige wijze op dit moment onvoldoende dekkend is voor hoe wij in control zijn, bieden wij in ieder geval twee moties aan. Motie 1, 'Organiseer een adviescommissie bij de Grondbank', medeondertekend door de Rotterdamse VVD en de Partij voor de Dieren. De titel van de motie geeft al aan wat wij willen, en een bijzondere motie gericht aan de raad en dat is 'Volksvertegenwoordiging verenig u', die mede is ondertekend door de Partij voor de Dieren, de VVD, de ChristenUnie en de PvdA. Daarin vragen wij de raad om met hulp van de griffie een verkennend gesprek of een benen-op-tafeloverleg met een afvaardiging van die gemeenteraden te organiseren en in te plannen. Ik hoor graag van de wethouder hoe u die moties waardeert. Dank u wel.

De VOORZITTER. Mevrouw Bruin heeft de volgende moties ingediend.

Motie 1. Organiseer een adviescommissie bij de Grondbank

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het raadsvoorstel over wijziging Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas;

constaterende dat:

- de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas 2015 wordt geregeld met de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- artikel 24a sub 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen luidt: "Op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur van een openbaar lichaam een gemeenschappelijke adviescommissie in die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien.";
- bovenstaande betekent dat op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten, het bestuur van een openbaar lichaam een gezamenlijke adviescommissie kan instellen. Deze commissie kan het bestuur adviseren, helpen bij de voorbereiding van besluiten van de raden van de deelnemende gemeenten over de regeling, of de raden van advies voorzien;

overwegende dat:

- Grondbank RZG Zuidplas een groot financieel risico loopt door problemen die zich kunnen voordoen in de gebiedsontwikkeling van het Vijfde Dorp in de gemeente Zuidplas, waaronder vernietiging van het bestemmingsplan of een zwaar verlieslatende grondexploitatie;
- deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland mogelijk miljoenen aan gemeenschapsgeld moeten afboeken op de waarde van verworven gronden waarop de nieuwe woonwijk is gepland;
- Voor meer democratische legitimiteit van keuzes die het algemeen bestuur van Grondbank RZG Zuidplas maakt, betrokkenheid van de volksvertegenwoordiging essentieel is;
- een adviescommissie bestaande uit raads- en statenleden van deelnemende gemeenten en de provincie daaraan bijdraagt;

verzoekt het college:

- bij het dagelijkse bestuur van Grondbank RZG Zuidplas kenbaar te maken dat de gemeenteraad van Rotterdam wenst dat een adviescommissie door het algemeen bestuur wordt ingesteld;
- deze adviescommissie in gelegenheid te brengen om adviezen uit te brengen aan de deelnemende gemeenten van de Grondbank over wijzigingen die in elkaars belang zouden zijn bij deze GR;
- het dagelijks bestuur te verzoeken de benodigde stappen in gang te zetten om te komen tot deze adviescommissie;
- deze motie ter kennisgeving te delen met het dagelijks bestuur van de Grondbank RZG Zuidplas;
- uiterlijk maart 2025 hierover terug te koppelen aan de gemeenteraad of en hoe dit kan worden uitgevoerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. V.A. Bruin, D.J. van Dommelen en R.T.J. van der Velden

Motie 2. Volksvertegenwoordiging verenig U!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het raadsvoorstel over wijziging gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas;

constaterende dat:

- de Grondbank RZG Zuidplas een gezamenlijke regeling betreft tussen de gemeenten in de regio Zuidplas en de provincie Zuid-Holland met als doel het beheer van gronden en onroerend goed;
- risico's verbonden zijn aan de werking van de Grondbank zoals het financiële risico bij mislukken van vastgoedprojecten, het onbenut laten van potentieel waardevolle grondposities en het gebrek aan transparantie in de besluitvorming;
- er zorgen zijn over de effecten van de Grondbank op de lokale woningbouwontwikkeling, de verdeling van de kosten en baten tussen de betrokken gemeenten en de beheersing van grondtransacties;

- behoefte bestaat aan meer duidelijkheid en transparantie over de doelstellingen, werkwijze en resultaten van de Grondbank voor alle betrokkenen;

overwegende dat:

- de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas 2015 is belegd bij het college en het reilen en zeilen van de Grondbank ver weg staat van volksvertegenwoordigers;
- de Wet gemeenschappelijke regelingen op 1 juli 2022 is gewijzigd met als doel de raden (meer) in positie te brengen;
- tussen gemeenteraden en Provinciale Staten onderling slecht zicht is op beelden die leven over de risico's en gevolgen van de Grondbank voor de eigen begroting;
- het belangrijk is dat alle betrokken gemeenteraden en de provincie goed geïnformeerd zijn over de risico's, kosten en baten van de Grondbank en dat er een breed draagvlak is voor de keuzes die gemaakt worden;
- de gemeenteraden en de provincie voldoende gelegenheid moeten krijgen om met elkaar in gesprek te gaan over de voortgang van de Grondbank en de mogelijke aanpassingen aan de huidige opzet om de risico's te verkleinen;
- het van belang is dat volksvertegenwoordigers de mogelijkheid moeten hebben om bij elkaar steun te zoeken en kennis uit te delen waar het de controlerende en kaderstellende rol van gemeenteraden en Provinciale Staten betreft;

besluit:

- een afvaardiging van de gemeenteraden van de betrokken gemeenten uit te nodigen voor een gezamenlijk en verkennend gesprek over de Grondbank RZG Zuidplas waarin de risico's, werkwijze, en eventuele verbeteringen worden besproken;
- dit gesprek te organiseren voor het zomerreces zodat er voldoende tijd is voor een zorgvuldige en brede discussie;
- de resultaten van dit gesprek te delen met de gemeenteraad en de betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten, met voorstellen voor eventuele vervolgstappen om de risico's te verminderen en de effectiviteit van de Grondbank te verbeteren;
- deze motie ter kennisgeving te delen met het dagelijks bestuur en deelnemers van de Grondbank RZG Zuidplas;
- uiterlijk een maand na het gesprek hierover terug te koppelen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. V.A. Bruin, R.T.J. van der Velden, T.J. Vonk en G.J. Engberts

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Ik constateer dat de motie 'Organiseer een adviescommissie bij de Grondbank' en de motie 'Volksvertegenwoordiging verenig U' allebei voldoende zijn ondertekend en deel uitmaken van het debat. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Ja dank u wel voorzitter. Ik ga straks een motie indienen waarin ik de wethouder vraag om de voor- en nadelen van het overnemen van de gronden en de ontwikkeling van het Vijfde Dorp door Rotterdam op een rij te zetten. Ik heb dit verzoek al meerdere malen neergelegd, maar ik heb het gevoel dat mijn verzoek niet altijd even goed wordt begrepen, vandaar dat ik nog een korte poging doe. De Grondbank is een slepend verhaal waarop wij als gemeente Rotterdam totaal geen grip hebben. Het risico voor Rotterdam als de ontwikkeling... Sorry, kan het even... Dank voor de aandacht, dat wordt zeer gewaardeerd. Het risico van Rotterdam als de ontwikkeling niet doorgaat is € 28 miljoen en dat vind ik ook voor Rotterdam een megabedrag. Zuidplas is niet in staat deze ontwikkeling tot een goed einde te brengen en dat is op 18 december jl. nog een keer bevestigd door een aantal collega-raadsleden uit de gemeente Zuidplas. De Rotterdamse VVD wil zoveel mogelijk woningzoekenden een woning gunnen en alleen daarom al zijn wij groot voorstander van de ontwikkeling van het Vijfde Dorp. De Rotterdamse VVD vindt dat we er alles aan moeten doen om waarde te krijgen voor het geld dat wij in de Grondbank hebben gestopt. Vandaar mijn vraag aan de wethouder: zet voor ons de voors en tegens op een rij, zodat wij als raad kunnen beoordelen of overname van de grond en de ontwikkeling een realistisch alternatief is en mochten we dit als raad een goed idee vinden dan gaan we uiteraard het gesprek met alle stakeholders zoals de provincie en de

gemeente Zuidplas aan want we doen niets op ons eigen houtje. Tot slot, ik begrijp dat de gemeente Zuidplas met de bestuurlijke partners, waaronder Rotterdam, in gesprek is over de financiering van de ontwikkeling en mijn vraag aan de wethouder is of dat klopt en hoe Rotterdam in deze gesprekken zit. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Van Dommelen heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Wat als Rotterdam het Vijfde Dorp ontwikkelt

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'Het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas';

constaterende dat:

- de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas in 2004 is opgericht met als doel het ontwikkelen van woningbouw op verworven gronden;
- de gemeente Rotterdam voor 40% deelneemt in de Grondbank en per saldo een risico loopt voor een bedrag van circa € 28 miljoen;

overwegende dat:

- de gemeente Zuidplas en de Grondbank in 2021 afspraken hebben gemaakt over de overdracht van de gronden en alle eigendommen van de Grondbank aan de gemeente Zuidplas voor de ontwikkeling van het middengebied, ook wel bekend als het Vijfde Dorp;
- de gemeente Zuidplas om onder meer financiële redenen niet in staat is gebleken alle gronden uit de Grondbank over te nemen;
- de ontwikkeling van woningen hiermee voorlopig geen doorgang vindt;
- de wethouder in haar brief van 5 november 2024 weliswaar is ingegaan op de voor- en nadelen van overname van de ontwikkeling van het Vijfde Dorp door Rotterdam, maar daarbij alleen is ingegaan op de situatie dat de publiekrechtelijke bevoegdheden bij gemeente Zuidplas achterblijven;
- het voor de gemeenteraad belangrijk is om de risico's van ontwikkeling van het Vijfde Dorp door gemeente Rotterdam met overname van alle publiekrechtelijke bevoegdheden af te kunnen zetten tegen het lopende risico van € 28 miljoen bij verkoop van de gronden op basis van de huidige agrarische bestemming;

verzoekt het college:

- de voor- en nadelen van de aanschaf van de gronden uit de Grondbank (in goed overleg met de gemeente Zuidplas en andere deelnemers in de Grondbank) door de gemeente Rotterdam (dat wil zeggen inclusief publiekrechtelijke bevoegdheden), gevolgd door ontwikkeling van het Vijfde Dorp door de gemeente Rotterdam in kaart te brengen en te kwantificeren;
- hierover uiterlijk in Q1 van 2025 terug te koppelen aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.J. van Dommelen, V.A. Bruin en R.T.J. van der Velden

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden die in dit openbare gedeelte nog het woord willen? De heer Van Dommelen.

De heer VAN DOMMELEN (vvd). Voorzitter nog even, ik dien deze motie samen met Leefbaar Rotterdam en de Partij voor de Dieren in.

De VOORZITTER. Helder. Zijn er nog andere leden die in het openbare gedeelte het woord willen voeren? Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, wij maken ons ook al jaren zorgen over deze ontwikkeling, het is sowieso een ontwikkeling op het laagste punt van Nederland en we hebben het altijd al onverkwikkelijk gevonden om hier überhaupt iets te willen bouwen, met de financiële risico's die daarmee gepaard gaan. Het was ooit al een onzalig idee om daar als Rotterdam met 40% in te gaan

zitten en wij hebben ons daarom de afgelopen jaren elke keer ingezet om te kijken hoe we hier zo soepel mogelijk zonder al te grote verliezen uit kunnen stappen. Alle moties die in die richting gaan en de beweging van de wethouder in die richting zullen wij steunen.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u voorzitter. Ja, ons standpunt over het Vijfde Dorp mag wel bekend worden verondersteld, een dorp op 7 meter onder NAP druist echt in tegen alle logica van deze tijd. We moeten sturen op water en op bodem en juist niet het water gaan uitdagen, niet het water tarten. Voorzitter, het Vijfde Dorp heet inmiddels Cortelande en de Partij voor de Dieren heeft er eigenlijk een veel betere naam voor, namelijk Atlantis, Atlantis in de polder. Het nieuwe dorp gaat eenvoudigweg wegzakken in het moeras van de Zuidplaspolder en Rotterdam zit ook in het moeras en wel een financieel moeras. De grex van het Vijfde Dorp staat zwaar onder water en dit geintje uit 2004, toen de Grondbank werd opgericht, gaat ons tientallen miljoenen kosten. Het moet voor de andere deelnemers van de Grondbank vanaf vandaag duidelijk zijn dat het Rotterdam menens is, we kunnen dit gemodder in de polder er niet bij hebben. De Partij voor de Dieren komt daarom met twee acties. Eerst een amendement waarin staat dat we jaarlijks willen beslissen over het verlengen van de Grondbank, al is het maar om er jaarlijks de peilstok in te steken want geloof ons, dat is dubbel en dwars nodig, vandaar ons amendement. Daarnaast een breed gedragen motie van ons om meer inzicht in de grex te krijgen. Het is echt alle hens aan dek en voel de urgentie. Ik dank u.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft het volgende amendement en de volgende motie ingediend.

Motie 4. Alle hens aan dek bij grex Vijfde Dorp

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas;

constaterende dat:

- gemeente Zuidplas een grondexploitatie heeft geopend voor ontwikkeling van nieuwe woonkern Cortelande, ook wel het Vijfde Dorp genoemd;
- de gemeente Rotterdam middelen heeft ingebracht ter verwerving van gronden die voorts volgens afspraak door gemeente Zuidplas in exploitatie zouden moeten worden gebracht;

overwegende dat:

- de grondexploitatie voor het Vijfde Dorp zwaar verlieslatend is;
- de gemeente Zuidplas thans deze grondexploitatie herijkt en verwacht dit volgend jaar te kunnen afronden met een te nemen besluit;

voorts overwegende dat:

- de gemeenteraad van Rotterdam sturingsinformatie nodig heeft om goed te kunnen beslissen of deelname aan de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas nog opportuun is;
- de monitor Grondexploitaties van de gemeente Rotterdam het geëigende instrument is om waardering van de grex Vijfde Dorp onder de aandacht te brengen van de woordvoerders in de gemeenteraad;

verzoekt het college:

- bij de Grondbank erop aan te dringen om periodiek (jaarlijks bij de zienswijzeprocedure op begroting Grondbank) de raad inzicht te geven in de financiële stand van zaken van de gebiedsontwikkeling Cortelande;
- hierover uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, T. Roskam, D.J. van Dommelen, G.J. Engberts, P.J.D.H. Verkoelen en T.J. Vonk

Amendement 1. Houd regie op de Grondbank

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van het voorstel tot vaststelling van Wijziging gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas;

besluit in onderdeel R het 'Wijzigingsbesluit GR Grondbank RZG Zuidplas' als volgt te wijzigen:
De tekstpassage "1. In het tweede lid wordt '1 januari 2025' vervangen door '1 januari 2035'." wordt herschreven tot:

"1. In het tweede lid wordt '1 januari 2025' vervangen door '1 januari 2026'."

w.g. R.T.J. van der Velden, G.J. Engberts en P.J.D.H. Verkoelen

Toelichting

De gemeente lijdt een groot risico als de Grondbank nu omvalt. Tegelijkertijd neemt de gemeenteraad een risico door in te stemmen met verlenging van de Grondbank voor de duur van maar liefst tien jaar. Er hangen namelijk donkere wolken boven de gebiedsontwikkeling in de Zuidplaspolder. De kans op vernietiging van het bestemmingsplan is aanwezig. Afwaardering van de verworven gronden tot agrarische bestemming is voor Rotterdam een kostenpost van € 28 miljoen. Anderzijds is de grondexploitatie van de ontwikkeling zwaar verlieslatend en de kosten kunnen dus nog hoger uitvallen.

Indiener van het amendement is van mening dat verlenging met tien jaar te ondoordacht is en het voorstel is dan ook om dit terug te brengen tot één jaar. Zo kunnen we in 2025 als gemeenteraad opnieuw de balans opmaken.

Het amendement en de motie zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij de woorden van mevrouw Kockelkoren en de heer Van der Velden. Het was ooit een onzalig idee van wethouder Kombrink van de PvdA, helaas in het leven geroepen door Leefbaar Rotterdam-wethouder ik meen Van Sluis of Pastors, daar wil ik vanaf zijn. We hadden het nooit moeten doen, we moeten er zo snel mogelijk vanaf, je moet niet bouwen op min 7 meter.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Zijn er nog andere leden? De heer De Haan.

De heer DE HAAN (d66). Dank u wel voorzitter. Zonder er cynisch van te worden, ik dacht 'ik pak er een oude bijdrage over de Grondbank Zuidplas van zo'n zes maanden geleden weer eens bij'. Hoewel er om een nieuw besluit wordt gevraagd, wat we op dit moment in deze fase denk ik moeten doen, is er feitelijk niet zo heel veel veranderd sinds de vorige keer dat we erover spraken. Nog steeds voelt onze deelname in die Gemeenschappelijke Regeling als Sisyphusarbeid en het uittreden uit de Grondbank als het rotsblok dat we omhoogduwen tot daar ooit op de top de start van het ooit geschetste Vijfde Dorp Cortelande, om als we er bijna zijn toch weer tegen een financiële, planologische of juridische hobbel aan te lopen, de steen terugholt en we een nieuw besluit, lees verlenging, moeten nemen om weer te starten met duwen en de stenen omhoog sjoeren. Daarom steun voor de motie en het idee die daar iets meer perspectief bij bieden. Er rest ons op dit moment verder weinig dan de komende periode de Raad van State af te wachten en de spreekwoordelijke steen de weg omhoog te blijven torsen. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Engberts.

De heer ENGBERTS (pvda). Ik was van plan niets te zeggen, maar na de bijdrage van de SP heb ik toch de behoefte om even te zeggen dat ik sinds ik in de raad zit geen enkel ander standpunt dan mevrouw Kockelkoren heb gehad.

De VOORZITTER. Dat is toch een geruststellende gedachte. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Dat is in het openbare gedeelte niet het geval, dan gaan we nu de openbare vergadering schorsen. Ik verzoek ambtenaren, pers en publiek om de zaal te verlaten, met uitzondering... O ja de beantwoording, excuus ik heropen dit agendapunt. Ik dacht, we gaan alles in een keer doen, maar dat is niet logisch. Ja, het openbare gedeelte gaan we ook openbaar beantwoorden en het besloten

gedeelte gaan we besloten beantwoorden, vandaar dat we het openbare gedeelte nog hebben. Het woord is aan de wethouder.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Ja dank u wel voorzitter. Ik herken de frustratie over de Grondbank die u hier te berde brengt helemaal. Wat mij betreft niet passend, wat hebben we daar te zoeken, maar het is inderdaad iets wat wij nu eenmaal hebben en waarmee we denk ik zo verstandig mogelijk moeten omgaan, dat zou mijn pleidooi zijn. We weten nu dat het een financieel risico is en dat het maar zeer afwachten is of dat Vijfde Dorp ooit wordt gebouwd. Als dat wel wordt gebouwd, zijn onze financiële risico's weer wat minder groot en kunnen we ook verder met die ontwikkeling, dus ik denk dat het belangrijk is om dit traject gewoon gestructureerd en zorgvuldig af te lopen, maar ik heb daar best een zwaar gemoed over. Tegelijkertijd moeten we ons hoofd koel houden. U hebt ook in de commissie aangegeven: hoe houden wij als raad hier meer grip op? Dat kan ik me heel goed voorstellen. Het is iets waarmee wij in een Gemeenschappelijke Regeling met de provincie en een aantal gemeenten, Zuidplas, Waddinxveen en Rotterdam, zitten, maar hoe houd je als raad de vinger aan de pols bij deze hele ontwikkeling? Leefbaar Rotterdam komt met een motie over een adviescommissie en ik denk dat zo'n adviescommissie van alle raden een heel mooi instrument is om meer betrokkenheid bij deze ontwikkeling te hebben. Zo'n adviescommissie kan alleen worden ingesteld als alle betrokken raden het daarmee eens zijn en ik ben wel bereid om, als u deze motie aanneemt, ermee onder de arm naar het dagelijks bestuur te gaan, daar te vragen 'wilt u deze motie ook voorleggen aan uw raden?' en dan kijken of alle raden zich hieraan committeren. Dan kan ik u daar een terugkoppeling over geven en kunnen we dat, indien iedereen akkoord is want elke gemeenteraad moet ermee instemmen, verder in gang gaan zetten. Ik ben daar uiteraard wel toe bereid en die is oordeel raad. Een ander idee, een motie van Leefbaar Rotterdam, is niet aan mij, maar aan de griffie gericht. Het lijkt mij een heel goed idee, maar het is niet aan mij om daar verder een oordeel over te vellen en die laat ik daarom even bij uzelf als raad. Dan de motie van de VVD, de heer Van Dommelen zegt 'die voor- en nadelen van zelf het Witte Dorp ontwikkelen'. Daarbij moet ik wel aangeven dat de Grondbank gronden in Zuidplas bezit, maar dat niet alles aaneengesloten is, delen zijn aaneengesloten, maar er zijn ook plukjes. Weet wel wat je doet op het moment dat je zegt 'laten we dat binnen de Rotterdamse gemeentegrenzen of het publieke domein trekken'. Daarnaast zit er een grondexploitatie op die nu op de rekening van de gemeente Zuidplas staat en die trek je daarbij ook naar jezelf toe. U vraagt niet alleen naar de nadelen, maar ook naar de voordelen, daar ben ik me zeer wel van bewust. Ik denk dat het goed is voor het publieke debat om die voor- en nadelen nog eens even goed op papier te zetten en ik zal daar niet al te vooringenomen in zijn, maar deze motie kan ik oordeel raad geven. Dan hebben we het amendement 'Houd regie op de Grondbank' van de Partij voor de Dieren. U geeft daarin aan jaarlijks te beoordelen of we nog aan deze Grondbank moeten deelnemen. Deze wil ik echt sterk ontraden want dat zou betekenen... Dat is eigenlijk een feitelijk... De verordening die nu voorligt is dat je weliswaar jaarlijks kunt beoordelen of je dat doet, maar daar zit nog een soort verloop in termijn aan vast. Als je deze verordening jaarlijks zou moeten accorderen voordat hij echt weer in werking treedt, als dat wordt gematerialiseerd, dan zou de Grondbank alleen maar hele dure kortdurende leningen kunnen aantrekken en dat is een negatief financieel effect, vandaar dat ik daar geen voorstander van ben. Het tweede is dat, ook al zou dit amendement hier worden aangenomen, dit geen effect zal hebben omdat de verordening al door vier van de vijf gemeenteraden is vastgesteld en daarmee eigenlijk al is vastgesteld. Ook al zouden wij tegen zijn dan nog zijn we aan die verordening gebonden.

De VOORZITTER. De heer Roskam heeft een vraag.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Dat was mijn appreciatie.

De heer ROSKAM (Irr). Een verhelderende vraag. De wethouder geeft aan dat er een termijn van langer dan een jaar is, over wat voor termijn hebben we het dan, over een jaar en een week of is het dan vijf jaar? De termijn graag iets concreter.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Stel dat wij zeggen, even kijken. Het is maximaal twee jaar, dus stel dat wij op 2 januari a.s. opzeggen dan kan dat pas per 1 januari 2027. Dan de motie 'Alle hens aan dek bij de grex Vijfde Dorp' waarin u zegt 'laat ons toch periodiek weten, jaarlijks weten, wat de stand van de grondexploitatie is'. Dat is natuurlijk wel goed mogelijk en ik denk dat dit ook heel belangrijk is, maar ik wil wel voor alle zekerheid zeggen dat dit niet onze grondexploitatie is, het is de grondexploitatie van de gemeente Zuidplas en dat betekent dat wij daar verder niet over gaan. Dit is

de winst- en verliesrekening van de gemeente Zuidplas, maar we hebben hem nu natuurlijk ook aan u doen toekomen in de kluis en dat zal dus... Maar dat kan ik zeker doen op het moment dat u ernaar vraagt of we kunnen dat jaarlijks doen zodat u inzicht in het verloop van die grondexploitatie hebt. Dus dat is oordeel raad. Dan was er nog een vraag van de VVD, u vraagt of het klopt dat dat er bestuurlijk wordt gesproken over...

De VOORZITTER. Mag ik even, de heer Van der Velden heeft nog een vraag.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja dank u. Die gaat nog even over dat amendement. Nu staat er een termijn van tien jaar, dat vinden wij echt veel te risicovol, en u zegt 'vier van de vijf gemeenten hebben het al vastgesteld', maar bent u het niet met me eens dat die tien jaar gewoon voor ons als gemeente Rotterdam veel te risicovol is?

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). Nee, wat wij, in tegenstelling tot de vorige regeling, nu hebben afgesproken is dat wij jaarlijks kunnen uittreden, maar dat moet je wel van tevoren..., dus dat is maximaal twee jaar. Je kunt jaarlijks uittreden, maar dan moet je natuurlijk wel de balans opmaken, je kunt niet zomaar uittreden want je moet ook deelnemen aan het verlies dat in de toekomst nog wordt genomen, het is niet zo dat je één keer moet afrekenen. Wij staan garant voor leningen, dat is even hoe die financiering zit. Er is een Grondbank die leningen heeft aangetrokken om agrarische gronden aan te kopen, wij staan voor 40% garant voor die leningen en stel dat wij uittreden, dan moeten wij natuurlijk een deel van die garantstelling wel inlossen. Stel dat wij bijvoorbeeld zeggen 'over twee jaar stappen we eruit', de rest erin blijft zitten en na tien jaar toch de eindafrekening wordt gemaakt en stel dat daar meer verliezen uit volgen dan zijn wij er nog steeds aan gebonden om die verliezen ook nog te incasseren. Ik pleit ervoor om te kijken hoe we zoveel mogelijk geld en woningen kunnen halen uit die gronden die nu agrarisch zijn en waarvan we willen dat die worden bebouwd voordat wij... Dus dat we toch een wat gedegener exitpad kiezen, zodat onze financiële blootstelling kleiner is dan die nu is. Mijn pleidooi is om dat toch wat gestructureerd, in ieder geval elke keer te kijken: misschien zijn er kansen dat die bestemming toch wordt toegekend, dat er toch woningen kunnen worden gerealiseerd, dan verdienen we er in ieder geval iets meer aan dan we nu doen. We kunnen er dus jaarlijks uittreden. Die tien jaar is de looptijd van deze regeling, maar daarin kunnen we wel jaarlijks uittreden.

De VOORZITTER. De heer Tak.

De heer TAK (pvda). Dank u voorzitter en vergeeft u mij dat ik over de tijd ben, maar ik wil hier toch even een technisch vraagje over stellen zodat ik de situatie goed begrijp. Ontvangen wij op dit moment pachtinkomsten van die agrarische gronden, van de agrariërs die als het goed is denk ik nog steeds gebruik van die gronden maken? Ik zag u volgens mij al ja knikken en de tweede vraag is dan de volgende. Behoort het ook tot de mogelijkheid om bijvoorbeeld de ontwikkeling gewoon naar achteren te schuiven? Als je denkt 'het is nu wellicht niet het juiste moment om over te gaan tot de ontwikkeling', dat je dan zegt 'weet je wat, we leiden die pachtinkomsten.... We zetten alles op een zo laag mogelijk pitje zodat je zo min mogelijk kosten maakt'...

De VOORZITTER. Mijnheer Tak, u bent al door de tijd heen. Ik wilde u één vraag toestaan, maar nu wordt het toch een debat en dat ga ik niet meer doen. Dus punt.

Mevrouw ZEEGERS (d66) (wethouder). De Grondbank krijgt natuurlijk de pachtinkomsten, wij doen alleen de garantstelling van de leningen. De Grondbank krijgt pachtinkomsten van de... Het naar achteren schuiven. Er zit al niet waanzinnig veel tempo op en waar we nu tegen aanlopen is dat er, mevrouw Bruin zei al, beroep tegen het bestemmingsplan is ingesteld. Op het moment dat het bestemmingsplan wordt vernietigd, hebben al die gronden weer agrarische waarde en zijn die dus veel minder waard dan wanneer een bestemmingsplan is goedgekeurd en je daar woningen kunt bouwen, dan kun je er in ieder geval wat meer aan verdienen. Dus het is in ons belang dat er wel woningen kunnen worden gebouwd en zo snel mogelijk, maar er zit nu niet waanzinnig veel tempo op. Het bestemmingsplan dat nu voorligt, gaat overigens maar over een deel van de gronden van de Grondbank, het is nog niet het hele plot. Er was nog een vraag van de heer Van Dommelen. Bestuurlijk wordt gesproken over de financiering die voor de gebiedsontwikkeling van Zuidplas nodig is. Dat is inderdaad aangekondigd, althans de behoefte is geuit. Onze reactie daarop is dat wij willen helpen met lobbyen, maar dat wij zelf geen geld in de gebiedsontwikkeling stoppen.

De VOORZITTER. Ik kijk even of daarmee de vragen zijn beantwoord. Dat lijkt het geval. Dan ga ik nu wel echt het openbare gedeelte van de vergadering schorsen en gaan we ons opmaken voor het besloten gedeelte van de vergadering. Ik neem even een aantal spelregels met u door. Dat had ik al aan mevrouw Verkoelen toegezegd en ik wil even mijn papiertje terug, o hier ligt het, sorry. Nogmaals, ik verzoek ambtenaren, pers en publiek de zaal te verlaten met uitzondering van één medewerker van de bodedienst, één medewerker van de beveiliging, de commissiegriffier BWB, een plaatsvervangend griffier en een raadsondersteuner. Ik ga ervan uit dat ze dat onderling allemaal hebben afgestemd. Dan verzoek ik de medewerker van multimedia na te gaan of de beeld- en geluidsverbinding met de buitenwereld is verbroken en als dat is gebeurd, verzoek ik deze persoon om ook de zaal te verlaten.

De VOORZITTER. De wethouder heeft gevraagd om twee adviseurs, Krispijn van Gasteren en Anne Koetsenruijter, als directe ondersteuning op de ambtenarentribune toe te laten en ik stel voor dit verzoek te honoreren. Dan kom ik bij het punt dat mevrouw Verkoelen maakte. Conform het Reglement van Orde kunt u toestemming geven aan burgercommissieleden die zijn aangewezen voor de commissie BWB om bij het besloten deel aanwezig te zijn. De heer Van Dijk van de ChristenUnie en de heer Rozema van de Partij voor de Dieren hebben verzocht aanwezig te mogen zijn. O, de heer Rozema is vertrokken.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Er zijn er vijf, waarvan er vandaag drie aanwezig zijn. Twee hebben bij mij aangegeven niet aanwezig te zullen zijn en één, de heer Gerben van Dijk, wel. Hij zit achterin. Ik stem nog even mee, dan ben ik ook verdwenen, maar er zijn al mensen vertrokken omdat er ook raadsleden niet aanwezig willen zijn, dus we hadden eigenlijk eerder moeten stemmen, maar dat is echt maar een klein puntje.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen, het gaat goedkomen, dat beloof ik u. De heer Van Dijk heeft aangegeven dat hij er is en hij is er ook, welkom. Ik heb begrepen dat de heer Rozema niet meer aanwezig is, oké. Stemt u ermee in dat de heer Van Dijk aanwezig is bij het besloten deel van de vergadering? Ja, dat lijkt het geval. Alle medewerkers die in de zaal blijven, medewerkers let op, dienen naam en functie op een presentielijst te vermelden en daarvoor ook te tekenen. U bent, vanzelfsprekend zou ik bijna willen zeggen, verplicht om wat hier wordt gewisseld geheim te houden. Ik vraag ook uw instemming wat betreft de aanwezige ondersteuning die ik zojuist heb genoemd en ik zag non-verbaal dat dit akkoord is, dan is dat hierbij besloten. Ik kijk even rond of iedereen die aanwezig mag zijn nu aanwezig is en iedereen die niet aanwezig mag zijn niet aanwezig is. Ik verzoek alle aanwezigen te controleren of de mobiele telefoon of andere communicatiemiddelen niet openstaan. U mag ze wel bij u hebben, maar u moet ze niet op een openbare lijn hebben met iemand die aan het meeluisteren is. De uitzending via het internet, maar ook de interne uitzending, wordt gestopt en de ringleiding voor slechthorenden wordt ook uitgeschakeld. Ik kijk even of er nog een bode is. De bode staat nu te tekenen en ik verzoek de bode te kijken of de deuren gesloten zijn en of ook alle communicatieapparatuur op de perstribune is verwijderd dan wel is afgesloten. Volgens mij hebben ze dat al gedaan. Ik vraag u of u ermee akkoord gaat om met gesloten deuren te beraadslagen. Ik constateer dat dit het geval is en hiermee is dat besloten.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De VOORZITTER. Oké, beste allen, ik heropen het openbare deel van de vergadering.

7.6 Tweeminutendebat over 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025', aangevraagd door het lid Tak

De VOORZITTER. Aan de orde is agendapunt 7.6, het tweeminutendebat over 'De invoering van de zero-emissiezone per 1 januari 2025'. Mag ik u vragen allemaal uw plaats in te nemen, want het begint laat te worden. Volgens mij worden we allemaal moe en willen we graag kerst gaan vieren. Laten we dit snel afronden. De heer Tak heeft gevraagd om het woord en als de heer Engberts zich dan ook wil vervoegen. Het woord is aan de heer Tak.

De heer TAK (pvda). Ja, dank u wel voorzitter en alvast dank voor uw coulance. Ik zie mijn spreektijdteller lopen. Ik ga gewoon alleen even een motie indienen, 'Gelijke monniken, gelijke

kappen'. Zoals u weet heeft mijn fractie eerder gevraagd naar een handhavingssysteem voor buitenlandse kentekens in de zero-emissiezone, naar het voorbeeld van onder andere Parijs en dat eventueel ook in gezamenlijkheid met andere zero-emissiegemeenten in Nederland en het rijk op te pakken en daarvoor hebben wij samen met GroenLinks, Leefbaar Rotterdam en de VVD een motie gemaakt om de wethouder, en ik weet dat de wethouder het eigenlijk niet nodig heeft, maar hem toch aan te sporen om aan de slag te gaan met die handhaving van buitenlandse kentekens. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER. De heer Tak heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Gelijke monniken, gelijke kappen

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025;

constaterende dat:

- in de huidige uitwerking van de zero-emissiezone de gemeente niet buitenlandse voertuigen kan beboeten die niet aan de zero-emissiezone-eisen voldoen;

overwegende dat:

- het eerlijk beboeten van alle vracht- en bestelauto's in de zero-emissiezone noodzakelijk is om een eerlijk speelveld te creëren voor ondernemers;
- het niet beboeten van buitenlandse voertuigen schadelijk is voor het draagvlak van de zero-emissiezone;
- het toelaten van buitenlandse voertuigen in de zero-emissiezone die niet voldoen aan de eisen afdoet aan de doelstellingen van het college om de luchtkwaliteit, klimaat en bereikbaarheid te verbeteren;

verzoekt het college:

- nader onderzoek te doen naar een handhavingssysteem voor de ZES voor buitenlandse voertuigen;
- hierbij nadrukkelijk te kijken naar buitenlandse voorbeelden (bijv. Parijs) waar eigenaren zichzelf moeten registreren;
- bij het onderzoek andere ZES-gemeenten en het rijk te betrekken;
- voor het einde van de waarschuwingsperiode aan de raad hierover terug te koppelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.P.A. Tak, M.H. Biljoen, J.M.D. de Waard en S.J.C. Becker

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan heb ik ook begrepen dat de heer De Waard het woord wil voeren.

De heer DE WAARD (lr). Dank u wel voorzitter. Ik kan het eigenlijk ook heel erg kort houden. Vorige hebben we hier al een heel levendige actualiteitenraad over gevoerd. Het debat was hartstikke leuk, ik heb het naar mijn zin gehad. Maar het moge wel duidelijk zijn, de ZES gaat er komen en al wel per 1-1-2025. En zijn wij daar blij mee? Nee. Maar hij gaat er wel komen. En als hij er dan toch is, dan moet het wel eerlijk gaan. Want dan gaan we niet alleen de Hollandse kentekens scannen en beboeten, maar ook de kentekens die niet uit Nederland afkomstig zijn. Gelijke monniken, gelijke kappen. Punt. En daarom tekenen wij de motie van de PvdA en zo meteen wordt hij waarschijnlijk ook onderbouwd, maar ook de motie van de VVD mee. Dank u wel.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Dan mevrouw Rehim Zadeh. Die hoeft niet. Dan de heer Becker.

De heer BECKER (vvd). Dank u wel voorzitter. We hebben het er al over gehad. Buitenlandse kentekens kunnen nog niet heel goed gehandhaafd worden en dat is natuurlijk een oneerlijke situatie ten opzichte van Nederlandse ondernemers, ondernemers met een Nederlands kenteken die geïnvesteerd hebben. We moeten voorkomen dat bij ondernemers met een buitenlands kenteken eigenlijk die

oneerlijke concurrentie optreedt, waarbij zij wel de stad binnenkomen. Dus daarom steunen wij allereerst de motie van de PvdA en hebben wij ook een motie die gesteund wordt door de PvdA en Leefbaar Rotterdam, waarbij we de wethouder verzoeken om te kijken wat we zelf kunnen doen aan handhaving, maar ook om samen met de andere steden die zero-emissiezones invoeren, te kijken wat we kunnen doen en ook landelijk en met de Europese commissie te kijken hoe we dit op een effectieve manier kunnen handhaven. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Becker heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Een eerlijke ZES voor ondernemers

"De gemeenteraad, in vergadering bijeen op donderdag 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 7.6 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025;

constaterende dat:

- vanaf 1 januari 2025 in delen van Rotterdam een zero-emissiezone wordt ingesteld;
- de zero-emissiezone voor veel ondernemers een grote impact gaat hebben op hun bedrijfsvoering;

overwegende dat:

- de handhavingsmogelijkheden voor buitenlandse kentekens op dit moment beperkt zijn;
- veel Nederlandse ondernemers al geïnvesteerd hebben in zero-emissiewagens;
- er voor buitenlandse kentekens geen voordeel zou moeten zijn t.o.v. Nederlandse kentekens;

verzoekt het college om:

- alles binnen de eigen beleidsmogelijkheden te doen om zo effectief mogelijk te handhaven op buitenlandse kentekens binnen de zero-emissiezone;
- daarin in ieder geval mee te wegen:
  - bij de reguliere handhavingssacties in het kader van de Rotterdamse Verkeersas-aanpak (RVA) ook buitenlandse bedrijfsvoertuigen te controleren;
  - de politie te verzoeken in haar dagelijkse verkeershandhaving ook de buitenlandse bedrijfsvoertuigen te controleren op toegang tot de zero-emissiezone;
  - aan de hand van de middels de ANPR-camera's opgehaalde data over buitenlandse voertuigen een constante evaluatie in te richten, gericht op de handhaving van buitenlandse bedrijfsvoertuigen;
  - in de lobby voor de mogelijkheden digitaal te kunnen handhaven op buitenlandse voertuigen in de zero-emissiezone niet alleen de rijksoverheid hierop te wijzen, maar zich ook te richten tot de Europese Commissie, Parlement en Raad, bij voorkeur in gezamenlijk verband met andere Nederlandse en Europese steden met deze vergelijkbare uitdaging;
- voor het einde van de waarschuwingsperiode aan de raad terug te koppelen in welke vorm uitvoering wordt gegeven aan de handhaving;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S.J.C. Becker, D.P.A. Tak en J.M.D. de Waard

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? De heer Coşkun. Dan moet hij heel snel zijn. O, hij heeft geen tijd meer. Mijnheer Coşkun, u kan echt alleen maar zeggen: hier is de motie en klaar. Want u heeft geen tijd meer.

De heer COŞKUN (sp). Dat is ook zo. De motie 'Zero-emissiezone na je pensioen'. De wethouder kent hem al. Wij willen gewoon een hardheidsclausule van € 3 miljoen naar € 5 miljoen.

De VOORZITTER. Punt mijnheer Coşkun. U heeft het al lang genoeg gerekt. De heer Coşkun heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Zero-emissiezone na je pensioen

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 18 december 2024 ter bespreking van het agendapunt 7.6: 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025';

constaterende dat:

- per 1 januari 2025 in Rotterdam zero-emissiezones ingevoerd gaan worden;
- het voor sommige werkenden in een aantal gevallen mogelijk is om een ontheffing te krijgen;

overwegende dat:

- eenmanszaken die niet in aanmerking komen voor een vrijstelling voor de zero-emissiezones negatieve gevolgen gaan ondervinden na invoering;
- er eenmanszaken zijn die binnen afzienbare tijd met pensioen gaan en onnodig opgezadeld worden met schulden door aanschaf van een nieuwe bestelbus;

verzoekt het college:

- om in de hardheidsclausule op te nemen dat eenmanszaken die binnen vijf jaar met pensioen gaan een ontheffing kunnen krijgen voor de zero-emissiezones in Rotterdam;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.S.J. Coşkun

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Zijn er nog andere leden die het woord wensen? Nee, dat is niet het geval. Dan vraag ik de wethouder of hij kan antwoorden.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd). Voorzitter, ik kan kort zijn want ik heb heel prettig overlegd met de verschillende raadsleden over verschillende moties, dank daarvoor. Dat scheelt ook in de appreciatie een hele hoop tijd. De eerste twee moties kan ik omarmen. Ik heb nog niet alles digitaal, maar ik heb met u flink afgestemd dus ik ken ze qua inhoud. Ik hoop dat u het daarmee afdoende vindt. Die passen heel goed in de strategie die ik al heb. Daar kan ik ook mee de boer op. Ik was ook blij met de woorden van de heer Tak van de fractie van de PvdA dat hij ook al aangaf dat hij wel zag dat ik er op de goede manier in zat. Maar soms kan een motie ook richting andere partijen prima helpen. Dat geldt overigens ook voor de motie die in eerste instantie door de Rotterdamse VVD en anderen is ingediend. Dus die kan ik prima gebruiken, want ik ben het met u eens. Als we iets invoeren moet dat voor iedereen gelijk zijn. Maar daar moeten de technische mogelijkheden ons wel toe in staat stellen. Over de andere motie, van de SP, ben ik wat minder enthousiast. Want het antwoord daarop is dat we dat al doen. Wat u doet voor alle ondernemers, of ze nu zzp'ers zijn of van het Unilever-gehalte, om het zo maar te vertellen, daar hebben we al een regeling voor dat als je met pensioen gaat, of voornemens bent je bedrijf te ontbinden, dat je een vrijstelling krijgt voor die zero-emissiezone. Het enige verschil tussen de motie van de SP en onze regeling, is dat wij een primaire hanteringstermijn van drie jaar gebruiken, omdat wij vinden dat bij vijf jaar er echt nog wel voor een aantal ondernemers mogelijkheden zijn om financieel in staat te zijn om zo'n investering te doen. Vijf jaar is gewoon te lang. Voor die ondernemers waar je toch met die vijf jaar rekening wilt houden, kun je altijd nog maatwerkmaatregelen nemen. Maar in de basis is de regel: als u binnen drie jaar pensionneert dan wel uw bedrijf ontbindt is dat een ontheffingsgrond. Nu al, in de huidige ontheffingsregels en daarmee wil ik hem ontraden want is de motie overbodig.

De VOORZITTER. Helder. Dan zie ik niemand meer een reactie willen geven. Dan zullen we aan het einde van de avond bij het stemvenster ook stemmen over de moties die bij dit debat zijn ingediend en dan sluit ik punt 7.6.

De VOORZITTER. Dan gaan wij door naar 7.7, het tweeminutendebat over de Evenementenkalender.

6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders – vervolg

De VOORZITTER. De heer Achbar wil nog heel graag even tussendoor, en dat ga ik hem toestaan om nog een appreciatie te geven op de gewijzigde motie die door de PvdA is ingediend, 13A. Daar gaat de wethouder nog even een advies of een oordeel over geven.

De heer ACHBAR (denk) (wethouder). Ja voorzitter, een aangepaste motie die eerder was ontraden. Helaas moet ik hem blijven ontraden, omdat er wordt gevraagd om die 45 plekken te houden en onder andere ook in gesprek te gaan met de minister. En met name het eerste dictum, daar zijn gewoon middelen voor nodig en die middelen zijn op dit moment niet beschikbaar. Dus daarom is deze motie te voorbarig en om die reden ontraden.

De VOORZITTER. Hartelijk dank wethouder Achbar.

7.7 Tweeminutendebat over 'Evenementenkalender', aangevraagd door het lid Kind

De VOORZITTER. Dan zie ik dat wethouder Kasmi ook precies op tijd is binnengekomen. En ik vraag nog heel even of iemand mij wil vervangen. Mevrouw Kockelkoren, sorry, het is een beetje het heen en weer vanavond. We zijn bijna klaar.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Agendapunt 7.7, tweeminutendebat over 'Evenementenkalender', aangevraagd door het lid Kind. Waar is het lid Kind? Ja, daar is hij. Het woord is aan het lid Kind.

De heer KIND (volt). Nu wordt mijn conditie hier wel gelijk op de proef gesteld. Ik ben even komen rennen. Voorzitter, wij hebben dit debat aangevraagd en eigenlijk hadden we het samen willen doen met D66, want mevrouw Nunnely en ik hebben vaak ongeveer dezelfde ideeën over waar het met de stad naartoe moet gaan. Nee, maar even een serieuze noot, we merken in de stad dat vooral rondom de evenementen er af en toe wat meer ruimte nodig is omdat bijvoorbeeld rond de op- en afbouwtijden we zien dat bijvoorbeeld door slecht weer er dan wat meer ruimte nodig is om ervoor te zorgen dat de parken goed blijven. We gaan een motie indienen. In ieder geval gaat mevrouw Nunnely een motie indienen, dus geef ik haar graag het woord.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Nunnely voor haar eerste termijn.

Mevrouw NUNNELY (d66). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb niet veel tijd, dus ik ga het inderdaad kort houden en dank dat ik samen met de heer Kind van Volt dit tweeminutendebat aan heb kunnen vragen. Als we dus kijken naar de opbouwdagen, we hebben dus ook met Rotterdam Festivals die aangeven hier liever extra locaties te willen dan minder, blijven wij voorstander van festivals in parken, maar willen we wel tegemoetkomen aan bewoners en ondernemers, waarmee wij hebben gesproken. En dat betekent dat wij met deze motie voor een extra dag om parken te ontlasten willen pleiten voor iets meer maatwerk voor organisatoren door een extra dag mogelijk toe te staan als deze uiteraard nodig is. Hierdoor kunnen organisatoren op een veiligere en duurzame manier voor het park te werk gaan, bij het opbouwen, en lopen de parken minder schade op. Dat lijkt me in ieders belang. Het gaat met name om de rijplaten en hoe en wanneer deze gebruikt kunnen worden, maar zo technisch wil ik het in dit tweeminutendebat niet meer gaan maken. Afsluitend denk ik dat we met deze motie aan zoveel mogelijk belangen tegemoetkomen. Ook dat bewoners beter worden geïnformeerd tijdens de festivaldagen. Dat is ook belangrijk. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Nunnely heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Extra opbouwdag om parken te ontlasten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 7.7: tweeminutendebat evenementenkalender;

constaterende dat:

- in 2019 een motie is aangenomen die het aantal op- en afbouwdagen voor evenementen in parken heeft beperkt;
- uit de praktijk blijkt dat deze beperking organisaties hindert in de bescherming van flora en fauna;

- evenementen in parken zorgvuldig moeten worden voorbereid om schade aan de omgeving, infrastructuur en natuur zoveel mogelijk te voorkomen;
- evenementen steeds meer met weersinvloeden te maken hebben die een negatieve impact kunnen hebben op de staat van de parken;

overwegende dat:

- het verruimen met een extra dag organisaties in staat stelt hun werkzaamheden op een veilige en verantwoorde manier uit te voeren;
- een dag om voorbereidingen te treffen die bijdraagt aan het waarborgen van de veiligheid van bezoekers, medewerkers, het behouden van onze mooie parken, en de omliggende buurt;
- dit ook kansen biedt om alle betrokken partijen welke verantwoordelijk zijn voor de staat van de parken beter te faciliteren in hun werkzaamheden tijdens de voorbereidingen;
- flora en fauna zorgvuldigheid nodig heeft om de schade te beperken en daarmee de parken beter te beschermen;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of, en zo ja, hoe? Op welke wijze het voor evenementen in Rotterdamse parken met een dag (al dan niet aaneengesloten) kan worden verruimd, specifiek gericht op het voorbereiden van werkzaamheden die schade aan de omgeving, flora en fauna minimaliseren en de veiligheid bevorderen;
- te onderzoeken of het mogelijk is beschermende maatregelen ten behoeve van een park van een vergund evenement te laten leveren en dit niet ten koste gaat van de op- en afbouwdagen mits het park gebruikt kan blijven voor alle bezoekers;
- daarbij aandacht te besteden aan een goede balans tussen de belangen van omwonenden, evenementenorganisatoren, bezoekers, en de natuurwaarden van de parken van Rotterdam;
- de gemeenteraad hierover in het kader van de herijking nota evenementenvergunningen te informeren en een voorstel te doen voor aanpassing van het huidige beleid indien nodig;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely, T. Kind, M.R. van Campenhout en N. Akhatab

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Abrahamse.

Mevrouw ABRAHAMSE (vvd). Ja, dank u wel voorzitter. Wij hebben dit jaar natuurlijk ook verschillende bezoeken afgelegd naar festivals en wat wij ook vooral van bewoners horen is dat zij het vooral lastig vinden als het park zo lang afgezet is. Dat is ook een van de redenen waarom wij ooit deze op- en aanbouwtijden hebben voorgesteld. Wij denken dus ook dat het niet tegemoetkomt aan de bewoners die juist hier last van hebben om dan die dag weer toe te gaan voegen en we denken juist dat in deze huidige regeling in het geval van slecht weer en dat soort zaken al uitzonderingen mogelijk zijn. Dus wat ons betreft gaan we zeker nog in gesprek met bewoners, gaan we vooral ook op zoek naar nieuwe plekken waar festivals kunnen plaatsvinden, maar hoeven wat ons betreft de op- en aanbouwtijden niet te worden uitgebreid.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Mevrouw Van de Peppel.

Mevrouw VAN DE PEPPEL (pvdd). Ja voorzitter, ik hoor allemaal dingen die voor ons eigenlijk als muziek in de oren klinken. Nieuwe locaties, andere op- en aanbouwtijden. Rotterdam Festivals geeft het zelf ook aan. De verdichting en de bebouwing in de stad wordt steeds dichter, waardoor het moeilijker wordt om in de stad festivals te organiseren. En dat we dus op zoek moeten gaan naar andere locaties. Nou, dus we gooien hem nog maar eens even in de herhaling, wij willen graag een Rotterdams Malieveld, toch? Dus daarbij dienen wij deze motie in.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Van de Peppel heeft de volgende motie ingediend.

Motie 2. Rotterdams malieveld

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de Evenementenkalender;

constaterende dat:

- grootschalige evenementen vaak in stadsparken worden georganiseerd;

overwegende dat:

- festivals voor veel frictie zorgen bij omwonenden, die wel de lasten maar niet de lusten van deze grootschalige evenementen ervaren;
- flora en fauna eveneens de dupe zijn van de keuze het organiseren van grootschalige evenementen in parken toe te staan;

voorts overwegende dat:

- festivalorganisatoren uit bedrijfseconomische redenen hun evenementen in parken organiseren, niet omwille van het algemeen belang de stad te verlevendigen;
- een festivalterrein voor grootschalige evenementen aan de rand van de stad de natuurschade en overlast grotendeels kan ondervangen, en óók bijdraagt aan verlevendiging;

verzoekt het college:

- te inventariseren welke locaties aan de rand van stad in potentie in aanmerking kunnen komen te worden bestemd als festivalterrein;
- de raad in de gelegenheid te stellen een oordeel te vellen over het bestemmen van een dergelijke locatie als festivalterrein, middels een raadsbesluit;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. van de Peppel en P.J.H.D. Verkoelen

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Zijn er nog andere sprekers op dit onderwerp? De heer Roskam.

De heer ROSKAM (Ir). Dank voorzitter. Wij vinden dat de evenementenkalender in Rotterdam niet vol genoeg kan zijn. De stad mag wat ons betreft wat minder saai zijn al zal het nooit helemaal perfect zijn. Zo moest ik van de week nog uitwijken voor Die Antwoord. Goed, vandaag willen we graag speciale aandacht vragen voor onze kleine kernen die ons als Leefbaar Rotterdam erg aan het hart gaan. Een goed voorbeeld hiervan is de motie 'Een engelbewaarder op het Raadhuisplein' die mijn collega De Waard een tijdje geleden heeft ingediend. Deze motie riep op om te onderzoeken of er draagvlak en mogelijkheden zijn om het Muziekfeest op het Plein naar Rozenburg te halen. Dit feest stond nog niet op de evenementenkalender, simpelweg omdat de organisatie zich nooit heeft aangemeld. En als we naar de kalender kijken, dan zien we dat de organisatoren de weg naar de stad goed weten te vinden, maar naar de kleine kernen wat minder. Uit de afdoening van de motie is gebleken dat er in Rozenburg zeker draagvlak en ruimte is voor dit evenement. En dat is goed nieuws, want daarmee staan de seinen op groen om dit geweldige feest met typisch Nederlandse muziek die perfect past bij het dorps karakter van Rozenburg daarheen te halen. Daarom dien ik de motie in 'Waar blijft de engelbewaarder?' Daarmee hoopt de fractie van Leefbaar Rotterdam dat de Rozenburgers binnenkort kunnen zwemmen in Bacardi lemon, erachter komen waar mijn liefste kali is, en het liefst zonder een bon te pakken. We kijken ernaar uit dat dit gerealiseerd wordt, zodat Rozenburg er ook een feest van formaat bij krijgt en we hopen dat de wethouder dit voorstel kan omarmen. Dank u. De motie wordt ingediend met de VVD. Dank Marike.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De heer Roskam heeft de volgende motie ingediend.

Motie 3. Waar blijft de engelbewaarder?

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 7.7 Tweeminutendebat over 'Evenementenkalender', aangevraagd door het lid Kind;

constaterende dat:

- de gemeenteraad van Rotterdam heeft in de vergadering van 6 juli 2023¹ besloten te onderzoeken of het Muziekfeest op het Plein haalbaar en gewenst is in Rozenburg en Hoek van Holland;
- uit het afdoeningsvoorstel² van 22 oktober 2024 blijkt dat er zeker animo is en dat het evenement haalbaar is in Rozenburg;
- het Muziekfeest op het Plein staat echter nog niet op de evenementenkalender;
- het college heeft aangegeven niet actief te lobbyen voor evenementen;
- in het coalitieakkoord staat dat er "juist in de volkswijken van Rotterdam behoefte is aan extra en laagdrempelige cultuur";

overwegende dat:

- leefbaarheid grotendeels wordt versterkt door het ondersteunen van de lokale gemeenschap;
- muziek niet alleen leuk is om naar te luisteren, maar ook zorgt voor verbinding en saamhorigheid;
- het Muziekfeest op het Plein uitstekend aansluit bij het dorpse karakter van Rozenburg.

raad spreekt uit:

- graag het "Muziekfeest op het Plein" te ontvangen in de kleine kern Rozenburg;

verzoekt het college:

- Rotterdam Festivals contact te laten zoeken met de organisatoren van Muziekfeest op het Plein en deze wens van de raad over te brengen;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Roskam en M.S. Abrahamse

¹ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/4b75fe32-0d3a-4c64-81b8-6a3f9ebebale?documentId=ae9a831a-9b48-4b6c-b426-354038flef58>

² <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/1717eb41-b104-43f5-blfaf99569af4c40?documentId=7414b831-82ac-452b-8f30-alc57f15faf3>

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. Zijn er nog andere sprekers? Dat is niet het geval. Dan kunnen we door met de beantwoording van de zijde van het college door de burgemeester. Ja, het duurt heel even want de moties zitten nog in de kopieerloop. De heer Kasmi kan alvast aan de slag. Dat is hartstikke fijn.

De heer KASMI (d66) (wethouder). Ja, ik kan wel reageren op de motie 'Waar blijft de engelbewaarder?' van Leefbaar Rotterdam. Op zich een positieve motie, in die zin, ik heb veel sympathie voor wat er wordt gevraagd en ik laat het oordeel voor de rest aan de raad, maar ik sta er niet negatief tegenover. Dat was één motie. Volgens mij komt er ook nog een motie over het zoeken naar alternatieve locaties in de stad als ik mij niet vergis. Ook die ligt dan op mijn terrein. Ik kijk ook even naar de Partij voor de Dieren of dat klopt of niet. Dat klopt toch? Want we hebben ze nog niet binnen, voor alle duidelijkheid. We hebben natuurlijk vaker over dat onderwerp gesproken. Zoals u weet hebben we de afgelopen jaren heel veel geïnventariseerd, locaties bezocht om te kijken of er kansrijke alternatieve locaties zijn voor evenementen in Rotterdam. Er zijn er maar een paar gevonden. Dat hebben we ook met u gedeeld in de evaluatie. Maar er zijn niet zomaar heel veel kansrijke andere alternatieve locaties voorhanden. Dat is de reden waarom we bij gebiedsontwikkeling nu kijken of we dat alvast aan de voorkant kunnen meenemen. Een voorbeeld dat ik u daar kan geven heb ik volgens mij ook laatst in de commissie genoemd. Dat is bijvoorbeeld het Nelson Mandelapark, waar dat aan de voorkant al wordt meegenomen. Dus op die manier proberen we te kijken of er alternatieve locaties beschikbaar zijn. Maar uit het uitgebreide eerdere onderzoek zijn er maar heel weinig echt kansrijke locaties naar boven gekomen en daarvan willen ook niet altijd de organisatoren een evenement per se daar organiseren. Dus om die reden zeg ik: deze motie is overbodig, dat hebben we al gedaan en we kunnen niet dat onderzoek nog een keer gaan doen. Dan krijgen we weer hetzelfde resultaat. Dus vandaar, overbodig.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Oké, dan is het woord aan de burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Hartelijk dank, ook even voor de tijd die ik kreeg. Want de motie die op mijn terrein ligt is motie 1, en dat zijn een aantal vragen om te onderzoeken. Dus of de opbouw en afbouw al dan niet aaneengesloten kan worden verruimd en te onderzoeken om ook nog beschermende maatregelen te nemen. Dit zijn allemaal onderzoeksvragen en die kan ik omarmen. Wat dan de conclusie is, is natuurlijk weer een volgende, maar het onderzoek kan ik op deze manier vormgeven, dus ik omarm deze motie.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dank u wel. De heer Van der Velden, nog een vraag.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Want dan moet de parapluherziening aangepast worden. Dat lijkt me nogal duidelijk en publiekrechtelijk kan dat op dit moment niet.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). De burgemeester.

Mevrouw SCHOUTEN (burgemeester). Daarom heb ik juist de nadruk gelegd op onderzoek en dat ik ook zeg: de conclusies volgen daar niet gelijk uit. Wij gaan onderzoeken en dat is dan altijd weer iets wat naar uw raad toe komt en dan is het weer aan uw raad om te bepalen wat er dan al dan niet mee gebeuren, maar deze motie vraagt om een onderzoek.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Zijn er nog vragen blijven liggen voor de veegronde? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat daarmee onderwerp 7.7, het tweeminutendebat over Evenementenkalender is afgerond. Dan zijn we bij agendapunt 5.8, de Eindejaarsbrief en dan geef ik het woord aan de heer Van der Velden. En dan zie ik dat mevrouw Nunnely nog een ordepunt heeft.

7.2 Voortgang uitvoeringsplan Horeca - vervolg

Mevrouw NUNNELY (d66). Ja voorzitter, ik heb een ordepunt omdat ik nog twee moties wil indienen waar medeondertekenaars bij zijn. Die kunnen gelijk naar de griffie?

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Mevrouw Nunnely heeft de volgende moties ingediend.

Motie 12. Levendige stadsprojecten

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 7.2: voortgang uitvoeringsplan horeca;

constaterende dat:

- Rotterdam, op het Stadhuisplein na, weinig gezellige horecapleinen heeft, zoals in Breda of Delft;
- er in Rotterdam meerdere locaties zijn die de potentie hebben om gezellige horecagebieden te worden;

overwegende dat:

- gezellige horecapleinen een impuls geven aan de lokale economie;
- de zeven stadsprojecten inclusief Schouwburgplein een kans bieden om Rotterdam niet alleen groener, maar ook levendiger en prettiger te maken;

verzoekt het college:

- inzichtelijk te maken hoe de zeven stadsprojecten inclusief Schouwburgplein een impuls kunnen bieden aan het horeca-aanbod, en hoe deze verwerkt zijn in de horecagebiedsplannen;
- hierover voor de zomer van 2025 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely, T. Kind, M.R. van Campenhout en M.Y. Morkoç

Motie 13. (H)eureka!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van agendapunt 7.2: voortgang uitvoeringsplan horeca;

constaterende dat:

- de bekendste horecapleinen en straten in Nederland voornamelijk bestaan uit terrassen, bijvoorbeeld het Grote Marktplaats in Breda, het Vrijthof in Maastricht, het Rembrandtplein in Amsterdam en Stratumseind in Eindhoven;
- deze pleinen en straten vooral gekenmerkt worden door de inrichting gebaseerd op voetgangers;
- Rotterdam verschillende horecalocaties kent, waarbij onze autoluw aanpak het horecagebied veel aangenamer kan maken voor bewoners en bezoekers;

overwegende dat:

- horecapleinen en straten ingericht op de voetganger en extra ruimte voor terrassen een impuls geven aan de levendigheid van de stad;
- ondernemers hierdoor meer ruimte krijgen om terrassen te exploiteren;
- de lokale economie hierdoor een impuls krijgt, omdat het gebied aantrekkelijker wordt voor horeca bezoekers en bewoners;
- handhaving gemakkelijker wordt wanneer horecazaken geclusterd zijn;

verzoekt het college:

- te inventariseren waar volgens het VCP, dus fiets en voetgangersvriendelijk, in de oude stadswijken tevens een impuls kan worden gegeven aan de aantrekkelijkheid van horecagebieden in deze wijken;
- bij deze inventarisatie tevens in te gaan op de kansen die het biedt voor straten en pleinen als Noordplein, Heemraadsplein, Tiendplein et cetera;
- hierover voor de zomer van 2025 terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.M. Nunnely, T. Kind, M.Y. Morkoç en M.R. van Campenhout

De moties zijn voldoende ondersteund en maken deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER (mevrouw Kockelkoren). Dan ga ik ondertussen een changé met de burgemeester doen.

5.8 Het voorstel tot vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024

De VOORZITTER. Helemaal goed. Mevrouw Verkoelen, had u ook nog een motie? Oké, excuus, ik dacht dat u nog een motie had. Dan zijn wij inderdaad aangekomen bij agendapunt 5.8, de Eindejaarsbrief en dan geef ik het woord aan de heer Van der Velden.

De heer VAN DER VELDEN (pvdd). Ja, dank u voorzitter. Bij de Eindejaarsbrief hebben we ook stilgestaan bij de ontwikkeling van de algemene en specifieke uitkeringen van het rijk aan de gemeente, en wij zijn ons eigenlijk als Partij voor de Dieren rot geschrokken daarover. Vanaf 2026, dus over iets meer dan een jaar, kort het rijk de uitkering aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag met maar liefst 10%. Vanaf 2026 komt er jaarlijks maar liefst € 55 miljoen minder naar onze mooie stad Rotterdam. Maar ook naar Den Haag en ook naar de regiogemeenten. Een enorme kaalslag op het ov kan daarvan dus het gevolg zijn. Investerings voor nieuwe infra blijven dan uit en kaartjes worden duurder. En dit kunnen we natuurlijk als Rotterdam niet laten gebeuren. Daarom zijn wij er trots op dat de volledige gemeenteraad samen optrekt en nee zegt tegen deze kaalslag op het openbaar vervoer. Wij ondersteunen het college met zijn strijd voor behoud van het budget voor het ov en wij danken alle partijen in de gemeenteraad dat zij dit verzoek van de Partij voor de Dieren massaal steunen.

De VOORZITTER. De heer Van der Velden heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Rotterdam staat pal achter het openbaar vervoer

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van het debat over vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024;

constaterende dat:

- het rijk zich heeft voorgenomen vanaf boekjaar 2026 de Brede Doeluitkering (BDU) met 10% te verlagen, van afgerond € 1,26 miljard naar afgerond € 1,15 miljard zoals verwoord in de begroting van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor 2025;
- de korting op de uitkering voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag per 2026 dan zo'n € 55 miljoen per jaar bedraagt;

overwegende dat:

- de bezuiniging op de BDU rampzalige gevolgen heeft voor zowel de ontwikkeling van nieuwe noodzakelijke infrastructuur als de exploitatie van het openbaar vervoer, waaronder het waarborgen van betaalbaarheid;

verzoekt de gemeenteraad:

- uit te spreken dat deze korting op het openbaar vervoer zeer ongewenst is en tot grote financiële problemen gaat leiden bij de MRDH, de gemeente Rotterdam, vervoersbedrijven en de reizigers;

verzoekt het college:

- de uitspraak van de gemeenteraad over te brengen aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. R.T.J. van der Velden, T.S.J. Coşkun, D.P.A. Tak, P.J.H.D. Verkoelen, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, J.M.D. de Waard, I. van Wifferen, E. Rehim Zadeh, T.J. Vonk, M.H. Biljoen, T. Kind, S.J.C. Becker, A.R. Oostdijk, M.R. van Campenhout en M.S.S. de Jong

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen. We dachten al, misschien gaat mevrouw Verkoelen de motie indienen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja, dank u wel voorzitter. Het gaat over de Eindejaarsbrief. Mijn fractie is van mening dat de Eindejaarsbrief van het college veel te mager is, dat er onvermijdelijkheden, wat een woord hè, zijn is één ding, maar dat het college er verder niet een plan mee heeft, is toch echt te mager. Voorzitter, laat ik de BUIG-gelden als voorbeeld nemen. Graag had mijn fractie gezien wat te doen daarmee. Het rijk is vreselijk wispelturig en bezuinigt met een enorme willekeur. Taken die wij dus als gemeente namens het rijk oppakken, komen daarmee zwaar onder druk te staan. Het wordt tijd dat we als gemeente daartegen in verweer gaan. Ik hoorde de burgemeester van Utrecht in haar hoedanigheid als bestuursvoorzitter van de VNG dat ook al doen over de gelden voor het Gemeentefonds. We gaan naar de rechter als het rijk dat niet ophoogt, zei zij. Mevrouw Dijkma doelde daar vooral op de gelden voor het Jeugdfonds die achterblijven. Wij zien in Rotterdam dat ondanks dat de Hervormingsagenda Jeugd definitief van tafel is gehaald, wij een besparingsverlies van... Overigens, ik wil niet vervelend zijn, ik mis volgens mij wethouder Simons. Is dat niet de wethouder die hier hoort? Ik ga stoppen.

De VOORZITTER. Het is waar. We zijn niet zo scherp meer. Ik ben niet zo scherp meer.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Nu valt bij mij het kwartje dat ik denk: ik zie geen wethouder. Ik zie nadrukkelijk een hele wethouder zitten, maar...

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen, hij is in huis. U kunt beginnen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Voorzitter, mijn fractie is van mening dat de Eindejaarsbrief van het college veel te mager is. Dat er onvermijdelijkheden, wat een woord, zijn is één ding, maar dat het college er verder niet een plan mee heeft, is toch echt te mager. Voorzitter, laat ik de BUIG-gelden als voorbeeld nemen. Graag had mijn fractie gezien wat te doen daarmee. Het rijk is namelijk vreselijk

wispelturig en bezuinigt met een enorme willekeur. Taken die wij als gemeente namens het rijk oppakken, komen daarmee zwaar onder druk te staan en het wordt tijd dat we als gemeente daartegen in verweer gaan. Ik hoorde de burgemeester van Utrecht in haar hoedanigheid als bestuursvoorzitter van de VNG dat ook al doen op tv, het was deze week even, over de gelden voor het Gemeentefonds. Zij zei zelfs, anders dan tot nog toe, we gaan naar de rechter als het rijk dat niet ophooft. Mevrouw Dijkma doelde daar vooral wel op de gelden van het Jeugdfonds die achterblijven. Wij zien in Rotterdam dat ondanks dat de Hervormingsagenda Jeugd definitief van tafel is gehaald, wij een besparingsverlies van € 6 miljoen moeten pakken. Ook in het programma Zorg, Welzijn en Wijkteams loopt de invulling van taakstellingen achter. Er moet dan ook € 5,8 miljoen bij. Voorzitter, maar dat gaat natuurlijk ook op voor de BUIG-gelden en even voor degenen die dat niet weten, dat is de bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten. Vreselijk, die afkortingen. We maken als gemeente bezwaar over 2024 en 2025 tegen de beschikking van het rijk met de nodige financiële onzekerheid. Nu krijgen we over 2024 toevallig wel 6,5% meer dan waar we van uit waren gegaan. Maar het gaat ons als fractie vooral om de onvoorspelbaarheid voorzitter. Waarom heeft het college niet een kanttekening om er voor de lange termijn op terug te komen, bij de voorjaarsnota van 2025 bijvoorbeeld? Het gaat hier om structurele onzekerheden in enorme budgetten en wij zitten continu te praten over allerlei begrotingen en over allerlei jaarrekeningen en dit soort brieven jassen we er bijna als hamerstukken doorheen. Zo stond het ook vandaag op onze agenda. Als hier iets misgaat is het gelijk raak. Dus zorg voor structurele oplossingen college, voor het sociale domein, met alleen maar aan het einde en dus achteraf van het jaar het bij te stellen, blijven de risico's bestaan. En dat is onwenselijk. Regeren is vooruitzien, dus verwacht mijn fractie dat er ook oplossingen bedacht worden voor de grip op financiën in het sociaal domein, want daar heb ik het over. Om die reden wil mijn fractie laten aantekenen dat wij dus ook niet akkoord gaan met deze Eindejaarsbrief 2024, en ik verzoek de wethouder om hierop te reflecteren en te kijken of hij me tegemoet kan komen door er in de voorjaarsnota ook straks op terug te komen door wel met oplossingen te komen, over die onvermijdelijkheden, want daar moeten we echt van af naar de toekomst toe. Tot zover.

De VOORZITTER. De heer Roskam heeft een vraag.

De heer ROSKAM (Iv). Ja, een vraag aan mevrouw Verkoelen, want zij heeft het inderdaad over de onvoorspelbare financiën, maar er is een Gemeentefonds en dat wordt periodiek door het rijk bijgewerkt. Er wordt bepaald welke bijdragen gemeenten gaan krijgen uit het Gemeentefonds. Zijn dat dan die financiële onzekerheden waar u op doelt? Want daar komt namelijk die € 6 miljoen vandaan.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Ja mede, inderdaad, u noemt dat zeer terecht. Die bedoel ik inderdaad. Dat zijn mede die zaken. Ik zeg ook niet dat we alles kunnen voorkomen, maar waar mijn punt zit mijnheer Roskam, is dat als ik ga optellen wat er in die Eindejaarsbrief staat, dan denk ik elke keer: jeetje, we maken ons druk om wat kleine begrotingskosten die we niet terug kunnen vinden, maar hier gaat het over miljoenen. En kunnen we daar niet beter zelf op gaan anticiperen? Ik kwam erop omdat natuurlijk ook wethouder Buijt al eerder een keertje had gezegd: waarschijnlijk krijgen we toch die gelden voor de zorg niet helemaal vanuit de Wmo. En dan denk ik: moeten we niet anders in gaan steken? Moeten we niet bij het rijk op een andere manier omgaan met die gelden die we van het rijk gaan krijgen? Als wij ze maar steeds benoemen in die begrotingen om aan het eind ze dan weer in een eindejaarsbrief als onvermijdelijkheden op te nemen, dan zijn we toch heel raar aan het boekhouden.

De VOORZITTER. De heer Roskam.

De heer ROSKAM (Iv). Dan ben ik benieuwd of 50PLUS met een motie komt dat we af gaan zien van de actualisaties vanuit de bijdragen voor het Gemeentefonds, want daarmee kunt u dit voorkomen.

Mevrouw VERKOELEN (50+). Nou ja, ik wil daar graag met u dat debat over aan. Zo slim ben ik er ook nog niet in of het op die manier moet, maar het is een mogelijkheid en misschien zijn er ook nog andere methoden. Dat is ook de reden waarom ik vraag aan de wethouder: reflecteer daar nu eens op. Hoe gaan we om met dit soort eindejaarsbrieven en kunnen we daar niet iets richting de voorjaarsnota?

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen, ik ben heel coulant geweest met de tijd. Oké, maar dan is het nu ook goed zo. Zijn er nog andere leden die het woord willen voeren hier? Dat is niet het geval. Dan kijk ik naar de wethouder of hij meteen kan antwoorden? Zullen we eerst wethouder Simons en dan nog de motie voor wethouder Lansink-Bastemeijer? Wethouder Simons.

De heer SIMONS (lr) (wethouder). Ik ben het in essentie eens met het betoog van mevrouw Verkoelen en ik kan u ook aan de ene kant geruststellen en aan de andere kant moet ik u denk ik teleurstellen. Geruststellen dat het college en natuurlijk u gaf als voorbeeld de BUIG, dat valt natuurlijk onder collega Versnel. Dat is eigenlijk ook het geld voor de bijstandsuitkeringen, om het maar even helemaal plat te slaan. Daar is een methodiek in Den Haag voor bedacht: de opeenvolgende wethouders van Financiën, die reizen elk jaar naar Den Haag af en zeggen: kan dat niet anders? Het pakt nadelig uit voor ons. Het pakt soms ook wel voordelig uit, maar dat is meestal de minderheid. En dan is het antwoord altijd: u zult het hiermee moeten doen. En dat geldt dus voor alle gemeenten, alle 425 die er zijn, maar wij zitten daar bovenop. Kijk, wij hebben in ons coalitieakkoord opgenomen: geen geld van het rijk, dan doen we ook niets. Maar dat is natuurlijk bij BUIG, als het over uitkeringen gaat, vorig jaar kwamen we volgens mij € 31 miljoen tekort als ik het goed onthouden heb. Want die 6,5% die opgeplust is in de septembercirculaire, gaat op aan de verhoging van de personeelskosten, eigenlijk de doorrekening van de inflatie. Dus per saldo zijn we er niets mee opgeschoten. En hetzelfde geldt natuurlijk voor zorgtaken die we uit moeten voeren. De jeugdzorg en alles, daar moet denk ik in alle bescheidenheid het kabinet ook gewoon... Of de zorgvraag inperken hè. Even gechargeerd, alles is zorg geworden. Of er moet gewoon meer geld bij. Maar beide gebeurt niet. En dan is het natuurlijk wel met dat soort onderwerpen, kun je dan als gemeente zeggen: we doen het loket gewoon een dag dicht, want we hebben niet voldoende geld. Het is uiterst ingewikkeld. Ik denk dat we dan ook een ander debat hebben hier in de raad. Maar u mag van mij aannemen dat de wethouders ook bij de BUIG bijvoorbeeld, de heer Versnel, en de wethouder van Financiën echt daar bovenop zitten. Uw frustratie is ook onze frustratie. Maar nogmaals, ik heb het ook wel eens aan wethouder Struijvenberg gevraagd, ook bij zijn vorige periode als wethouder. Hoe deden jullie dat dan? En eigenlijk is door de jaren heen het verhaal hetzelfde. We hebben er geen invloed op. Met die formule van de BUIG, daar moeten we het mee doen. Dat is gewoon wat we in het Haagse te horen krijgen. Ik heb zelf wel eens bedacht van: in jaar 2023 geef je zoveel uit aan de bijstandsuitkeringen. Dat wordt dan het bedrag voor het volgend jaar. En als je dan te veel hebt uitbetaald gekregen, dan moet je terugbetalen. En dan is het heel eenvoudig hè. Maar dan wordt er gezegd: dan zit er geen prikkel meer in voor de gemeenten om te zorgen dat die bijstandsuitkeringen omlaaggaan. Maar hoe die prikkels nu verwerkt zijn in de huidige formule, dat kan niemand meer uitleggen, dat zullen ongetwijfeld nog een of twee ambtenaren op het ministerie weten, maar wij worden er elke keer mee geconfronteerd. En bij de aanloop naar de vorige voorjaarsnota, dan kunt u natuurlijk voorstellen dat het een van de punten was, want toen was geloof ik, even uit mijn hoofd gezegd, € 20 miljoen de inschatting. Wanneer hoor je dat dan? Bij de meicirculaire. Dat is ook allemaal weer afwachten. Dus nogmaals, ik maar straks ook als collega Struijvenberg weer terug is, we zitten er bovenop. Maar het is ook gewoon zoals het is. En ik kan dat dus niet veranderen, of u kunt honderd lobbymoties indienen. Ik ga heerlijk lobbyen, maar dat doen we al. En nogmaals, uw pleidooi is een ondersteuning voor ons om dat gewoon niet te laten rusten. En kijk, ik heb toevallig mevrouw Dijkstra ook gezien op tv, dat ze naar de rechter ging. Dat gaat volgens mij ook via de VNG, vanuit haar rol als voorzitter van de VNG. Dus we zullen daar ook bij aanhaken zo nodig. Dat was het voorzitter.

De VOORZITTER. Zeker, hartelijk dank. Dan nog tot slot het woord aan wethouder Lansink-Bastemeijer.

De heer LANSINK-BASTEMEIJER (vvd) (wethouder). Voorzitter, dank u wel. Dank u wel dat u mij de eer geeft, en raad, om de laatste motie van 2024 te appreciëren. Dat is toch meestal aan het beste paard van stal hè. En wat voor een motie ook voorzitter, want ik ben heel blij met deze motie. Ondanks het feit dat ik altijd recht in de leer ben dat ik overbodige moties op ontraden zet, zal ik deze toch heel graag willen omarmen. We doen al heel veel om deze bezuiniging te proberen terug te draaien. We zijn enorm aan het lobbyen. Daar zetten we ook onze burgemeesters voor in, zowel in Den Haag als in Rotterdam. Wij hebben samen met u ook een lobbybrief gestuurd. Die heeft u allemaal ook als raad ondertekend. Een unicum om als college en raad richting het rijk een brief te sturen. Dat hebben we samen gedaan. We hebben een petitie samen met de RET en we hopen echt voor de kerst nog op 100.000 ondertekenaars te komen. Ik roep u dus op, dat heb ik al eens eerder gedaan, om die petitie te ondertekenen. Als u iemand kent in Rotterdam die de petitie nog niet heeft ondertekend, roep hem of haar of hen op om de petitie te ondertekenen. Ik heb nu ook deze motie die ik met alle liefde en plezier met indringende brief richting de minister, maar ik zal hem niet alleen per brief daarvan duidelijk maken, maar ook in onze gesprekken die wij echt op topniveau en ook als bestuurders hebben. Dus dank voor een heel mooie afsluitende motie die ons ook kan helpen.

De VOORZITTER. Dat we toch zo eensgezind als raad mogen eindigen. Dank u wel mijnheer Van der Velden en anderen, dat u dit heeft georganiseerd. Dan kijk ik nog even rond of er vragen zijn blijven liggen of dat er nog vragen zijn of nog behoefte aan een tweede termijn. O nee, het is een tweeminutendebat dus dat hoeft ook niet. De heer Ceulemans, ik was bijna klaar met dit punt. Mijnheer Ceulemans. U mag nog een opmerking maken.

De heer CEULEMANS (lr). Ik heb iets relevants voorafgaand aan de stemmingen. Ik heb een motie ingediend over Mosquito's. Ik heb de burgemeester hem horen omarmen en horen zeggen: ik ben bereid om zo'n inventarisatie te doen. Als ik dat gewoon kan interpreteren als: ik ga dat doen, dan kan ik hem bij dezen intrekken.

De VOORZITTER. Ja, ik kan mij zo voorstellen waarom de heer Ceulemans dat wil doen. Ik zet nu weer even niet mijn voorzitterspet, maar mijn burgemeesterspet op. Ik heb gezegd dat ik sowieso wel wil kijken wat de behoefte is, maar dat betekent niet, ik zeg nadrukkelijk niet, dat dat gelijk ook betekent dat we die dingen ook gaan plaatsen. Dus met die disclaimer wil ik nog wel kijken wat er mogelijk is met een onderzoek. Dan heeft mevrouw Kockelkoren nog een opmerking.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Ja voorzitter, wij willen graag bij agendapunt 6.1 motie 2 intrekken.

De VOORZITTER. 6.1 motie 2 wordt ingetrokken. Zijn er nog andere leden die vooraf nog iets op te merken hebben over moties of anderszins? Dat is niet het geval. Dan eindig ik hiermee agendapunt 5.8. Dan kijk ik even rond of er behoefte is aan een korte schorsing voor het stemvenster en mevrouw Van Groningen heeft daar wat over te zeggen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, ik zou heel graag eigenlijk twintig minuutjes willen schorsen. Ik moet echt even een paar dingen op een rijtje krijgen, dus ik zou het heel fijn vinden als ik die ruimte zou krijgen.

De VOORZITTER. Dan verzoek ik u echt om hier om 22.30 uur te zijn. Dan zijn we een klein beetje ruim met de tijd. 22.30 uur hier allemaal terug om te gaan stemmen. Ik schors de vergadering tot 22.30 uur.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

8. MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Dit agendapunt is niet behandeld.

De VOORZITTER. Zo, volgens mij is iedereen in huis die in huis moet zijn. Ik heropen de vergadering.

9. Stemvenster

De VOORZITTER. Dan zijn we aangekomen bij agendapunt 9, het stemvenster. Er zijn een aantal pairs die ik graag even met u wil doornemen. De heer Verweij en mevrouw Bokhove zijn gepaard. Mevrouw Vogelaar en de heer Elbay zijn gepaard en mevrouw Elfilali en mevrouw Aafjes-van Aalst zijn gepaard, dus dan weet u dat u dat zo georganiseerd heeft. Dan gaan wij beginnen en we houden bij de stemmingen de volgorde aan van de punten, dus niet van de behandeling. We beginnen dus met punt agendapunt 5.8, dat u dat goed in de gaten heeft. Maar we doen eerst de stemverklaringen. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn. Mevrouw Morkoç.

Mevrouw MORKOÇ (gl). Voorzitter, dank u wel. Ik heb twee stemverklaringen als we het hebben over horeca. De een gaat over 'Met een groter terras helemaal in mijn sas'. We stemmen voor, maar we willen wel benadrukken dat we het heel belangrijk vinden dat het wel toegankelijk blijft. Dan hebben we 'Onderzoek naar mogelijke gezondheidsschade' van de ChristenUnie. Daar stemmen we tegen, want er is al een onderzoek naar geluid in de Oude Haven en we wachten daar graag op. Dank u wel.

De VOORZITTER. De heer Van Campenhout.

De heer VAN CAMPENHOUT (bij1). Ja, dank u voorzitter. Bij motie 6.1 'Ja voor de Europese Capital Democracy'. Wij stemmen tegen omdat er nu nog niet voldoende gedaan is om straks te zorgen voor een hogere opkomst dan we nu al hebben. Wij stemmen voor de motie van Leefbaar Rotterdam 'Rotterdamse kroeg moet altijd gezellig blijven'. Wij zijn blij met dit initiatief omdat dit moet voorkomen dat er gentrificatie gaat plaatsvinden. Vervolgens 'In overleg met de horecasector', daar stemmen wij tegen. Wij vinden het belangrijk dat ook kleine partijen gewoon in de markt blijven en hun uniekheid blijven behouden en dat ze niet straks opgeslokt worden door grote partijen zoals Koninklijke Horeca Nederland en andere partijen. Vervolgens nog een stemverklaring op 'Regelmatig doelgroepenvervoer'. Wij vinden dat publieke diensten publiek moeten blijven, maar wij stemmen voor omdat we beter iets dan niets willen hebben voor deze doelgroep. Tot zover.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. De heer Coşkun.

De heer COŞKUN (sp). Ja voorzitter, motie 15 van 7.2 van Forum voor Democratie. Wij dachten eerst in overleg dat het een soort verbeterde versie was van onze BOB-bus-motie van 12 november. Maar verre van dat, het is geen 2.0 maar het is nachtvervoer 0.0, oftewel taxivervoer en heeft ook niets, zoals de wethouder zelf zei, met openbaar vervoer te maken. Dus daar zijn wij tegen. Het vertoebelt ook en het is uiterst vreemd dat partijen die op 12 november tegen onze BOB-bus-motie stemden nu deze motie indienen, en nog vreemder is dat de Partij voor de Dieren dit meent te moeten mede-indienen. Maar goed, wij zijn ertegen.

De VOORZITTER. De heer Segers-Hoogendoorn.

De heer SEGERS-HOOGENDOORN (cda). Ja voorzitter, één stemverklaring bij 6.2 motie 3, 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers'. Hoewel wij het eens zijn met de inhoud van die motie is het wat ons betreft, ik heb het andere gezegd vandaag, rechtsstatelijkheid. Het is een motie die in de Tweede Kamer is aangenomen. Die moet daar uitgevoerd worden. Daar hebben we hier in de raad niets over te zeggen, dus vandaar dat wij daar tegen zullen stemmen.

De VOORZITTER. De heer Oostdijk.

De heer OOSTDIJK (fvd). Ja, dank u wel voorzitter. Eén stemverklaring bij agendapunt 7.6. Het gaat over moties 1 en 2. FVD is zoals bekend, tegenstander van de ZES. Wij stemmen echter wel voor de ZES-moties omdat onze eigen ondernemers niet benadeeld moeten worden ten opzichte van buitenlandse ondernemers. Dank u wel.

De VOORZITTER. Dank u. De heer Ceulemans.

De heer CEULEMANS (lr). Ja voorzitter, dank. Eén stemverklaring bij de motie van DENK, 6.2.9, 'Vergroot draagvlak en transparantie rond asielopvang'. Dat vraagt om meer draagvlak en dergelijke meer en het betrekken van de wijk bij asielopvanglocaties. Als er een nieuwe asielopvanglocatie komt dan is het goed dat de wijk betrokken wordt. Wij zijn alleen tegen nieuwe asielopvanglocaties en daarom stemmen wij tegen.

De VOORZITTER. Mevrouw Verkoelen.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb me erg geconcentreerd op de horecamoties. Het waren er nogal wat en ik ben niet zo enthousiast over de horeca. Dus wat dat betreft duidelijk. En ik ga dus tegen 'Voldoende doorloopruimte, ook voor Rotterdam' stemmen. Ik vind het de omgekeerde wereld als we gemeentelijke straatmeubilair gaan afstemmen met de horecagelegenheden. Dat gaat me toch echt een maatje te ver. Dat lijkt me niet. Dat is 7.2.4. Dan 'Onderzoek mogelijke gezondheidsschade bewoners Oude Haven'. Ik vind dat een nobel streven, maar het is volgens mij gewoon een volkomen niet-uitvoerbaar motie. Ik zou niet weten hoe je gaat bepalen dat bezoekers horeca gezondheidsschade veroorzaken. Dat ze dat doen geloof ik gelijk, maar dat zie ik dus niet zitten. Dan 'Isoleren in de Oude Haven'. Ook dat vind ik de omgekeerde wereld. We gaan dus de huizen isoleren in plaats van dat we de horeca minder lawaaiër maken. Dat is 7.2.11. En 7.2.6 is 'Isoleren in de Oude Haven'. Dat waren ze voorzitter.

De VOORZITTER. Ja, ik wil wel opmerken dat 7.2.11 is ingetrokken.

Mevrouw VERKOELLEN (50+). Nou, zeer terecht dan hè, dat snapt u nu. Onuitvoerbaar.

De VOORZITTER. Volgens mij is er wel een toezegging op gekomen, maar dat laat ik even aan u. Mevrouw Van Groningen.

Mevrouw VAN GRONINGEN (vvd). Ja voorzitter, dank u wel. Wij willen graag een stemverklaring doen bij agendapunt 7.2, de horeca, motie 7, 'Laat het nachtleven niet verschrallen'. Inhoudelijk zijn wij het helemaal eens met deze motie. Wij vinden die ruimte ook belangrijk. Tegelijkertijd hebben we een toezegging gekregen van de burgemeester om het vergunningstelsel en daarbij dat belevingsonderzoek uit te voeren. Ik wil dat eerst afwachten en ik ga ervan uit dat er dan ook dit soort signalen zeker wel duidelijk gaan worden, dus daarom gaan wij tegen deze motie stemmen.

De VOORZITTER. Hartelijk dank. Mevrouw Kockelkoren.

Mevrouw KOCKELKOREN (gl). Voorzitter, ik wil graag een stemverklaring geven bij 7.3, motie 4, 'Geen proces over doelgroepenvervoer'. Hoewel ik snap dat je graag vertraging wilt voorkomen, vinden wij toch dat we nu geen zicht hebben op mogelijke uitkomst en wat daar dan al of niet de afwegingen in zijn, dus daarom zullen wij toch tegen deze motie stemmen. En dan onderwerp 7.5, amendement, nee, ik ben een beetje afgeleid voorzitter, excuus. 'Wat als Rotterdam het Vijfde Dorp ontwikkelt?' Hoewel ik daar principieel tegen ben dat Rotterdam daar een vijfde dorp gaat ontwikkelen, ga ik toch voor deze motie stemmen, omdat het wel goed is om daar inzicht in te krijgen.

De VOORZITTER. Mevrouw Maassen.

Mevrouw MAASSEN (d66). Een stemverklaring op 6.2.1, 4 en 8. Die drie moties vragen alle drie om te voldoen aan de wet. Hartstikke goed, maar volgens mij hoeven we dat niet in moties vast te leggen, dus zullen wij tegen stemmen.

De VOORZITTER. Goed, mevrouw Nunnely.

Mevrouw NUNNELY (d66). Ja, dank u wel voorzitter. Op de motie 'Laat het nachtleven niet verschrallen' van de PvdA zullen wij ook tegen stemmen. We zijn natuurlijk voorstander voor een nachtcultuur, maar we zijn ook, wat mijn collega net al zei, blij met de toezegging van de burgemeester.

De VOORZITTER. Helder. Ik zei net 7.2.11 was ingetrokken, maar 7.2.6 is ingetrokken, dus excuses. Maar volgens mij ging het punt van mevrouw Verkoelen over de isolatiemotie. En die was naar ik weet ingetrokken. Maar ik kijk even naar mevrouw Reitema, want dat was degene. (Er wordt buiten de microfoon gesproken). Ja, die was ingetrokken. Dus het nummer klopte niet, dus 7.2.11 is niet ingetrokken. Maar het onderwerp waar mevrouw Verkoelen het over had, de isolatie, dat was wel de motie die is ingetrokken en dat is nummer 6. Ja, hebben we hem zo scherp? Oké. Dan zijn we aangekomen bij de laatste stemming van 2024, dus gaat u allemaal goed opletten. Dan gaan we ook kijken of we dit snel kunnen doen.

Agendapunt 5.8, Het voorstel tot vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024

Motie 1, 'Rotterdam staat pal achter het openbaar vervoer'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

'Raadsvoorstel over Eindejaarsbrief 2024'. Het voorstel is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van 50PLUS.

Agendapunt 6.1, Definitieve jaarstukken 2023

Motie 1, 'Ja voor de European Capital of Democracy'. De motie is met 36 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fractie van BIJ1, Groep De Jong en Forum voor Democratie.

'Het voorstel van presidium over Advies over decharge en overnemen van de aanbevelingen van de Commissie tot Onderzoek van de Rekening inzake de jaarrekening 2023'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

'Raadsvoorstel over vaststellen Jaarstukken 2023'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 6.2, Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders

Motie 1. Stad met een hart voor minderjarige vreemdeling

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de indicatieve taakstelling vanuit de spreidingswet voor het opvangen van minderjarige alleenstaande vreemdelingen (amv) 226 plekken is;
- Rotterdam in het regioplan heeft aangegeven slechts 35 plekken ter beschikking te stellen voor amv;

overwegende dat:

- op basis van indicatieve verdeling Rotterdam 191 plekken te weinig aanbiedt voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen;
- deze groep vreemdelingen extra kwetsbaar zijn en daarom extra bescherming nodig hebben;
- Rotterdam, door geen uitvoering te geven aan de afspraken binnen de spreidingswet, niet alleen haar verantwoordelijkheid niet neemt maar ook een extra kwetsbare groep vreemdelingen in de kou laat staan;

verzoekt het college:

- alleenstaande minderjarige vreemdelingen niet aan hun lot over te laten door te voldoen aan de taakstelling door het gevraagde aantal o van lekken voor amv te bieden;
- hierover terug te koppelen aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, S. van de Peppel, T.S.J. Coşkun, T.J. Vonk, M.R. van Campenhout, P.J.H.D. Verkoelen, M.E. Vogelaar en T. Kind

Motie 1, 'Stad met een hart voor minderjarige vreemdeling'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 2. Moraliteit leidt

"De gemeenteraad van Rotterdam, bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 6.2 Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders;

constaterende dat:

- de gemeente Rotterdam in 2023 en 2024 bijna €140.000 subsidie heeft uitgekeerd aan Stichting GoedWerk;
- uit publicatie in het NRC blijkt dat de stichting op onethische wijze te werk gaat in het 'begeleiden naar terugkeer' van personen zonder geldige verblijfsstatus, waarbij het belang van de persoon in kwestie niet voldoende wordt meegewogen en door middel van een financiële prikkel een bepaalde dwang wordt uitgevoerd die mensen beweegt richting 'vrijwillige' terugkeer;

overwegende dat:

- deze werkwijze, gericht op het verwijderen van personen uit de stad zonder het persoonlijk belang en perspectief mee te wegen, moreel verwerpelijk is;

- deze werkwijze niet strookt met waarden van de gemeente Rotterdam rondom een betrouwbare overheid en het bieden van de menselijke maat;
- de gemeente Rotterdam geen directe of indirecte steun zou moeten verlenen aan moreel verwerpelijke handelingen van organisaties in de stad;

verzoekt het college:

- te waarborgen dat de gemeente alleen relaties aangaat met moreel handelende partijen door een ethisch toetsingskader, in samenspraak met de raad, op te stellen wat gebruikt wordt bij het aangaan van subsidierelaties;
- derhalve binnen het beleidsveld inburgering en samenleving uitsluitend subsidierelaties of partnerschappen aan te gaan die moreel aanvaardbaar werken met oog voor de persoonlijke situatie, belangen en perspectief van mensen zonder een huidige geldige verblijfsstatus;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. L.S. Vlieger, S. van de Peppel en M.R. van Campenhout

Motie 2, 'Moraliteit leidt'. De motie is met 26 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt en Partij voor de Dieren.

Motie 3A, 'Geen onderscheid tussen Rotterdammers'. De motie is met 23 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD, Leefbaar Rotterdam, Forum voor Democratie en CDA.

Motie 4, 'Voldoe aan verdeelbesluit spreidingswet'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 5, 'Duurzame opvang van asielzoekers is beter voor iedereen'. De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Motie 6, 'Geen kind meer in de asielnoodopvang of tijdelijke doorstroomlocatie'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 7. Thuis geven aan Thuisgevers

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de collegebrief 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- Rotterdam een taakstelling heeft op het gebied van statushouders die de stad vraagt om mensen te voorzien van reguliere huisvesting;
- het college ervoor kiest om een groot deel van deze statushouders te huisvesten in een tijdelijke opvanglocatie (De Silja);
- er initiatieven zijn vanuit de samenleving, zoals het initiatief van Thuisgevers, die huisvesting bieden in reguliere huisvesting met een warme begeleiding vanuit de Rotterdamse gemeenschap;
- het college ervoor kiest om het initiatief Thuisgevers niet te ondersteunen met als argument dat iedereen in de genoemde opvanglocatie opgevangen moet worden;
- de mensen die worden opgevangen, bijvoorbeeld afkomstig van de Silja, hun grote blijdschap en dankbaarheid laten merken vanwege de enorme verbetering van hun situatie;

overwegende dat:

- sociale initiatieven voor de huisvesting van kwetsbare burgers juist ondersteund moeten worden omdat ze met hun betrokkenheid een woning en een warm netwerk kunnen bieden wat de overheid niet zo goed kan;
- schaalgrootte niet relevant is, alles is beter dan tijdelijke opvang op een boot;

- met je gezin in een huis zoveel beter is dan met 2000 mensen op een boot;
- het stopzetten van de samenwerking een slecht signaal is naar al die Rotterdammers die zich hier – voor een groot deel belangeloos – voor inzetten;

verzoekt het college:

- het gesprek te heropenen met stichting Thuisgevers om te komen tot een akkoord voor de huisvesting van statushouders via dit maatschappelijke initiatief;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, L.S. Vlieger, T.S.J. Coşkun, M.E. Vogelaar en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

Motie 7, 'Thuis geven aan Thuisgevers'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 8, 'Laat je goede voornemens zien'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 9. Vergroten draagvlak en transparantie rondom asielopvang

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders' agendapunt 6.2;

constaterende dat:

- het gebrek aan draagvlak en informatievoorziening rondom asielopvang locaties leidt tot toenemende spanningen in wijken en buurten;
- het coalitieakkoord pleit voor een inclusieve stad waarin iedereen de kans krijgt om zich te ontwikkelen;
- de gemeente momenteel al inzet op transparantie en samenwerking met wijkorganisaties;

overwegende dat:

- goede communicatie en betrokkenheid van bewoners bijdragen aan draagvlak voor asielopvang;
- betrokkenheid van lokale organisaties en wijkbewoners de sociale cohesie in wijken kan versterken;

verzoekt het college:

- bij het starten van een nieuwe opvanglocatie de wijk en omwonenden op een gestructureerde wijze meer en beter te betrekken door bijvoorbeeld het oprichten van een klankbordgroep;
- hiervoor, zo mogelijk, een uniforme aanpak te hanteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. S. Soytekin en A.J.A. Maassen

Motie 9, 'Vergroten draagvlak en transparantie rondom asielopvang'. De motie is met 28 stemmen voor en 11 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, Forum voor Democratie en 50PLUS.

Motie 10A, 'Eer(lijk) over onze wettelijke taak'. De motie is met 24 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD, Leefbaar Rotterdam en Forum voor Democratie.

Motie 11, 'Zorg voor iedereen'. De motie is met 26 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt en Partij voor de Dieren.

Motie 12A. Housing First op de Eerste Plek

"De gemeenteraad van Rotterdam bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het agendapunt 6.2 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- elk mens recht heeft op een (t)huis;
- Rotterdam kampt met een groeiend tekort aan betaalbare en duurzame woonplekken, wat leidt tot verslechterde situaties voor kwetsbare groepen, waaronder statushouders, vluchtelingen, dak- en thuislozen;
- het huidige huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen veelal afhankelijk is van tijdelijke en vaak inadequate oplossingen, wat de integratie en inburgering bemoeilijkt;
- volgens verschillende onderzoeken (RIVM, VU) blijkt dat vluchtelingen een verhoogd risico hebben op psychische problematiek;
- de Housing First-aanpak bewezen effectief is in het bieden van stabiliteit, integratie en structurele oplossingen voor kwetsbare groepen door huisvesting als basisrecht centraal te stellen;
- de kosten-batenanalyse uit 2022 laat zien dat elke geïnvesteerde euro in 'Housing first' maatschappelijk 2,5 euro bespaart, bijvoorbeeld door vermindering van zorgkosten en een toename van arbeidsparticipatie;

overwegende dat:

- een eigen woning het beste startpunt is voor herstel, met (intensieve) ambulante begeleiding om terugval te voorkomen;
- het gemeentelijke beleid voor statushouders en vluchtelingen inclusiever kan worden door prioriteit te geven aan langdurige en menswaardige huisvesting in plaats van tijdelijke noodoplossingen;
- het huidige beleid rondom opvang en huisvesting van vluchtelingen en statushouders kan leiden tot langdurige onzekerheid en segregatie;

verzoekt het college:

- het 'Housing First'-principe toe te passen bij het huisvestingsbeleid voor statushouders en vluchtelingen;
- met een concrete planning te komen voor de transitie van tijdelijke woonoplossingen naar duurzame huisvesting vóór 2026;
- betere inspraakmogelijkheden te organiseren voor vluchtelingen en statushouders, zodat zij zelf kunnen bijdragen aan het vormgeven van beleid dat hen direct aangaat;
- jaarlijks aan de gemeenteraad te rapporteren over de voortgang;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout en L.S. Vlieger

Motie 12A, 'Housing First op de Eerste Plek'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren en ChristenUnie.

Motie 13A. Uitspraak rechtbank over LVV

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van 'Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders';

constaterende dat:

- de rechtbank vandaag heeft geoordeeld dat de minister van Asiel en Migratie ook na 1 januari 2025 opvang moet blijven bieden aan de 22 ongedocumenteerde mensen die in de Rotterdamse Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) verblijven en een kort geding hebben aangespannen;¹
- doorslaggevend voor de rechtbank is dat mensen anders mogelijk op straat belanden met alle gevolgen van dien;

overwegende dat:

- naast voornoemde 22 ongedocumenteerde mensen er in Rotterdam nog 23 andere mensen gebruikmaken van de LW;
- het ROS en het Leger des Heils opvang- en begeleiding kunnen blijven bieden in Rotterdam en er in totaal 45 plekken beschikbaar zijn;

verzoekt het college:

- de 45 huidige opvangplekken in Rotterdam beschikbaar te houden voor de mogelijke opvang van ongedocumenteerde mensen;
- de minister aan te bieden om voor de uitvoering van het vonnis van de rechter, gebruik kan worden gemaakt van de bestaande LW-opvangplekken in Rotterdam.

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.E. Vogelaar, S. van de Peppel, T. Kind, T.S.J. Coşkun, M.R. van Campenhout, L.S. Vlieger, T.J. Vonk en R.G.C. Segers-Hoogendoorn

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Rotterdam/Nieuws/Paginas/Minister-moet-voorlopig-opvang-blijven-bieden-aan-22-vreemdelingen-zonder-verblijfsvergunning.aspx>

Motie 13A, 'Uitspraak rechtbank over LVV'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 6.3, Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen', aangevraagd door het lid Bokhove e.a.

Motie 1, '1, 2, 3, rust'. De motie is met 22 stemmen tegen en 17 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 2, 'Het is weer hetzelfde liedje (ritornello/repeat)'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3. Klinkt als muziek in de oren

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van 6.3 Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen', aangevraagd door het lid Bokhove e.a.;

constaterende dat:

- SKVR heeft besloten te stoppen met het aanbieden van buitenschoolse muzieklessen vanaf mei/juni 2025;
- dit besluit grote gevolgen heeft voor de toegankelijkheid van muziekonderwijs, talentontwikkeling en de muzikale infrastructuur in Rotterdam;
- muziekdocenten momenteel initiatieven onderzoeken om zelfstandig een coöperatief lesaanbod te creëren;

overwegende dat:

- het behoud van muziekeducatie essentieel is voor de culturele ontwikkeling van Rotterdamse kinderen en jongeren;
- een coöperatief initiatief door de docenten bijdraagt aan de continuïteit van het lesaanbod en het behoud van professionele expertise;
- de gemeente verantwoordelijk is voor het stimuleren en ondersteunen van een toegankelijk en breed cultureel aanbod in de stad dat aansluit op het aanbod binnen het onderwijs;

verzoekt het college:

- in samenwerking met de SVKR het initiatief van de docenten om een coöperatief lesaanbod te creëren beleidsmatig te ondersteunen, bijvoorbeeld door het bieden van advies, begeleiding en samenwerking;
- hierin mee te nemen of er facilitaire ondersteuning geboden kan worden, zoals bij het vinden van lesruimtes en andere benodigde infrastructuur;
- de gemeenteraad uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 te informeren over de voortgang en de mogelijkheden om het muziekonderwijs in Rotterdam breed toegankelijk te houden;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M. Crielaard, J. Bokhove, N. Akhatab, R.T.J. van der Velden, M.R. van Campenhout, G.J. Engberts, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, T.J. Vonk, A.R. Oostdijk, T.S.J. Coşkun en I. van Wifferen

Motie 3, 'Klinkt als muziek in de oren'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 7.1., Het voorstel tot vaststelling van: a. het Gebiedsambitiedocument Kop van Homerus; b. de Vestiging voorkeusrecht Kop van Homerus

Motie 1, 'Ook ruimte voor horeca in de nieuwe situatie'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van 50PLUS.

Motie 2. Het kan best wat socialer op de Kop van Homerus

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van het raadsvoorstel over het vaststellen van het gebiedsambitiedocument Kop van Homerus;

constaterende dat:

- uit het gebiedsprofiel blijkt dat in IJsselmonde als geheel het percentage corporatiewoningen 47% bedraagt¹;
- uit het wijkprofiel van Lombardijen 2024 blijkt dat het percentage koopwoningen 29% bedraagt²;
- op de Kop van Homerus het percentage sociale huurwoningen op dit moment circa 90% bedraagt;
- in het beoogde voorstel het percentage sociale huurwoningen straks nog 11,5% bedraagt;

overwegende dat:

- gezien de opbouw van de woningvoorraad in IJsselmonde, de enorme verdichting en de ambitie om vanaf 2026 ten minste 25% van de nieuwbouw sociaal te bouwen een percentage van 11,5% sociale huur in het projectgebied wel uiterst mager is;
- wanneer we de stad verdichten tevens een kans voor woningcorporaties ontstaat om ook hun sociale voorraad te kunnen uitbouwen en vernieuwen;
- wanneer we willen vernieuwen in de bestaande voorraad dat vaak gepaard zal gaan met de wens om de segmentering aan te passen;
- juist daarom voor de toekomst (schuif)ruimte moet zijn om de bestaande sociale voorraad van IJsselmonde te kunnen vernieuwen en verduurzamen;
- daarom een zekere overprogrammering qua sociale huur een zegen zou zijn;

verzoekt het college:

- in de verdere uitwerking van de plannen voor de Kop van Homerus op zoek te gaan naar mogelijkheden om extra sociale huurwoningen te realiseren, zo nodig ten koste van het topsegment, en daarbij conform de ambities van het college te streven naar een percentage van ten minste 25%;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T.J. Vonk, A. Kockelkoren, G.J. Engberts en M.R. van Campenhout

¹ <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/ijsselmonde/ijsselmonde>

² <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2024/rotterdam/ijsselmonde/lombardijen>

Motie 2, 'Het kan best wat socialer op de Kop van Homerus'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

'Raadsvoorstel over vaststellen Gebiedsambitiedocument Kop van Homerus'. Het voorstel is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Groep De Jong en Volt.

'Raadsvoorstel over vaststellen Vestiging voorkeursrecht Kop van Homerus'. Het voorstel is met 36 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP en Groep De Jong.

Agendapunt 7.2, Voortgang uitvoeringsplan Horeca

Motie 1. Dag van de Bruine Kroeg

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van Voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- bruine kroegen het in heel het land moeilijk hebben;
- het aantal cafés landelijk met 33% daalde de afgelopen achttien jaar;
- de bruine kroeg ook in Rotterdam steeds vaker plaatsmaakt voor een hippe koffietent of luxe cocktailbars;

overwegende dat:

- de bruine kroeg naast een hoop gezelligheid ook een sociale functie vervult;
- de bruine kroegen simpelweg in het Rotterdamse straatbeeld thuishoren;
- in een andere grote stad in Nederland jaarlijks een Dag van de Bruine Kroeg wordt georganiseerd om de bruine kroegen onder de aandacht te brengen en hen een steuntje in de rug te bieden;

verzoekt het college:

- met de bruine kroegen in Rotterdam in gesprek te gaan om ook in onze stad samen een Dag van de Bruine Kroeg te organiseren;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.F.E. Koster, M.Y. Morkoç, D.A. van Groningen, A.R. Oostdijk, S. Reitema, J.M. Nunnely en P.J.H.D. Verkoelen

Motie 1, 'Dag van de Bruine Kroeg'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2. In de Rotterdamse kroeg moet het altijd gezellig blijven!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van Voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- bruine kroegen het in heel het land moeilijk hebben;
- het aantal cafés landelijk met 33% daalde de afgelopen achttien jaar;
- de bruine kroeg ook in Rotterdam steeds vaker plaatsmaakt voor een hippe koffietent of luxe cocktailbars;

overwegende dat:

- de bruine kroeg naast een hoop gezelligheid ook een sociale functie vervult;
- de bruine kroegen simpelweg in het Rotterdamse straatbeeld thuishoren;
- wij het belangrijk vinden dat de bruine kroegen in Rotterdam blijven bestaan;

verzoekt het college:

- te inventariseren welke bruine kroegen in Rotterdam nog geen predicaat 'Echt Rotterdams Erfgoed' genieten;
- met deze kroegen en Stichting Wijkcollectie in gesprek te gaan of deze bruine kroegen gezien hun status het predicaat 'Echt Rotterdams Erfgoed' kunnen krijgen;
- de raad hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. G.F.E. Koster, M.Y. Morkoç, D.A. van Groningen, A.R. Oostdijk en S. Reitema, J.M. Nunnely en P.J.H.D. Verkoelen

Motie 2, 'In de Rotterdamse kroeg moet het altijd gezellig blijven!' De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Met een groter terras, helemaal in mijn sas!' De motie is met 33 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van SP, Groep De Jong, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 4. Voldoende doorloopruimte ook voor Rotterdam

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024, ter bespreking van de voortgang uitvoeringsplan Horeca;

constaterende dat:

- de horecakoers inzet op het bieden van (fysieke) ruimte aan ondernemers;

overwegende dat:

- Rotterdam ernaar streeft een openbare ruimte te creëren die voor iedereen toegankelijk is;
- het voor horecaondernemers belangrijk is zoveel mogelijk een duidelijk speelveld met eerlijke regels te creëren;
- Rotterdam een doorloop bij terrassen van 1,80 meter hanteert;
- er in de praktijk veel plekken zijn waar het onmogelijk is om 1,80 meter aan doorloopruimte te waarborgen door te smalle stoepen of door de gemeente geplaatste ornamenten op de stoep;
- de gemeente altijd een keuze heeft om gemeentelijk straatmeubilair te plaatsen en hier een economische toets dient te hanteren;
- de gemeente ook haar verantwoordelijkheid dient te nemen om een goede doorloop te garanderen bij het plaatsen van gemeentelijk straatmeubilair;

draagt het college op:

- een gemeentelijk afweging of toetsingskader op te stellen waarbij de gemeente rekening houdt met het plaatsen van gemeentelijk straatmeubilair in de buurt van horecagelegenheden opdat de gewenste doorloop van 1,80 meter gewaarborgd blijft;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, M.Y. Morkoç, S. Reitema, E. Rehim Zadeh en J.M. Nunnely

Motie 4, 'Voldoende doorloopruimte ook voor Rotterdam'. De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Groep De Jong, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 5. In overleg *met* de horecasector

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van de voortgang uitvoeringsplan Horeca;

overwegende dat:

- Rotterdam in de tijd van de deelgemeenten een periodiek overleg genaamd werkgroep Branches kende;
- de partijen Koninklijke Horeca Nederland (KHN), het voormalig Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (is nu Stadsontwikkeling SO), KvK, DCMR, grote brouwers (Heineken en InBev), brandweer, Directie Veilig, bureau Vergunningen en de horecagebiedsadviseurs van het centrum met elkaar om tafel zaten;
- tijdens dit soort overleggen cruciale informatie werd gedeeld over de sector, over evenementen, over ontwikkelingen in andere steden en best practices;
- het cruciaal is dat de gemeente Rotterdam voldoende kennis van de laatste ontwikkelingen in de horecasector heeft en de horecagebiedsadviseurs hierin een cruciale rol spelen;
- gebieden zoals de Oude Haven, de Witte de Withstraat, Rotterdam Central District, Noord en de Meent nu eigen eilandjes zijn;
- periodiek overleg bijdraagt aan het sneller oplossen van uitdagingen en ook meer kennis en begrip over en weer creëert;
- momenteel frequent overleg met KHN plaatsvindt en er ruimte is om zo'n overleg twee keer per jaar uit te breiden met bovenstaande partijen en de N8W8 Rotterdam;
- periodiek overleg ook kan helpen bij het verbeteren van de veiligheid in en tussen de gebieden.

draagt het college op:

- twee keer per jaar een periodiek overleg in te stellen met alle relevante stakeholders en hiervoor de ruimte te zoeken in periodieke overleggen met KHN;
- hierover te rapporteren aan de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. D.A. van Groningen, M.Y. Morkoç, G.F.E. Koster, A.R. Oostdijk en J.M. Nunnely

Motie 5, 'In overleg met de horecasector'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 9, 'Laat de nacht aan de nachthoreca'. De motie is met 33 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van PvdA, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 7, 'Laat het nachtleven niet verschrallen'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Motie 8, 'Wat doet het met de leefbaarheid?' De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Motie 10, 'Oude Haven: Voetbalfanzone of woongebied?' De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 11, 'Onderzoek mogelijke gezondheidsschade bewoners Oude Haven'. De motie is met 29 stemmen tegen en 10 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Motie 12, 'Levendige stadsprojecten'. De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van PvdA en 50PLUS.

Motie 13, '(H)eureka!'. De motie is met 20 stemmen tegen en 19 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van DENK, GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, D66, Volt en CDA.

Motie 14. Stop menstruatiearmoede, steun uitgiftepunten!

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.2 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- een op de tien mensen wel eens met menstruatiearmoede te maken heeft gehad en dit probleem nog steeds groeit;
- Er dagelijks mensen zijn die door gebrek aan toegang tot menstruatieproducten niet naar school, werk of andere activiteiten kunnen gaan;
- veel mensen die menstrueren onvoldoende producten kunnen kopen, wat leidt tot gezondheidsrisico's doordat zij de producten langer gebruiken dan aanbevolen;
- sommige mensen noodgedwongen gebruikmaken van ongeschikte alternatieven, wat hun waardigheid en gezondheid schaadt;

overwegende dat:

- de gemeente en horecagelegenheden een sleutelrol in het verminderen van menstruatiearmoede kunnen spelen;
- het taboe rondom menstruatie ervoor zorgt dat het probleem minder bespreekbaar is en daardoor onvoldoende aandacht en oplossingen krijgt;

verzoekt het college:

- het Armoedefonds te vragen of dat wil meewerken aan het zorgen voor menstruatieproducten bij welwillende horecazaken die bij de HogeNood app zijn aangesloten;
- de raad binnen een halfjaar te informeren over de resultaten van het onderzoek en een voorstel voor verdere implementatie;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. M.R. van Campenhout, R.T.J. van der Velden, J.M. Nunnely, S. Reitema en M.Y. Morkoç

Motie 14, 'Stop menstruatiearmoede, steun uitgiftepunten!' De motie is met 22 stemmen voor en 17 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van VVD, Leefbaar Rotterdam, Groep De Jong, Forum voor Democratie en 50PLUS.

Motie 15, 'Nachtvervoer Rotterdam 2.0'. De motie is met 34 stemmen voor en 5 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van SP, PvdA en Groep De Jong.

Motie 16. Geluidje, verlaatje, straatje

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 19 december 2024 ter bespreking van agendapunt 7.2 'Voortgang uitvoeringsplan Horeca';

constaterende dat:

- in Rotterdam horecaondernemers extra ruimte wordt geboden met de regelingen het 'verlaatje' en het 'geluidje'¹;
- dit horecaondernemers respectievelijk incidentele mogelijkheden voor verruimde openings- en sluitingstijden en ontheffing van de geluidsnormen geeft;
- er nog geen bijzondere regeling bestaat die horecaondernemers meer ruimte geeft voor spontane evenementen en feestjes buiten de reguliere horeca-instellingen, zoals 'blockparties' waarbij bijvoorbeeld ruimte op straat wordt gemaakt²;
- horecaondernemers die op dit moment zulke buitenfeestviteiten willen organiseren zijn aangewezen op het aanvragen van een evenementenvergunning³;
- het aanvragen van een evenementenvergunning voor zo'n festiviteit door horecaondernemers extra geld kost en als lastig wordt ervaren;

overwegende dat:

- regelingen zoals het 'verlaatje' en het 'geluidje' al van meerwaarde zijn omdat dit meer ruimte geeft voor een creatief en levendig (nacht)leven en het aanvragen eenvoudiger maakt;
- Rotterdam baat heeft bij meer ruimte voor spontane en kleinschalige feestjes;

- deze kleinschalige feestjes ook kunnen bijdragen aan talentontwikkeling;
- een regeling onder de noemer 'straatje', naast de bestaande regelingen een waardevolle toevoeging kan zijn voor de stad door het eenvoudiger maken van het organiseren van spontane straatfeestjes en buitenfestiviteiten, zoals 'blockparties';
- in de zomer van 2019 is geëxperimenteerd met een dergelijke regeling onder de 'Evenementenkraskaart horeca', maar deze geen doorgang heeft gevonden⁴;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of het mogelijk is een laagdrempelige regeling te (her)introduceren die het voor horecaondernemers gemakkelijker maakt om kleinschalige evenementen te organiseren;
- bij een eventuele invoering van deze regeling deze een aantrekkelijke naam te geven zoals 'straatje';

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. T. Kind, M.Y. Morkoç, M.R. van Campenhout en J.M. Nunnely

¹ Kaart incidentele ontheffing aanvragen | rotterdam.nl

² Block Party - Amsterdamse Poort

³ Evenementenvergunning | rotterdam.nl

⁴ Nota evenementenvergunningen

Motie 16, 'Geluidje, verlaatje, straatje'. De motie is met 31 stemmen voor en 8 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van PvdA, Groep De Jong, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 17, 'Uurtje later, ook voor het OV'. De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA en 50PLUS.

Motie 18, 'Stop de klimaatcrisis op het terras'. De motie is met 24 stemmen tegen en 15 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA en ChristenUnie.

Agendapunt 7.3, Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer

Motie 1, 'Voorkom rechtmatigheidsfouten doelgroepenvervoer'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 2, 'Ambtenaar weer achter het stuur'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 3, 'Duidelijkheid over doelgroepenvervoer'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 4, 'Geen proces over doelgroepenvervoer'. De motie is met 30 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Motie 5A, 'Huisdieren mogen mee'. De motie is met 23 stemmen tegen en 16 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, CDA, 50PLUS en ChristenUnie.

Agendapunt 7.4, Overlast en veiligheid Lijnbaan

Motie 2, 'Integraal veilig verlichtingsplan'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 7.5, Het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas

Motie 1, 'Organiseer een adviescommissie bij de Grondbank'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 2, 'Volksvertegenwoordiging verenig U!'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 3, 'Wat als Rotterdam het Vijfde Dorp ontwikkelt'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Motie 4, 'Alle hens aan dek bij GREX Vijfde Dorp'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

Amendement A, 'Houd regie op de Grondbank'. Het amendement is met 30 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, PvdA, Groep De Jong, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

'Raadsvoorstel over Wijziging gemeenschappelijke regeling Grondbank RZG Zuidplas'. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

Agendapunt 7.6, Tweeminutendebat over 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025', aangevraagd door het lid Tak

Motie 1, 'Gelijke monniken, gelijke kappen'. De motie is met 35 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van DENK.

Motie 2, 'Een eerlijke ZES voor ondernemers'. De motie is met 38 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd de fractie van BIJ1.

Motie 3, 'Zero-emissiezone na je pensioen'. De motie is met 33 stemmen tegen en 6 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, SP, Groep De Jong, Volt, CDA en 50PLUS.

Agendapunt 7.7, Tweeminutendebat over 'Evenementenkalender', aangevraagd door het lid Kind

Motie 1, 'Extra opbouwdag om parken te ontlasten'. De motie is met 30 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van BIJ1, D66, Volt, ChristenUnie en de leden Rehim Zadeh en Soytekin van de fractie van DENK.

Motie 2, 'Rotterdams malieveld'. De motie is met 25 stemmen tegen en 14 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, SP, PvdA, Groep De Jong, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS en ChristenUnie.

Motie 3, 'Waar blijft de engelbewaarder?'. De motie is met algemene stemmen aangenomen.

10. Sluiting

De VOORZITTER. Dan zijn wij aan het einde gekomen van het laatste raadsdebat en de laatste stemmingen van 2024. Ik wil u toch nog even een paar dingen meegeven als u het mij toestaat. Ik zal het kort houden want iedereen wil naar huis en naar de borrel, die we ook nog hebben. Maar we hebben nog even wat statistieken opgehaald over uw activiteiten. Die zijn nog niet helemaal geüpdatet met de vergadering van vandaag. Maar u heeft zo rond de 850 moties ingediend dit jaar. Ik denk dat de stad er ook totaal door veranderd is. U vergaderde gemiddeld, maar nogmaals, daar zat deze dag niet bij, zo'n acht uur en vier minuten per raadsvergadering. Bij de commissies waren er zo'n 109 commissievergaderingen. De commissies gingen ook 26 keer op werkbezoek. Tijdens tien insprekmomenten luisterde u naar inwoners en u leerde veel op commissiereizen en tijdens 29 technische sessies. Het geeft denk ik aan dat u allemaal heel hard gewerkt heeft het afgelopen jaar en laat ik daarvan zeggen dat ik daar heel veel respect voor heb. Ik denk dat ik dat ook zeg namens het college. Maar ik zou op deze plek ook even alle mensen willen bedanken die achter ons zitten en die

nooit zo zichtbaar zijn. Ik ga ze even opnoemen. (*Applaus.*) Dat zijn de bodes, de fractiemedewerkers, de ambtenaren, de griffie, allemaal mensen zonder wie wij ons werk nooit zouden kunnen doen. Nou, in ieder geval een staande ovatie voor al deze mensen. En uiteraard bedanken wij ook altijd onze kritisch meelevende mensen van de media die ook altijd bereid waren tot in de laatste uurtjes met ons te vergaderen. En tot slot wil ik zeggen: het is een bewogen jaar geweest voor ons allemaal. Er zijn in het persoonlijke leven van ons mooie dingen gebeurd, kinderen die geboren zijn, maar er zijn ook geliefden ziek geworden, misschien ook overleden. Het is altijd een moment van bezinning aan het eind van het jaar en ik hoop dat jullie daar allemaal aan toekomen. En ik geef jullie ook allemaal de hoop en het perspectief van kerst mee, en ik wens jullie een heel fijne en gezonde jaarwisseling toe. Dank u wel.

(*De vergadering is gesloten.*)

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	2417
Vaststelling van de agenda voor de raadsvergadering van 19 december 2024	2418
Vaststelling van de notulen van: a. de openbare raadsvergaderingen van 7 en 12 november b. de openbare raadsvergadering van 28 november	2422
Mededeling van de ingekomen stukken aan de raad en de commissies, zoals genoemd op de digitale doorlopende lijst 2024 week 48 tot en met 50	2422
Het herziene voorstel tot wijziging van de 'Verordening toegang woningmarkt en samenstelling woningvoorraad 2021'	2423
Het voorstel tot vaststelling van de BBV-aspecten met betrekking tot de grondexploitatieportefeuille Jaarrekening 2024	2423
Het voorstel om kennis te nemen van de Najaarsrapportage 2024 en de Eerste Begrotingswijziging van het Recreatieschap Rottemeren en hierop geen zienswijze in te dienen	2423
Het voorstel tot vaststelling van de lijst met relevante wet- en regelgeving 2024 ten behoeve van de accountantscontrole en rechtmatigheidsverantwoording	2423
Het voorstel tot vaststelling van: a. de verordening parkeerregulering en parkeerbelasting 2025 b. de wijziging in de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2024 c. de verordening belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten 2025	2423
Het voorstel tot vaststelling van de 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp Rotterdam 2025'	2423
Het voorstel met betrekking tot het jaarplan 2025, de begroting 2025-2029 en de tweede voortgangsrapportage 2024 van Stichting BOOR	2424
Het voorstel tot vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024	2424
Het voorstel tot verlenen van ontslag aan de directeur van de Rekenkamer Rotterdam	2424
Definitieve jaarstukken 2023 a. Het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2023, inclusief de baten en lasten per programma en de baten en lasten per taakveld b. Het voorstel tot vaststelling van de aanbevelingen van de commissie tot Onderzoek van de Rekening naar aanleiding van de jaarrekening 2023, alsmede het verlenen van decharge aan het college voor het in 2023 gevoerde financieel beheer.	2424
Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders	2431
Debat over 'Behoud buitenschoolse muzieklessen', aangevraagd door het lid Bokhove e.a.	2471

Onderwerp	Pagina
Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders – vervolg	2489
Stand van zaken aanbesteding doelgroepenvervoer	2494
Het voorstel tot vaststelling van: a. het Gebiedsambitiedocument Kop van Homerus (24bb006555) b. de Vestiging voorkeursrecht Kop van Homerus	2506
Ontwikkelen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders - vervolg	2512
Stand van zaken aanbesteding, doelgroepenvervoer - vervolg	2512
Stemvenster Voortgang uitvoeringsplan Horeca	2513
Overlast en veiligheid Lijnbaan	2535
Het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Grondbank RZG Zuidplas	2542
Tweeminutendebat over 'De invoering van de Zero-emissiezone per 1 januari 2025', aangevraagd door het lid Tak	2550
Ontwikkelingen opvang van vluchtelingen en Oekraïners en huisvesting van statushouders – vervolg	2553
Tweeminutendebat over 'Evenementenkalender', aangevraagd door het lid Kind	2554
Voortgang uitvoeringsplan Horeca - vervolg	2558
Het voorstel tot vaststelling van de Eindejaarsbrief 2024	2559
Stemvenster	2563
Sluiting	2577

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 30 januari 2025.

De griffier,

De voorzitter,

